NUMMER 3 • MEI/JUNI 2016 • PRIJS € 5,99

Jazzism

Win 2x2 kaarten
North Sea Jazz Festival 2016
Dag naar keuze!

+ 80 pagina's
North Sea Jazz Programmagids

Anderson .Paak
Belangrijke nieuwkomer

Luistertest met
Charles Bradley

Kneedelus
Uitdagend en grensverleggend

Jett Rebel
Eigengereid drieluik in de maak

Hank Mobley
Man van het midden

"De stem in mij is luid en duidelijk"
Gregory Porter

Wolfert Brederode, Cory Henry, Charles Lloyd, Susanne Alt, Floating Points, Rokia Traoré, Bertrand Flamang, i.m. Gianmaria Testa, The Preacher Men, Mariza, Robin Verheyen, The Rhythm Junks, Ambrose Akinmusire, reisreportage Stockholm, Familie Bijlsma

00316
AP 8717953239518

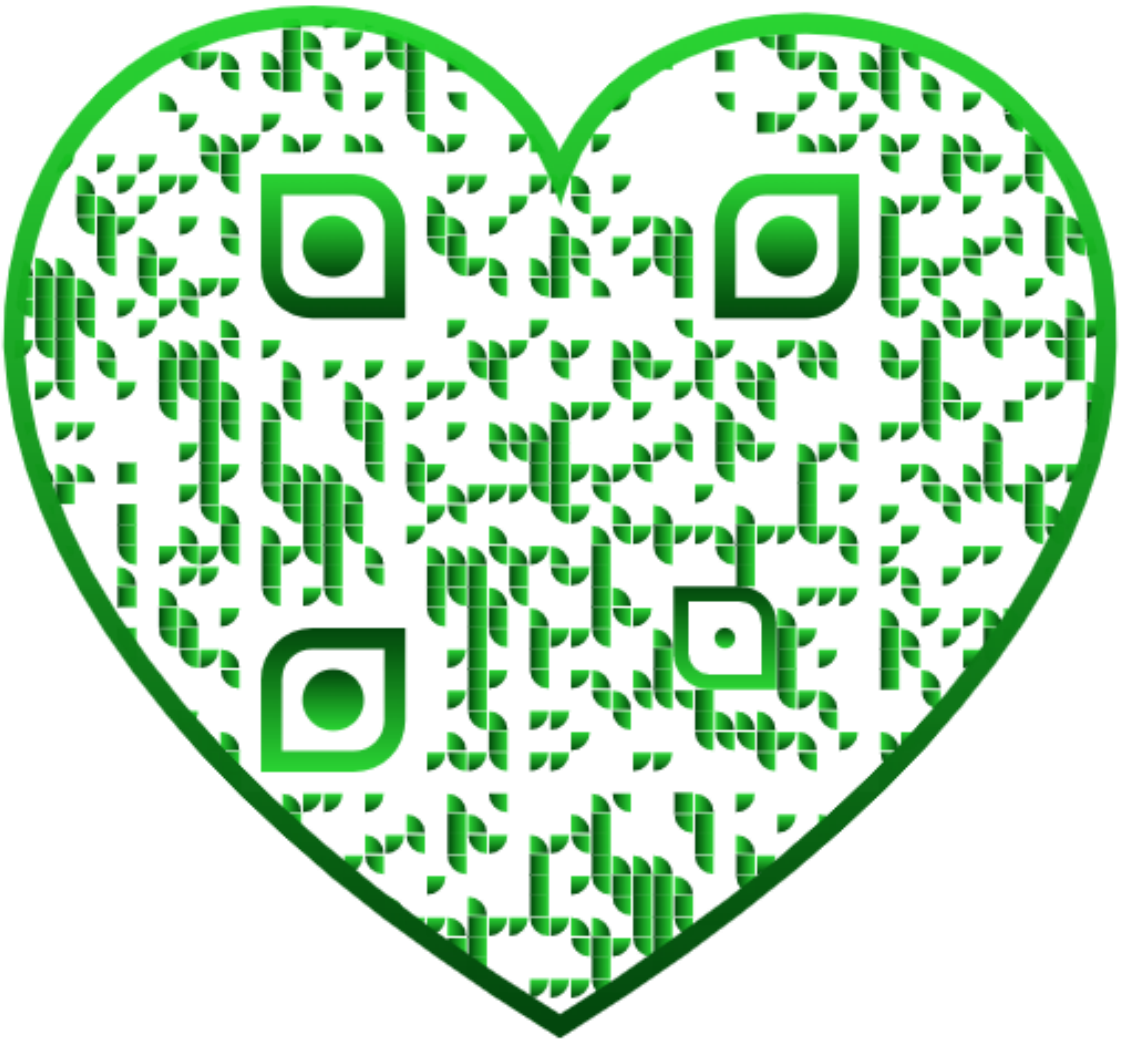

The new 800 Series Diamond
didn’t get better by chance.
It got better by change.
868 changes to be precise.

Bowers & Wilkins

bowers-wilkins.nl

Voor nieuwe abonnees:

Gregory Porter
Take Me To The Alley

ter waarde
van € 19,99

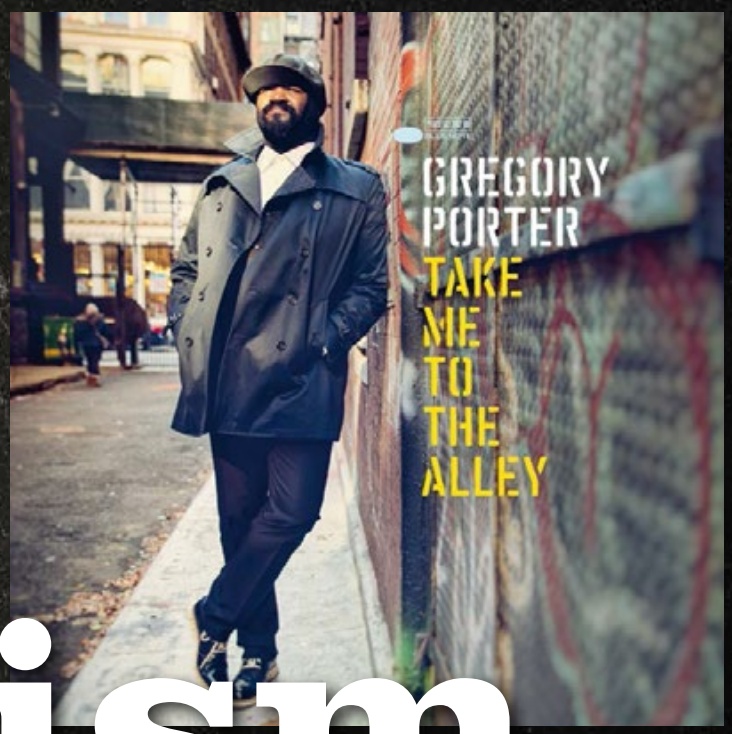

+ 7x Jazzism

Neem nu een jaarabonnement voor € 41,15 + gratis cd Gregory Porter of € 5,- korting!

Abonneren?

Telefoon: 085 7600237

(ma-vrij van 8.30 tot 12.30 uur, lokaal tarief)

E-mail: abonnement@bcm.nl

www.jazzism.nl

Jazzism is een uitgave van Uitgeverij BCM, Postbus 1392, 5602 BJ Eindhoven

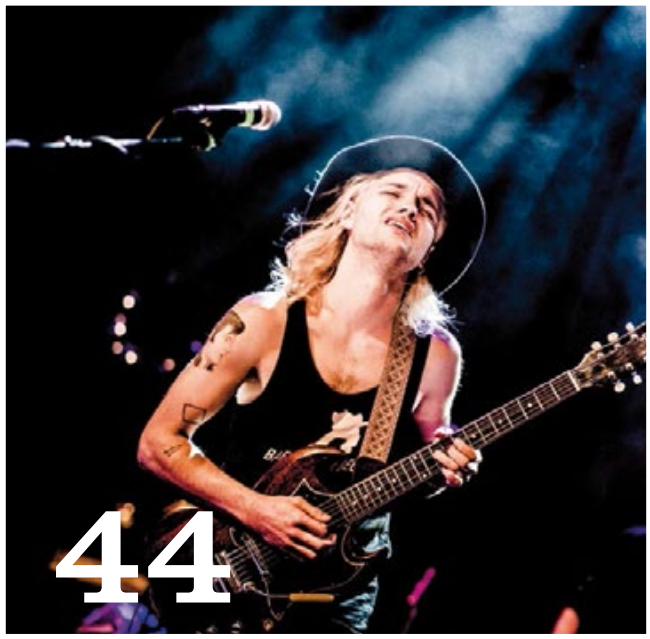

6 Nieuws
8 Susanne Alt
9 So Sez Co
10 Edison-nominaties publieksprijs
12 Dutch Jazzism
14 Floating Points
15 Hotline: Kyteman
16 The Preacher Men
18 I.M. Gianmaria Testa
20 Nieuws
22 Mariza
24 Robin Verheyen
26 Bertrand Flamang
32 The Rhythm Junks
34 Big In Belgium: David Thomaere
36 Jonge Held: Wouter Kühne
40 Anderson .Paak
44 Jett Rebel
50 Wolfert Brederode
54 Gregory Porter
60 Kneedelus
64 Cory Henry
68 Charles Lloyd
72 Reisreportage: Stockholm
86 Rewind
88 Outdoors
90 Audio: Teufel Mute
92 Mantels Must Haves
94 Jazz Not Jazz
96 Cd-recensies
110 Vinylrecensies
111 Giovanca's Vinyl Choice
112 Collector: Harry Muskee
114 Bebop Business
116 Rokia Traoré
120 Ambrose Akinmusire
124 Hank Mobley
128 Luistertest: Charles Bradley
134 Familie Bijlsma
138 Leve als Neve

Fluit of geen fluit

Dwarsfluit is in en vooral over de volle breedte. Er verschijnt binnenkort een lijvige documentaire over Ronald Snijders: *Easy Man*, compleet met cd. Ook is er een boek verschenen over nog zo'n dwarsfluiticoon: Chris Hinze. Bebop Business verwijst ernaar en vooral de boekomvang van 608 pagina's schetst mijn verbazing. Oorzakelijk verband tussen de fluit en deze aandacht en omvang zie ik niet direct, maar het lijkt op zich verleidelijk om eindelijk eens compleet te zijn zonder een detail - hoe nietig ook - te verwaarlozen. De meeste jazzboeken beperken zich tot minstens de helft minder – van John Engels en Rita Reys tot recenter Boy Edgar. Uitschieter is Dulfer met vierhonderd pagina's. Nu is Jazzism gelukkig geen boekwerk, maar een tijdschrift en dat woord zegt het al: een schrift van de tijd, een notitie van het moment waarin we leven, vol reflectie en actualiteit, maar nooit iets om heel lang bij stil te staan. Maar hoe prikkelend is de drang bij het samenstellen van deze editie om dat interview met Gregory Porter eens over de volle breedte van een pagina of twaalf te smeren, het fraaie portret van Hank Mobley naar het midden en de randen toe volledig uit te rollen of de luistertest met Charles Bradley nog feller te belichten als hij hartverscheurend begint te kermen tijdens het luisteren naar *Take It To The Limit* van The Eagles. Willen we niet nog meer weten van Café Hopper in Antwerpen, waar onze columnist Jef Neve in zijn jonge jaren verbleef? Of de festivalbaas van Gent Jazz en Jazz Middelheim, Bertrand Flamang, uithoren over zijn andere passie naast jazz: wijn? Of nog dieper in de Kneedelus- en de Brainfeederscene duiken en nog meer fraaie foto's van Ambrose zien? Nee, toch niet. We zijn blij en tevreden, want zoals het spreekwoord zegt: in de beperking toont zich de meester, ook in deze editie van je lijfblad. Check het zelf en je mag het verzuchten: het is goed zo, fluit of geen fluit.

Paul Evers

Coverfoto:
Gregory Porter door Shawn Peters

BCM
Esp 101, 5633 AA Eindhoven
Tel: 040 - 844 76 44
www.bcm.nl

UITGEVER
Eric Bruger

MARKETING EN PR
Kristin Bruger
marketing@bcm.nl

ADVERTENTIES
Peter Schrijver
Postbus 1392, 5602 BJ Eindhoven
Tel: 040 - 844 76 44
Mob.: 06 - 53 21 15 35
p.schrijver@bcm.nl

AANLEVEREN ADVERTENTIES
BCM, Sia Eltink
Postbus 1392, 5602 BJ Eindhoven
Tel: 040 - 844 76 44
support@bcm.nl

REDACTIEADRES
BCM / Jazzism
Postbus 1392
5602 BJ Eindhoven
Tel: 040 - 844 76 44
www.jazzismmagazine.nl
info@jazzism.nl

HOOFDREDACTEUR
Paul Evers

EINDREDACTIE
Nicole van Hoof
Annie van der Velde
Dietmar Terpstra (cd's)

MEDEWERKERS
Sonja Alferink, Mischa Andriessen, Mark Bink, Tom Beetz, Ad Bijleveld, Rik van Boeckel, Henning Bolte, Fred van Doorn, Pieter Franssen, Koen Graat, Marcel Haerkens, Jean-Paul Heck, Guuz Hoogaerts, Herman van der Horst, Iddo Havenga, Dick Hovenga, Coen de Jonge, Willem Jongeneelen, Kris Keijser, Lotte Krijnen, Amanda Kuyper, Hans Mantel, Marie-Claire Melzer, Ruud Meijer, Jef Neve, Monte La Rue, Angelique van Os, Giovanca Ostiana, Leo Polak, Kees Smallegange, Sjeng Stokkink, Marlies Strik, Tim Sprangers, Jan Jasper Tamboer, Dietmar Terpstra, Georges Tonla Briquet (België), Jeroen de Valk, Jasper van Vugt, Ken Vos, Bert Vuijsje, Rien Wisse

FOTOGRAFIE
Tom Beetz, Paul Bergen, Govert Driessen, Dirk W. de Jong, Jos Knaepen, Joost Leijen, Joke Schot Photography, Carolien Sikkenk/Photoline, Hans Speekenbrink, Andreas Terlaak

CONCERTAGENDA
Kris Keijser
jazzagenda@gmail.com

DTP
Marcha van den Einden, Marjanne Gielen, Patrick Hoogduin, Rik Janssen, Nicole Lennards, Eric Waterschoot, Daniëlle Bouman, Sharon Schlenter, Lindsey Schlenter

DRUK
PreVision, Eindhoven

DISTRIBUTIE
Aldipress

ABONNEMENT
Een jaarabonnement voor zeven nummers kost € 41,15.
Bel voor een abonnement:
Tel: 085 7600237 (8.30 - 12.30 uur)
Postbus 1392
5602 BJ Eindhoven
abonnement@bcm.nl | www.jazzismmagazine.nl
Een abonnement kan elk gewenst moment ingaan en kan twee maanden voor de vervaldatum schriftelijk worden opgezegd.

DISCLAIMER
De uitgever kan op generlei wijze aansprakelijke worden gesteld voor eventueel geleden schade door foutieve vermelding in het blad. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfi lm of welke andere wijze dan ook zonder vooraf schriftelijke toestemming van de uitgever.

De volgen

De bel voor de volgende ronde in het aankomende jazzfestivalseizoen heeft geklonken. Veel kleine en grote jazz-, soul-, blues- en worldfestivals geven hun sterattracties prijs om het hooggeëerd publiek naar binnen te lokken. Zo staan onder andere Jazz in Duketown, Music Meeting Nijmegen en Summer Jazz in Leiden te trappelen. Maar ook de grote jongens werpen nu alles in de strijd, North Sea Jazz Festival voorop.

North Sea Jazz

Jill Scott

Houd je vast voor deze serie hoogtepunten, want de volledige line-up kun je terugvinden in de bijgesloten North Sea Jazz Programmagids. Natuurlijk staan er de gevestigde waarden - Diana Krall, Pat Metheny & Ron Carter, Chick Corea's 75ste verjaardagsfeestje, Branford Marsalis, Charles Lloyd, Dr. Lonnie Smith, John Scofield, Pharaoh Sanders et cetera - naast bluesgiganten als Joe Bonamassa, Buddy Guy en Walter Trout. De nieuwe lichting jazzmusici is ook sterk vertegenwoordigd. Neem Ibrahim Maalouf als *artist in residence* met drie projecten, maar ook Kamasi Washington, Christian Scott, Cécile McLorin Salvant, Snarky Puppy, James Brandon Lewis, Wolfert Brederode, Yuri Honing, Shai Maestro, Esperanza Spalding en Antonio Sanchez. Om maar niet te spreken van de verkenners in electrojazz als Kneedelus en GoGo Penguin. Jazzy en pure soul stuurt ook z'n toppers, met Gregory Porter, Jill Scott, Anthony Hamilton, The Roots, Cory Henry. Ach, het is maar een greep, naast grote publiekstrekkers als Pharrell Williams, Earth Wind & Fire en Simply Red. Het gaat wel vollopen in Rotterdam van 8-10 juli. Meer info: northseajazz.com

EXCLUSIEF

Wil je **twee kaarten winnen** voor een dag naar keuze op het North Sea Jazz Festival, waar onder andere Pharrell Williams, Snarky Puppy & het Metropole Orkest, Earth, Wind & Fire, Steps Ahead, Simply Red en Gregory Porter optredens geven? Jazzism verloot 2 x 2 kaarten, ook voor de dagen die al uitverkocht zijn. Een unieke kans om er alsnog bij te zijn! Ga naar bcm.nl/jazzism-winactie en vul daar alle velden in. Ook de unieke code **JANSJ316RT16** heb je nodig. De actie loopt tot en met 10 juni 2016 en de winnaars worden na die datum gecontacteerd.

de ronde

Gent Jazz

Ook onze zuiderburen stormen af op een complete programmering van zowel Gent Jazz als Middelheim, hoewel nog niet alle spots gevuld zijn bij het ter perse gaan van deze editie. Wel zijn, naast de eerste namen (Ibrahim Maalouf, Kamasi Washington, Terence Blanchard, Kneedelus, St. Germain, Mark Turner & Clarence Penn en Pomrad) nu ook nieuwe acts vrijgegeven. De vijftiende editie (jubileum!) wordt mede opgesierd door Gentse topbands als Flat Earth Society featuring Mauro Pawlowski, Moondog by Roland & Friends, Nordmann en Balthazar. Verder is de affiche aangevuld met Pat Metheny & Ron Carter, Con Brio, Ibeyi, John Scofield-Brad Mehldau-Mark Guiliana, Max Richter, Lianne La Havas, Jill Scott, dEUS Soft Electric Tour, Matthew Halsall & Gondwana Orchestra, Budos Band, Daymé Arocena, Carate Urio Orchestra, Eefje de Visser, Sons Of Kemet, Wout Gooris Trio, Steven Delannoye, De Beren Gieren, Hugh Coltman, Arielle Besson Quartet en James Hunter Six. Terwijl op het nippertje nog zijn toegevoegd: John Cale, Dave Harrington Group, Oaktree, Kamikaze, Allen Stone, ALA.NI, Day Fly en The Germans. Op dus naar de Bijlokesite in Gent, prachtmuziek op een pracht locatie in een prachtstad (7-16 juli), gewoon een dikke aanrader. Meer info: gentjazz.com

Sons Of Kemet

FOTO: MATT CROSSICK

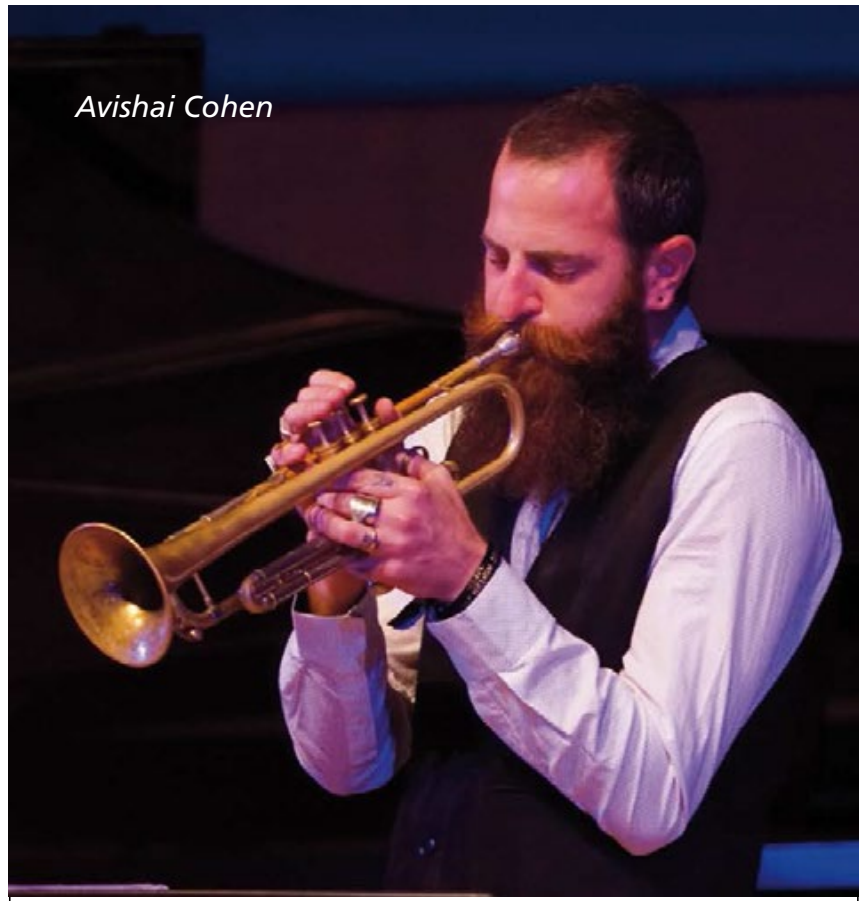

Avishai Cohen

FOTO: BART BABINSKI

Jazz Middelheim

Het 35-jarige Jazz Middelheim - in Park Den Brandt bij Antwerpen van 12-15 augustus - is een van de oudste festivals in België en heeft inmiddels ook de eerste acts naar buiten gebracht. Dat zijn niet de minsten: Trompettist Avishai Cohen (met drie projecten: Quartet, Cons en Big Vicious), Ludovico Einaudi, Melanie De Biasio, Pascal Schumacher, Ornette Coleman Tribute, Pharoah Sanders Trio, STUFF., Jef Neve & Typhoon, Craig Taborn, ICP, Liberation Music Orchestra, Dré Pallemaerts, Tutu Puoane, Marcin Wasilewski Trio, Eric Thielemans, Rebirth::Collective, Book Of Air VVolk en Ben Sluijs Quartet.
Meer info: jazzmiddelheim.be

Jazzism verloot superieure altsax

Wil jij een saxofoon winnen? Jazzism verloot op het North Sea Jazz Festival onder haar abonnees (dus als je tijdens het festival nog abonnee wordt, kun je ook meedoen met deze actie) een Trevor James Signature Custom Raw-altsaxofoon ter waarde van 2795 euro! JLT Music biedt in samenwerking met Trevor James het prijswinnende instrument aan. In 2012 won het instrument de prestigieuze award van de UK Music Industry voor beste blaasinstrument. En ook de professionals zijn er zeer over te spreken, waaronder Chris Bullock van Snarky Puppy: "De Signature Custom Raw-saxofoon heeft zich bewezen als een goed instrument. Hij heeft kwaliteiten die je normaliter alleen vindt bij vintage exemplaren." Ook Andy Sheppard is enthousiast: "*What a killer horn!*" Doe mee met de prijsvraag en vul het formulier in op de Jazzism-stand tijdens North Sea Jazz.

SUSANNE ALT
Funkt erop los

ZE KAN HAAR GELUK NIET OP. NA RUIM ACHT JAAR IS SUSANNE ALT'S FUNKALBUM *SAXIFY* AF EN HIJ TELT MAAR LIEFST 36 GASTMUZIKANTEN, ZOALS HELDEN FRED WESLEY, JAMAL THOMAS, GARY WINTERS EN RODNEY 'SKEET' CURTIS. "DIT ZIJN MUZIKANTEN WAAR IK EEN SPECIALE BAND MEE HEB."

"Het was een lang gekoesterde droom om een funkalbum te maken waarop al mijn helden meespelen. Ik had niet gedacht dat ze allemaal mee wilden doen of daar tijd voor konden vrijmaken. Terwijl ik aan andere projecten werkte, ontstond het idee voor *Saxify* al in 2008. De eerste opnamen waren in 2010. Ik moest er tijdig mee beginnen, want iedereen heeft volle agenda's. Tegelijkertijd wilde ik graag een liveplaat met mijn jazzband uitbrengen *(Live At Bimhuis*, 2011, red.). En ik was onderdeel van een carrière-coachingproject van het toenmalige Muziek Centrum Nederland, waar de opname van mijn vijfde jazzplaat bijhoorde. Dat werd *How To Kiss* (2012). Vanwege de liveplaat werd *Saxify* een kostbaar project, want het liep deels synchroon. Gelukkig kreeg ik het financieel voor elkaar door de opbrengsten van mijn vele optredens met dj's."

Technologie

"Ik ben fan van grote funkbands uit de jaren zeventig en tachtig, zoals Parliament Funkadelic, The S.O.S Band, Tower Of Power, Maceo Parker en George Clinton. Clinton had bijvoorbeeld veel stukken op de plank liggen, die na verloop van tijd door diverse muzikanten zijn ingespeeld. Zo bouwde hij een heel archief op. Dat vind ik cool en je krijgt er een diverse plaat van. Je krijgt niet zozeer een bandsound, maar wel een spannend, gevarieerd geheel. Voordeel van de hedendaagse technologie is dat iedereen op z'n eigen moment kan opnemen. De een nam dus op vanuit z'n thuisstudio in Los Angeles, terwijl Bruno Speight - Maceo's gitarist - een keer na een optreden in Amsterdam langskwam. Met Jamal Thomas en twee percussionisten had ik twee studiodagen en met Fred Wesley en Gary Winters zat ik ook een dag in de studio. En ja, op mijn album zijn veel vocals te horen. Ik kwam er tijdens het proces achter dat op al mijn favoriete *seventies* funkplaten zang te horen is. Dus zang moest erop!"

Monnikenwerk

"Geduld hebben en de logistieke planning waren de grootste uitdagingen. Omdat ik alles ook geschreven en geproduceerd heb, waren er momenten dat ik dacht dat het nooit af zou komen. Ik zat soms uren te editen achter mijn computer. Ondanks het monnikenwerk en doorbijten, had ik vertrouwen in een heel goed resultaat. Het leverde wel druk op, want het zijn niet de minsten die meespelen. Dat geldt ook voor de Nederlandse artiesten. De muzikanten moeten goed tot hun recht komen en happy zijn met hoe het klinkt. Dat is goed gelukt, iedereen is tot dusver ontroerd en blij! Ik vond het ook belangrijk dat er muzikanten op *Saxify* te horen zijn die misschien nog niet de erkenning hebben die ze verdienen, zoals toetsenist Ewald Ebing en bassist Lars Karakusevic. Die gasten zijn ontzettend funky. Ik heb met iedereen op de plaat een speciale muzikale band en de meesten ken ik tientallen jaren. Ik vond het belangrijk om *Saxify* als vinylplaat uit te brengen, maar hij is ook verkrijgbaar op cd. Het is een *rare item* met fantastische muzikanten en dat geeft me een gelukzalig gevoel."

ANGELIQUE VAN OS

"Je krijgt niet zozeer een bandsound, maar wel een spannend gevarieerd geheel"

FOTO: MICHEL ZOETER

Hypnotic Brass Ensemble.

Frisse pinksterjazz

JAZZ IN DUKETOWN, 13 TOT EN MET 16 MEI IN DEN BOSCH, HEEFT WEER ENKELE NIEUWE NAMEN TOEGEVOEGD AAN DE LINE-UP. HET VIERDAAGSE GRATIS FESTIVAL IN DE BRABANTSE HOOFDSTAD TREKT MET EEN FRISSE SANDWICHFORMULE DE PROGRAMMERING HELEMAAL NAAR HET NU. DAARIN IS GENOEG RUIMTE VOOR JONG TALENT, VOORAL TIJDENS DE CONSERVATORIUM TALENT AWARD OP ZONDAG IN DE MUZERIJE.

Naast grote namen als Kenny Garrett, Mathias Eick, Caro Emerald en Sabrina Starke is nu ook Hypnotic Brass Ensemble aan het programma toegevoegd. De broers uit New Orleans geven een optreden op zaterdagavond. Ook stadsgenoot en Grammy-winnaar Jon Cleary komt langs met zijn The Absolute Monster Gentlemen. Op Cleary's laatste album *GoGo Juice* is ook nog de invloed van wijlen Allen Toussaint terug te horen: hij schreef de blazerspartijen. Een van de verrassingen in het programma is het Noorse Pixel. De band trad nog maar twee keer eerder op in Nederland. Jazz in Duketown heeft dus het scheepsrecht. "Iedereen van het groovy viertal kan zingen. Dat zorgt soms voor Abba-achtige samenzang, maar dat wordt dan wel weer gecombineerd met een vrije saxofoon", aldus enthousiaste programmeur Koen Graat. Ook aan wereldse invloeden geen gebrek: Quartet Diminished komt uit Iran en speelt hedendaagse jazz met Oosterse invloeden. Het podium op de Markt wordt dit jaar prominenter door vijfhonderd tot duizend zitplaatsen toe te voegen, zodat daar de echte luisteracts beter tot hun recht komen. Kijk voor de hele line-up op jazzinduketown.nl

CONSERVATORIUM TALENT AWARD

Aad van Nieuwkerk (Vrije Geluiden, radio) vormt samen met Jan Menu (saxofoon) , Michelle Kuypers (NSJ), Rinus van der Heijden (JazzNu) en Henk Meutgeert (Jazz Orchestra of the Concertgebouw) de jury van de Conservatorium Talent Award. Afgevaardigden van alle Nederlandse conservatoria zijn Koen Smits (trompet), Kika Sprangers (saxofoon), Yordi Petit (drums), Daniël Dudok (gitaar), Lizzy Ossevoort (zang), Daniel Jonkers (drums), Peer Thielen (gitaar) en Robert Koemans (piano). De jury let op instrumentbeheersing, podiumpresentatie en vernieuwingsdrang: "Hebben ze een eigen geluid of aanvliegroute, ontwikkelen ze door in de traditie?", aldus Van Nieuwkerk. Ze beoordelen hoe de kandidaten standards eigen maken en hoeveel originaliteit er zit in zelfgeschreven composities. De winnaar ontvangt een geldbedrag van vijfduizend euro en krijgt een plaats in het programma van Jazz In Duketown 2017.

So Sez Co!

Co de Kloet presenteert zaterdag en zondag van 19.00 tot 21.00 uur Co Live! op themakanaal NPO Soul & Jazz met live-opnames van nieuw talent en grote namen. Op Jazzism.nl steeds een unieke, gratis download. Enjoy!

"Al jaren werk ik samen met componist, arrangeur en musicus Tom Trapp. De Amerikaanse alleskunner is na de projecten die ik produceerde met Steve Vai in Nederland gebleven. Meest recentelijk werkten we samen aan het Todd Rundgren-project met het Noord Nederlands Orkest. Later dit jaar presenteert Tom in Co Live! het project *The Cowboy*. Ik kan je alvast een stuk laten horen."

Titel: *Slow Burn*
Tekst: Tom Trapp en Anabel Pham Mueller
Muziek: Tom Trapp

Nora Fischer - zang
Mark Haanstra - bas
Joost Kroon - drums
Tom Trapp - de rest

colive@ntr.nl

Edison Jazzism Publieksprijs

DE UITREIKING VAN DE EDISON JAZZ/WORLD IS VERNIEUWD, MAAR DE VERTROUWDE VERKIEZING VAN DE EDISON JAZZISM PUBLIEKSPRIJS IS GEBLEVEN. GRIJP NU JE KANS OM DE WINNAAR OF WINNARES TE BEPALEN. ZIE HIER DE TOP TIEN IN GEHEEL WILLEKEURIGE VOLGORDE.

EDISON JAZZ/WORLD

Voor wie is deze prijs bedoeld? Welk talent komt ervoor in aanmerking? Jazzism is een blad voor lezers met een brede smaak. Voor wie houdt van jazz, maar ook van soul, blues, world of funk. Er is één stemronde. Je kiest dus meteen het album van de artiest die je graag tijdens de uitreiking van de Edison Jazz/World wilt terugzien.

Wie kiest wie?

Vanaf 6 mei staat de top tien op de website edisons.nl/jazz. Je kunt daar stemmen op je favoriet.

Uitreiking

Na acht succesvolle jaren in Eindhoven heeft de Edison Stichting besloten om de jaarlijkse Edison Jazz/World presentatie naar Rotterdam te verhuizen. De eerste editie vindt plaats op vrijdag 24 juni tijdens inJazz in het nieuwe Luxor Theater. Het Metropole Orkest blijft een belangrijke rol vervullen. Edison Jazz/World gaat een samenwerking aan met Rotterdam Festivals, North Sea Round Town en inJazz. Edison Jazz/World is tijdens inJazz, het grootste Nederlandse showcase- en netwerkevenement voor de jazz in Nederland, de aftrap van het festival North Sea Round Town, dat plaatsvindt in aanloop naar het Port of Rotterdam North Sea Jazz Festival. Locatie is het nieuwe Luxor Theater, waar ook aansluitend aan Edison Jazz/World enige showcases zullen plaatsvinden. Kaarten zijn verkrijgbaar via luxortheater.nl.

SABRINA STARKE
Sabrina Starke
Haar meest persoonlijke album tot dusver heeft aandacht voor zelfbewustzijn en dromen. Vandaar dat de titel simpel *Sabrina Starke* luidt. Het resultaat is een prachtig uitgesponnen plaat met persoonlijke teksten en een authentieke, organische sound. Gospelachtige orgeltjes, directe zang, bluesy en soulachtige invloeden. De teksten gaan over liefde, haar voorouders, over bewustwording en gelijkheid. Starke zet veel fraaie sfeertjes neer, waarbij alles puur en oprecht klinkt.

KAPOK
Glass To Sand
Glass To Sand is het derde album van het trio van hoornist Morris Kliphuis, gitarist Timon Koomen en drummer/pianist/vibrafonist Remco Menting. "Muziek die tegelijkertijd overal en nergens op lijkt en het tapijt steeds weer onder de voeten van de luisteraar vandaan trekt", zeggen de heren op hun website. Die formulering dekt de lading. Kapok heeft een interessant mengsel gevonden van jazzinvloeden, pop en funk, ongewone rolverdelingen en intrigerende doorsteekjes naar andere oplossingen.

KARSU
Colors
Op het album *Colors* laat de Nederlands-Turkse zangeres en pianiste Karsu Dönmez een nog meer volwassen geluid horen dan op *Confession* (2012). Karsu laat zich opnieuw van haar jazzy kant zien, maar op *Colors* zijn ook meer invloeden uit de popmuziek te horen. Uiteraard vergeet Karsu haar Turkse roots niet, die je duidelijk terug hoort. Het mooie *Coffee Around Nine* is een bijzondere mix van jazz, pop en world.

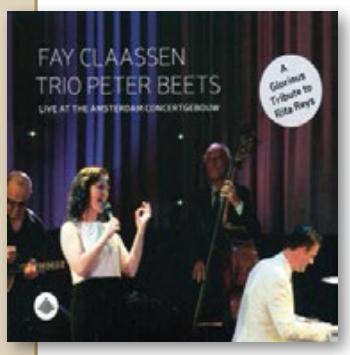

FAY CLAASSEN & TRIO PETER BEETS
Live At The Amsterdam Concert-gebouw: Tribute to Rita Reys
Het liveoptreden van Fay Claassen op 18 juli 2014 ter ere van Rita Reys was in alle vormen groots. Ze bracht songs die nauw met Reys waren verbonden en de begeleiders (Peter Beets, Ruud Jacobs, Martijn van Iterson) waren doorkneed in haar muziek. Claassen zong zeer overtuigend, scatte minstens zo goed, swingde als een bezetene en bewees dat ze *Zon In Scheveningen* net zo langoureus kon brengen als haar voorgangster.

GARE DU NORD

Stronger!

Gare Du Nord kwam na een roerige periode sterker uit de strijd, zoals de titel van dit album al doet vermoeden. Dat uit zich in het eerste deel van de plaat, dat vijf fraaie tracks omvat die geworteld zijn in jazz, funk en soul. Deel twee is gereserveerd voor de suite *La Dolce Vita*, een soundtrack voor de roman *Iglo In De Sahara*. Zelfs harpiste Lavinia Meijer heeft een fraaie rol op het album. Met *Stronger!* markeert Gare Du Nord het punt waarop de broeierige, lichtvoetige jazzdance uit de beginperiode gezelschap heeft gekregen van sfeervolle en iets meer diep-gravende emotie.

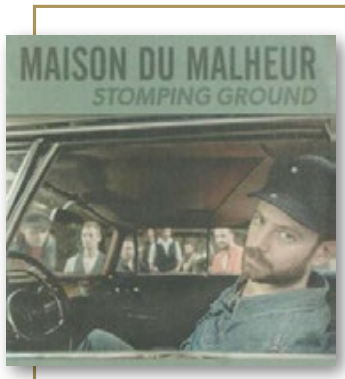

MAISON DU MALHEUR

Stomping Ground

Met de opvolger van *Wicked Transmission* borduurt de Amsterdamse band Maison du Malheur rond zanger/gitarist J.P Mesker voort op hun dampende mix van rock, jazz, jive en rhythm-and-blues uit New Orleans. Wie de band live heeft gezien, weet dat aan hun songs vaak een nieuwe draai geven omdat ze ieder optreden als een jubileumfeest zien. Louis Armstrong, Nick Cave en Tom Waits behoren tot de inspiratiebronnen.

VANBINSBERGEN PLAYSTATION

Live

Een pleisterplaats om je muziek te spelen. Dit album geeft een indruk van de achtkoppige groep die gitariste Corrie van Binsbergen in maart 2014 bijeen had gebracht voor het BrokkenBal. De helft van de cd bestaat uit opnamen van dat concert; vijf andere stukken werden op 6 mei 2015 in Toonzaal den Bosch voor de VPRO opgenomen. Op dat moment werd de groep inmiddels betiteld als Vanbinsbergen Playstation. De leidster slaagde erin waarachtige keien naar haar Playstation te krijgen, met een prachtige plaat als resultaat.

WOLFERT BREDERODE TRIO

Black Ice

Dat de Nederlandse pianist Wolfert Brederode al twee albums voor het label ECM maakte, zegt genoeg. Brederode keerde voor *Black Ice* terug naar de triovorm en vroeg bassist Gulli Gudmundsson en drummer Jasper van Hulten mee. De sfeer op het album is ingetogen en de productie ruimtelijk. Van Hulten speelt avontuurlijk, sober en steeds in balans met de compositie. Zodoende komen de kwaliteiten van Brederode schitterend uit de verf. Zijn spel is gevarieerd, prominent in melodielijnen en geeft ruimte aan zijn medemuzikanten.

LILIAN VIEIRA GRUPO

Tanta Coisa

Tanta Coisa ('een heleboel') is het tweede album van Lilian Vieira Grupo. De cd is met een warme sound geproduceerd door Wiboud Burkens. De songs zijn heerlijk Braziliaans: het album bevat traditionele samba, MPB, bossa, maracatu, jazz en afoxé. Lilian schreef bijna alle teksten zelf en componeerde vooral met gitarist Marijn van der Linden. Ook de andere bandleden (Udo Demandt, drums en Breno Viricimo, bas) droegen hieraan bij.

BENJAMIN HERMAN EN ROBIN NOLAN TRIO

Swing De Paris

Saxofonist Benjamin Herman vervulde eindelijk zijn droom: een samenwerking met Robin Nolan in de vorm van een gipsyjazzplaat in de stijl van Django Reinhardt en Stéphane Grappelli. Je waant je in het Parijs van de jaren veertig in het beroemde Hot Club de France. Gitarist Robin Nolan, zijn broer Kevin en Arnoud van den Berg op contrabas, vormen een spetterend muzikaal trio waarbij de kwaliteiten van Benjamin Herman volledig aansluiten. Het prachtige album met helaas maar zes nummers smaakt naar meer.

Nieuws

Fly naar LantarenVenster

Fly is eigenlijk het Brad Mehldau Trio, maar dan zonder Brad Mehldau. Bassist Larry Grenadier en drummer Jeff Ballard hebben in deze groep hun bekende werkgever ingeruild ten faveure van Mark Turner, de subtiele saxvirtuoos uit New York. De rolverdeling van bandleider en sidemen is daarmee ook van de baan. Op hun nieuwe album *Year Of The Snake* zijn drie gelijkwaardige stemmen aan het woord. Fly geeft een hedendaagse draai aan de bezetting sax, bas en drums, en is "*an intimate band with teeth*" volgens drummer Jeff Ballard: toegankelijk en tegelijk vlijmscherp. De muziek staat bol van de grooves met funk- en hiphopinvloeden. Op naar Rotterdam op 10 juni aanstaande. Met de link op lantarenvenster.nl (actiecode JazzismFLY) kun jij, als Jazzism-lezer, met korting dit concert bijwonen voor geen € 19,-, maar € 16,-.

Cory in Bimhuis

Van oude gospelsongs tot soul, jazz en Stevie Wonder: in zijn soloproject *The Revival* gaat Cory Henry terug naar de muziek van zijn jeugd. Toen bracht hij nog hele dagen door in de kerk achter de Hammond-B3, het orgel dat hij al op tweejarige leeftijd leerde bespelen. Tegenwoordig heeft de toetsenist succes met de band Snarky Puppy en werd zijn talent opgemerkt door vele grote musici; hij werkte samen met onder anderen The Roots, Bruce Springsteen en Marcus Miller. In het Bimhuis treedt hij op met de Nederlandse drummer Yoran Vroom, die speelde bij Frank McComb (Buckshot Le Fonque). Jij kunt, als Jazzism-lezer, bij zijn optreden zijn op 19 mei aanstaande met een Jazzism-korting via bimhuis.nl (actiecode Jazzism): je betaalt geen € 20,-, maar € 17,-.

NOG GEEN ABONNEMENT? MET DE SPECIALE CODE OP BOVENGENOEMDE CONCERTKAARTJES KRIJG JE KORTING OP EEN JAARABONNEMENT JAZZISM: GEEN € 41,15 MAAR € 25,-

Kneedelus experimenteert

Alles over Kneedelus - het experimentele jazzfusionkwintet Kneebody dat samenwerkt met *beat scientist*/dj Daedelus - lees je in deze uitgave van Jazzism. In de North Sea Jazz Club brengen Kneebody en Daedelus voor het eerst in Nederland hun buitengewone creaties van het album *Kneedelus* live ten gehore, op 19 mei aanstaande. Een niet te missen concert voor de liefhebber van avant-garde en *modern creative*. Je kunt er als lezer van Jazzism ook nog met korting naar toe voor geen € 19,-, maar € 16,-. De korting ontvang je door actiecode 'Jazzism' op northseajazzclub.com in te vullen.

Dutch Jazzism 5

Dutch Jazz is een programma op Sublime FM waarin de Nederlandse jazz centraal staat. Elke dinsdag van 22.00 tot 23.00 uur kun je luisteren naar de nieuwste releases, maar ook naar vergeten opnamen uit het verleden. Het programma is een samenwerking tussen Sena en Sublime FM. Deze Dutch Jazzism 5 is speciaal voor Jazzism samengesteld door presentatoren Rolf Delfos en Bart Wirtz en ook te beluisteren op jazzism.nl.

1. **Jono McCleery** - *This Idea Of Us* (album: *Pagodes*)
Verrassend Brits talent uit Rotterdam. Een prachtige stem met gitaar en computersamples en nummers vol sterke jazzharmonieën en strijkarrangementen: een echte aanrader.

2. **The Diamond Five** - *Relaxing At The Jazzcorner* (album: *Something Old Something New, Something Pink, Something Blue*)
Retro, hip album uit 1975 van dit vermaarde hardbopensemble: Cees Smal (trompet, ventieltrombone), Harry Verbeke (saxofoon), Cees Slinger (piano) Jacques Schols (bas) en John Engels op drums. Op dit album klinkt hun muziek echter anders: in een verfijnd groovejasje. Hier worden wij erg vrolijk van.

3. **Jesse van Ruller** - *Shade Of Jade* (album: *Phantom*)
Een album van een van Europa's stergitaristen dat alleen bestemd was voor de Japanse markt. Hoe bestaat het? Composities van saxofonist Joe Henderson worden door Jesse en een Nederlandse topbezetting met verve gebracht.

4. **The Re:Freshed Orchestra** - *Blind Man* (album: *The Re:Freshed Orchestra*)
Eindelijk: het debuutalbum. Toetsenist Alexander van Popta staat aan de basis van dit orkest met strijkers, blazers en een stomende ritmesectie. Op *Blind Man* komen de ingetogen raps van Pink Oculus energiek binnen.

5. **Lilian Vieira** - *Samba Wip* (album: *Tanta Coisa*)
Lilian Vieira is inmiddels ook solo verder gegaan met haar tweede Braziliaanse album: een combinatie van de traditionele samba en sambafunk tot stijlen als maracatu, jazz en afoxé. Een heel verfrissende sound.

Rolf Delfos en Bart Wirtz

De lekkerste muziek

Die hoor je bij **Soul & Jazz Live** met **Andrew Makkinga.** Ma. t/m do. van 19.00 – 22.00 uur op NPO Soul & Jazz.

nposoulenjazz.nl

ntr: speciaal voor iedereen

FLOATING POINTS

"Luister zonder waardeoordeel"

***ELAENIA*, HET DEBUUTALBUM VAN ALLESKUNNER SAM SHEPHERD ALIAS FLOATING POINTS, KWAM AFGELOPEN JAAR NET TE LAAT UIT OM DE JAZZISM-JAARLIJSTEN TE HALEN. HET WAS MEER DAN RECHTVAARDIG GEWEEST WANNEER HET ALBUM DAAROP HAD GESTAAN.**

Mede door een ideale blend van electro en jazz is *Elaenia* een warmbloedige collectie tracks, die de grenzen van beide genres mooi doet opschuiven. Zoals Shepherd het duidelijk maakt: "Mijn muzikale achtergrond ligt in de electro, maar ik heb altijd een grote liefde voor jazz gehad. Ik begon op jonge leeftijd met muziek maken. Aangezien ik de energie van dance, de clubcultuur en hiphop te gek vindt en daar een eigen draai aan wilde geven, begon ik tracks te maken die daarvan afgeleid waren. Door overal ter wereld voortdurend vinyl te kopen, ontdekte ik zo veel meer. Het leidde tot een verandering in het zelf muziek maken. Ik wilde heel graag zelf een compleet eigen sfeer scheppen en mijn eigen stijl ontwikkelen. Mijn nieuwe tracks, die meer elektronisch en sfeerrijk zijn, vielen flink in de smaak bij Gilles Peterson (radio-dj, red.). Hij daagde mij uit om voor zijn radioshow *Worldwide* (Maida Vale-sessie, red.) een track te maken samen met een groep strijkers. Die opnamen pakten zo goed uit dat we later, in opdracht van platenlabel Ninja Tune, in de Abbey Road Studios deze opname nog eens mochten overdoen. Daar werd ik volledig gegrepen door het werken met livemuzikanten."

"In alle muziek draait het om sfeer, emotie en of muziek je raakt. Dat is het enige dat telt"

Pure sound

De overgang naar jazz blijkt voor Shepherd vervolgens geen moeilijke stap. "Ik ben supergevoelig voor sfeer in muziek. Een album als *Laughing Stock* van Talk Talk is een enorme inspiratie, net als de band Radiohead. Maar ook klassieke muziek kan me geweldige boeien. Qua jazz ben ik dol op de spiritual jazz, zoals gemaakt door Pharaoh Sanders. Ik heb die hele rijke sfeer proberen te vertalen naar *Elaenia* en daar mijn elektronische invloeden aan toegevoegd, vooral dan in het opbouwen van tracks. Juist door het werken met livemuzikanten, zoals met goede vriend (en drummer, red.) Tom Skinner, kreeg het album de pure sound die ik nooit eerder bereikte. De composities bouwde ik op als suites en omdat ik dol ben op strijkers omdat ze zo'n ideale sfeer oproepen, kregen deze tracks ook een prominente plek. Met het opnemen en verwerken van alle ideeën ben ik in totaal vijf jaar bezig geweest. Ik wilde dit album echt perfect hebben. Het is eigenlijk wel grappig dat mensen zich nu afvragen of het jazz of electro is wat ik maak. 'Luister zonder waardeoordeel vooraf', zeg ik steeds, omdat elke genre zo'n bepalende lading kan hebben. In alle muziek draait het om sfeer, emotie en of muziek je raakt. Dat is het enige dat telt."

DICK HOVENGA

FOTO: LOUISE SCHIEFER-HAYWOOD

Hotline met… Kyteman

KYTEMAN OPENT DIT JAAR DE SERIE ROBECO SUMMERNIGHTS. OP 1 JULI STAAT HIJ MET HET GROOT OMROEPKOOR, THE KYTEMAN ORCHESTRA EN HET RADIO PHILHARMONISCH ORKEST IN HET CONCERTGEBOUW. ONDERTUSSEN VERZORGDE HIJ OOK DE MUZIEK VOOR DE FILM *OF IK GEK BEN* EN ZONDERT HIJ ZICH NA 1 JULI HELEMAAL AF VOOR EEN PROJECT DAT ANDERS IS DAN ALLES HIERVOOR. GENOEG REDENEN VOOR EEN HOTLINE!

Hoe gaat het Robeco SummerNights-concert op 1 juli eruitzien?
"We borduren voort op het concept van de opening van TivoliVredenburg. Alles wordt op het moment zelf gecreëerd, er is geen bladmuziek. Dat vergt veel podiumcommunicatie, vooral van muzikanten onderling. Spanningsbogen en andere elementen worden normaal gesproken aangegeven op papier en nu moeten ze die zelf zien te creëren."

De orkestleden zijn gewend aan zo'n papiertje met noten. Hoe leer je hen op andere manieren te communiceren?
"Het zijn waanzinnige muzikanten. Ik leg ze van tevoren wel mijn werkwijze uit, zodat ze weten wat er van ze verwacht wordt. Maar het blijft spannend. Uiteindelijk kan het twee kanten opgaan: of het concert wordt te gek of het wordt verschrikkelijk. Het draait eigenlijk allemaal om vertrouwen: het is een sprong in het diepe en er is geen vangnet. Sommigen zien tijdens het optreden het licht en bedenken van alles. Anderen worden volgers, maar die hebben we ook nodig. Met zijn honderden allemaal iets anders bedenken, schiet ook niet op."

Voor het eerst doet ook het Groot Omroepkoor mee. Hoe is het om daarmee te werken?
"Ik kijk ernaar uit om te kunnen kleuren met het koor. Dat vereist wel andere communicatie dan bij een orkest. Een orkest krijgt snel de groove op gang. Bij stemmen werkt dat anders en mis je die katalysator. Zangers moeten eerst het akkoord horen voordat ze het kunnen zingen."

Ondertussen heb je ook de filmmuziek gemaakt van Frank Lammers' regiedebuut Of Ik Gek Ben (verschijnt half mei). Hoe was het om een soundtrack te maken?
"We hebben eigenlijk dezelfde improvisatietechnieken gebruikt als op het podium, alleen nu stonden we als muzikanten voor een groot scherm en hebben we een week non-stop *in the moment* gespeeld. Van knisperende piepjes en kraakjes tot techno, klassiek en freejazz – alles is naar de film toe gespeeld. Filmmuziek zie ik niet echt als muziek, maar meer als klankversterking."

Wat staat er dit jaar nog meer op het programma?
"Ik heb niets meer in mijn agenda staan na 1 juli. Ik ga 'verkluizenaren' om aan mijn nieuwe project te werken. Ik ga iets totaal nieuws beginnen, solo, zonder trompet. Dat ding heeft er niks meer mee te maken. Dit is een drastische stap weg van alles wat ik tot nu toe heb gedaan. Ik zit er middenin en het kan nog wel een paar jaar duren voordat ik ermee naar buiten kom."

NICOLE VAN HOOF

George Benson

De vibe op Aruba

Erik Eman kwam al vanaf zijn zevende op het North Sea Jazz Festival, want hij woonde om de hoek. "In het begin hadden we geen besef van wat daar allemaal gebeurde maar dat werd met de tijd steeds duidelijker. Jazz werd een begrip, maar niet alleen jazz. Het was de sfeer, alles klopte." Hij verhuisde naar Aruba, speelde er als bassist, werd groot in het verhuren van professionele licht- en geluidsystemen en bleef spelen met het idee om die NSJ-vibe te delen met Aruba. "Toen ik hoorde dat NSJ ging verhuizen naar Rotterdam stond mijn besluit om 'het' te doen vast. Ik noemde het Caribbean Sea Jazz Festival." Hij begon met twee dagen en drie podia, met Michel Camilo, Praful, en had negenhonderd bezoekers. Tien jaar later staat er een groots volwaardig festival. Het jubileum wordt gevierd met Kool & The Gang, New Cool Collective, Izaline Callister, Unity (Latin Tribute To Michael Jackson), Dumpstaphunk en er volgt meer, op 23 en 24 september in het Renaissance Festival Plaza. Voor alle info: www.caribbeanseajazz.com

InJazz barst los

De Jazzdag, het grootste Nederlandse netwerk- en showcase-evenement voor jazz, is compleet veranderd: nieuwe naam, inJazz, nieuwe huisstijl en nieuwe invulling van het programma (24-25 juni, Kop van Zuid Rotterdam). Zo is er nu inConference, waarbij ontmoetingen en kennisuitwisseling van jazzprofessionals centraal staan en vertoont men *Easy Man*, een documentaire met de ondertitel *'The Story of Ronald Snijders, his Music and the Nelson & Djosa Sessions'*. In de avonduren barst het gratis festival inJazz los, met de beste jazz van vandaag en morgen. De eerste namen zijn bekend: Budorov Trio, Dina Medina, Efe Erdem, EvenSanne, Fluks, Ikarai, Jeangu Macrooy, Karsu. Kruidkoek, Marutyri, Shishani & Namibian Tales, Tristan, Voodrish, Vuma Levin Quintet en Zitakula. inJazz vormt het startschot van North Sea Round Town: twee weken jazz in Rotterdam met North Sea Jazz als afsluiter. Tevens wordt, na acht succesvolle jaren in Eindhoven, de Edison Jazz/World naar Rotterdam overgeheveld. De eerste editie van dit spektakel zal plaatsvinden op 24 juni in het Nieuwe Luxor Theater en het Metropole Orkest vervult wederom een belangrijke rol. Rotterdam kan zich vanaf eind juni opmaken voor een hete jazzzomer.

THE PREACHER MEN

Leggen elkaar het vuur aan de schenen

THE PREACHER MEN IS EEN NIEUW SUPERTRIO DAT GRAAG HET INSTRUMENTALE WOORD VERKONDIGT: *PREACHING OUT LOUD!* ROB MOSTERT (HAMMOND B3), EFRAÏM TRUJILLO (SAXOFOON) EN CHRIS STRIK (DRUMS) MAKEN STOMENDE JAZZ MET EEN GOSPELINSLAG.

FOTO: FERRY KNIJN

De drie zwaargewichten uit de Nederlandse jazzscene kennen elkaar al langer. Ze zijn samen actief in de Rob Mostert Hammond Group, een zevental met ook blazers en zang. Mostert: "In een grotere band zit je strakker aan het geheel vast. Binnen het raamwerk is er wel plaats voor solo's, maar er zijn minder vrijheden. Wij zijn alle drie zwaar fan van die oude hammondorgeltrio's, zoals van Jimmy Smith en Jimmy McGriff. Het idee ontstond tijdens het spelen in de grote bezetting, waar we na de zomer weer vol gas mee gaan geven. We wilden het kader van die band voor ons drie verruimen. Kwestie van elkaar uitdagen." Het trio had het gevoel dat het weleens zou kunnen gaan werken. In Alkmaar werd een optreden geregeld om het uit te proberen. Mostert: "Publiek enthousiast, band enthousiast. We improviseren graag en genieten van onze vrijheid. We hebben ook niet het type drummer dat alleen braaf begeleidt. Het is soms ook gewoon de 'Chris Strik-show'. We leggen elkaar wel graag het vuur aan de schenen, maar we zijn geen testosteronbommen die alleen voor het eigen ego gaan. We gunnen elkaar ruimte." Trujillo: "Dat is de kick van in kleine bezettingen spelen. Even een knikje of een knipoog is genoeg om het over een andere boeg te gooien. We zijn heel flexibel en dat moet ook, dat maakt ons jazz. Daarin kun je een setlist maken en er niet aan toekomen, maar dat hoeft dan niets uit te maken."

Melange

De liefde voor de klassieke trio's uit de jaren vijftig en zestig met hammondorgel, straalt er vanaf. De muziek op het debuut *Preaching Out Loud!* gaat vaak terug naar de hoogtijdagen van Blue Note en Verve, met catchy ritmes, een groovend orgel en een scheurende sax. Veel van de eigen tracks (Trujillo droeg de meeste thema's aan) ontstonden al spelend in de eigen studio van Mostert, in Middelie. Mostert: "Voor *Stricks Tricks* zette Strik een New Orleans-achtige beat in. Wij haakten daarop in, zetten microfoons neer en namen het op. Zo snel kan het soms gaan." Op het repertoire staan ook oudere tracks, zoals *The Show Has Begun* van Horace Silver, *Loverman* van Jimmy Davis en *I Want A Little Girl*, een heerlijk stuk met Trujillo in de hoofdrol, dat eerder bekend werd in een uitvoering van saxofonist Lou Donaldson. De bandnaam is niet willekeurig gekozen volgens Efraïm Trujillo, die ook in Ploctones en de bigband van New Cool Collective actief is. "We spelen een melange van gospel, blues en jazz. Onze soloinstrumenten, het hammondorgel en de saxofoon, speelden in de geschiedenis een vergelijkbare rol. Het orgel was belangrijk voor de zwarte bevolking in Amerikaanse kerken. Dat waren vaak arme kerken in houten gebouwtjes. Een kerkorgel hadden ze zelden, dat was te duur. Het hammondorgel fungeerde als een prima vervanger. Aan het einde van de negentiende eeuw werd ook de saxofoon populair als vervangend instrument. De sax werd gezien als een soort metalen versie van een klarinet, die kwetsbaar was. Met de saxofoon kon je ook buiten spelen en in kroegen. Hij had meer volume en ging minder snel kapot. In de bandnaam zit natuurlijk ook een knipoog. We spelen niet zomaar amusementsmuziek, maar we entertainen wel."

"We spelen niet zomaar amusementsmuziek, maar we entertainen wel"

Jazzclubs

Het trio doet dit voorjaar een uitgebreide clubtour. Zowel het debuutalbum als de reeks optredens hebben even op zich laten wachten, want volgens Trujillo wilden ze wel iets neerzetten dat helemaal staat en de tijd van rokerige jazzclubs in Chicago en New York laat herleven. "We zijn niet de types die alleen op onze namen optredens bijeen willen sprokkelen. We dikken niets aan met zang, rap of een dj. Wij vertellen het verhaal met alleen onze drie instrumenten. Er zal veel interactie zijn. Dat is de kracht van jazz. Daarin ligt de uitdaging, want we hebben alle drie veel noten op onze zang." Trujillo vertelt het jammer te vinden dat in Nederland steeds minder van die mooie, rokerige jazzclubs te vinden zijn. Dat heeft volgens hem te maken met het cultuurgeld dat nog wel naar theaters gaat en waarbij de jazz moet integreren. "Ze zouden met de inrichting meer moeten proberen dat clubidee na te bootsen. Dat kan. Ik zou bijvoorbeeld graag een bar in de theaterzaal hebben, zodat het publiek niet alleen in de pauze een biertje kan halen, maar ook in de buurt van de muzikanten kan blijven." Het trio heeft weleens voor de grap geopperd alleen op zondag te gaan optreden. Strik: "Veel kerkjes hebben tegenwoordig een culturele functie. Met onze naam moet dat daar zeker lukken. Na het zingen de kerk in. Zoiets, haha. Het instrumentale woord verkondigen. Misschien heb ik mijn roeping als dominee wel gemist!"

WILLEM JONGENEELEN

IN MEMORIAM

Gianmaria Testa (1958-2016)

GIANMARIA TESTA DOMPELDE JE ONDER IN ZIJN BROZE, ONGEPOLIJSTE STEMGELUID EN NAM JE MEE IN ZIJN POËTISCHE OBSERVATIES. IN ZIJN TEKSTEN BETOVERDE HIJ ALLEDAAGSE DINGEN EN GAF OP MILDE TOON COMMENTAAR OP SCHRIJNENDE MAATSCHAPPELIJKE KWESTIES. HIJ VERLOOR IN MAART DE STRIJD TEGEN KANKER.

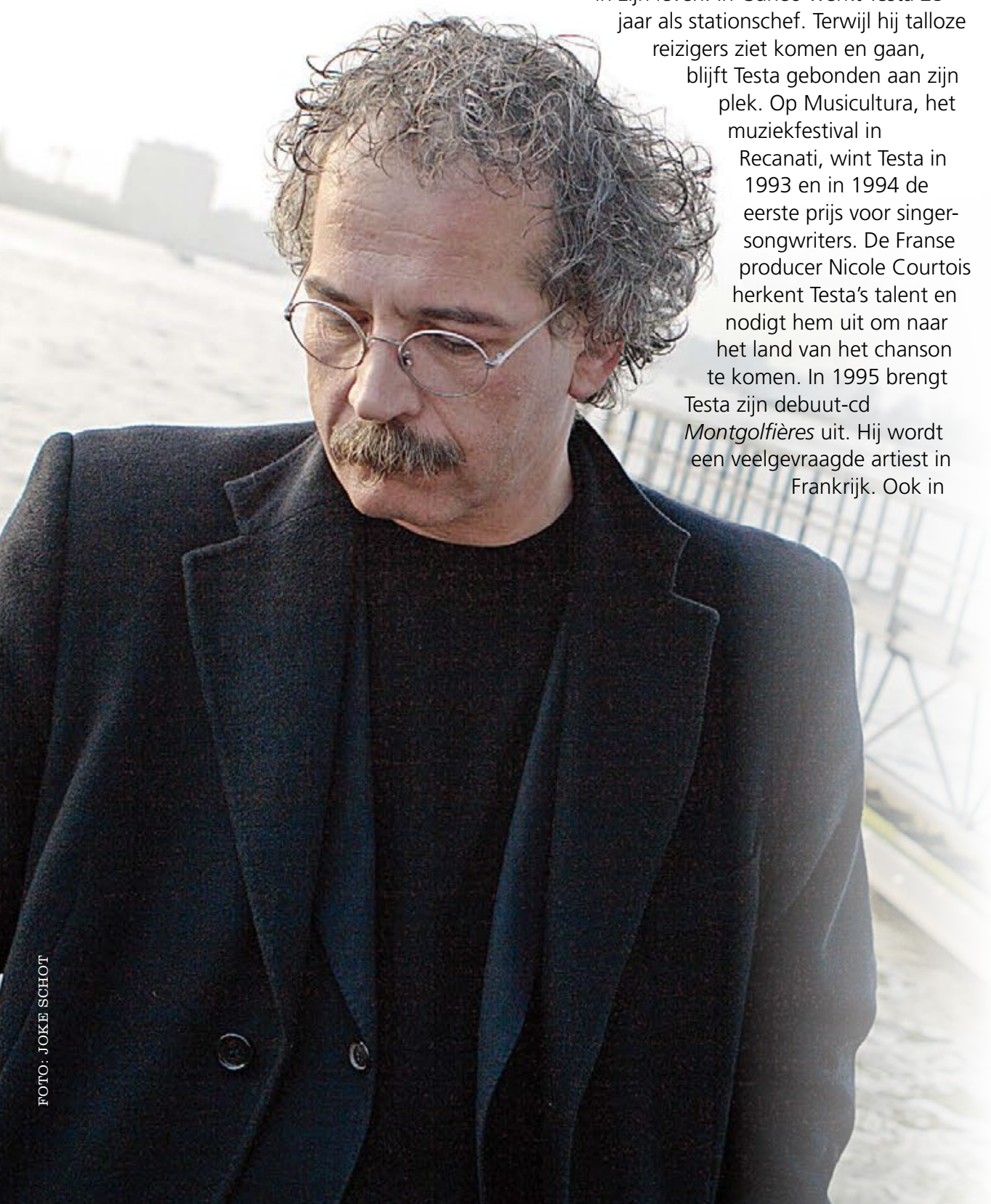

FOTO: JOKE SCHOT

In 1958 wordt Gianmaria Testa als boerenzoon geboren in Cavallermaggiore, nabij het provinciestadje Cuneo (Piemonte), een arme regio in het noordwesten van Italië. Op zijn veertiende krijgt hij van zijn vader een gitaar. In drie maanden leert hij zichzelf spelen en schrijft hij zijn eerste liedjes. Vanaf dat moment zijn componeren en schrijven vaste waarden in zijn leven. In Cuneo werkt Testa 25 jaar als stationschef. Terwijl hij talloze reizigers ziet komen en gaan, blijft Testa gebonden aan zijn plek. Op Musicultura, het muziekfestival in Recanati, wint Testa in 1993 en in 1994 de eerste prijs voor singer-songwriters. De Franse producer Nicole Courtois herkent Testa's talent en nodigt hem uit om naar het land van het chanson te komen. In 1995 brengt Testa zijn debuut-cd *Montgolfières* uit. Hij wordt een veelgevraagde artiest in Frankrijk. Ook in andere landen is belangstelling voor Testa. Uiteindelijk sluiten ook de Italianen hun landgenoot in de armen. In 1997 verlaat Gianmaria zijn station en kiest voor een bestaan als reiziger. Het podium wordt zijn nieuwe thuisbasis.

Evenwicht

Gianmaria Testa geeft een stem aan wat het leven hem aanreikt. Met raffinement mengt hij het alledaagse en de magie van het ongrijpbare. Zijn eerste albums gaan over liefde, eenzaamheid en het boerenleven. Op het album *Da Questa Parte Del Mare* (2006) bespiegelt hij het lot van bootvluchtelingen en de pijn van afscheid en uitzichtloosheid. Testa richt zijn aandacht op intolerantie, racisme en gebrek aan historisch inzicht en zijn kunst is omgeven met verbeeldingskracht. Om een sfeer te creëren, gebruikt hij elementen uit folk, jazz, tango en rock. Testa's werk straalt rust, ruimte en energie uit. Alles is in evenwicht. Binnen de eenvoud van ogenschijnlijk voorspelbare melodieën, verrast hij steevast met subtiele harmonische wendingen. Hij brengt muziek terug tot essentie. Met zijn werk creëert hij een eigen signatuur. Testa raakt je met zijn innemende oprechtheid.

Samenwerkingen

Testa maakt negen albums en geeft meer dan drieduizend concerten, waaronder vier in een uitverkocht Olympia. Hij werkt onder andere samen met Nicola Negrini, Gabriele Mirabassi, Enrico Rava, Bill Frisell, Stefano Bollani en Paolo Fresu. In 2013 is de release van *Men At Work*: recente liveopnames, die terugblikken op zijn hele oeuvre. Vorig jaar mei 2015 meldde de Italiaanse pers dat Testa een tumor heeft. Na een rustperiode keerde hij voor een korte tijd terug op het podium, maar op 30 maart overleed Testa, *cantautore, buon viaggio.*

ROLAND HUGUENIN

ONS IDEE VAN LUXE

Laat u verrassen door de krachtige, zelfverzekerde uitstraling van de nieuwe Volvo XC90. De veiligste SUV ooit getest biedt plaats aan maar liefst 7 passagiers. En het riante 9 inch touchscreen is intuïtief te bedienen. Wat u nog meer kunt verwachten? De T8 Twin Engine (plug-in hybrid), met maar 15% bijtelling, biedt u maximale prestaties en de mogelijkheid tot volledig elektrisch rijden. Ons idee van luxe.

VOLVO XC90
VANAF **€ 69.495** | LEASE VANAF **€ 1.015 P.M.**

KIJK OP VOLVOCARS.NL EN GA NAAR DE VOLVO-DEALER VOOR EEN PROEFRIT

vanaf 15% bijtelling

Volvo XC90 v.a. € 69.495 en Volvo XC90 T8 Twin Engine v.a. € 78.495 incl. 21% btw en bpm. Raadpleeg voor additionele kosten de verkoopvoorwaarden op www.volvocars.nl. Volvo XC90 leasen v.a. € 1.015 p.m. en Volvo XC90 T8 Twin Engine leasen v.a. € 1.125, excl. btw en brandstof, o.b.v. Full Operational Lease, 60 mnd, 15.000 km p.j., Volvo Car Lease: 020-65 873 10 (kantooruren). Wijzigingen voorbehouden. Gem. verbruik: 2,1 – 8,0 l/100 km (47,6 – 12,5 km/l), gem. CO_2-uitstoot resp. 49 - 186 g/km.

HEDENDAAGSE
JAZZBESPIEGELINGEN
VAN TIM SPRANGERS

Simon Toldam

Ik maakte het maar een paar keer mee. Een zucht van verlichting slaken tijdens een concert. Het overkwam me laatst tijdens het luisteren naar het trio van pianist Simon Toldam, een hoogst bescheiden Deense jongen die zijn op vier handen te tellen publiek uitermate dankbaar was. Hij maakt muziek die de (schijnbare) eigenzinnigheid van alle populaire bandjes in twijfel trekt.
Die alom geprezen eigenzinnigheid lijkt het hoofdthema binnen de huidige jazz: muzikanten die de muzikale reflectie voorstellen van onze contemporaine wereld waarin de informatietoevoer oneindige mogelijkheden heeft. Het leidt tot genrekruisingen die Coltrane met hiphop, minimal met rock, en afrobeat met pop verbinden. Er wordt gekozen voor een helder concept in beeld, geluid en imago – strak geregisseerd, vaak catchy. Het zijn muzikanten die een taal hebben ontwikkeld vanuit uiteenlopende invloeden.

Is dit werkelijk muzikale vrijheid (wat vaak wordt gepretendeerd) of beperkt juist deze taal- en vooral conceptobsessie de autonomie? Bij het luisteren naar Toldam zou je dit laatste met ja willen antwoorden. Hij gaat elke kadering uit de weg, want deze zorgt voor interpretaties, taboes en vooral het verlies van onafhankelijkheid. Luisteren naar Toldam voelt als een bevrijding uit de restrictieve kettingen.

Nee, misschien word je niet gelijk gepakt, zoals dat wel gebeurt bij de fantastische articulatie van trompettist Avishai Cohen, de catchy composities van GoGo Penguin of de groteske klankmuren van Kamasi Washington. In de muziek van Toldam klinkt het creatieproces, de pure spontaniteit, de pretentieloze ongedwongenheid – vrij van tijd, ruimte en moraliteit. Hij laat zich niets opdringen en zo ook de luisteraar niet. Dat voelt eng en onwennig - voor de moderne luisteraar en muzikant die nu juíst behoefte hebben aan houvast - en tegelijkertijd uitermate inspirerend.

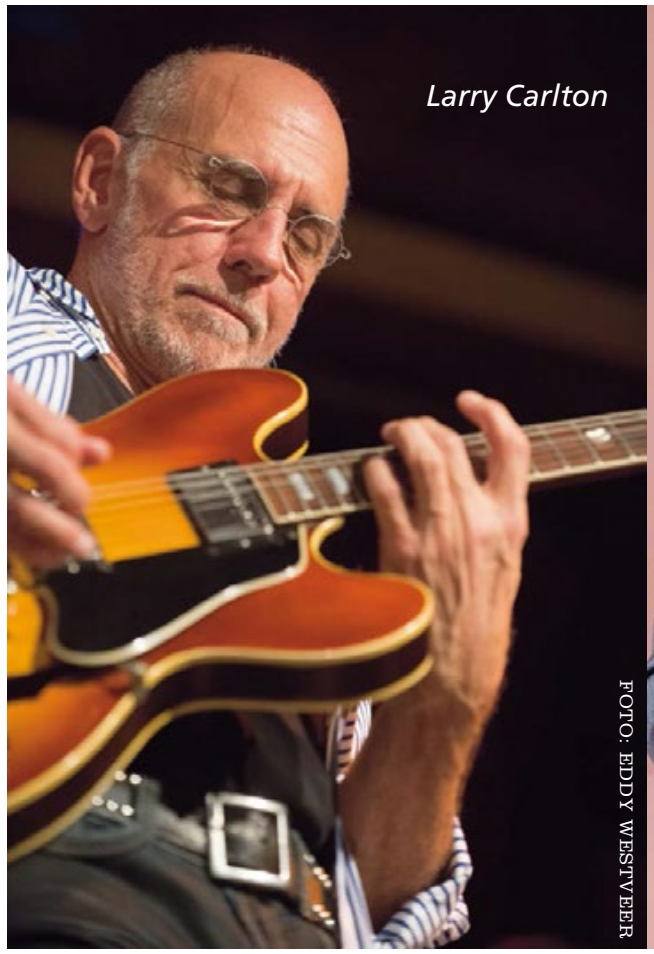

ZeelandJazz swingt

Ook in de buitengebieden van ons land bruist het. Uit de as van voorheen het Internationaal Jazzfestival Middelburg en Scheldejazz (Terneuzen) is ZeelandJazz verrezen. Met als resultaat een klinkend festival van 9 t/m 19 juni. Het openingsconcert Jazz & Opera, met Mike del Ferro, Claron mcFadden en het Metropole Orkest is op 9 juni in het Scheldetheater in Terneuzen. Daarna is er een weekend vol muziek op de straten en pleinen van de binnenstad en in de cafés. Optredens van onder andere The Houdini's, Sven Hammond, Denise King , Mojoman, Black Circles en een speciaal ZeelandJazz Festivalorkest vinden plaats bij Porgy en Bess, waar ook de finale plaatsvindt van de Zeeuwse jazzy singer-songwritercontest die de stad Terneuzen organiseert samen met ZeelandJazz. Dan met de jazzboot op de Westerschelde naar Middelburg, waarop de *Zeeland Suite Revisited* onder leiding van Jeroen van Vliet wordt uitgevoerd. Vanaf 17 juni staan onder andere krakers als Larry Carlton, Archie Shepp en Lee Konitz op het Abdijplein-podium en Vlaamse inbreng is er van Taxiwars met Tom Barman en Nordmann. Afsluitend rekent ZeelandJazz naast het Festival Orkest, onder leiding van Jan Menu en Martin Fondse, op een hete Braziliaanse avond met Sergio Mendes en Brazil 66! Voor alle info: www.zeelandjazz.nl

DE ROMA

VIJAY IYER TRIO

+ ROBIN VERHEYEN NY QUARTET

18 MEI

9 OKT

PASADENA ROOF ORCHESTRA

En verder:

- 31 MEI **GRAHAM NASH**
- 12 JUN **DANIEL ROMANO**
- 26 OKT **JOHN SCOFIELD**
- 22 NOV **FRANK WOESTE QUARTET** feat. **DAVE DOUGLAS**
- 11 DEC **FRED HERSCH** SOLO
- 17 FEB **BRAD MEHLDAU TRIO**
- 22 FEB **LIZZ WRIGHT**

DE ROMA: TURNHOUTSEBAAN 329, B-2140 ANTWERPEN, BELGIË • **INFO & TICKETS:** WWW.DEROMA.BE • +32(0)3 600 16 60

MACK
MACK AVENUE
the road to great music

GRAMMY WINNER

BEST JAZZ VOCAL ALBUM

2016

MAC 1095

CÉCILE MCLORIN SALVANT

NORTH SEA JAZZ 2016:

Zaterdag 9 juli, 21.30 uur, Hudson

new arts international

DISTRIBUTED AND MARKETED BY NEWARTSINT.COM

MARIZA

"Ik heb muziek nodig om te overleven"

MEER DAN VIJF JAAR GELEDEN BRACHT FADOKONINGIN MARIZA HAAR LAATSTE ALBUM UIT, MET DAAROP VOORAL FADO'S UIT HAAR KINDERTIJD. OP HAAR NIEUWE PLAAT *MUNDO* INCORPOREERT ZE VERSCHILLENDE STIJLEN IN HAAR FADO'S EN ZINGT ZE TWEE NUMMERS IN HET SPAANS.

FOTO: CARLOS RAMOS

Alle componisten en dichters die meewerkten aan 'Mundo' schreven speciaal voor Mariza

Mundo is alweer het zesde album en werd, net als haar album *Terra*, geproduceerd door de Spaanse flamencogitarist Javier Limón. Het laat een nieuwe, rijpere Mariza horen. "Mundo betekent wereld, maar ik koos niet voor die titel omdat ik over de hele wereld concerten heb gegeven", vertelt Mariza. "Het is een uitnodiging aan al die mensen die van mijn muziek houden om mijn nieuwe wereld binnen te treden en de nieuwe Mariza te leren kennen. In de vijf jaar dat ik geen album uitbracht, is er veel veranderd. Ik ben getrouwd en heb een zoon gekregen: Martim. Nu ik de zorg heb voor mijn gezin, ben ik een andere Mariza." Wel voelde Mariza de druk om weer te gaan zingen en nieuwe muziek op te nemen. "Ik heb muziek nodig om te overleven. Daarbij vroeg me af hoe ik concerten en een baby zou kunnen combineren. Het was makkelijker dan ik dacht." De componisten en dichters die voor Mariza schrijven, werden echter nerveus. "Ze pushten me om een nieuw album op te nemen, maar ik zei: 'Nee, ik ben er nog niet voor in de stemming'. Na een geweldig concert in Duitsland merkte ik dat ik nieuwe gevoelens wilde uitdrukken met mijn stem. Toen besefte ik dat het tijd werd voor een nieuwe cd."

Spaans

Mariza heeft met verschillende producers gewerkt, maar de enige naam die haar meteen te binnen schoot was die van Javier Limón. "De platenmaatschappij kwam met verschillende namen, maar zijn naam bleef maar steeds in mijn gedachten: Javier. Sinds de opnames van *Terra* zijn we bevriend. Ik heb hem gebeld en vroeg of hij tijd had. Hij zei: 'Ook al heb ik geen tijd, ik ga het regelen. Het is een grote eer om met jou opnieuw een album op te nemen'." Mariza nam *Mundo* in de zomer van 2015 op in Limóns studio in Madrid. Hij schreef een heel aangrijpend nummer voor Mariza: *Alma* (ziel). "Javier schreef het speciaal voor mij. Hij weet veel over mijn leven. De song gaat over een vrouw die haar ziel is kwijtgeraakt en ernaar op zoek gaat. Javier schrijft bijvoorbeeld: 'De straten zijn leeg en ook al zie ik mensen, jou zie ik niet. En als ik je probeer te vinden op een plek waar oude mannen fado zingen, zie ik je niet'. Tenslotte vindt de vrouw haar ziel omdat ze zo geliefd is." Limón schreef het lied in het Spaans. Voor Mariza is het geen probleem in het Spaans te zingen, ze kent de taal want haar grootvader en vader woonden in Venezuela. "Ik zing nog een ander lied in het Spaans. Mijn vader vroeg mij of er een tango of milonga bestaat waarin wordt gezongen over Portugal. Ik ging er naar op zoek en vond *Caprichosa*, ooit vertolkt door tangozanger Carlos Gardel." Het lied gaat over een wispelturige Portugese vrouw om wiens hand wordt gevraagd, omdat de aanbidder haar fado wil horen. Zo brengt Mariza tango en fado bij elkaar. Hetzelfde doet ze met de Kaapverdische morna in *Padoce De Céu Azul*. Mariza: "In Lissabon wonen veel Kaapverdianen. Zij houden van mijn muziek. Ik werk vaak samen met Kaapverdische musici. De morna is voor mij iets heel natuurlijks. Zo probeer ik ook mijn Afrikaanse roots (Mozambique, red.) te onderzoeken."

Happy fado

Mariza nam eerder ook liederen op van fadolegendes als Alfredo Marceneiro en Amália Rodrigues. Op elk van haar albums zingt ze een fado van Amália, op *Mundo* is dat *Anda O Sol Na Minha Rua* (de zon wandelt door mijn straat). "Deze happy fado speelt zich af in kleine gemeenschappen. Als de zon in de smalle straten schijnt, wordt iedereen daar vrolijk." Alle componisten en dichters die meewerkten aan *Mundo* schreven speciaal voor Mariza. "Ze kennen mij en schreven songs die bij mijn stem passen. Ze werkten of eerst vanuit de tekst of vanuit de muziek. Het was voor mij iedere keer een verrassing waar ze mee zouden komen." In Tiago Machado's *Melhor De Mim* (Het beste van mij) zingt ze de regels: "Soms als we verliezen, moet het beste nog komen." Mariza: "Als god een deur sluit, opent hij altijd een raam." Als ik Mariza vraag naar de persoonlijke achtergrond van deze fado, is haar antwoord: "Dit hele album is persoonlijk. Zoals *Meu Amor Pequenino*, geschreven door de belangrijke Portugese zanger Rui Veloso. Hij schreef het voor mijn zoon." Het is het intieme slotakkoord van een album dat voor een gelukkige Mariza een nieuw begin betekent. *Mundo* klinkt slechts in enkele nummers traditioneel, maar Mariza verlegt op een heel natuurlijke en persoonlijke manier de grenzen van de fado.

RIK VAN BOECKEL

ROBIN VERHEYEN

"Mijn wereld houdt niet op bij jazz"

DE VLAAMSE SAXOFONIST/ COMPONIST ROBIN VERHEYEN WOONT EN WERKT SINDS 2006 IN NEW YORK. HIJ IS ZIJN GEBOORTELAND ECHTER NIET VERGETEN. MET DE BAND TAXIWARS, DIE HIJ SAMEN MET TOM BARMAN FORMEERDE, SPEELT HIJ DIT JAAR ONDER MEER OP NORTH SEA JAZZ . BINNENKORT KOMT HIJ MET ZIJN KWARTET DE RELEASE VAN ZIJN ALBUM *A LOOK BEYOND* LIVE ONDERSTEUNEN.

De in 1983 in Turnhout geboren Robin Verheyen is een gelauwerd man. In 2008 werd hij onderscheiden met de prestigieuze Europese jazzprijs Django d'Or en dit jaar bekroonde de Vlaamse zender Klara *A Look Beyond* tot beste jazzalbum van 2015. Ook in de Verenigde Staten oogst hij met zijn hecht kwartet veel lof. Verheyen voelt zich in Amerika als een vis in het water. "Ik hou van uitdagingen en vond die vaak buiten België. Na wat omzwervingen heb ik mijn master op het conservatorium van Amsterdam behaald. Daarna heb ik nog een jaar in Parijs gewoond, maar toen hoorde ik over een studiebeurs voor New York. Meer nog dan studeren, wilde ik die stad gaan proeven. Na één jaar New York kon ik niet meer terug. Even heb ik een terugkeer naar Parijs overwogen. Er zijn daar ook veel goede muzikanten, maar Parijs is een stuk kleiner en de mensen zijn er meer chauvinistisch. New York is misschien wel harder, maar er is ook een grotere openheid en bereidheid om met je muzikale ideeën mee te gaan."

Componeren

Robin Verheyen koos relatief laat voor de saxofoon. Daarvoor vond hij voetballen leuker. Op zijn twaalfde startte hij gelijktijdig met een opleiding drums en saxofoon. "Voor de sax had ik meer talent blijkbaar. De frasering met de tong lukte de eerste maanden niet, maar daarna ging het hard." Hij sloeg een jaar op school over en ging vervroegd naar het conservatorium. "Nadat ik op mijn vijftiende de jazz ontdekt had, bleef ook klassieke muziek me inspireren. Die genres zijn voor mij sterk aan elkaar gerelateerd. Klassiek is dus evenzeer een onderdeel van mijn wereld. Zowel in New York als in Europa krijg ik mooie compositieopdrachten en kansen om interessante stukken te arrangeren. Zo gaat er bijvoorbeeld in januari 2017 een nieuw werk rond *Das Musikalisches Opfer* van Bach in première in het Concertgebouw in Brugge met pianist Benoît Delbecq, bassist Clemens van der Feen en drummer Toma Gouband." Ook zijn carrière in de jazz verloopt voorspoedig. Nadat Verheyen vanuit New York ging opereren, speelde hij met

V.l.n.r.: Robin Verheyen, Russ Johnson, Drew Gress en Jeff Davis

FOTO: RIJARD BERGERON

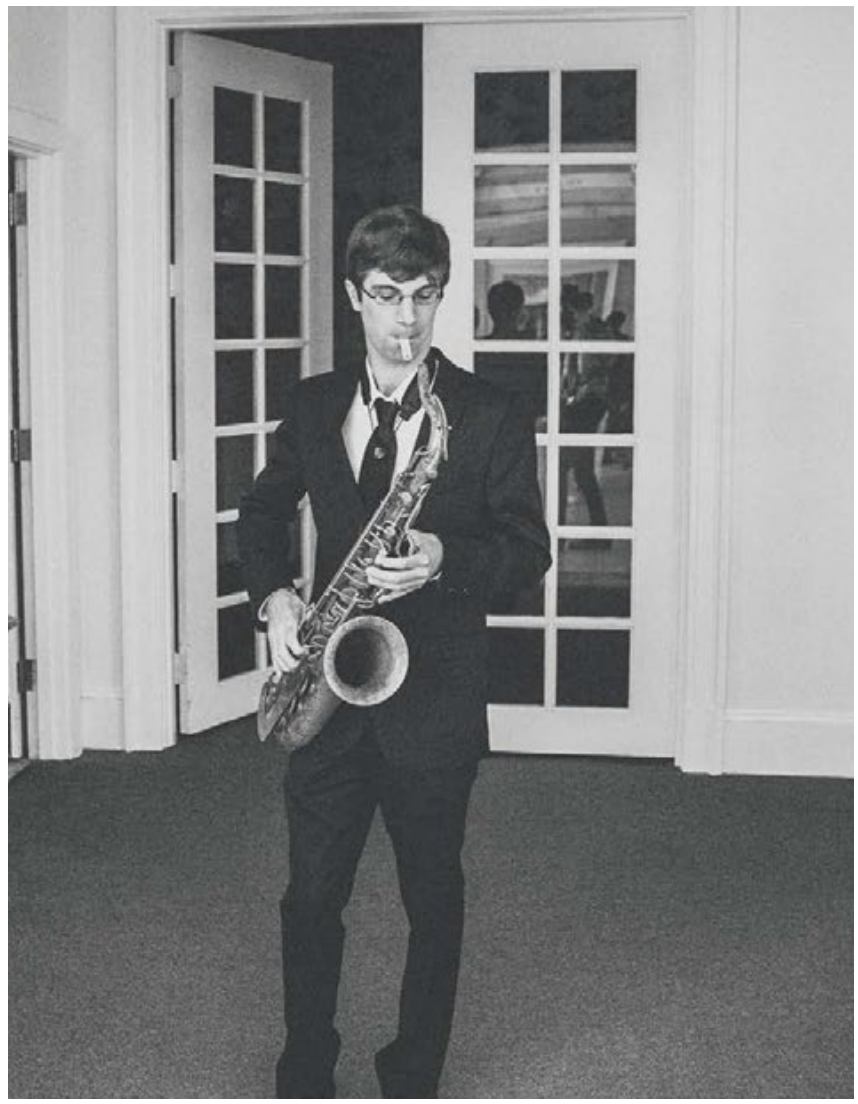

tal van grootheden, variërend van Michael Bates, Roy Hargrove, Branford Marsalis, Toots Thielemans, Ravi Coltrane tot Will Calhoun. In 2012 verscheen het album *Trinity* met de eerste versie van zijn Amerikaanse kwartet. Hij was dat jaar in Europa te gast op North Sea Jazz en Gent Jazz. Een jaar later ontving Verheyen een beurs van Chamber Music America. Dat werd de opstap voor *A Look Beyond*, het tweede album met zijn deels vernieuwde Amerikaanse jazzkwartet. Naast Verheyen zijn ook trompettist Russ Johnson, bassist Drew Gress en slagwerker Jeff Davis solistische attracties. Toch staat er onder alle composities de handtekening van Verheyen. "De improvisaties schrijf ik uiteraard niet uit, al geef ik wel richtlijnen. Ook in de meer gecomponeerde stukken geef ik de muzikanten veel vrijheid. Dat maakt met anderen spelen juist interessant. Ze moeten kunnen doen wat ze wordt ingegeven, want als dat niet kan, blijft een band niet lang bestaan. Dan wordt de boel rigide."

"Zowel in New York als in Europa krijg ik mooie compositie-opdrachten"

Messiaen

De tracks van het laatste album beschouwt Verheyen als magisch om live te spelen. "Ik kan me voorstellen dat sommigen de muziek thuis intens vinden. Enkele stukken vragen nogal wat energie van de luisteraar, maar er is ook warmte en frivoliteit." De inspiratie voor de tracks van *A Look Beyond (Cap-Vert Illuminations)* haalde Verheyen onder meer uit zijn jarenlange studie van de muziek van de Franse componist Olivier Messiaen (1908 - 1992). "De magie in zijn muziek pakte mij meteen. Ik hoorde als eerste *Turangalîla*, een groot symfonisch werk met volle akkoorden. Hij is de meester van de orkestratie. Ook zijn meest bekende werk *Quatuor Pour La Fin Du Temps,* geschreven in het krijgsgevangenenkamp in Görlitz, raakt mij emotioneel en muzikaal enorm. Die man was een genie. Ook *Éclairs Sur L'Au-delà*, dat hij vlak voor zijn dood componeerde, was nog geweldig. Het koper speelt gigantische akkoorden en het geheel bezit een overweldigende sound. Messiaen schreef als theoreticus bovendien goede boeken. Ik bestudeerde die en begon te zoeken naar hoe die theorieën in de jazz te gebruiken zijn. Ik was benieuwd hoe ervaren muzikanten vrij met die gegevens omgaan. Delen van zijn theorieën paste ik op *Trinity* (2012, red.) al toe, maar nu voelt het nog beter aan."

Ritme

Een andere bron van inspiratie voor het laatste album vormden zijn reizen naar Senegal. Verheyen verwerkte die speciale Afrikaanse *vibe* in een aantal tracks. "Ik heb daar veel naar percussionisten geluisterd. Dat onderdeel heb ik eruit gelicht. In West-Afrika spelen ze altijd met drie of vier tegelijk. Die partijen zijn aan elkaar gelinkt. Eigenlijk is het ritmische harmonie. Dat gegeven vind ik interessant. Ik hou van die ritmische meerstemmigheid, heb daar harmonieën voor bedacht. Die ritmes heb ik vertaald en naar de melodie-instrumenten verlegd. Samen met de theorieën van Messiaen kleurt dat de composities anders. Ook dat heeft alles te maken met vrijheid. Mijn wereld houdt niet op bij jazz alleen. Ik doe veel verschillende dingen. Dat houdt mij scherp!"

WILLEM JONGENEELEN

Bertrand Flamang

“Geen beleving zonder passie en ambacht”

Bertrand Flamang ademt muziek en organiseren zit in zijn bloed. Hij is ‘founder en managing director’ van het Gent Jazz Festival en adopteerde inmiddels ook Jazz Middelheim in Antwerpen. De festivals zijn dit jaar respectievelijk aan de vijftiende en 35e editie toe. Het belooft een mooie zomer te worden.

TEKST: **WILLEM JONGENEELEN** FOTO’S: **GENT JAZZ / JAZZ MIDDELHEIM**

“Muziek moet draaien om passie, het genre doet er minder toe”

“Organiseren blijft een risicovak. Ik wil dat de festivals een eigen verhaal vertellen met authenticiteit. Het blijft gebaseerd op muziek en bezieling. Het is geen kwestie van puur entertainment.” Gent Jazz vindt plaats in en rond de deels uit de middeleeuwen stammende gebouwen van De Bijloke, Jazz Middelheim in Park Den Brandt in Antwerpen. Het is volgens Flamang hard werken om steeds weer aan geld te geraken voor de realisatie van beide festivals. “Het businessmodel is gebaseerd op *fairness*. Zowel de cliënt, de overheid, de leveranciers als wij moeten tevreden zijn. Wij willen blij zijn dat iedereen blij is met wat hij terugkrijgt voor wat hij betaalt. We willen een festival neerzetten met een spannende dagprogrammering. Het verhaal moet meer zijn dan: ‘Hé, daar staat Tony Bennett met Lady Gaga’. We hebben oren aan ons hoofd en de uitdaging zit in de acts die we er die dag omheen programmeren. De artiesten moeten een link hebben, ze moeten getriggerd worden door de aanwezigheid van de anderen. Ze mogen bekoren of zelfs afstoten, maar ze moeten wel aanspreken.”

Het metier

Bertrand Flamang ontvangt mij bij hem thuis, in een voorstad van Gent. We nemen plaats in zijn witte muziekkamer. Zijn kennis van muziek is indrukwekkend, zijn smaak opvallend divers. “Ken je dit? Mijn laatste aanwinst op vinyl: Deafheaven.” Ik had veel verwacht, maar het album *New Bermuda* - met daarop een mengvorm van black metal, *shoegaze* en ambient - behoorde daar niet toe. “Ik ben ook een groot rockliefhebber. Muziek moet draaien om passie, het genre doet er minder toe. Het moet puur en oprecht zijn. Dat geldt ook voor ons metier: zonder ambacht en passie kan er geen beleving zijn. Op de festivals is muziek de soul van het verhaal, maar ook het eten, het drinken, de gesprekken, de omgeving en de klank spelen een rol in de juiste beleving. We hebben het vertrouwen gewonnen van de overheden.

Bertrand Flamang,
founder en managing
Director van Gent Jazz
en adoptievader van
Jazz Middelheim

FOTO: FRED DEBROCK

Jazz Middelheim wordt gehouden in het sfeervolle Park Den Brandt, Antwerpen.

Abdullah Ibrahim op Gent Jazz 2015.

Godfather van Jazz Middelheim is Toots Thielemans, trad vanaf 1982 onafgebroken op in Middelheim.

FOTO: BRUNO BOLLAERT

Ze zijn trots op de locaties en de festivals. We zijn een meerwaarde voor de steden en ontvangen daar veel dankbaarheid voor terug. Zonder regionale verankering is het onmogelijk dit staande te houden." De route die de nu 47-jarige Bertrand Flamang heeft afgelegd, is er een vol passie, overtuiging en hindernissen. "Noem het gerust een straatparcours. Ik heb geen enkele opleiding afgemaakt. Ik bezit alleen een rijbewijs en veel horeca-ervaring. Bovendien ben ik vier jaar roadie geweest bij een bedrijf dat concerttournees begeleidde. Belgen zijn daar goed in. Harde werkers. De artiesten waarvoor ik werkte, varieerden van Angelo Branduardi, George Benson, Pink Floyd, AC/DC tot James Last. Wat ik nu doe, komt voort uit mijn caféleven. Ik ging voor een klassieke horecaman werken in de oudste kroeg van Gent: Café Den Turk op de Botermarkt. De eigenaar kreeg het niet aan de gang en ik gaf het een nieuwe *vibe*. Ik deed dat in een andere richting dan hij voor ogen had. Ik nam het café over en ging twee concerten per week organiseren: een met muziek van de conservatoriumgasten van om de hoek, een met groepen uit de Belgische scene."

Onrust

Halverwege de jaren negentig was er volgens Flamang een heerlijke blend van jazz met andere genres. "Er zat sterke pop en veel funky *stuff* tussen. In Den Turk speelden groepen met een hoog jamgehalte. Bands met goesting om de ochtend te halen. '*Free and funky into the night*', dat was het motto." Flamang runde het café tussen 1994 en 1998, maar zat nog vol onrust. "Ik bezat het talent iets op te zetten dat al snel bovengemiddeld draaide. Daarna verwaterde dat dan weer, want ik maakte het niet af of wilde weer iets anders. Ik had al snel goesting om meer te doen, maar had me wel voorgenomen dat café vijf jaar te blijven doen. Daarna wilde ik of het aantal cafés uitbreiden, of de boel verkopen om andere zaken te kunnen organiseren. Dat deed ik stiekem natuurlijk al, want ik had al diverse bierbeurzen en een kroegentocht met bands opgezet."

Zijn café was in een maand tijd verkocht. Bertrand Flamang realiseerde zich iets later wat zijn eigenlijke wens was: of een topjazzclub of een festival beginnen. Het werd het laatste. Hij legde de basis voor het eerste Blue Note Festival, zoals het Gentse festival vanaf 2002 een aantal jaren heette. Het liep toen nog synchroon met De Gentse Feesten. "Ik besefte me dat de eerste stap een grote moest zijn. Dat loonde, de eerste editie was meteen uitverkocht. We hadden Blue Note weten te overtuigen hun naam aan het festival te geven. Ze wilden in Europa iets moois achterlaten voor hun label. De Amerikanen vonden het geweldig: een festival in een stad vol monumenten, ingebed in een evenement dat al anderhalf miljoen mensen trok. Ik realiseerde me

al snel dat we ooit zelfstandig moesten kunnen opereren. Zonder die naam, los van de feesten. Met de spotlight alleen op het festival. We hebben ons losgescheurd en de overlap met De Gentse Feesten is nu nog slechts een weekend. De verschuiving om na North Sea Jazz te gaan zitten pakte goed uit. We werken daar overigens heel goed mee samen. Daardoor konden we extra stappen maken. Zonder die week vervroeging hadden we nooit kunnen doen wat we nu doen."

Buikgevoel

Samen met een team aan andere programmeurs kleurt Bertrand Flamang nu zowel Gent Jazz als Jazz Middelheim in. "Beide festivals hebben hun wortels in de jazz, ongeveer dezelfde capaciteit en spelen zich beiden af op unieke locaties. Gent Jazz ontstond begin deze eeuw in een periode dat fusion hip was en onderscheidende labels belangrijk waren. Jazz Middelheim ontstond eind jaren zestig toen er een grote clash plaatsvond tussen pure improvisatie en fusion. Koning rock stootte koning jazz van zijn troon. Het festival balanceerde tussen progressief en conservatief. Er was veel voeling met roots en historische namen. Bovendien was er een grote interesse in de Belgische jazzscene. De opzet van Gent Jazz bleek succesvol, maar er was naast veel aanhang ook altijd veel kritiek. In Middelheim wilden ze ook met hun tijd mee gaan, maar dat werd een paar jaar een wat zwakke kopie van Gent Jazz. De mix tussen muziek van Klara en Studio Brussel werkte niet." Door besparingsronden bij de Vlaamse radio heeft het voortbestaan van Jazz Middelheim even aan een zijden draadje gehangen. Flamang raakte met de organisatie in gesprek en in 2008 nam hij het roer over. "Mijn beslissing stond vooraf vast: we brengen het festival terug naar de wortels die het had onder de artistieke bezieling van de oprichters en de mensen die het zoveel elan hadden geven, Elias Gistelinck en later Miel Vanattenhoven, de man die ik na zijn pensioen verving. Ik wilde dicht bij het buikgevoel komen dat ik bij hen als bezoeker had gehad, maar met onze visie en benadering van de dag van vandaag. De meer poppy elementen hebben we vervangen voor dat wat er in de jazz leeft. Er moest terug voeling met het publiek gecreëerd worden. Dat is gelukt. Toots Thielemans was en bleef de godfather van Middelheim. Hij heeft er sinds 1982 onafgebroken opgetreden. De laatste keer, de editie waar hij zijn negentigste verjaardag vierde, was uitverkocht. Uit onderzoek bleek dat tweederde deel van de bezoekers hem daar zelfs pas voor het eerst live zagen optreden. De vibe was geweldig."

Jazz als uitvalsbasis

Dit jaar beleeft Gent Jazz zijn vijftiende editie en is Jazz Middelheim aan editie 35 toe. Dat wordt uiteraard gevierd, maar volgens Flamang niet met nog grotere namen op de affiches. "Het dagpotentieel wordt sterker dan ooit. We willen nog beter tonen wie we zijn en waar we voor staan. Dat gaat breder dan wat sommigen onder jazz verstaan. Dat geschiedt met creatieve mensen en geëngageerde muzikanten. Is het alleen jazz als er improvisatie in zit? Ach, het vierletterwoord is al zo vaak verkracht en opgehemeld. Jazz blijft onze uitvalsbasis, maar niet alles op het programma hoeft jazz te zijn. In Gent hebben we dit keer een dag met alleen Gentse muzikanten. Zij spelen jazz tot zeer creatieve pop – van Flat Earth Society - met Mauro Pawlowski - die zich op Zappa stort tot Nordmann en het geweldige Balthazar. Op een andere dag zal ook dEUS aanwezig zijn met hun Soft Electric-concept. Wat daaromheen geprogrammeerd staat, zal daarbij aansluiten en de zaak versterken. Daardoor kan dEUS een brug vormen naar de rest van die festivaldag." Gent Jazz biedt een meer openslaande waaier richting pop en soul, Jazz Middelheim blijft wat dichter bij de roots. Al zal daar ook de nodige *challenging stuff*, zoals Bertrand Flamang dat omschrijft, omheen staan. "Op Middelheim blikken we dit jaar een paar keer terug, maar ook vooruit. Er komt een *tribute to* Ornette Coleman, de muzikant die zijn laatste zeer succesvolle optreden in België op de laatste editie van Miel van Attenhoven gaf. Het eerbetoon wordt gegeven door heel speciale gasten ook van buiten de jazz. Drummer Denardo Coleman, de zoon van Ornette, is er ook bij. Ook keert het Liberation Music Orchestra terug. Dit jaar verschijnt er een overzichtsalbum op Impuls met daarop ook opnamen van het optreden tijdens Middelheim. Uiteraard kijken we ook naar de toekomst, komt er een uitdagend optreden van Ludovico Einaudi en zal er een samenwerking te horen zijn van pianist Jef Neve met rapper Typhoon."

"Is het alleen jazz als er improvisatie in zit? Ach, het vierletter-woord is al zo vaak verkracht en opgehemeld"

Trots

Muziek verandert en de programmeurs van de beide festivals groeien mee. "Veranderingen worden niet altijd gewaardeerd. De muziek van Nordmann, STUFF., BadBadNotGood wordt niet door iedereen aanvaard als jazz. Ik zie ze ook nog wel, de festivals die in de oude tradities blijven hangen maar wel degelijk met veel kennis van zaken en smaak geprogrammeerd worden. Ik zie ook dat ze daardoor met een afkalvende publieksgroep te maken hebben. Momenteel zijn er vele generaties muzikanten op hoog niveau actief. Waarom zou je niet van al die kwaliteiten gebruikmaken? We zijn trots op de nieuwe Belgische muzikanten, die staan ook sterk in het buitenland. Op 25 mei vieren we een feestje met hen in Le Poisson Rouge, een fijne club in The Village in New York. We presenteren daar op één dag optredens van Joachim Badenhorst, Teun Verbruggen, Robin Verheyen en Jozef Dumoulin." J

GENT JAZZ FESTIVAL

PRESENTED BY ethias

INFO & TICKETS: GENTJAZZ.COM + fnac

BIJLOKE GENT
7 › 16 JULI 2016

IBRAHIM MAALOUF “KALTHOUM”
KAMASI WASHINGTON
PAT METHENY & RON CARTER
MAX RICHTER
JOHN CALE
BALTHAZAR
ST GERMAIN
dEUS ‘SOFT ELECTRIC’
JILL SCOTT
LIANNE LA HAVAS

THIS IS A JAZZ.BE JOINT

#GENTJAZZ

dS De Standaard · Helemaal Knack. · PORT OF GHENT · FLUXYS · Duvel · gent · La Libre · LILLET · WIN FOR LIFE

SANDTON GRAND HOTEL REYLOF GENT

ARRANGEMENTEN

RESERVEER NU!

+32 (0)9 235 40 70
reservations.reylof@sandton.eu
www.sandton.eu/gent

SANDTON
GRAND HOTEL REYLOF

Boek uw festivalarrangement in dit schitterende viersterrenhotel in het centrum van Gent. Geniet van de gastronomische keuken, wellness en zomerse binnentuin met terras in het Gent Jazz artiestenhotel. Wandel naar het autovrije historische centrum met haar drie torens, middeleeuwse burcht en gemoedelijke cafés. In de namiddag bezoek je het grootste jazzfestival van België op wandelafstand van je hotelkamer. Beleef dit alles aan een extra voordelige prijs, inclusief ontbijt, dagticket voor Gent Jazz Festival en shuttle naar het festivalterrein.

LUNCH

Lof Restaurant Bar

Het gastronomisch restaurant Lof, in Sandton Grand Hotel Reylof, biedt tijdens Gent Jazz Festival onweerstaanbare jazzlunches aan vanaf €28,5 pp. voor een 2-gangenlunch (inclusief koffie of thee). Of waarom niet een 3-gangenlunch aan de speciale prijs van €35 pp. (inclusief koffie of thee)? U geniet van verfijnde gerechten onder begeleiding van livemuziek, geprogrammeerd door Gent Jazz Festival. Op vertoon van een Gent Jazz Festival-ticket krijgt wie een 3-gangenlunch neemt bovendien een gratis aperitief van het huis aangeboden.

NOTEER EVENEENS IN JE AGENDA

MARDI GRAS
@GENTSE FEESTEN
15 › 24 JULI 2016

MARDI GRAS
@VLOEDGOLF (DE HAAN)
30 › 31 JULI 2016

12-15 AUG Jazz middelheim
PARK DEN BRANDT ANTWERPEN

randstad · Klara · Vanden Borre Votre Contrat de Confiance

Info & tickets: www.jazzmiddelheim.be

THE RHYTHM JUNKS

“We hebben meer zonlicht toegelaten”

FOTO: MASUHIRO MACHIDA

STEVEN DE BRUYN (47, ZANG/HARMONICA), JASPER HAUTEKIET (33, BAS) EN TONY GYSELINCK (65, DRUMS) SPELEN AL RUIM TIEN JAAR SAMEN. HET ENERGIEKE VLAAMSE TRIO THE RHYTHM JUNKS STAAT VOOR SPEELSE GROOVES, FUNKY EN ROCKEND BASSPEL, SOMS EEN LAZY JAZZRITME EN ALTIJD MEESTERLIJK SPEL OP DE MONDHARP.

Een paar jaar geleden opende hun bio met de volgende zin: "The Rhythm Junks is geen bluesband." Het trio keert ook op hun vierde album *It Takes A While* terug naar de kracht van het (pop)liedje van drie minuten. De tijd dat ze aan iedereen wilden laten horen hoe goed deze topmuzikanten individueel kunnen soleren, ligt ver achter hen. De bruyn: "Het is voor ons veel gemakkelijker om tracks van zeven minuten op te nemen, maar we zijn op zoek naar de essentie van een liedje. Zie het als een soort '*kill your darlings*'. Als je op radio of tv live mag spelen, is er ook vaak een tijdbeperking. Je kunt daar kritisch over zijn, maar je kunt het ook als een uitdaging benaderen."

Mondharp

De kracht van het liedje dient volgens Hautekiet op een podium wel vaak als vertrekpunt om in grote vrijheid samen muziek te gaan maken. Daar is contact met het publiek en kan de tijd worden genomen zaken op te bouwen. Als hecht trio, niet als die band met mondharp en twee ondersteunende muzikanten. "Vooral in België dragen we nog hard het verleden van onze frontman met ons mee. Steven staat voor velen nog gelijk aan de bluesharmonicaspeler die hij ooit in El Fish was. Die mensen hebben dan de laatste jaren helaas niet goed naar The Rhythm Junks geluisterd. We zijn gestopt met verklaren wat we niet meer zijn. Iedereen mag het zelf ontdekken. We spelen ook veel in het buitenland. In Duitsland, Kenia en Japan luisteren ze onbevangen. Dat is lekker." De bruyn: "Op het nieuwe album kies ik veel voor de mondharp, maar speel ik soms ook op een omnichord, kaossilator en de kalimba. Eerstgenoemde is een elektronische autoharp, de tweede een met één vinger te bespelen grafische synthesizer en de kalimba is een drieduizend jaar geleden ontworpen Afrikaanse duimpiano, die met de nodige *distortion* nu nog best een heel tof instrument is. Mondharmonica spelen en tegelijk zingen, dat blijft moeilijk. Tenzij je *loops* gebruikt. Ik zie de mondharp nog altijd als een volwaardig instrument. Niet alleen voor solo's, maar ook qua ritme en begeleiding. Het is eigenlijk een gemeen gemakkelijk instrument. Hoe langer ik het bespeel, hoe moeilijker ik het vind. Ik heb er honderden en bouw er nog regelmatig zelf. Puur voor eigen gebruik. Op zoek naar weer een atypische stemming. Die zoektocht zal er altijd blijven. Het draait voor mij nooit om reacties als: 'Kijk hem eens straf spelen.' Soms is het intrigerend genoeg om juist niet alles prijs te geven, maar ze wel van de smaak te laten proeven. Het blijft een fantastisch instrument, maar als Toots Thielemans de Frank Sinatra van de mondharmonica is, dan ben ik toch eerder de Tom Waits."

Muzikale lijn

The Rhythm Junks startte ooit met vier blazers in de bezetting. Sinds het vorige album, *Beaten Borders* (2013), opereren ze in een trioformule. Dat werd deels ingegeven door het feit dat de groep graag op tournee gaat. Met slechts drie mannen is dat een stuk praktischer. Hautekiet: "Het was eerst wel even zoeken naar een muzikale lijn die comfortabel voelde. Op *Beaten Borders* is dat wat resoluut naar melancholie geëvolueerd. Dat zorgde voor mooie resultaten, maar er miste ook een deel van ons. De energie en het speelplezier van op het podium ontbrak." De bruyn: "Een album kan je in een bepaalde stemming brengen. Die week af van onze energie live. Op onze eerste albums was de stemming vaak licht. *Op It Takes A While* hebben we opnieuw wat meer zonlicht toegelaten." De albumtitel staat voor meer dan het gelijknamige nummer alleen. Volgens tekstschrijver Steven De bruyn duurt het soms wat langer voor zaken op hun plaats vallen. "Dat wordt in deze snelle 24 uursmaatschappij vaak als fout gezien. Ik denk daar anders over. Ik vind het vaak een zegen. Je kunt met meer reliëf naar dingen kijken. Er zit wel wat tongue in cheek maatschappijkritiek in mijn teksten, maar die is nergens dwingend. Ik denk dat het goed zou zijn als mensen zichzelf niet zo voorbij zouden lopen en zich meer van zaken bewust zouden zijn. Dat hebben ze vaak niet eens door. Een vriend van me had een verschrikkelijk zwaar jaar. Het betrof een ongeluk, maar hij voelde zich daar verantwoordelijk voor. Hij vertelde veel naar *Maybe Slowly* van ons vorige album te hebben geluisterd. Dat nummer had hem door die moeilijke periode heen gesleept. Dat gaf mij de motivatie extra goed over teksten na te denken zonder pretentieus te willen zijn. Een songtekst kan van veel betekenis zijn, ook al bedoelde je daar als tekstschrijver soms iets anders mee." Aan *It Takes A While* ging een arbeidsintensief proces vooraf. De bruyn: "Het begon met maandenlang samenspelen. Zonder structuur, zonder aanzet. Jammen, terugluisteren en filteren. Elementen eruit halen om verder uit te werken. We hadden honderden opnamen. Soms ontstaat een tekst uit een woord dat ontsnapt als de muziek goed zit. Soms ontstaat er muziek vanuit een tekst. Het hele proces ondergaan we met de hele band en het uiteindelijke resultaat klinkt als een afgewerkt geheel." Hautekiet: "De laatste invulling geschiedt in de studio. We gaan nooit met kant-en-klare songs richting studio. Ook daar wacht nog een uitdaging. Deels omdat Audioworkx Studio, in de afgelegen velden van het Nederlandse Hoogeloon, een analoge taperecorder bezit. Die zorgt voor een beperking. We speelden live een paar takes en kozen dan de take die op de plaat kwam. Zonder overdubs en productionele foefjes, maar wellicht wel met een paar kleine foutjes. Dat mag best. De muziek leeft. Je hoort in ieder geval geen computer die alles heeft rechtgetrokken."

"Soms ontstaat een tekst uit een woord dat ontsnapt als de muziek goed zit"

WILLEM JONGENEELEN

In deze serie tast onze Jazzism België-correspondent de grenzen af en belicht de Belgische jazz.

DAVID THOMAERE

De gulden middenweg tussen verschillende stijlen

EEN EERSTE CD EN METEEN EEN TOURNEE LANGS ZOWEL VLAAMSE ALS WAALSE PODIA. NIET EVIDENT IN BELGIË, MAAR DE JONGE PIANIST DAVID THOMAERE SLAAGT ER WEL MOOI IN DIT VOOR ELKAAR TE KRIJGEN.

Timing is essentieel. Niet alleen muzikaal, maar ook promotioneel. David Thomaere (1988) leerde er alles van met het uitbrengen van zijn debuut-cd *Crossing Lines*. "Wanneer de opnamen en *mixing* achter de rug zijn, wil je als artiest dat je muzie zo snel mogelijk verspreid wordt. Maar dan volgt de confrontatie met het niet onbelangrijke aspect van promotie en concerten op het juiste moment. Toen ik het aanbod kreeg om aansluitend in beide landsgedeelten te toeren, werd de release in die context uitgesteld. Vandaar dat de reeks optredens die er nu aankomt, een halfjaar later plaatsvindt dan ik aanvankelijk hoopte."
Sterk is dat die concertaanbiedingen er al waren voor de cd officieel verscheen. "Ik ben weliswaar al een paar jaar actief, maar dat mijn drummer Antoine Pierre is, hielp natuurlijk. Hij speelt niet alleen bij Philip Catherine maar ook bij zowel Taxi Wars als LG Jazz Collective, twee groepen die evenals zijn eigen gloednieuw project *Urbex* volop in de kijker staan."

Internet

Thomaere zelf kreeg wel al in 2013 de Toots Thielemans Award. Samen met de grootmeester musiceren zal er niet meer in zitten, maar de jongeman beseft wel het belang van deze wereldartiest. "Zijn plaat met Bill Evans, *Affinity*, daar kan je toch niet omheen. Sterk is dat hij het maakte zonder internet. Gewoon als jonge kerel naar New York trekken en zich daar bewijzen. Toen was de wereld nog geen dorp, zoals nu."
En een wereld zonder internet is voor de jonge generatie ondenkbaar, geeft Thomaere toe. "Hierdoor kan ik continu naar van alles luisteren – van rock en pop tot dubstep en hiphop. In mijn muziek wil ik zo veel mogelijk pop en jazz vermengen. Met zijn laatste cd bewees Bowie op meesterlijke wijze hoe het kan. Maar ook de recente samenwerking van Kneebody met Daedalus vind ik grandioos. En dan heb je nog het fenomeen Flying Lotus."

"Toots' plaat met Bill Evans, 'Affinity', daar kan je toch niet omheen"

Realistisch

De toekomstvisie van de jonge pianist is duidelijk en realistisch. "Het is in eerste instantie zeker niet de bedoeling de formule van het klassieke pianotrio opnieuw uit te vinden. Voor een pianist is het wel de ideale bezetting om zich te ontwikkelen. Je hebt enorm veel vrijheid. Op langere termijn wil ik graag meer met synthesizer werken, zodat ik met andere klanken kan experimenteren. Ik wil daar echter niet zo ver in gaan als bijvoorbeeld Jozef Dumoulin. Hij doet dat fantastisch, maar voor mij persoonlijk is dat te ver gegrepen. Het zou mooi zijn om de gulden middenweg te vinden tussen de verschillende stijlen die ik graag speel."

GEORGES TONLA BRIQUET

FOTO: MAËL G. LAGADEC

NORTH SEA JAZZ CLUB AMSTERDAM

GROTE ARTIESTEN IN EEN KLEINE SETTING

8 MEI DANIELLE NICOLE (TRAMPLED UNDER FOOT)

10 MEI QUANTIC LIVE

13 MEI MILES!

18 MEI EBO TAYLOR & JIMI TENOR

19 MEI KNEEDELUS: KNEEBODY + DAEDELUS

20 MEI TRIBUTE TO LIONEL RICHIE

21 MEI ROY AYERS UBIQUITY

27 MEI DANNY VERA

3 JUNI FRIDAY NIGHT OUT: THE FRESH CUTS MET BIRGIT SCHUURMAN, AÏRTO E.A.

4 JUNI MATHILDE SANTING SINGS JONI MITCHELL

5 JUNI SHALAMAR FEAT. HOWARD HEWETT, JEFFREY DANIEL & CAROLYN GRIFFEY

17 JUNI NICOLA CONTE COMBO FEAT. ZARA MCFARLANE

25 JUNI THE SOUND OF SÉRGIO MENDES

30 JUNI DEWOLFF

1 JULI FRIDAY NIGHT OUT: THE FRESH CUTS MET KARSU, MICHELLE DAVID, BROWN HILL E.A.

VOOR MEER INFO EN TICKETS
NORTHSEAJAZZCLUB.COM
WESTERGASFABRIEK AMSTERDAM

north sea jazz Club

MUZIEK MEI/JUN/JUL

VR 6 MEI MANU KATCHÉ 'UNSTATIC'

ZA 7 MEI SAVINA YANNATOU & PRIMAVERA EN SALONICO

DO 12 MEI NEW COOL COLLECTIVE BIG BAND & THIERNO KOITE

VR 13 MEI THE WOOD BROTHERS (SUPPORT: JUDY BLANK)

ZA 14 MEI TORD GUSTAVSEN MET SIMIN TANDER & JARLE VESPESTAD

ZA 21 MEI ORKESTA MENDOZA

DO 26 MEI HÅKON KORNSTAD ENSEMBLE

ZA 28 MEI ERIC VLOEIMANS & KINAN AZMEH

VR 3 JUN LULA PENA

WO 8 JUN WARPED DREAMER - ARVE HENRIKSEN, STIAN WESTERHUS, JOZEF DUMOULIN, TEUN VERBRUGGEN

VR 10 JUN FLY: MARK TURNER, LARRY GRENADIER, JEFF BALLARD

ZA 11 JUN IZALINE CALISTER

DO 16 JUN MATHILDE SANTING SINGS JONI MITCHELL

VR 24 JUN INJAZZ FESTIVAL

ZA 25 JUN INJAZZ FESTIVAL

MA 4 JUL JAZZNIGHT SKVR JAZZSCHOOL

WO 6 JUL VOORPREMIÈRE NORTH SEA JAZZ COMPOSITIEOPDRACHT 2016: JORIS ROELOFS

DO 7 JUL HERMETO PASCOAL

Bekijk het volledige programma online!

Otto Reuchlinweg 996 Rotterdam (Wilhelminapier)
www.lantarenvenster.nl/nieuwsbrief

LANTAREN VENSTER

JONGE HELDEN

Fotograaf & schrijver Govert Driessen portretteert aanstormend talent

Wouter Kühne

“De timing, swing en frasering van West-Afrikaanse muziek kan ik niet los zien van de jazz waar ik mee bezig ben”

Drums
Alkmaar, 20 april 1996

OPLEIDING

2014 - heden, Conservatorium van Amsterdam (CvA), tweede jaar

BANDS

Gideon Tazelaar Trio
Gideon Tazelaar- tenorsax
Ties Laarakker - bas

Floris Kappeyne Trio
Floris Kappeyne - piano
Tijs Klaassen - bas

Stan van de Wetering Quintet
Stan van de Wetering - tenorsax
Thijs van den Geest - trompet
Gijs Idema - gitaar
Tijs Klaassen - bas

“Het exacte moment dat ik voor drums koos weet ik niet meer, maar ik was nog geen drie jaar oud toen ik voortdurend op alles tikte wat los en vast zat. Mijn vader maakte toen mijn eerste drumstel van een set camping-pannen, maar dat klonk zo afschuwelijk schel dat er al snel een echt drumstel werd aangeschaft.
De eerste band waar ik in zat, was het harmonieorkest dat gedirigeerd werd door mijn moeder. De eerste keren sloeg ik als een bezetene op de aanwezige wood-blocks, maar geleidelijk aan mocht ik - als drummer - steeds meer stukken meespelen. Later, ik speelde toen bij een andere harmonie, deden we een project waar professionele muzikanten aan meewerkten. Een van hen wees me op het Junior Jazz College, de muziekopleiding voor jong talent in Amsterdam. Daar ben ik toen gaan kijken. Omdat één ensemble zonder drummer zat, mocht ik al heel snel meedoen. Nog datzelfde jaar beleefde ik mijn vuurdoop op IJjazz.
Officieel moest ik toen nog toelating doen. Zelf twijfelde ik of ik het wel wilde, maar mijn ouders hebben me toen - gelukkig - een klein beetje gepusht. Vanaf toen ging het snel. De laatste jaren middelbare school werden een beproeving, niet omdat het zo moeilijk was, maar omdat ik alleen nog maar wilde drummen. Toch ben ik blij dat ik het afgemaakt heb.
Elvin Jones drumt op de eerste jazzplaat die ik ooit beluisterde, *Coltrane’s Sound*, en nog steeds is hij de drummer die me het meest inspireert. Waar precies zijn puls zit is soms moeilijk te zeggen, maar omdat zijn lijnen zo melodisch zijn, is de structuur tóch heel duidelijk. Dat melodieuze hoor ik ook in veel West-Afrikaanse muziek. Vorig jaar heb ik les gehad van Maguette Gueye, een Senegalese drummer. De energie van díe muziek en de manier waarop de drummers met elkaar muzikaal in gesprek gaan, blazen me echt omver. Hun timing, swing en frasering kan ik niet los zien van de jazz waar ik nu mee bezig ben – ik streef ernaar om die elementen in mijn spel te integreren. Sinds maart vorig jaar speel ik meer, ook met muzikanten als Simon Rigter en Benjamin Herman. Het is te gek om met hen het podium te mogen delen, daar leer ik misschien nog wel het meest van!”

YAMAHA

GRAND PIANO CRAFT

Grand Musicality

PianoCraft arrives, crowned with the name "Grand".
A CD player, amplifier, and speakers with the same finish as
a real piano inherit the Yamaha High-Fidelity concept, and
play beautiful music that takes you beyond ordinary listening.

MCR-N870/D

MusicCast

Wireless Music System

FM / DAB+ | App | AirPlay | Bluetooth | Wi-Fi | ECOmode | High-Res Audio

MCR-N670/D

For more info visit **nl.yamaha.com**

SUBLIME SUMMER TIME

LUISTER & WIN

Stevie Wonder, Pharrell Williams & Corinne Bailey Rae

Hyde Park - London

Lianne La Havas & Jill Scott

Gent Jazz - België

Rihanna, Jess Glynne, Jamie Lidell & Lukas Graham

Pukkelpop - België

Kool and The Gang

Caribbean Sea Jazz Festival - Aruba

Luister & win tickets

de hele zomer lang

www.sublimefm.nl

90.7 fm SUBLIME FM

fresh jazzy sounds

Anderson .Paak

Streeft naar originaliteit

Anderson .Paak beschikt over een bijzonder innemend stemgeluid, zingt, rapt en is een voortreffelijke drummer. Zijn naam mag voor Europeanen volledig nieuw zijn, in Los Angeles timmert hij al zo'n jaar of tien aan de weg. Zijn rol op Dr. Dre's album *Compton* - gastvocalist op zes tracks - gaf een boost aan zijn carrière, maar zijn solo-album *Malibu* zorgde voor de grote doorbraak. Anderson .Paak is een van de belangrijkste nieuwkomers in *Afro-American music* en een absolute belofte voor de toekomst.

TEKST: **SJENG STOKKINK**

Ze gingen 'Suede' draaien voor Dre, want die had dat nog niet gehoord

Op 8 februari jl. werd Anderson .Paak dertig jaar, maar veel tijd om dat te vieren had hij niet. Paak: "Die dag moest de video voor het *Malibu*-nummer *The Season/Carry Me* in Los Angeles geschoten worden. Vandaar dat mijn moeder, mijn zus en wat andere familieleden in die clip te zien zijn. Drie dagen later klonk in Brussel het startschot voor mijn eerste Europese tournee als headliner, met mijn band The Free Nationals." Die band bestaat uit slechts drie personen: Jose Rios op gitaar, Kelsey Gonzales op basgitaar en Callum Connor als dj, muzikanten waar hij al jaren mee samenwerkt. Zelf verdeelt Paak zijn tijd tussen zingen en rappen vooraan op het podium of vanachter zijn drumstel. In 2014 toerde hij zonder zijn band al eens door Europa, als voorprogramma en tevens *backing singer* van dichter/rapper Watsky, ter promotie van diens album *All You Can Do*.

Dakloos

De moeder van Anderson .Paak is Koreaans, zijn vader Afro-Amerikaans. Hij werd geboren in Oxnard, Californie als Brandon Paak Anderson. Als teenager drumde hij al in een band. Zijn vrienden noemen hem toen 'Breezy', afgeleid van Brandon. Voordat hij als Anderson .Paak bekend werd, maakte hij platen als Breezy Lovejoy. Samen met zijn vrouw, die zingt en toetsen speelt in de christelijke rockband Jesusholic Band, heeft hij een zoontje van vijf. Het gezinnetje woonde en werkte enkele jaren geleden op een boerderij in Santa Barbara waar wiet werd geteeld. Toen die plantage door de politie werd opgerold, werden ze niet gearresteerd of beboet, maar ze raakten wel dakloos. Paak werkte op die locatie ook aan zijn debuutalbum, waarvoor hij zich danig in de schulden had gestoken. Paak: "Shafiq Husayn van Sa-

LUDWIG

Toen die plantage door de politie werd opgerold, werden ze niet gearresteerd of beboet, maar raakten ze wel dakloos

Ra Creative heeft mij toen fantastisch geholpen. Hij gaf mij een baan als *assistent, videographer, editor, writer* en *producer* in de Sa-Ra studio's en daar heb ik mijn debuutalbum *OBE Vol. 1* kunnen voltooien." Dat verscheen onder de naam Breezy Lovejoy in 2012, maar Paak heeft het nooit gepromoot omdat hij kort daarop een baan aannam als drummer van Haley Reinhart, een American Idol-winnaar die door Amerika ging touren. Onder de naam Anderson .Paak bracht hij *Venice* uit in 2014. Ook verscheen een viertal ep's *Violets Are Blue* in 2010 (als Breezy Lovejoy), *Cover Art* in 2013, *The Anderson .Paak* in 2015 (ep samen met Blended Babies) en *Link Up & Suede* in 2015 (als NxWorries, samen met Knxwledge).

Dr. Dre

Hoe komt een dan nog tamelijk onbekende zanger/rapper op een topalbum als Dr Dre's *Compton* terecht? Paak: "Ty Cannon, hoofd A&R van Aftermath, Dre's label, belde mijn manager. Hij deed dat op veelvuldig verzoek van King Mez en Justus (Justin Mohrle, red.), twee van de belangrijkste composers/producers van *Compton*, die helemaal weg waren van mijn nummer *Suede*, dat ik samen met dj Knxwledge uitbracht onder de naam NxWorries. Ik reageerde aanvankelijk nogal sceptisch op het nieuws van mijn manager, want ik zag zoiets helemaal niet gebeuren. Er volgde toch een afspraak in de studio en toen ik daar binnenstapte, liep ik als eerste Dr. Dre en The D.O.C. tegen het lijf. We gingen naar de studio waar Mez en Justus aan het werk waren en werden aan elkaar voorgesteld en wat denk je dat die twee deden? Ze gingen *Suede* draaien voor Dre, want die had dat nog niet gehoord. Gewoon waar ik bij was! Toen het afgelopen was, wilde Dre het nog een keer horen, met het volume op elf. En toen nog een derde keer. Kun je je voorstellen hoe ik hem kneep? Maar daarna was zijn reactie: '*Hey, let's work!*' Wat een opluchting! Mez en Justus kwamen met wat beats, waar ik op kon freestylen. Toen ik nadien mijn ogen weer opende, zag ik dat het gezelschap laaiend enthousiast was. Het eerste nummer waar we aan werkten zou als *All In A Day's Work* op het album komen en daarna werd ik steeds weer teruggevraagd, dat heeft bij elkaar zo'n maand of vier geduurd. Toen ze het album gingen samenstellen zong ik op vier nummers, toen ze het later opnieuw samenstelden, waren het er zes!" Inmiddels Heeft Ty Cannon Paaks manager opnieuw gebeld, maar nu om Paak te contracteren als Aftermaths *recording artist*.

Bekende namen

Paaks album *Malibu* verscheen nog via OBE/Steel Wool en werd voor Europa opgepakt door het Duitse Membran (hier Suburban). Wie het album bestudeert, ontdekt een leger aan medewerkers, waaronder bekende namen als Madlib, Chris Dave, Robert Glasper, Pino Palladino, 9th Wonder, Rhapsody, DJ Khalil, Hi-Tek, Talib Kweli, The Game, Schoolboy Q, BJ The Chicago Kid en vele anderen. Bijna stonden ook de namen van Dr. Dre en DJ Premier hier tussen, maar hun voor *Malibu* geproduceerde nummer *Animals* kwam zo goed uit de verf, dat Dr. Dre het heel graag op *Compton* wilde hebben. Paak: "Dat was de eerste keer dat die twee samenwerkten, en ik mocht daar bij zijn. Toen ik nog op school zat, waren zij twee van mijn grote helden, kun je nagaan hoe ik mij voelde in de studio!" Paak was vroeger zelf ook hiphop-dj en de sound van Premier

heeft een blijvende indruk op hem gemaakt, hetgeen voor de kenners ook wel terug te horen is op *Malibu*. Ondanks het enorme arsenaal aan verschillende producers en dito studio's is *Malibu* toch een consistent geheel geworden. Kan Paak het geheim daarvan verklappen? "Ik nam maar vier van de zestien nummers op in mijn eigen studio, de rest kwam van elders. Het geheim heet eigenlijk Chris Plata, die het meeste achteraf gemixt heeft. Maar ook belangrijk is de volgorde van de tracks, die ik natuurlijk zelf bepaalde. Ik heb immers vaker met dit bijltje gehakt, want dit is al mijn zevende of achtste project. Je moet zorgen voor een bepaalde flow op het album. Ook heb ik veel geleerd van Dr. Dre op dit gebied. Die bleef echt tot op het laatste moment het *Compton*-materiaal aanpassen." Eigenlijk was Paak tijdens het maken van *Malibu* zo'n circusact die borden op stokken laat draaien. Door ze voortdurend aan te zwengelen, valt er niet één in duigen. Precies toen het ijzer dankzij *Compton* heet was, smeedde hij alle bijdragen bijeen tot het album *Malibu*, dat nu internationaal hoge ogen gooit.

Ondanks het enorme arsenaal aan verschillende producers en dito studio's is 'Malibu' toch een consistent geheel geworden

Creative high

Hoe ervaart Paak zijn uitnodiging voor North Sea Jazz Festival dit jaar? "Ik ben er nog nooit geweest, maar hoor er heel veel goede dingen over. Ik ben van plan om daar flink uit te pakken en zal Te Free Nationals daartoe uitbreiden met in ieder geval toetsenman Ron Jerome Avant, die ook op *Malibu* al te horen is, en op z'n minst twee *backing vocalists* om de zang van meer structuur te kunnen voorzien. We gaan trouwens meer grote festivals in Europa doen deze zomer, maar daar mag ik nu nog niets over zeggen." Zijn optreden in Paradiso Noord jongstleden februari was stijf uitverkocht, terwijl *Malibu* nog amper uit was. Het bewees dat Paak een overtuigend *performer* is die zijn publiek danig in vervoering weet te brengen. Soms klonk zijn prachtige stem zelfs onbedoeld als die van Marvin Gaye. Paak is ervan overtuigd dat 2016 zijn drukste jaar ooit gaat worden, want hij heeft nog van alles op stapel staan. "Ik verkeer al geruime tijd in een *creative high*, en dat moet er allemaal uit. Ik blijf die circusartiest met al die draaiende borden, dat is inderdaad een treffende vergelijking, haha. Het debuutalbum van NxWorries op Stones Throw Records komt eraan, ik heb een ep samen met TokiMonsta (ook met Koreaanse roots, red.) opgenomen die klaar is voor release en mijn contract bij Aftermath betekent dat ik aan een opvolger van *Malibu* kan beginnen. Ik heb nog heel wat helden op mijn verlanglijstje staan qua samenwerking, zoals Flying Lotus, Pharrell, Jack White, Large Professor, Pete Rock en nog veel meer grote hiphopnamen. Heeft hij tot slot een verklaring voor zijn succes? "Nee, maar ik hoop dat het te maken heeft met mijn streven naar originaliteit en nooit anderen na te doen."

Jett Rebel tijdens de drie uur durende eerste show van de nieuwe tournee.

Jett Rebel

“De ballast moet overboord”

Een genie is vaak onnavolgbaar. De toekomst zal leren of Jett Rebel ook daadwerkelijk deze benaming krijgt. Begin dit jaar verscheen zijn nieuwe album *Trucker*. Het is onderdeel van een eigengereid drieluik, waarvan de andere twee delen ook in 2016 het levenslicht zullen zien. Jazzism mocht exclusief meelopen met Jelte Tuinstra.

TEKST: **JEAN-PAUL HECK** FOTO’S: **ANDREAS TERLAAK**

“Eigenlijk wil ik niet al te veel aandacht, mijn nieuwe songs moeten hun eigen weg vinden”

Een regenachtige dinsdag in Bergen op Zoom, in het plaatselijke poppodium Gebouw-T gaat alles zijn gangetje. Beneden vergaderen een aantal vrijwilligers en boven repeteren lokale bands in de repetitieruimtes. Een paar deuren verderop zit een jonge knul in zijn eentje achter een enorme opnametafel. Niet zomaar een tafel, maar een ouderwetse analoge, een klassieke SSL 4000 E. Het zegt u wellicht niets, maar het is een geluidstafel waarmee de groten der aarde hun hits opnamen. Met het exemplaar in Bergen op Zoom werd zelfs het Live Aid-concert in het Londense Wembley in 1985 opgenomen. De jonge knul achter die tafel blijkt niemand minder dan Jelte Tuinstra te zijn. Hier zwoegt hij met hulp van de ervaren geluidstechnicus Cees Snellink aan nieuw werk en daarvoor heeft hij een enorme hoeveelheid nieuwe nummers meegenomen. Jelte heeft weinig tijd, al wil hij toch wel wat kwijt. “Ik wil mijn songs uitkleden, de ballast moet overboord.”

Baby Tiger Records

Een paar maanden later zitten we weer in dezelfde studio. Jetts nieuwe album *Trucker* is net uit. Het is het eerste kindje van een drieling die stukje bij beetje later dit jaar het leven zal zien. De sfeer is koortsachtig. Niet alleen is Jelte benieuwd naar de reacties op zijn nieuwe pronkstuk, in Gebouw-T stoomt hij ook zijn nieuwe band klaar voor een grote clubtour. “Ik heb het hier in Bergen op Zoom ook voor mijn allereerste clubtournee gedaan en dat is mij prima bevallen. Ik overnacht met mijn band in een lokaal hotel aan de Grote Markt. Het is één groot feest.” Voor de gelegenheid heeft hij zijn haar laten bleken. Het ranke lijf is gestoken in een ruimvallend hemdje. “Kijk eens wat erop staat: Baby Tiger Records. Dat is mijn eigen label en daar ben ik heel trots op.” Wat opvalt is dat hij een stuk rustiger oogt dan ten tijde van de release van zijn eerste volwaardige debuutplaat *Hits For Kids*.

Perfectionist

Het is precies drie uur voor de eerste show van zijn nieuwe tournee die hem deze zomer langs talloze grote zalen en festivals zal brengen. Jelte etaleert zich als een absolute perfectionist die precies weet waar hij met zijn muziek naartoe wil. Dat blijkt tijdens de laatste doorloop, vooral de eindjes en overgangen klinken nog wat rommelig. Dat ontgaat hem niet en hij grijpt meteen kordaat in. “Kom op! Dit soort fouten mogen vanavond niet gemaakt worden. We weten toch wel waar we mee bezig zijn?” Een paar seconden later huppelt hij weer met zijn Gibson SG in de aanslag over het podium. ’s Avonds is de zaal tot aan de laatste plek uitverkocht. 750 man zijn samengepakt in de sfeervolle zaal. Het zal een lange avond worden. Pas na ruim drie uur stapt Jelte het podium af. Hij valt zijn band, zijn manager en geluids-technicus Snellink in de armen. Tussen alle bedrijven door wil hij best met Jazzism praten en poseert hij gewillig voor de camera.

Trucker

“De songs van mijn nieuwe album *Trucker* heb ik allemaal thuis in Soesterberg opgenomen, hier heb ik alles gemixt. Ik weet nog dat Cees mij twee jaar terug deze studio voor het eerst liet zien en tja, zo’n plek vergeet je niet snel. Die geluidstafel is zo bijzonder en de sfeer in deze studio is uniek. Ik voel me hier erg op mijn gemak. Daarbij komt dat ik ook mijn eerste clubtour hier helemaal heb voorbereid, dat was toen een bijzondere en spannende periode. De sfeer was hier echter zodanig relaxed dat ik absoluut terug wilde keren. Kijk, dit keer heb ik alles zelf gedaan. Dat was wel superspannend, maar ik besefte ook goed dat ik de enige was die deze songs zou kunnen mixen. Gelukkig was Cees erbij om mij met de technische kant te helpen. We zitten wat betreft muzieksmaak op dezelfde golflengte. Daarbij kreeg ik alle vrijheid. Ik had een eigen sleutel van Gebouw-T en de studio en kon tot diep in de nacht mijn gang gaan. Dat kan niet in elke studio. Ik begon vaak in de middag en werkte door tot de volgende ochtend.

Tussendoor ging ik dan even een halfuurtje op de bank liggen. Soms heb ik hier ook geslapen, want mijn werkuren zijn natuurlijk niet echt normaal. Daarnaast is het fijn om ver van huis te werken, ook samen met mijn band. Het is geweldig als je gewoon een hele week een poppodium tot je beschikking hebt waar je alle vrijheid geniet en alles tot in de puntjes kan voorbereiden." Snellink vult aan: "Wat ik leuk vind aan Jelte is dat hij een jonge vent is die weet wat hij wil. Ik leid in Gebouw-T jonge enthousiaste geluidsmensen op. Net zoals Jelte hier alle ruimte kreeg om met zijn band te repeteren en zijn show op te tuigen, gaan we dat ook met andere jonge muzikanten van het conservatorium van Amsterdam doen. Wat Jelte doet, is van een hoog niveau. Dat staat buiten kijf. Hij is een voorbeeld voor veel van zijn generatiegenoten. Hij heeft iets van: *fuck the money!* Hij wil gewoon geweldige muziek maken en dat is uniek."

Repetities opnemen

"Gisteravond heb ik nog naar de opnames van de repetities geluisterd. En dat is in de voorbereiding op een grote tournee geweldig om te doen. Als we straks eenmaal vertrokken zijn, is er tussendoor nog maar weinig ruimte om zaken aan te passen. Ik vind het gewoon belangrijk om sterk in mijn schoenen te staan. Bij de eerste grote clubtour zaten we vooraf in een aantal repetitiehokken in Amsterdam. Daar heerst toch vaak een kille sfeer en heb je te maken met een schel en hard geluid. Daarnaast konden we maar maximaal twee blokken van zes uur pakken, terwijl ik het liefst acht tot tien uur wil repeteren. Dan is er ook tijd voor andere dingen. Tijdens een tour spreek je elkaar immers nauwelijks meer. Dat klinkt gek: je ziet elkaar elke dag, maar aan echt gezellige momenten kom je niet toe."

ELO-referenties

"Er zijn wat abstracte dingen van de Electric Light Orchestra-sound die ik gebruik. Ik kan soms echt obsessief naar platen luisteren en dat had ik dus ook bij ELO. Dan luister ik vijf keer op een dag naar een bepaalde plaat. Tijdens een *roadtrip* heb ik die albums gekocht. Eigenlijk alleen voor de hits, maar als je alle nummers achter elkaar luistert hoor je wat het idee achter zo'n plaat is. Dat is echt magnifiek." Jeff Lynne van ELO is een idealist. Ben jij dat ook? Je hebt dezelfde 'do it yourself'-mentaliteit als hij en als bijvoorbeeld Frank Zappa. "Die bewonder ik erg in Lynne, maar zeker ook in Zappa. Zappa speelde met mensen die een heel karakteristiek geluid hadden. En hij slaagde er in om juist dat onderdeel van zijn sound te maken. Luister bijvoorbeeld naar de dingen die hij met George Duke opnam. Ik ben een groot fan van George Duke. Hij en Zappa wisten hun hoogtepunt te bereiken op het moment dat ze samenwerkten. Hun eigenheid kwam aan bod en zij versterkten elkaar enorm. Daarna heb je zowel Zappa als Duke nooit meer zo goed gehoord. Dat had ik ook bij Steve Vai, één van Zappa's gitaristen. Wat een geweldenaar is dat, hij heeft ook nooit beter geklonken dan bij Zappa."

Frank Zappa-straatje

"Dat hele idee van een enorme *body of work*, zoals die van Zappa, is natuurlijk prachtig. Hij heeft werkelijk alles opgenomen en de anekdotes zijn ook geweldig. Ik hoorde ooit een verhaal dat zich in de jaren zestig afspeelde. Frank werd gevraagd om voor een film een geluidsopname te maken van een vrouw die seks heeft. Daar kreeg hij behoorlijk wat geld (honderd dollar, red.) voor. Uiteindelijk heeft de FBI al zijn muziek in beslag genomen. Hij was er gewoon ingeluisd, omdat ze een vermoeden hadden dat hij pornografische films maakte. Dat is zo fascinerend, want daardoor weet je dat er nog een hele bibliotheek aan ontbrekende muziek is. Ik schrijf ook veel meer dan ik daadwerkelijk uitbreng."

METROPOOL
POPPODIUM

15 JULI

MIKE STERN & BILL EVANS BAND ft. DENNIS CHAMBERS AND DARRYL JONES

01 SEP

SELAH SUE (METROPOOL OPEN AIR)

11 NOV

LEVEL 42

METROPOOL.NL | HENGELO

RADIO BRASA PRESENTS

SODADE FESTIVAL

JUNE 4TH
16:00–03:00
DE DOELEN

OS TUBAROES ELAINE DA SILVA
BITORI SARA TAVARES BONGA
NISH WADADA TITO PARIS MOOTZ
WILLIAM ARAUJO BROEDERLIEFDE
ROTTERDAMS PHILHARMONISCH ORKEST
KIZOMBA AREA HOSTED BY PURE KIZOMBA
RABASA S-JAY SANTOS LU RABECA
ZE ESPANHOL ARMANDO TITO SONIA ANDRADE
ADISON CEE JAY SENA MC EMMM
BONI SILVA STEFANIO LIMA DJANGOBEATS
SIMA NOS E SO NOS PAU E CORDA NENY DA SILVA
ELMER LOPES JACQUELINE FORTES LUIS FORTES
CHANDO GRACIOSA MELISSA FORTES JOHNNY RAMOS
GAMMA DR FEELGOOD FIFTH AMERICO BRITO CESAR SILVA
NOAH ANDRADE DJ JAY LOPES DJ FANTASTIC AND MORE

www.sodadefestival.nl

DE DOELEN
ROTTERDAMS PHILHARMONISCH ORKEST
Gemeente Rotterdam Kunst en Cultuur
FOGO COFFEE & SPIRIT
MoneyGram.
ibis

Jelte Tuinstra met geluidstechnicus Cees Snellink aan de opnametafel in Gebouw-T.

Productiestrategie

"Vorig jaar heb ik geen studioalbum uitgebracht, maar wel veel geschreven. Echt, ik heb complete platen liggen. Ik weet dat het niet zo van deze tijd is. Tegenwoordig neem je een plaat op en besteed je erg veel tijd aan promotie. Wat ik nu doe, is wellicht niet zo slim. Ik zit op zo veel shit en daardoor ontstond er frustratie, maar ook drang om het toch uit te brengen. Ik heb talloze cd's gemaakt die op het moment dat ik ze maakte midden in die tijd stonden, maar de urgentie gaat zo snel voorbij. Als het geen statement meer is, vind ik het niet meer interessant. Al die dingen zijn dan ook nooit uitgekomen. Maar om urgent te blijven, wil ik in de toekomst wel gewoon continu albums uitbrengen."

Propvolle agenda

"Ik ga de komende tijd hard werken aan de twee albums die dit jaar moeten verschijnen. Maar dit is niet eenmalig hoor, in de toekomst wil ik dit blijven doen. Als ik in een lekkere flow zit, zitten er zelfs wel meer dan drie platen per jaar in. Nu bouw ik een eigen studio en heb ook een eigen opnametafel gekocht, zodat ik niet meer van achter een computertje hoef op te nemen. Ik weet nog dat ik naar Den Bosch ging om een portastudio te bekijken die ik op Marktplaats had gezien. De verkoper bleek een erg gezellige gozer te zijn met een goede muzieksmaak. Mijn hele familie komt uit Den Bosch, dus voor mijn gevoel klopte alles. Na een gezellige avond met mijn neefje, ben ik helemaal *pumped up* naar huis gegaan. Die nacht ben ik meteen met de opnames begonnen, ik kreeg er zo veel lol in. Het kost veel discipline om op analoge apparatuur te werken, maar dat zie ik echt als een reis."

Humor

"In het dagelijks leven ben ik wel een grappenmaker. Een song zoals *Truckers Towel* sluit goed aan bij bijvoorbeeld Zappa of bij The Tubes (Amerikaans avant-garde band, red.) en ik ben blij dat ik dan zoiets kwijt kan. Ik hanteer tekstueel soms bewust een kortzichtigheid om een punt te maken. Dan zet ik op een overdreven manier mijn hakken in het zand. Vaak is het goed om extremen te gebruiken om iets duidelijk te maken. Met elke song op *Trucker* heb ik een sterke band. Simpelweg omdat ik uit zo veel materiaal kon kiezen. Alleen de songs die iets persoonlijks voor mij betekenen, halen een plaat. Niks staat zonder reden op *Trucker* en dat blijf ik zo doen." J

"In het dagelijks leven ben ik wel een grappenmaker"

Wolfert Brederode

“Structuur is geen vanzelf-sprekendheid”

Hoe belangrijk het hervinden van je muzikale basis kan zijn, bewijst pianist Wolfert Brederode met *Black Ice,* zijn nieuwste album. Brederode formeerde met Gulli Gudmundsson op bas en Jasper van Hulten op drums het meest indrukwekkende Nederlandse jazztrio sinds tijden.

TEKST: **DICK HOVENGA**

We spreken Wolfert Brederode in een restaurant in Haarlem en hebben het gelijk over zijn carrière in de afgelopen jaren. Wolfert Brederode: “De voorbije periode was best druk. Met mijn kwartet brachten we twee albums uit bij ECM, waaruit een paar mooie tournees voortkwamen. Ook speel ik al heel wat jaren in de band van Yuri Honing en daarmee reizen we de hele wereld over. Natuurlijk mag ik alles wat we met de band Batik doen niet vergeten of de samenwerking met zangeres en componiste Susanne Abbuehl, met wie ik regelmatig optreed en drie albums op het ECM-label maakte. Al die tijd kon ik mezelf als muzikant uitdagen en heb ik veel geleerd. In mijn spel balanceer ik altijd tussen klassiek, jazz en modern en daarin heb ik steeds meer mijn

Interview

V.l.n.r.: Gulli Gudmundsson, Wolfert Brederode en Jasper van Hulten

“Als bandlid kun je je veel permitteren, omdat niet alle aandacht naar jou gaat”

eigen weg gevonden. Het aangaan van nieuwe muzikale uitdagingen is daarin zeer belangrijk, juist omdat ik een breed muzikaal spectrum heb. Ik luister naar veel meer dan jazz alleen, wat dat betreft ben ik een echte alleseter. Ik kan heel makkelijk switchen van Bill Evans en Paul Bley naar de alternatieve muziek van Radiohead en Low, of naar de uitdagende rock van Jane’s Addiction. Wanneer je als muzikant wilt blijven groeien, moet je onverwachte dingen doen en daardoor jezelf blijven verrassen. Als bandlid kun je je veel permitteren, omdat niet alle aandacht naar jou gaat en je de muzikale eindverantwoordelijkheid niet hebt. Met het huidige trio is dat natuurlijk net andersom. Alles wat ik de afgelopen jaren heb geleerd, kan ik erin kwijt. En hoewel het trio mijn naam draagt en ik de meeste composities lever, voelen Gulli en Japser zich net zo verantwoordelijk voor het totaalgeluid. Dat is niet alleen heel fijn, maar geeft ook heel veel rust.”

Kwartet

“Het spelen in een kwartet is erg mooi en heftig tegelijk”, aldus Wolfert. “Vooral wanneer het kwartet naar jou genoemd is en je albums op het vooraanstaande platenlabel ECM worden uitgebracht. Alles voelt nieuw en uitdagend, daarbij komen de muzikanten van het kwartet uit andere hoeken van Europa en ze namen dus ieder hun eigen muzikale bagage mee. Met het uitkomen van ons eerste album *Currents,* en de daaropvolgende tour, werden heel wat dromen verwezenlijkt. In de studio was het een fascinerende uitdaging de composities vast te leggen en live trokken we die lijn goed door. Alles aan het kwartet was avontuurlijk. Echt vier mannen die gek zijn van muziek en daarmee de wereld willen veroveren. Spelen met Claudio (Puntin, klarinet), Mats (Eilertsen, *double bass*) en Samuel (Rohrer, drums) was een geweldige ervaring. Tijdens het voorbereiden en opnemen van ons tweede album kwamen echter de onderlinge muzikale verschillen bovendrijven. Het werd duidelijk dat hardwerkende muzikanten over een groot ego beschikken en dat iedereen een ander idee had over hoe het moest gaan klinken. Sommigen wilden meer de elektronische richting op, terwijl ik me juist meer in de akoestische kant wilde verdiepen. Dat werd op den duur een twistpunt. Overigens ben ik supertrots op ons tweede album *Post Scriptum.* En een flink aantal optredens dat we na de release van dat album deden, was echt onvergetelijk. Tijdens de kwartetperiode waren er genoeg momenten waarop je - in volledige harmonie met de rest - jezelf in de muziek kon verliezen. Dat maakt muziek maken zo’n onovertroffen ervaring. Toch zat een verlenging van deze formatie er niet in.”

Gedrevenheid en energie

Het idee om weer met een trio te gaan spelen, kwam eigenlijk vrij onverwacht toen hij werd uitgenodigd om een speciaal optreden te geven. Brederode: “Ik werd door de zieke pianist Walter Wolff gevraagd om een aantal benefietconcerten te spelen, zodat hij geld zou hebben om de dokters- en ziekenhuisrekeningen te betalen. Het werd echter te duur om alle mannen van het kwartet naar Nederland te vliegen, dus vroeg ik mijn vriend Gulli Gudmundsson mee te spelen. Wij kennen elkaar al ontzettend lang, hebben samen in mijn allereerste trio gezeten en we spelen al jaren bij Yuri in de band. Bij de eerste *rehearsal* nam hij Jasper van Hulten mee. Zijn manier van drummen vond hij goed bij ons passen. Jasper en Gulli speelden al langer samen, bijvoorbeeld met Jeroen van Vliet in Gatecrash, de elektronische band van Eric Vloeimans. Vanaf het allereerste moment dat we met z’n drieën speelden, was er een gedrevenheid en energie die samensmolt tot een gave emotie in spel. Ik wist meteen dat ik met deze mannen een echt volwaardig spelend trio wilde vormen. Het uitwerken van composities ging zo gemakkelijk en sterke ideeën ontstonden zo natuurlijk, dat we alle drie al snel het idee hadden dat we iets bijzonders aan het creëren waren.”

Juiste kleur

De overgang van kwartet naar trio kwam voor velen toch onverwacht. Wolfert: "Ik denk dat Manfred Eicher (platenbaas/producer van ECM Records) wel aan het idee moest wennen dat ik geen derde album wilde opnemen met het kwartet, want hij was erg gecharmeerd van het werk dat we maakten. Hij gaf echter alle support nadat hij de stukken had gehoord die we al verzameld hadden. Manfred is een bijzonder persoon, die je op je gemak stelt en je tegelijkertijd motiveert. Hij is echt een muzikantenman. Daarnaast heeft hij een werkelijk geweldige groep mensen om zich heen, die alles over geluid en het opnemen daarvan weten. We namen *Black Ice* op in de bekende ECM Auditorio Stelio Molo RSI studio's in Lugano, waar de akoestiek prachtig is. De manier van opnemen is daar eigenlijk heel basic, met maar weinig microfoons in en boven de instrumenten. Hoe ze het voor elkaar krijgen, weet ik niet, maar ze weten precies de juiste kleur uit een instrument te halen en een optimale eenheid in geluid neer te zetten. Het was steeds weer een feest om alles terug te horen, zo mooi transparant en uitgebalanceerd."

Op de schop

"Nu de reacties op het album binnenkomen, word ik me er steeds meer van bewust dat we destijds zijn begonnen met mijn ideeën op vodjes papier. Geen uitgeschreven stukken, maar vanuit de ideeën gewoon op de piano aan de slag gegaan. Daar kwamen dan structuren uit voort van waaruit de compositie zich ontwikkelde. Voor het titelstuk had ik wel een strak omgeschreven idee maar toen Gulli met die geweldige baslijn kwam aanzetten, hebben we die compositie ook weer op de schop genomen. Structuur is in dit trio geen vanzelfsprekendheid, maar zolang we een prachtige melodie- en harmoniebasis weten te vinden, vind ik dat helemaal prima. Nu de voorbereidingen op de eerste concerten in volle gang zijn, merk ik dat dit nieuwe trio voor mij een nieuwe stap als muzikant is. De opstap naar nog iets veel mooiers", aldus Wolfert Brederode.
Tijdens het eerste gedeelte van de tour na het verschijnen van *Black Ice* legde het trio een indrukwekkende nieuwe standaard voor Nederlandse jazz neer. De muzikanten kleuren composities opnieuw in en vinden in sfeer en spel een prachtige eenheid. Het geluid en het spel van het Wolfert Brederode Trio is grenzeloos. J

"Wanneer je als muzikant wilt blijven groeien, moet je onverwachte dingen doen"

Gregory Porter

De gezichten van de liefde

Na het enorme succes van *Liquid Spirit* is het tijd voor een nieuw epos van verhalenverteller Gregory Porter. Hij vervolgt zijn weg met *Take Me To The Alley*, waar liefde wederom als rode draad opduikt en hij reflecteert op zijn rol als vader, man en artiest. "De stem in mij is luid en sterk, die wil ik laten horen."

TEKST: **ANGELIQUE VAN OS** FOTO'S: **SHAWN PETERS**

Het kille kantoor verandert in een zee van liefde wanneer hij de eerste tonen inzet van album-opener ‘Holding On’

Op een zonnige dag in juni luistert het publiek aandachtig naar de imposante gestalte op het podium. Zijn warme, heldere stem dringt direct door. Hij kijkt mensen persoonlijk aan, alsof hij speciaal voor hen zingt. Na afloop maakt hij een praatje, neemt tijd en moeite om te signeren en mengt zich tussen de mensen. Later, wanneer ik hem backstage spreek in een rommelige tent, is al duidelijk dat dit een bijzondere artiest is. Iemand met een uitzonderlijke stem en enorme bevlogenheid voor zijn muziek. Iemand waar we veel van gaan horen. Niets was minder waar, want de vriendelijke Gregory Porter, die ik in 2011 ontmoette op het West Oak Lane Jazz & Arts Festival in Philadelphia, lijkt anno 2016 nauwelijks te zijn veranderd.

Bevlogenheid

Vlak voor zijn wereldwijde doorbraak van *Water* (2010) leek hij de rust zelve, maar stond hij wel heel gepassioneerd op het podium en daarbuiten. Groot verschil is dat hij inmiddels met alleen *Liquid Spirit* (2013) al ruim een miljoen platen heeft verkocht en het album twintig miljoen keer is gestreamd. De bevlogenheid is nog altijd aanwezig. Dat is zichtbaar tijdens een intieme showcase op het hoofdkantoor van platenmaatschappij Universal, ter promotie van zijn nieuwe album *Take Me To The Alley.* Tiptop gekleed in driedelig groen pak, en voorzien van zijn altijd aanwezige zwarte hoofdtooi, neemt hij plaats achter de microfoon. Slechts begeleid door zijn trouwe pianist Chip Crawford windt Porter met zijn indringende stem direct het kritische publiek om zijn vinger. Het kille kantoor verandert in een zee van liefde wanneer hij de eerste tonen inzet van albumopener *Holding On*. Na het miniconcert van drie stukken moet de artiest door, want er is werk aan de winkel. Er staan gemiddeld vijftien interviews per dag gepland. En na ons bezoek heeft hij nog een maand te gaan in diverse andere landen. Dat is wellicht de keerzijde van succes. Wanneer ik na zessen als laatste aan de beurt ben, blijkt Porter nog steeds een prima humeur te hebben. Hij is omringd door grote banners van zijn albumhoes, waar hij zelf levensgroot op staat. “Je krijgt me in 3D te zien”, grapt hij. Dan fronst hij zijn wenkbrauwen en vraagt: “Hebben we elkaar niet eerder ontmoet? Je komt me zo bekend voor.” Ik ben verbaasd, want deze man ziet en spreekt ontzettend veel mensen. Hij vervolgt: “Ja, inderdaad. Ik weet het weer, in Philadelphia.” Opmerkelijk.

Persoonlijk proces

Tussen 2011 en nu is er nogal wat veranderd. Niet alleen liet de voormalige sportman uit San Diego (aan zijn footballcarrière kwam abrupt een eind door een ingrijpende schouderblessure) een periode van vijftien jaar ploeteren op Broadway achter zich, hij boert inmiddels goed vanwege het internationale succes. Grote vraag is nu in hoeverre hij aan de hooggespannen verwachting rond zijn nieuwe album kan voldoen. Hoe zijn de zanger en diens producer, Kamau Kenyatta - waarmee hij al sinds de jaren negentig werkt - begonnen aan het schrijven van nieuw repertoire? "Het is een persoonlijk proces. Kamau weet eigenlijk als een van de laatsten wat er muzikaal in mijn hoofd omgaat. Ik bedenk zelf tekst en melodie en plaats dat in bijbehorende context. Daarna komt Chip erbij, die de vorm en arrangementen verder aanvult. Kamau volgt pas tijdens de studio-opname. Dat is eenzaam, er ontstaat vooral veel onderweg." Porter pauzeert veel tussendoor. Alsof hij elk woord laat bezinken. "Kamau richt zich puur op de muziek en het gevoel dat ik wil overdragen. Daarbij geeft hij mij alle ruimte." Toch beantwoordt Porter de vraag niet helemaal, dus we duiken iets meer de diepte in: waarom heeft hij juist dit album willen maken? Waarom geen *tribute album* of een monument vol met standards? Of iets totaal anders? Hij heeft ongetwijfeld veel goed bedoeld advies ontvangen. Hij gniffelt en zegt: "Op dit moment in mijn carrière heb ik muzikaal genoeg te melden. Ik heb groot respect voor de jazz- en soulgeschiedenis. Er is ontzettend veel materiaal dat ik zou kunnen bewerken, maar de stem in mij is sterker, luider, dan de stemmen daarbuiten. Die wil ik laten horen."

Andere energie

Dat de zanger zijn eigen weg inslaat, bleek al eerder doordat hij ook uitstapjes maakt in de dancescene. In samenwerking met dj Claptone bracht hij in 2015 een remix uit van *Liquid Spirit*, dat een grote hit werd. Verder is er *The Remix*, een ep met zes remixtracks. Recenter was de samenwerking op *Caracal*, de laatste plaat van het Britse duo Disclosure. Ook die track, *Holding On*, doet het goed. Nu is dat de opener van *Take Me To The Alley*, maar dan in een compleet ander jasje gestoken. Waarom moest dat nummer in die vorm op de plaat? "Toen we het nummer schreven, voelde ik gelijk een andere energie opkomen. Ik hoorde akkoorden onder de zanglijn: '*Weight of love on my shoulders…*'" Porter illustreert het gevoel al zingend. Innemend, met een lyrische melodie. "Zo wilde ik het zelf zeggen met mijn band. Dat is voor mij ook de uitdaging: het is een song, in een song, in een song… Een goed nummer bestaat uit veel lagen, als je het uitkleedt en slechts twee instrumenten overhoudt, dan blijft het ook overeind. Dat geldt ook voor liefde. Liefde heeft zo veel gezichten, ik vind het fascinerend om daarover te blijven zingen."

Moeders levenslessen

Op het album komt liefde opnieuw in allerlei facetten naar voren. Dat is inmiddels een signatuur van Porter. Hij deelt graag kwetsbaarheid, passie, rivaliteit en het liefhebben van je naasten. En het is, wederom volgens eigen zeggen, zelfreflectie. Zo is er opnieuw een ode aan zijn overleden moeder (in *Heaven* en *More Than A Woman*), die in hem voortleeft en hem zijn wilskracht als mens en als vocalist heeft meegegeven. Ruth Porter bracht, grotendeels alleen, negen kinderen groot. In de kerk vond ze haar wilskracht en predikte ze voor al het goede in de wereld, terwijl zij en haar gezin regelmatig geconfronteerd werden met raciale praktijken in het voornamelijk blanke Bakersfield, Californië. Gregory groeide hier op en was de een na jongste thuis. Zijn vader was altijd uit beeld. Zijn moeder is bijna twintig jaar geleden overleden aan borstkanker. Nu hij zelf een driejarig zoontje heeft, is het moeilijk om veel van huis te zijn. Hij probeert zijn kind te leren: hoe hard je ook moet werken voor iets, je moet er altijd voor gaan als je erin gelooft. Dat heeft zijn moeder hem bijgebracht. "Mijn moeder heeft iets in mij geplant dat ik wil doorgeven aan mijn kind. Daar gaat de gelaagdheid over in *Don't Loose Your Steam*. Ik wil mijn zoon iets nalaten waar hij iets aan heeft. *Boy, I didn't make it too far, but you are the family star. I'll tighten your seams. Don't loose your head of dreams….*" Porter draagt een fragment van de tekst voor. Hij wil zijn kind voorbereiden op wat komen gaat, zoals hij dat zelf heeft ervaren met de levenslessen van zijn moeder. "Mijn moeder heeft me voorbereid op mijn reis, op een artistiek ongeduldig en onbevredigd leven tot de ommekeer van het succes volgde op mijn achtendertigste! Dat heeft zij helaas niet meegemaakt, maar ze is altijd bij me."

Bruggen van water

Verliest de zanger met de eeuwige glimlach zelf niet soms zijn '*head of steam*' door het mediacircus en de drukke tourschema's? "Ik ben nu wel een beetje moe, ja. Ik ben al een maand van huis en ik heb nog een maand te gaan voordat ik een paar vrije dagen heb." Hoe houdt hij dat dan vol? Heeft zijn creatieve vrouw, die zelf kunstschilder is, meer begrip voor wat hij doet? "Nou, nee", zegt hij met licht rollende ogen. Het is intens…. Mijn vrouw is trots op wat ik doe. Het is echter altijd zoeken naar balans, daar gaat *The Consequence Of Love* deels

"Op dit moment in mijn carrière heb ik zelf muzikaal genoeg te melden"

Port of Rotterdam

NORTH SEA JAZZ FESTIVAL 08·09·10 JULI 2016

PHARRELL WILLIAMS • EARTH, WIND & FIRE • SIMPLY RED • PAT METHENY & RON CARTER • THE ROOTS JOE BONAMASSA • CHICK COREA • ANTHONY HAMILTON • IBRAHIM MAALOUF • DIANA KRALL • ST GERMAIN GREGORY PORTER • JILL SCOTT • BRANFORD MARSALIS QUARTET WITH SPECIAL GUEST KURT ELLING BUDDY GUY & SPECIAL GUEST QUINN SULLIVAN • VINTAGE TROUBLE • BRAINFEEDER PRESENTS: FLYING LOTUS, KAMASI WASHINGTON WITH METROPOLE ORKEST, KNEEDELUS A LIVE COLLABORATION BETWEEN KNEEBODY + DAEDELUS, THUNDERCAT & JAMESZOO QUINTET • ANDERSON .PAAK & THE FREE NATIONALS • PHAROAH SANDERS TRIO • ALLEN STONE • DR. LONNIE SMITH • SNARKY PUPPY JAMES HUNTER • WALTER TROUT • ESPERANZA SPALDING EMILY'S D + EVOLUTION • GOGO PENGUIN TAXIWARS • AND MANY MORE

NORTHSEAJAZZ.COM

Port of Rotterdam · Heineken · CONCLUSION BUSINESS DONE DIFFERENTLY · BNP PARIBAS The bank for a changing world · MITSUBISHI MOTORS

ntr: · NRC · npo radio 2 · AMERICAN EXPRESS · YAMAHA · OXFAM Novib · ROTTERDAM. MAKE IT HAPPEN.

Port of Rotterdam north sea Jazz

over. We hebben dagelijks contact, maar ik wist dat het gemis en verlangen naar mijn gezin een heel sterk gevoel zou aanwakkeren. Ik wist dat tijd en afstand een rol zouden gaan spelen, dat was onontkoombaar." Ondanks het vele toeren is Porter nog nauwelijks in Afrika geweest, het continent waar zijn verre voorouders vandaan komen. Een aantal jaren geleden kwam hij er via een DNA-test achter dat zijn roots in Ghana liggen. Een interessante vondst, aangezien hij veel Ghanese vrienden in woonplaats Brooklyn heeft. Hij weet niet waar zijn voorvaderen exact vandaan komen en dat intrigeert hem. "Door het systeem van slavernij is het nooit helemaal zeker waar je als Afro-Amerikaan vandaan komt. Daarom zit, denk ik, een bepaalde verbondenheid met het hele continent verweven in onze cultuur." Porter heeft als zodanig nog geen song geschreven over zijn roots, hoewel hij er - al nadenkend - zichzelf op betrapt dat hij het wel heeft verweven in de dubbele lagen van zijn nummers. "Ik praat er eigenlijk nooit zo openlijk over…" Porter pauzeert even, en vervolgt: "De song *Water* gaat in een diepere betekenis ook over 'onze' voorouders: de bruggen van water, de altijd terugkerende cyclus, de verversing van water. De onzichtbare brug was de enige uitvlucht naar vrijheid. Als slaven, gevangen op zee, een moment hadden om los te breken, dan sprongen ze in het water. Hoe moedig! Niet om te zwemmen, maar om zichzelf over te leveren aan de oceaan. Om als vrij mens de dood in te glijden. Wat deden ze? Dreven ze? Verzetten ze zich? Zongen ze?" Het beeld dat Porter schept, is zo levendig dat er een rilling over mijn rug loopt. "*Wash me, wash me, let me rest in you. Let me flow away from glory. Save me…*" Als een hymne, een gebed, sluit hij zijn voordracht af. "Daar gaat dat nummer eigenlijk over."

Protestsong

Terug naar het hier en nu, de titel *Take Me To The Alley* roept de nodige vragen op. Het is een duet met de hier nog relatief onbekende Alicia Olatuja (een idee van Kenyatta). Enerzijds een romantische liefdesballad, anderzijds draagt het een vorm van kwetsbaarheid met zich mee. En de typische cover had zo ontworpen kunnen zijn door Reid Miles in de jaren zestig. Opnieuw een dubbele laag, wat wil Porter met dit nummer zeggen? "Ja, ik wil mensen prikkelen, zodat ze zich afvragen wat er gebeurt in die donkere, vergeten steegjes. Het zijn niet alleen liefdesnestjes, er leven daar ook mensen. Er is honger, eenzaamheid en vermoeide zielen zijn er op zoek naar geborgenheid. We willen veelal onderdeel zijn van mooie, succesvolle dingen. Maar het leed dat zich bijvoorbeeld afspeelt op straat, in die achterafsteegjes, daar sluiten we onze ogen voor. In dit nummer, op deze plaat, wil ik dat juist onder de aandacht brengen." En hij gaat nog een stap verder, want evenals *1960 What?* is *Fan The Flames* een protestsong. Laatstgenoemde gaat over de rellen tussen de Afro-Amerikaanse bevolking en de lokale politiekorpsen na de dood van tiener Michael Brown in Ferguson. "'*Stand up on your seat. With your dirty feet. Raise your fist in the air but be sweet*', dat is mijn boodschap. Er zijn meer dan genoeg redenen om te protesteren. Mensen zijn woedend. Het is belangrijk dat je een manier vindt om de integriteit van je argumenten te behouden. Sta jezelf geen geweld toe in je boodschap. Dat is volgens mij de meest effectieve vorm van protest. Voor mij waren Doctor Kings woorden in de jaren zestig het beste voorbeeld. Angst en vooroordelen zijn de grootste vijanden, die zorgen voor geweld. De geschiedenis herhaalt zich, nu ook in Europa. Geweld met geweld bestrijden, lost niets op. Daarom probeer ik met mijn energie en gedaanten van liefde een andere boodschap over te brengen. Al helpt het een maar klein beetje, daar word ik gelukkig van." J

"Er zijn meer dan genoeg redenen om te protesteren"

Port of Rotterdam north sea Jazz 08·09·10 JULI'16

GENT JAZZ FESTIVAL

Kneebody & Daedelus = Kneedelus

'Organisch' is geen vrijblijvend etiketje

Een paar maanden na *The Epic* van Kamasi Washington verscheen vorig jaar een ander spraakmakend jazzalbum op platenlabel Brainfeeder. Het kwintet Kneebody, één van de meest wilde, eigentijdse en virtuoze jazzbands van de laatste jaren, formeerde met producer en elektronicapionier Daedelus de formatie Kneedelus. Niet de zoveelste jazzband met een scratcher of beatmaster, maar een samenwerking op basis van volledige artistieke gelijkheid en grenzeloosheid.

TEKST: **KOEN GRAAT** FOTO'S: **CHRIS CLINTON**

Een hype à la *The Epic* mocht dan uitblijven na het verschijnen van Kneedelus, de invloed van het album zou weleens groot kunnen zijn. Met de wijze waarop akoestische en elektronische muziek samensmelten, lijkt de groep een nieuwe standaard te hebben gezet. Een eigentijds statement, waarvoor de basis in zekere zin zo'n vijfentwintig jaar geleden werd gelegd. Ben Wendel (1976) - medeoprichter van Kneebody in 2001 en als saxofonist gevraagd door uiteenlopende musici als

V.l.n.r.: Shane Endsley, Ben Wendel, Adam Benjamin, Alfred Darlington, Kaveh Rastegar, Nate Wood

Tigran Hamasyan, Antonio Sánchez en Snoop Dogg - volgde als jonge tiener dezelfde muziekles als Alfred Darlington (1977), die later onder de naam Daedelus furore zou maken als producer in de elektronische muziek.

Potentie

Wendel: "Ik speelde saxofoon en basklarinet. Alfred speelde contrabas. Na school slopen we een oud theatertje op onze campus binnen om te jammen. We wisten niets van jazz. Alfred koos een mineurladder en zette een lopende baslijn in, waar ik dan overheen soleerde. We dachten dat we ontzettend cool waren. Uiteindelijk formeerden we een band en speelden we op een straathoek in Santa Monica voor een fooi." De potentie in die band zou achteraf veel groter blijken dan voorbijgangers toen konden vermoeden. Naast Wendel en Darlington maakte ook Terrace Martin deel uit van het groepje. Hij is inmiddels een gevierd

“De groep heeft ontzettend veel door-gecomponeerd materiaal en kan daar alles mee doen”

producer met artiesten als Kendrick Lamar, Snoop Dogg en Raphael Saadiq op zijn cv. “Ben was toen al enorm bekwaam. Voor een tiener liep hij muzikaal gezien mijlenver voor. Ik was vooral een enthousiasteling op een contrabas”, herinnert Darlington zich. Desondanks ging hij een jazzopleiding volgen bij de bekende bassist John Clayton aan de University of Southern California. “Maar het lukte me niet om een eigen stem te vinden in de jazz. Ik begon me steeds meer te verdiepen in mijn andere muzikale obsessie, elektronische muziek. Uiteindelijk stopte ik met mijn contrabaslessen. Omdat je slechts een beperkt aantal vakken mocht kiezen, wilde ik me helemaal op de elektronische muziek storten. Het vak ‘synthesizers’ heb ik zeven keer gevolgd om zo veel mogelijk tijd door te kunnen brengen achter die instrumenten. Volkomen maf.” Terwijl Darlington zijn weg zocht in Los Angeles, ontwikkelde Wendel zich verder als saxofonist in Rochester (New York). Aan de Eastman School Of Music ontmoette hij trompettist Shane Endsley, bassist Kaveh Rastegar en toetsenist Adam Benjamin. Die laatste kwam enige tijd later op de proppen met drummer Nate Wood, waarmee de bezetting van Kneebody een feit was. Na zijn opleiding verhuisde Wendel terug naar Los Angeles. Mokkende buren maakten het hem onmogelijk om thuis te studeren, dus stond hij regelmatig met zijn saxofoon bij zijn vriend voor de deur. “Vermoedelijk was dat luiheid”, denkt Darlington. “Zijn ouders woonden maar iets verder weg.” Wendel: “Meestal oefende ik in zijn woonkamer, maar soms in de badkamer.” Darlington: “Het was geweldig. Vaak was ik aan het componeren als Ben aanwezig was en dan vroeg ik hem ter plekke om iets in te spelen. Op al mijn vroege albums hoor je Ben wel ergens voorbijkomen.”

Geheime taal

Kneebody is nooit een standaard jazzband geweest. Allereerst maken alle leden van de groep gebruik van elektronica, maar nog opmerkelijker is dat het ondanks de enorme virtuositeit van de individuele spelers nauwelijks om solo’s draait. “De groep heeft ontzettend veel doorgecomponeerd materiaal en kan daar alles mee doen”, zegt Darlington. Wendel: “We hebben een soort geheime taal. Met behulp van muzikale uitdrukkingen kunnen we alle aspecten beheren zoals tempo’s, toonsoorten en rusten. We schakelen moeiteloos door naar een ander stuk. Aan die muzikale taal hebben we jaren gewerkt. Het maakt dat we heel beweeglijk zijn. Voor het publiek zal het klinken alsof het allemaal uitgedacht is, maar vaak zijn het spontane keuzes.” Door de jaren heen verdiepte Kneebody zich regelmatig in muziek van artiesten uit een andere

hoek. Enerzijds door samen met hen het podium op te stappen, wat gebeurde met rapper Busdriver, gitarist Wayne Krantz of zanger Theo Bleckmann, met wie een programma rondom componist Charles Ives werd gebracht. Anderzijds door als band de muziek van derden te interpreteren tijdens speciaal opgezette avonden. Op die manier dook Kneebody al eens in de composities van Daedelus en toen de groep in 2009 een uitnodiging kreeg van het Franse festival Jazz à Vienne om met een gast naar eigen keuze op te treden, stond de oude klasgenoot van Wendel bovenaan de lijst. "Ik was erg opgewonden", herinnert Darlington zich. "Aanvankelijk voelde ik me een beetje verloren. Elk instrument bij Kneebody heeft toegevoegde elektronica. Wat moest ik dan nog toevoegen? Maar naarmate we meer risico's namen, werden de mogelijkheden duidelijk. Als we de tijd zouden nemen en er echt voor gingen zitten, zouden we iets kunnen doen dat nog niet eerder was gedaan." Wendel: "Vanaf dat moment zat dit project in ons hoofd. We wilden er verder mee." Een toegewezen subsidie in het teken van de relatie tussen muziek en technologie maakte dat de zes muzikanten echt met elkaar de diepte in konden. De stukken op *Kneedelus* bestaan uit composities, losse ideeën die naar elkaar toe groeiden en jams in de studio. Dat alles gebeurde in de wetenschap dat Darlington tijdens de postproductie nog flink zijn gang mocht gaan met het opgenomen materiaal: "Ik heb geprobeerd om de melodieën en harmonieën van de nummers intact te laten. Wel heb ik klankvelden, tempowisselingen en wat meer speelsheid proberen toe te voegen. Soms is het als beeldhouwen en verklein je een enorme steen tot een sculptuur, op andere momenten is het als schilderen door kleur en textuur toe te voegen."

Spannend

Wanneer Darlington optreedt als Daedelus is hij heer en meester op het podium. Hij heeft niet het gevoel dat hij binnen Kneedelus wordt beperkt. "Tijdens een soloconcert heb ik veel vrijheid. Maar uiteindelijk sta ik in een club en verwacht het publiek consistente beats. Nu speel ik met een band die in een fractie van een seconde overgaat op een nieuw ritme of een ander tempo. Dat maakt Kneebody zo spannend. Tijdens optredens denk ik vaak: eindelijk kan ik dit soort dingen doen. En op andere momenten denk ik: shit, nu moet ik dit soort dingen doen." Wat Wendel en Darlington betreft is het woord 'organisch' niet een vrijblijvend etiketje op de samenwerking binnen Kneedelus. "Er zijn veel pogingen in de jazz gedaan, maar ik had nooit het gevoel dat de elektronische muzikant echt onderdeel uitmaakte van de band. Het klonk voor mij nooit als een organisch geheel waarbij alle partijen even belangrijk waren in het creatieve proces. Daedelus creëert niet alleen zijn eigen sonische wereld, maar door zijn verleden als contrabassist, weet hij echt iets van improvisaties en hoe hij met ons kan meebewegen. Dat is zeldzaam." Darlington: "Dat hele ding van een dj met een band, waarbij iemand op de achtergrond staat te scratchen heeft bij mij een vieze smaak nagelaten. Het is als olie en water, het mengt niet. Bij Kneedelus probeer ik met extra ritmische fundamenten en klankpaletten een vrijheid te creëren voor de anderen om de muziek naar een hoger niveau te tillen. Daar is het voor ons allemaal om begonnen: elkaar uitdagen om grenzen te verleggen." De integratie van de band met elektronica maakt dat het op sommige momenten onmogelijk is om aan te wijzen wie verantwoordelijk is voor welke partij. "Dat is precies de bedoeling. Als ik op het podium sta, heb ik soms geen idee wie wat doet. Het geeft aan dat dit echt een samenwerking is", aldus Wendel. Darlington: "Ik weet in ieder geval wat er onder mijn vingers gebeurt. Daarnaast heb ik de controle over verschillende geluiden en partijen. Dat is mijn belangrijkste rol. Als een dirigent? Nee, meer als een luxe metronoom, haha!"

"Ik heb de controle over verschillende geluiden en partijen. Niet als een dirigent, meer als een luxe metronoom, haha"

Donkere grotten

Het samengaan van het beste uit twee werelden betreft niet alleen de muziek, maar ook het bereik ervan. Kneedelus speelt zowel in uitgaansclubs als in de formelere concertzalen. Wendel: "Ik was enorm benieuwd hoe de volgers van Daedelus op ons zouden reageren en dat bleek heel positief te zijn. Soms hebben ze geen idee wat ze horen, maar ze staan open voor een ander geluid. Voor jongere bezoekers geldt dat ze geen boodschap hebben aan die hele discussie over de geschiedenis van de jazz. Kijk naar het huidige publiek. Bij de meeste jazzconcerten zie je oudere mensen die deze muziek al lang volgen. Ga je naar Kamasi Washington, Snarky Puppy of Kneedelus, zie je opeens achttienjarigen. Er is een gigantische ommezwaai gaande. Voorheen bestond het programma op jazzfestivals voor zeventig procent uit de traditionelere stromingen en voor dertig procent uit het meer hybride aanbod. Dat is nu andersom. Ik las ergens een omschrijving van jazz als 'de muziek die jazzmuzikanten spelen in de tijd waarin ze leven'. Als Nate Wood drumt, kost het hem geen moeite om aansluiting te vinden bij de beats van Daedelus, omdat hij zelf ook al jaren luistert naar Aphex Twin en Flying Lotus." Darlington: "Brainfeeder heeft een zeldzame prestatie geleverd door jonge mensen de donkere grotten in te leiden die lang bewoond zijn geweest door een soort trollen. Het is fantastisch om te zien dat de discussie over de tijd en plaats van jazz niet meer zo zwaarbeladen is." J

Cory Henry

“Als muzikant wil ik door alle stijlen heen fietsen”

In het enorme arsenaal aan talent bij Snarky Puppy viel toetsenman Cory Henry mede door zijn uitstraling vooral op als begenadigd muzikant. Het was duidelijk dat ook hij de vleugels zou uitslaan als leider van een eigen band. ‘Wanneer?’ kan inmiddels beantwoord worden met het ‘reeds!’ à la Dolf Brouwers, want Cory Henry heeft inmiddels twee bands geformeerd.

TEKST: **SJENG STOKKINK**

Port of Rotterdam
north sea jazz
08·09·10 JULI'16

Interview

CORY HENRY IS GASTMUZIKANT OP DE VOLGENDE ALBUMS:
- Marcus Miller - *Afrodeezia*
- Betty Wright & The Roots - *The Movie*
- Shirley Caesar - *Good God*
- Jeremy Fisher *The Lemon Squeeze*
- Marvin Sapp *You Shall Live*
- John P Kee *Level Next*
- Roots Manuva *Bleeds*

en meer...

EN TRAD OP MET:
P. Diddy
The Roots
Bruce Springsteen
Michael McDonald
Robert Glasper
Boyz II Men
Snarky Puppy

“Als ik dan uiteindelijk met deze groep toch Hammond ga spelen, zal het effect extra groot zijn”

Via geëigende websites als Wikipedia, All Music Guide en Discogs valt nog maar weinig over Cory Henry op te tekenen. Ook zijn leeftijd wordt nergens vermeld, maar zelf vindt hij dat wel leuk: “Batman en Superman zijn ook leeftijdsloos, haha!” Hij werd geboren op 27 februari 1987 in een zeer muzikaal gezin, maar zijn moeder - ook organiste - overleed aan kanker toen hij pas zes was, en zijn vader - dominee - vijf jaar later, aan dezelfde ziekte. Hij groeide vervolgens op bij zijn grootouders in Brooklyn, New York.

De bands

Van Cory Henry & The Funk Apostles verschijnt pas rond september het eerste album en dat is zeker iets om naar uit te kijken, getuige de optredens van deze zeskoppige groep eind vorig jaar in Nederland. In deze band speelt Henry diverse toetsen, maar geen hammondorgel. Henry: “Dat doe ik met opzet zo. Ik gun mijn publiek de tijd om hier aan te wennen. En als ik dan uiteindelijk met deze groep toch hammond ga spelen, zal het effect extra groot zijn.” Speciaal voor het hammondorgel heeft hij een andere formatie in het leven geroepen: The Revival Project. Henry: “*The Revival* nam ik live op in The Greater Temple Of Praise, de kerk in Brooklyn waar ik als kind vele uren per dag vertoefde, meestal achter het hammondorgel. Er staat gospel, jazz, funk, soul en r&b op – repertoire waarmee ik opgroeide. Ik deel mijn roots via het hammondorgel. Niet alleen op die plaat, maar ook live, slechts begeleid door een drummer. In Europa is dat de Amsterdammer Yoran Vroom, die al zo’n twee jaar hoog op mijn verlanglijstje stond nadat ik hem zag spelen bij Frank McComb.” Vroom (24) is een zoon van percussionist Carlo Hoop. Dankzij zijn werk met talloze buitenlandse muzikanten geldt Vroom als een van de meest veelbelovende jonge Nederlandse drummers.

Mijlpalen

The Revival Project, zo’n naam klinkt als een eenmalige aangelegenheid. “Integendeel! Men heeft mij leren kennen als een hammondorganist, daarom wordt dat van mij verwacht. Dat horen ze het liefst van mij, dus daar kan ik mijn hele leven mee doorgaan als ik wil.” Henry bracht eerder al drie albums uit in eigen beheer: *Christmas With You* in 2010, het live opgenomen *Gotcha Now*

Documentary in 2012 en *First Steps*, een vingeroefening voor Funk Apostles in 2014. Al telt hij die eerste zelf liever niet mee. Ook als producer manifesteerde hij zich, in 2010 op het album *Larger Than Life* van Jay White ("*My godbrother,* we groeiden samen op!"), en in 2011 op enkele tracks op *The Love Album* van Kim Burrell. Door alle activiteiten (zie kader links) is er weinig kans om stil te zitten. Cory Henry: "Ik ben zo vaak op tournee, dat ik mijn huis in Brooklyn maar opgezegd heb. Er is bij mij steeds meer sprake van het 'Michael League-syndroom' (hij lacht, red.): geen vast adres, geen vaste relatie, alleen maar muziek, omdat dat mij blijer maakt dan wat dan ook!" Naast keyboards speelt Henry drums, bas en een beetje gitaar. Zijn favoriete instrument is niet het hammondorgel, maar de drums. "Dat was al vanaf het begin zo, toen was ik pas twee! Daarom zijn er ook twee drummers in The Apostles." Vraag je hem naar de mijlpalen in zijn nog jonge carrière, dan noemt hij er zonder denkpauze drie: optreden met Snarky Puppy, toeren met Kenny Garrett (wat hij drie jaar lang deed vanaf zijn negentiende, omdat Garrett zijn potentie zag en hem graag praktijkervaring verschafte) en YouTube, waarop hij veel bekendheid verwierf. Niet in de laatste plaats vanwege de *Gotcha Now Documentary*, waarin hij te zien is als vierjarige hammondspeler, in colbert met stropdas en met een ontwapenende mimiek.

Eigen sound

Het ziet er niet naar uit dat hij zijn 'syndroom' snel zal kwijtraken: Henry vertelt dat hij nog diverse andere projecten in de steigers heeft staan, zoals een trio, een kwartet en een combinatie van hammond met blazers. Kortom, hij barst van de ideeën, maar komt daarmee pas naar buiten wanneer hij die volledig uitgedokterd heeft, want elk project moet zijn eigen aparte sound hebben. "Aan The Funk Apostles heb ik ook dik anderhalf jaar gewerkt voordat ik ermee naar buiten trad." Buiten muziek gaat zijn aandacht vooral naar een gezonde levensstijl. Tijdens het interview lurkt hij dan ook aan een groene smoothie. "Het is niet makkelijk om altijd gezond te eten wanneer je op tournee bent, maar ik doe er zo veel mogelijk moeite voor. Een niet te voorkomen nadeel van het toeren is wel dat ik te weinig nachtrust krijg. Ik gebruik geen drugs en heb mij voorgenomen om in 2016 extra aan mijn conditie te gaan werken. Al was het alleen maar om Marcus Miller een volgende keer de loef af te kunnen steken, haha!" En wat staat er zoal op zijn verlanglijstje? Alweer lachend: "Met The Funk Apostles optreden in Madison Square Garden!" Met Eric Clapton als speciale gast dan toch zeker? "Ja, haha, dat zou helemaal te gek zijn!" Er schiet hem nog iets te binnen: "Misschien heb ik straks wel een leuk huis in Amsterdam. Daar voel ik mij altijd erg thuis, omdat die stad mij aan Brooklyn doet denken."

Inspiratie

Het bijzondere van Cory Henry als hammondorganist is dat hij niet zoals de meesten de jazzfunkstijl van Jimmy Smith, Jimmy McGriff, Jack McDuff, Dr. Lonnie Smith, Charles Earland en al die anderen volgt. Dit komt doordat hij vroeger alleen maar de lokale gospelorganisten hoorde, waarbij hij dan namen noemt die ons niets zeggen (Butch Hayward, Sam Brown, Bishop Anthon White, Melvin Crispell en Bishop Jeffrey L. White). Hij had natuurlijk ook wel bekendere helden, maar dat waren dan juist geen hammondorganisten: Herbie Hancock, Chick Corea, Art Tatum en Oscar Peterson. Eén man springt er als inspiratiebron voor hem uit: Billy Preston. "Zoals hij als muzikant door alle stijlen heen fietste, dat is wat mij ook voor ogen staat." Aan het album met The Funk Apostles blijft hij voorlopig nog even sleutelen. "We hebben inmiddels al een kleine honderd optredens gedaan, maar op het album komen ook nieuwere nummers. Ik ben heel erg blij met de muzikanten die ik voor deze band heb kunnen strikken, we vormen inmiddels een hecht geheel. Maar nu is het eerst tijd voor optredens met *The Revival*, want dat album is medio maart uitgekomen." Zijn 'The Revival Europe Tour' brengt hem (met Yoran Vroom) in mei en juli in ons land. Ook in Amerika timmert Henry flink aan de weg, getuige zijn zeer succesvolle shows op Winter Jazz New York en SXSW in Austin, Texas eerder dit jaar. Cory Henry: een muzikant om te koesteren! J

Eén man springt er als inspiratie-bron voor hem uit: Billy Preston

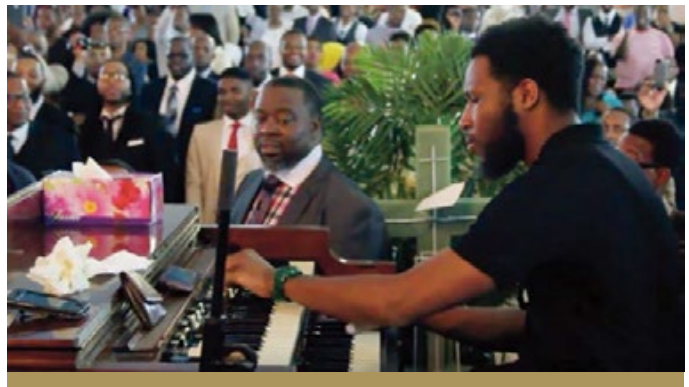

Als je nu 'Cory Henry' zoekt op Youtube, dan krijg je keus uit zo'n 194.000 filmpjes. Een van de mooiste is 'Cory Henry's Solo Tribute To Melvin Crispell - *Wonderful Is Your Name,* het filmpje is al zo'n 500.000 keer bekeken. Professor Melvin Crispell componeerde veel gospelhits en speelde kerkorgel. Hij overleed op 29 mei 2014 op 46-jarige leeftijd en was een grote inspiratiebron voor Henry.

Charles Lloyd

Van charlatan tot elder statesman

Ooit stond saxofonist Charles Lloyd voor zalen waarin ook megagroepen als The Grateful Dead en Jefferson Airplane optraden. Hij had een formule gevonden die aansloeg bij een groot blank publiek: '*the first psychedelic jazz group*'. Dat hoogseizoen duurde niet eeuwig, hij verdween eind jaren zestig voor een lange retraite. Daaruit werd hij in 1981 verlost door pianist Michel Petrucciani, die hem uit zijn huis sleepte om op tournee te gaan.

TEKST: **COEN DE JONGE**

“De blues is een zoektocht naar vrijheid, maar je moet tussen de kieren kijken”

Het lijkt een soort omgekeerd aardappelmandje, het hoofddeksel dat saxofonist Charles Lloyd draagt in de trailer van zijn album *Wild Man Dance* (2015). “Ik ben eens omschreven als een bluesman op een spirituele reis”, zegt hij in dat filmpje. “De blues is een zoektocht naar vrijheid, maar je moet tussen de kieren kijken. Je moet weg van de begrenzingen van gemakzucht, muziek doet dat. Muziek zit in de vierde dimensie. Het is een wonder!” Ondertussen loopt hij met dat mandje en een theedoek om zijn lendenen door een paradijselijke tuin. Het is duidelijk, de gerijpte jazzman (Memphis, 1938) bevindt zich nog steeds op een hoger geestelijk niveau; even later maakt hij nog een vergelijking tussen een bluesman die een vrouw bedient *‘in missionary position’* en een yogi die dezelfde vreugde ondervindt in de lotushouding. ‘*Oh my god!*’ Muziek is voor Lloyd nog steeds een mystiek gebeuren, dat is de boodschap.

Zure kritieken

Zo’n veertig jaar geleden was dat niet anders. Na een beginperiode waarin Lloyd ervaring opdeed bij de groepen van drummer Chico Hamilton en altsaxofonist Cannonball Adderley, begon hij midden jaren zestig een eigen kwartet. Daarmee kreeg hij na een poosje veel succes. Dat lag deels aan zijn charismatische persoonlijkheid en het contact dat hij daardoor kreeg met een jong en naar experimenten neigend publiek, maar ook aan de muziek zelf: een meer toegankelijke versie van de stijl die John Coltrane had ontwikkeld. De diepzinnigheid die men achter Lloyds muziek veronderstelde, droeg bij tot de populariteit van zijn groep. Jazzpromotor George Avakian zag dat ook goed; hij bracht het kwartet in 1966 naar festivals zoals in Antibes, en dat werd de doorbraak op de Europese markt. Lloyd maakte bij zijn optredens ook gebruik van psychedelisch ogende vloeistofdia’s, een unicum in de jazz, en dat verhoogde de aantrekkelijkheid nog eens extra voor veel jonge bezoekers. De Nederlandse jazzpers had in de jaren zestig geen hoge pet op van Charles Lloyd. Weliswaar was Rud Niemans in *Jazzwereld* (juli 1966) nog heel positief over zijn concert in het Utrechtse Persepolis: “Pure, onontwijkbare muziek.”Bert Vuijsje was in dat jaar al terughoudender: “Bij Lloyd ontbreekt de intense, onverbiddelijke gedrevenheid die Tranes spel karakteriseert. Hij maakt eerder een rationele, soms zelfs uitgekookte indruk”, Peter Smids vond niet dat Lloyd “het pantheon der tenoristen” zou halen, en Anton Witkamp (die in de zomer van 1967 een concert van Lloyd in Scheveningen had bezocht) vond de muziek “grotendeels mateloos vervelend, bijna even vervelend als de geprojecteerde toverlantaarnplaatjes.” Nee, Charles Lloyd stuitte in de

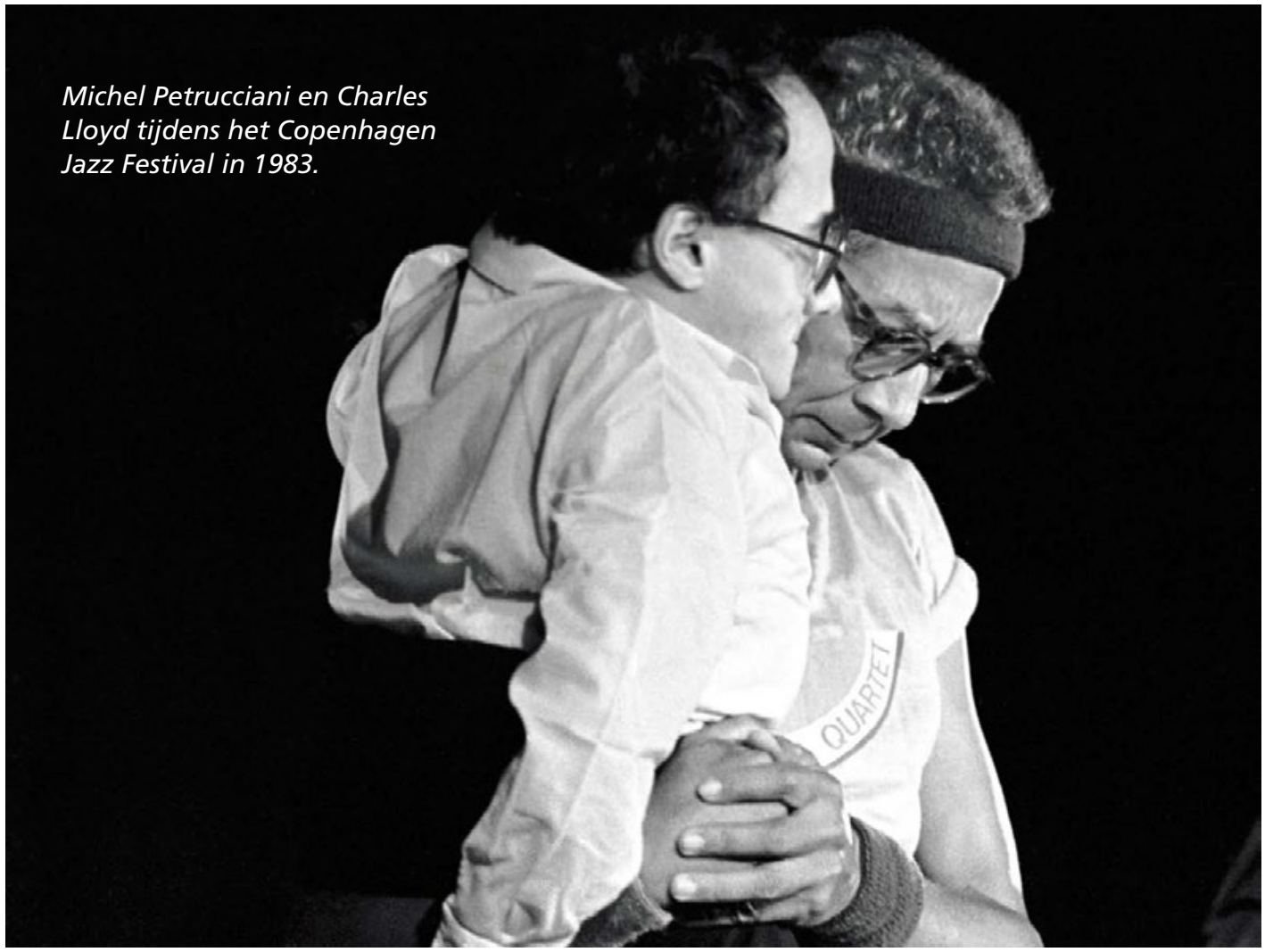

Michel Petrucciani en Charles Lloyd tijdens het Copenhagen Jazz Festival in 1983.

FOTO: HOLLANDSE HOOGTE

tweede helft van de jaren zestig op argwaan of zelfs afkeer. Dat beeld leeft bij sommigen voort tot op de dag vandaag. Een gerenommeerde jazzplatenhandelaar anno 2016: "Lloyd? Een charlatan!" Dat laatste komt nog steeds overeen met het beeld dat jazzcriticus Martin Williams al in 1967 in The New York Times opriep: "*With wildly bushy hair, military jacket and garishly striped bell bottoms, he looks like a kind of showbizz hippie.*" Een jaar later noemde Williams hem "*a showbizz John Coltrane.*" Zo kreeg de saxofonist/fluitist wereldwijd negatieve kritieken. En dat terwijl het jonge publiek in groten getale op zijn kwartet afkwam als hij optrad in een rocktempel als The Fillmore in San Francisco. Toen hij een livealbum uitbracht van zijn optreden op het Monterey Jazz Festival in 1966, kreeg hij met die plaat *Forest Flower* een enorme hit: meer dan een miljoen werden ervan verkocht. Het titelstuk kon je toen veelvuldig op de radio horen, zowel op jazz- als rockzenders. Zo zuur als veel kritieken smaakten, zo lovend was het jonge publiek over deze '*Jazz Flower Power*'.

'Garbage can'

De revenuen namen navenant toe. Niet dat de leden van zijn toenmalige kwartet (pianist Keith Jarrett, bassist Cecil McBee of Ron McCLure en drummer Jack DeJohnette) daar veel van merkten, want hun leider mocht zich dan wel voor zijn hippiepubliek manifesteren als een apostel van *love & peace*, volgens Jarrett opereerde hij als het op geld aankwam als een ouderwetse bandleider. Toen de groep voor het eerst naar Californië ging, reisde Lloyd per vliegtuig en de anderen moesten met een auto. Daartoe had Lloyd het voertuig geleend van drummer Chico Hamilton. Heel wijs was dat niet, want de wagen raakte in Arizona in een slip en veranderde in een wrak na een botsing met een telefoonpaal. Zelfs toen duidelijk was dat Lloyds band groot geld ging verdienen, kreeg de rest van het kwartet er nog steeds niks bij. Pas na een misverstand kwam er een beetje verbetering: er werd na een concert abusievelijk een cheque aan de bassist overhandigd in plaats van aan de leider. Het bleek dat Lloyd de bandleden ieder afscheepte met honderd dollar en er zelf 2500 aan overhield. Na die ontdekking reageerde de saxofonist opmerkelijk: hij barstte in huilen uit en riep dat hij altijd bang was geweest dat dit uit zou komen. *"It's the traditional jazz mentality, leader and sidemen, it's wrong, stupid and old fashioned!"* Alsof hij niet zelf de veroorzaker van het probleem was geweest. Niet lang daarna raakte Lloyd om een of andere reden gedemotiveerd. Bassist McCLure: "Hij verloor iets, hij verloor zelfrespect. Hij ging zijn saxofoon betitelen als '*garbage can*' en zei dat ik maar geluk had omdat ik bas speelde, dat was tenminste een echt instrument – een houten instrument!" Lloyd ging in die tijd ook vreselijk vals spelen, zo erg dat de bandleden hem eens uit een groep met studenten haalden om hem dat te vertellen. Hij zat daar in trance in de lotushouding met een groep studenten, in zijn gewoonlijke rol als goeroe. Het lijkt wel of de muziek aan het verloederen is, hielden ze Lloyd voor. "Misschien wil ik wel zo verloederd spelen", was het antwoord. Jarrett en DeJohnette keken elkaar aan: dit wordt het einde van deze groep. Ze kwamen overigens goed terecht; beiden werden lid van de fameuze jazzrockband van Miles Davis.

Voorzienigheid

Enige tijd later trok Charles Lloyd zich terug in de bossen bij Big Sur. Het was 1969, de saxofonist had genoeg van de jazzscene, het constante toeren en het gemopper van de bandleden. "Ik zag mijzelf alleen nog maar als koopwaar", meldde hij. Nog belangrijker: hij had inmiddels een flinke heroïneverslaving ontwikkeld waarmee hij de strijd aanbond. Zijn retraite had onmiskenbaar ook iets te maken met de hang naar het esoterische: Lloyd bewonderde de Armeense goeroe Gurdjieff, ging zich intens - ook als leraar - wijden aan meditatie en yoga en als hij in de jaren zeventig muziek maakte, had dat een sterke spirituele inslag. Hij nam deel aan samenwerkingsverbanden waar jazzmusici normaliter nooit aan dachten; zo werkte hij mee aan platen als *Surf's Up* van The Beach Boys en *Full Circle* van The Doors. Ook bracht hij zelf nog albums uit, bijvoorbeeld *Warm Waters* (1971) en *Weavings* (1978). Muziek die meer aansloot bij zijn eigen esoterische hobby's dan bij de smaak van het publiek. En toen stond er in 1981 onaangekondigd een kleine man op de stoep in Big Sur. Pianist Michel Petrucciani was een bewonderaar van Lloyd en kreeg hem inderdaad zover dat hij weer wilde gaan toeren. "Jij bracht me weer in beweging", vertelde Lloyd aan Petrucciani. "Ik hoorde de schoonheid in jou en ik zei: 'Ik moet jou meenemen over de hele wereld, want er is daar iets dat prachtig is'. Het was alsof de voorzienigheid ons riep." De tour werd een groot succes en Charles Lloyd bleef na deze verbintenis actief, hoewel hij wel enkele malen door medisch ongemak werd teruggeworpen. Eind jaren tachtig werd hij door het platenlabel ECM ingelijfd; met albums als *Fish Out Of Water* (1989), *Notes From Big Sur* (1991) en *The Call* (1993) begon hij zich weer - meer en meer als elder statesman - een vaste plek in de mainstream van de jazz te veroveren. In 2015 keerde hij terug naar het label Blue Note, eerst met de plaat *Wild Man Dance*, en dit jaar kwam *I Long To See You* uit. Een album gemaakt met The Marvels en enkele verrassende gasten: Willie Nelson en Norah Jones. "*I love the voice*", zei Lloyd erover. Een simpel maar doeltreffend antwoord – zoals het een yogi betaamt. J

Lloyd maakte bij zijn optredens gebruik van psychedelisch ogende vloeistofdia's

Eén van de vele nauwe straatjes in Gamla Stan.

Dear Old Stockholm

Revival van Zweedse cooljazz?

Voor de deur van Plugged Records hoor ik een Zweedse journalist aan zijn collega uit Engeland vertellen dat er in Stockholm een revival van de cooljazz gaande is. De muzikanten hebben jarenlang niet gespeeld, maar Bernt Rosengren (77) en Hacke Björksten (82) spelen nu heel vaak. Als dit het perspectief van de Zweedse jazz is, ziet de toekomst er somber uit.

TEKST EN FOTO'S: **DIRK W. DE JONG**

Na jaren werd hij eindelijk behandeld als een ster, Getz was geroerd

"Gamla Stan is gebouwd op een heel oude vuilnisbelt die bij het kasteel hoorde", zegt Lena Agélii, de eigenaresse van Plugged Records in Stockholm. Ze wijst naar de ramen. "Alles verzakt, het is heel oud vuilnis." De kleine platenwinkel in de oude stad van Stockholm is tijdens het festival een locatie voor intieme jazzconcerten. Vorig jaar speelde het Bernt Rosengren Trio tussen het vinyl en de cd's. Het concert van het Hacke Björksten Trio met Hans Backenroth op bas en Ulf Johansson Werre op piano gaat bijna beginnen. Het is er knus en de circa vijftig gasten komen één voor één binnen. Ze zijn oud, erg oud met wandelstokken, rollators en klapstoeltjes. De intensiteit van de muziek is enorm, het publiek luistert ademloos alsof het de laatste keer is. Deze muziek wordt in Stockholm opgezogen.

Stan Getz

De mist trekt op vanaf het water van de Riddarfjärden en bedekt Gamla Stan, de oude binnenstad van Stockholm, als een koude klamme deken. Door de Västerlånggatan loopt een man. Hoed op, kraag omhoog. Hij loopt moeilijk, over zijn schouder hangt een saxofoonkoffer. Het is 1956. Stan Getz is in schimmig licht onderweg naar Nalen, de jazzclub aan de Regeringsgatan net buiten de oude stad. Hij had eerder afgesproken met familie van zijn Zweedse tweede vrouw Monica, hier vlakbij. Getz wil spelen vanavond. Stockholm is *hip and happening* in de jaren vijftig. Europa likt zijn wonden na de Tweede Wereldoorlog en Stockholm is er redelijk ongeschonden uitgekomen. In de biografie *Stan Getz, A life In Jazz* beschrijft biograaf Donald L. Maggin de aankomst van Stan Getz op het vliegveld van Stockholm op 18 maart 1951. Het is een geliefde anekdote, die hij zelf maar al te graag vertelde. Na een slopende vlucht van zestien uur kwam hij uit het vliegtuig. Er stond een groep juichende mensen en een belangrijk ogende man met een bos tulpen. Hij keek achterom of er een beroemde filmster achter hem liep. Maar nee, de mensen waren voor hem gekomen. Na jaren werd hij eindelijk behandeld als een ster, Getz was geroerd. Vermoedelijk elke keer als hij dit verhaal vertelde.

Hans Backenroth, Ulf Johansson Werre en Hacke Björksten in Plugged Records.

WAARHEEN IN STOCKHOLM?
Stockholm Jazz wordt gehouden van 7 tot en met 16 oktober 2016. Tijdens het festival zijn er gedurende twee weken concerten op diverse locaties in de stad. *www.stockholmjazz.com*

Fasching is een club waar je alleen fatsoenlijk naar de muziek kunt luisteren als je een tafeltje reserveert. Anders rest er alleen een vrij uitzichtloze plaats aan de zijkant van het podium. *www.fasching.se*

Konserthuset is een zaal als een concertgebouw. Verboden te praten, kuchen of andere geluiden te maken als de muziek speelt. Tenue de ville is wenselijk. *www.konserthuset.se*

Konserthuset

Fasching

Hellsten Earth Bar is onderdeel van een hotel met een traditie in de jazz. Iedere donderdagavond is er een jazzconcert. *www.hellsten.se*

Stampen (= pandjeshuis) is een sfeervolle jazz- en bluesclub met een grootse geschiedenis. Het audiofiele meesterwerk *Jazz At The Pawnshop* van Arne Domérius is hier opgenomen. *www.stampen.se*

Plugged Records is een platenwinkel/muziekcafé met eigen import. Er worden regelmatig concerten georganiseerd tussen het vinyl. *www.plugged.se*

Voor informatie over Zweden: *www.visitsweden.nl*

Hotel Hellsten

Stampen (Pawnshop), een jazz- en bluesclub.

Plugged Records

“Cooljazz is een verraderlijk woord, jazz is om te swingen”

Swedish Jazz

“We luisterden naar de naoorlogse Amerikaanse radiostations. In de jaren vijftig kwamen vele Amerikaanse jazzmuzikanten naar Zweden. Ik denk dat de meeste muzikanten van Stockholm hielden, maar ook van Kopenhagen en Parijs. Ze hadden hier een veel beter leven dan in New York”, zegt saxofonist Hacke Björksten. “Wij hadden een heel dun cultureel aanbod in die tijd. Finland had haar tango in mineur, Duitsland de marsmuziek. Daar werd op gedanst in jaren vijftig en de vroege jaren zestig. Dat was in die landen een obstakel voor de jazz. Dat hadden wij hier niet, we werden heel snel gegrepen door de jazzmuziek.” Lars Gullin zorgde voor de sound van Zweedse jazz. Hij maakte prachtige nummers, vaak met een vleugje oude muziek. Het was gemakkelijk voor Zweden om jazz in het hoofd te krijgen. Gemakkelijke, geabsorbeerde muziek zonder grenzen – in Zweden heet het *swedish jazz*, een nationale romance.

“Ik was zeventien jaar oud toen ik voor het eerst met Lee Konitz speelde. Ik moest al die tunes nog leren en leerde ze van Lee Konitz en Warne Marsh. Er is zelfs een plaat, maar daar ben ik niet zo trots op. Wat wil je: ik was pas twintig. Zoot Sims was de reden dat ik doorging. Ze waren in Göteburg met The Stan Kenton Orchestra. Iemand organiseerde een nachtsessie, heel on-Zweeds, in een hotel in Göteburg. Zoot Sims, Lee Konitz en Frank Rosolino en ik speelden samen. Zoot Sims zei tegen mij: ‘Je moet doorgaan, je hebt de geest en de vingers’. Ik had een band, een kwintet met Jan Johansson op piano, en we speelden altijd in Nalen. Destijds waren er heel veel bands in Stockholm. Op een dag in 1956 verscheen Stan Getz er plotsklaps met zijn saxofoon. ‘*Can I sit in?*’, vroeg hij. Hij kwam bij ons omdat we hetzelfde idee over muziek hadden en hij bleef drie weken. Hij had een blessure aan zijn

Stockholm vanaf de Riddarflärden. Links Gamla Stan en rechts Södermalm.

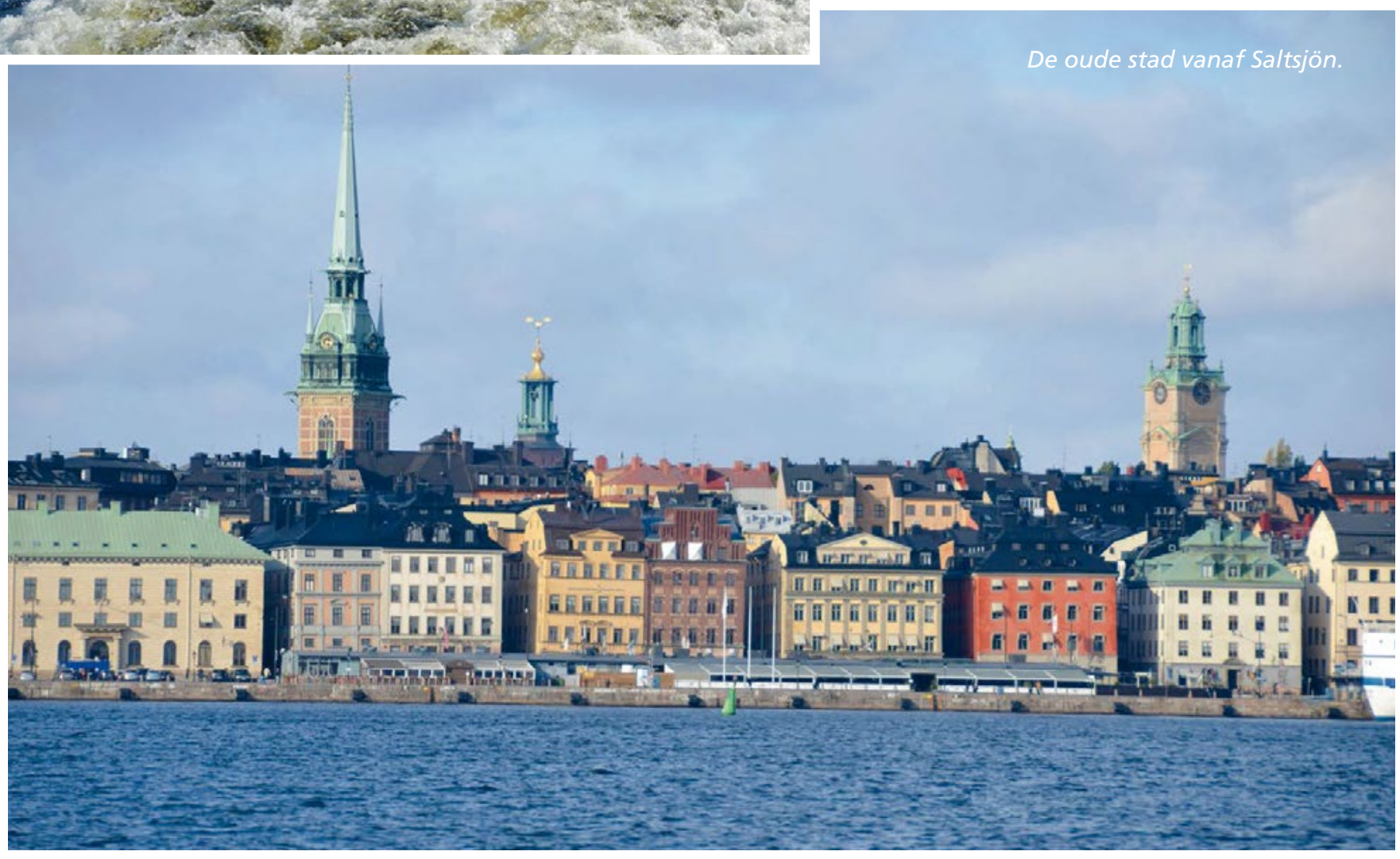

De oude stad vanaf Saltsjön.

Hans Backenroth

Hacke Björksten

been en werd in Stockholm behandeld, maar wilde wel spelen. Hij was er elke avond. Ik heb nooit iets gemerkt van drugs of iets dergelijks, en hij was nooit dronken. Stockholm is een van de allerslechtste plekken voor zoiets. Alles was gemakkelijk met Getz. De meest waardevolle herinnering aan hem? Het was elke dag speciaal. Hij was altijd heel erg aardig en elke dag was goed. We speelden weleens buiten de stad op dansavonden en op een dag had ik een probleem met mijn saxofoon. Hij zei: 'Neem de mijne maar, ik laat hem voor je in de kleedkamer staan'. Ongelooflijk toch? Ik zou mijn instrument nooit aan iemand uitlenen."
Hacke had het geluk om met een naar omstandigheden redelijk herstelde en fitte Stan Getz te spelen. Een jaar eerder ging het helemaal mis. Gedurende de drukke zomer raakte hij weer verslaafd aan heroïne. Hij vertrok spontaan naar Stockholm om even op adem te komen. Het eerste dat hij deed was dope scoren. In een hotel in Lund, vlakbij Malmö, werd hij door zijn vrouw Monica gevonden met een overdosis. Tegen december klonk Getz tijdens een optreden in Stockholm als een man met ernstige longproblemen.

Swing in cooljazz

"Revival van de cooljazz? We spelen niet modieus. Kijk om je heen, de jongste in het publiek was zeventig jaar oud. Ik deed veel buiten de muziek, maar ik bleef wel bij de muziek betrokken. Ik had een zevenkoppige band in Nalen: vijf blazers, drums en een bas. In 1957 en 1958 kwam Bill Haley en de rock-'n-roll.Rechttoe, rechtaan zonder storende harmonieën (lacht, red.). Ik realiseerde me gelijk dat mijn publiek verloren zou gaan. Dat gebeurde. We verloren tachtig tot negentig procent van onze bezoekers, dus ik ging studeren. Nu heb ik een pensioentje en speel ik vaak. Er zijn weinig goede jonge muzikanten en als ze er wel zijn, krijgen ze problemen. Die idiote pop- en rockmuziek krijgen ze niet uit hun hoofd! We kregen het vanuit de VS, maar het werd verkeerd begrepen. Cooljazz is een verraderlijk woord, jazz is om te swingen. Stan Getz werd vaak geïmiteerd door saxofonisten, maar ze missen een belangrijk ding. Getz was een grandioze swinger. Hij swingt meer dan wie ook, maar in de cooljazz. Veel muzikanten vergeten het vibrato. Met een tenorsax is het mogelijk om als een cello te

"Er zijn weinig goede jonge muzikanten, of ze krijgen problemen. Die idiote pop- en rockmuziek krijgen ze niet uit hun hoofd"

inJazz conference festival Rotterdam 24-25 juni

De beste jazz van vandaag én morgen ontdek je tijdens inJazz!

Voorheen bekend als de Jazzdag presenteert inJazz twee dagen lang een programma voor zowel jazzprofessionals als jazzliefhebbers. Na inConference dat overdag plaatsvindt, vangt het **gratis toegankelijke avondprogramma** aan. inFestival vormt het startschot van North Sea Round Town: twee weken jazz in Rotterdam met North Sea Jazz als afsluiter. Nieuw in het programma is de presentatie van de **Edison Jazz/World** in het nieuwe Luxor Theater op 24 juni. Het **Metropole Orkest** vervult hierbij een belangrijke rol.

injazz.nl

inFestival

Met je ogen dicht genieten van onbekende en betoverende klanken? De stress van je werk eruit dansen voor het podium? Uit volle borst of juist voorzichtig meezingen met je favoriete artiest? Tijdens het **gratis toegankelijke** inFestival kun je alle kanten op! Hop in de avonduren van het ene naar het andere optreden, verdeeld over diverse locaties op de Rotterdamse Kop van Zuid. Daar wisselen tientallen artiesten elkaar af met kleine sets. Verwacht een verrassende combinatie van ingetogen optredens en knallende performances.

Bodurov Trio · De Raad van Toezicht · Dina Medina · Efe Erdem
EvenSanne · Fluks · Ikarai · Jeangu Macrooy · Junhyung An Quintet
Karsu · Kruidkoek · Liya Grigoryan Trio · Loran Witteveen Trio · Marutyri
Michiel Stekelenburg Quintet · Raoul & Timo · Rok Zalokar Trio
Shishani & The Namibian Tales · Thomas Pol in America
Tristan · Voodrish · Vuma Levin Quintet · Zitakula

BEKIJK OP INJAZZ.NL NOG MEER (INTERNATIONALE) ACTS!

inConference

inConference in LantarenVenster biedt een programma vol inspirerende panels met internationale gasten, een uitgebreid netwerkprogramma, workshops, presentaties en de aankondiging van de winnaar van de Buma Boy Edgar Prijs. Eén van de internationale programmaonderdelen is 'How to run a jazz club in New York'. Sinds 1994 is Small Jazz Club een begrip in de Big Apple. Mede-eigenaar en gevierd pianist Spike Wilner vertelt tijdens dit panel over de zakelijke en artistieke keuzes die hij maakt om Smalls' voortbestaan te garanderen.

Voor deelname aan het conferentieprogramma is registreren een must. inJazz beloont vroege beslissers met een flinke korting op de toegangsprijs. Koop vóór 2 juni een Early Bird ticket en betaal slechts € 25!

Initiative of buma

Gamla Stan, de oude binnenstad van Stockholm.

Het oude marktplein in het midden van de oude stad.

klinken, de instrumenten hebben hetzelfde bereik. Er zijn er veel die zonder swing spelen. *So cold they could freeze you to death!* Hoe je die swing krijgt? Dat kan je niet leren. Of het zit in je of je leert het nooit. Verkoop in dat geval je instrument en ga iets anders doen, want je hebt geen enkele kans."

Jazz På Svenska

Het concert van het Hacke Björksten trio is bij vlagen geniaal. Bas en piano geven op hoogstaande wijze alle ondersteuning en ruimte voor die tenorsax. Het geluid is het resultaat van heel veel talent in combinatie met de juiste leraren, en zo'n vijfenzestig jaar dagelijkse studie. De swing van Hacke Björksten is ongeëvenaard. "We hebben Zweeds temperament", zegt Hans Backenroth. "We zijn een beetje verlegen, niet uitgesproken, niet sentimenteel en dus gewoon een beetje cooler." Backenroth (49) speelt bas en regelt weleens wat dingetjes voor Hacke Björksten. "Ik ben opgegroeid met *Jazz På Svenska* van pianist Jan Johansson. Johansson vond bladmuziek van grotendeels onbekende traditionele Zweedse muziek. Hij speelde in de juiste atmosfeer, met respect voor de songs, maar dan met een jazzy feeling. Ik was erg klein en wist niet dat het jazz was. Het is nog steeds de best verkochte jazzplaat in Zweden!" De revival van de cooljazz? Hij grijnst. "Kopenhagen en Stockholm zijn meer gelijk en meer georiënteerd op bebop. Göteborg en Oslo zijn *Nordic jazz,* melodisch, vrij en open. Hoe verder je naar het noorden gaat, hoe meer deze *nordic feel*. Het is het ritme van het leven. Stockholm heeft die *hometown feel*: Amerikaans en herkenbaar. De jongere trompettist Peter Asplund en gitarist Erik Söderling zijn, net als ik, exponenten van de op bebop georiënteerde *Swedish cooljazz*. Ik speelde bijvoorbeeld ook met Arne Domérius. Op *Live At The Pawnshop* speelde hij al met Charlie Parker en Lester Young. Hij leerde ze kennen op het eerste jazzfestival in Parijs in 1949. Parker ging tweemaal op tournee in Europa en Arne was tweemaal de gehele tournee van de partij. Quincy Jones schreef en arrangeerde muziek voor hem. Een heel grote meneer, ook in Amerika, dat merkte je aan alles. Maar we zijn ons bewust van de traditie in het hier en nu. Dat is een mix van generaties, invloeden, mensen en culturen. Het belangrijkste is dat we nieuwe podia en een nieuw publiek vinden." J

"Zoot Sims zei tegen mij: 'Je moet doorgaan, je hebt de geest en de vingers'"

MUSTHAVE SWEDISH JAZZALBUMS

1. Stan Getz - *In Sweden 1958-60*
2. Stan Getz en Jan Johansson - *Stan Getz At Nalen (Live in the Swedish Harlem),* 1959
3. Lars Gullin - *Portrait Of My Pals*, 1964
4. Jan Johansson - *Jazz På Svenska*, 1964
5. Arne Domérius - *Live At The Pawnshop*, 1976
6. Chet Baker - *Live In Sweden With Åke Johansson Trio*, 1984
7. Hacke Björksten Quintet - *Three Generations*, 2004
8. E.S.T. (Esbjörn Svensson Trio) - *Live In Hamburg*, 2007
9. Hans Backenroth - *Basic instinct*, 2009
10. Bernt Rosengren - *I'm Flying*, 2010

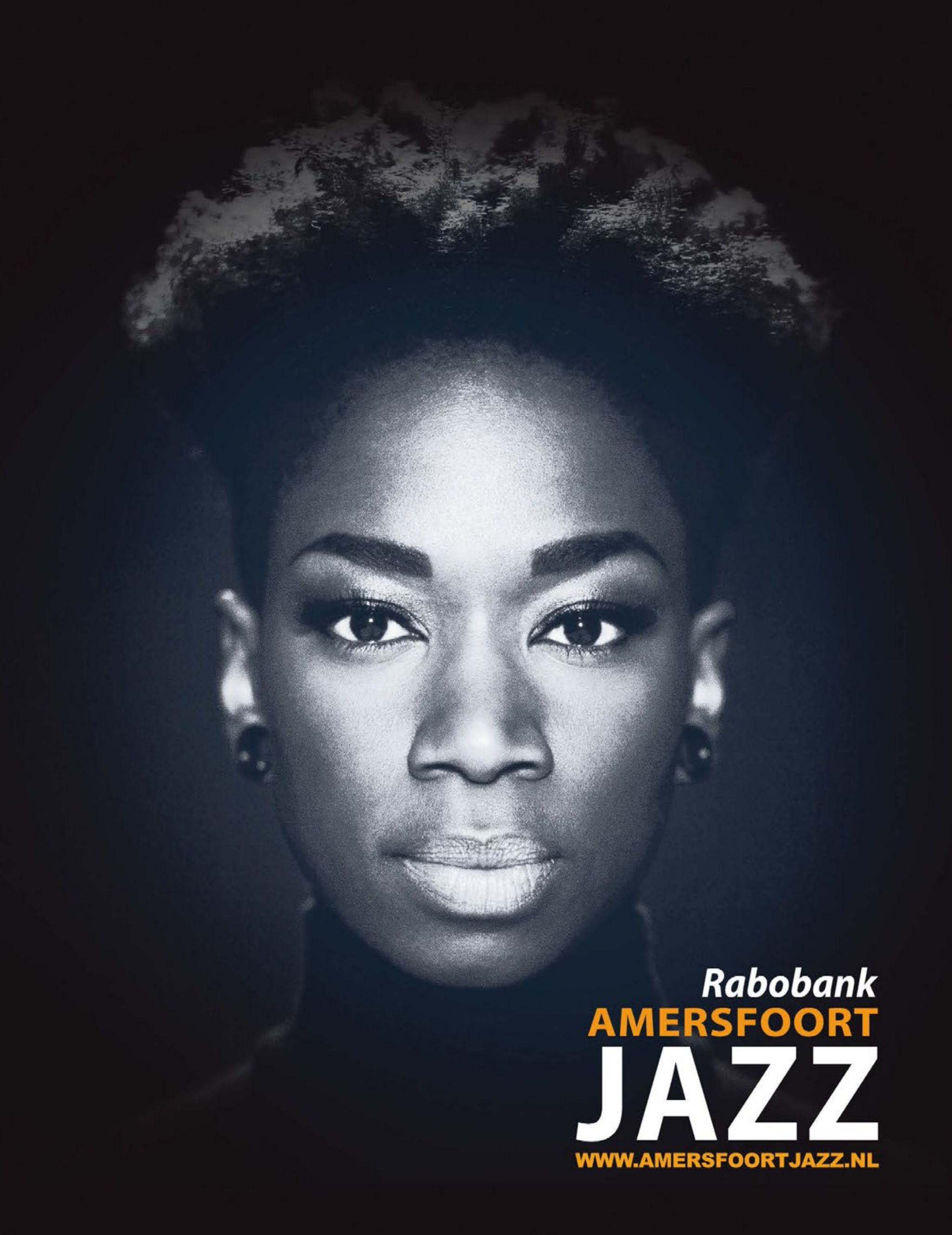
Rabobank
AMERSFOORT
JAZZ
WWW.AMERSFOORTJAZZ.NL

SOUTH AFRICA
MEETS AMERSFOORT
WITH CONCORD NKABINDE, MCCOY MRUBATA,
KEVIN GIBSON, LINDIWE MAXOLO, MARC DUBY,
ROLAND MOSES, MAGESHEN NAIDOO,
MANDLA MLANGENI , KARENDRA DEVROOP

VREEMD WILD
AMSTERDAM ARTIST COLLECTIVE
WITH AMARISZI, KASBA, ZORITA,
SYSMO AMSTERDAM AND OT AZOJ

27 - 29 MEI 2016

IZALINE CALISTER | NTJAM ROSIE | **SHISHANI**
BVR FLAMENCO BIG BAND | TOCAR XL | MARUTYRI
DEBORAH J CARTER | **SABRINA STARKE** | THE JIG | **ARTVARK**
THE GHOST, THE KING AND I FEAT FUSE | **TRIO PETER BEETS**
RAAD VAN TOEZICHT | **PAUL VAN KEMENADE** | **FAY CLAASSEN**
PAUL VAN KESSEL TRIO | ACK VAN ROOYEN | **KOH MR. SAXMAN**
COR BAKKER | **HERMINE DEURLOO** | **MIKE BODDÉ** | MARCEL BOOIJ
OLIVER ALEXANDER | **FRANK MONTIS BAND** | LAURENT COULONDRE TRIO
BIG BAND ON THE MOVE | **FLUKS** | ROB VAN DER WOUW | **SUSANNE ALT**
RUUD BREULS | **NATIONAAL JEUGD JAZZ ORKEST** | JUDITH NIJLAND QUARTET
AMERSFOORTS JEUGD ORKEST | **NEW YORK ROUND MIDNIGHT XL** | DJ MAESTRO
DOCTOR BERNARD AND HIS SWING ORCHESTRA | TRIBUTE TO BOWIE | **BMI GOES INDIA**
JAZZ CIRCUS COLLECTIVE | **MARK NIEUWENHUIS & JEFF HEIJNE** | DUTCH SUMMER HORNS | **STORMVOGEL**
COAL HARBOUR SEXTET | BRASSTA LA VISTA | DANIQUE KOS CARTE BLANCHE | **RAINBOW GOSPEL SINGERS**

RABOBANK AMERSFOORT JAZZ 2016

Tijdens deze 37e editie ontvangt het festival meer dan 400 artiesten uit binnen- en buitenland voor circa 50 concerten op vele podia in de historische binnenstad van Amersfoort, in allerlei genres en cross-overs van culturen. Met Jonge Helden, XL Concerten, Levende Legendes, Co-Producties en Izaline Calister als Artist in Residence. De landenfocus ligt op Zuid-Afrika. Liefhebbers van 'mondiale jazz' worden uitgenodigd om met de musici op avontuur te gaan langs de mooie pleinen, pandjes en grachtjes van de stad. Alles op korte loopafstand gepresenteerd binnen de oude stadsmuren om een intieme sfeer te bewaren met de karakteristieke binnenstad als decor.

IZALINE CALISTER *ARTIST IN RESIDENCE*

Als Artist in Residence 2016 bewijst Izaline Calister haar veelzijdigheid tijdens vier verschillende concerten. Bij het concert met haar eigen band op zaterdagavond op de Hof laat ze volledig laten zien waar ze op dit moment voor staat. Ze presenteert hier tevens haar nieuwe cd 'Rayo di Lus'. Daarnaast maakt Izaline onderdeel uit van New York Round Midnight XL, Porgy & Bess en het optreden van Big Band On The Move feat. Ack van Rooijen en Koh mr. Saxman.

ACK VAN ROOYEN

Ack van Rooyen (1930) is in ons land waarschijnlijk de trompettist met de langste staat van dienst. In 1949 studeerde hij cum laude af aan het Koninklijke Conservatorium van Den Haag. Ack van Rooyen speelde met vermaarde orkesten (WDR Big Band, Dutch Jazz Orchestra, Metropole Orchestra, Gil Evans Orchestra) en grootheden als Miles Davis, Lee Konitz, Dizzy Gillespie, Steve Gadd, Kenny Clarke en Nils Henning Orsted Petersen. Ack van Rooyen was mede-oprichter van het United Jazz & Rock Ensemble en geeft nog steeds workshops en concerten door heel Europa.

Ack treedt op zondagmiddag op als gastartiest bij de Big Band on the Move. Hij wordt op de Groenmarkt geflankeerd door Artist in Residence Izaline Calister en de Thaise saxofonist Koh mr. Saxman.

VREEMD WILD *(2016)*

Kasba, Sysmo, Amariszi, Of Azoj, en Zorita, vormen tezamen The Amsterdam Artist Collective (AAC). Jonge musici die in diverse formaties en vanuit verschillende invalshoeken van wereldmuziek zorgen voor energieke en spetterende optredens.

Het resultaat is een pop-up festival dat zondagmiddag op het Lieve Vrouwekerkhof een eigen momentum van creatie creëert. 'Vreemd Wild' is een dagvullend programma. Van 13:00 tot 20:00 uur klinkt non-stop livemuziek vanaf één podium. Vijf energieke bands met in totaal 54 muzikanten in een voortdurend, organisch veranderend decor. Van Afrobeats, Balkangroovers tot Mestizopop en Rai. Elke band met zijn eigen signatuur maakt spannende crossovers met de andere.

De productie is in handen van Chasing the Hihat, bekend als producent van succesvolle evenementen als Vrijland festival en Vunzige Deuntjes. Een eigen technische crew reist mee en verzorgt zowel de opbouw als de techniek van de show tot in de puntjes. Coaching namens Amersfoort Jazz door de ervaren programmeur en theaterdirecteur Matti Austen.
www.vreemdwildfestival.nl

NEW YORK ROUND MIDNIGHT *(2016)*

De muziektheaterproductie New York Round Midnight neemt de bezoeker mee op reis langs jazzclubs in New York. New York Round Midnight is een van de grootste jazzproducties van dit moment, uitgevoerd door enkele toonaangevende spelers uit de Nederlandse Jazz: Deborah J. Carter, Sabrina Starke, Izaline Calister, Ntjam Rosie, Ellister van der Molen, Stephanie Francke, Ben van den Dungen, Rolf Delfos, Marius Beets, Gijs Dijkhuizen, Paul van Kessel en pianist Miguel Rodrigues (Young Vip 2014).

MET HAAR EIGEN BAND AAN HAAR ZIJDE VOELT IZALINE ZICH ZO VRIJ ALS EEN VOGEL IN HET HAAR BEKENDE AMERSFOORT

In de oorspronkelijke productie zingt één vrouwelijke vocaliste in al deze clubs. Om de beleving interessanter te maken performen deze avond vier vrouwelijke topvocalistes afzonderlijk en met elkaar.

De standaardproductie bestaat uit vier blazers, het Nationaal Jeugd Jazz Orkest (NJJO) zal speciaal voor de gelegenheid met 10 blazers in de voorstelling te staan. Mede om de nieuwe generatie jazzmusici ervaring op te laten doen met spelen voor en zich te presenteren aan een nieuw publiek. Om dit te realiseren organiseerde Amersfoort Jazz audities onder oud-deelnemers van het NJJO en gaf arrangeurs opdracht meerstemmige arrangementen te maken en vanzelfsprekend moeten er extra repetities ingepland worden.
www.newyorkroundmidnight.nl

SABRINA STARKE

Jazz- en soullady Sabrina Starke timmert na haar verpletterende debuutalbum Yellow Brick Road, zelfs opgepikt door het beroemde label Blue Note/EMI, gestaag aan de weg. Het bleef zeker niet bij die eersteling, er volgden meer fraaie cd's en dat is lekker voor onderuitgezakt op de bank thuis, maar er gaat toch niets boven Sabrina live.

Met haar lenige stem interpreteert zij soul en jazz, met uitstapjes naar folk, op geheel eigen wijze, waarbij goed te horen is door wie zij wordt geïnspireerd. Dan heb je het over Nina Simone, Bill Whiters en Tracy Chapman. Het is wonderbaarlijk om te horen hoe zij nooit, maar dan ook nooit een noot ernaast zit. Ondanks die perfectie verliest ze geen spat van haar spontaniteit en improvisatietalent. Kom het zelf live horen en zien zaterdagavond op het Lieve Vrouwekerkhof.

ARTVARK FEAT. NTJAM ROSIE - *HOMELAND*

Een dynamische en lyrisch programma dat de grenzen verkent tussen soul, jazz en afrobeat. Ntjam Rosie belandde op haar negende via Parijs in Nederland, groeide verder op in Maastricht (waar ze zelfs carnavalsprinses was) en ging muziek studeren in Rotterdam. Zij is één van de van oorsprong Afrikaanse bloemen in het Nederlandse muzieklandschap. Ntjam komt tot bloei als ze zingend herinneringen ophaalt aan haar geboorteland Kameroen. Dat doet ze afwisselend warm, weemoedig en vrolijk. Haar liedjes schommelen tussen soul, jazz en afro en worden gezongen in het Engels, Frans en Bulu, haar moedertaal.

Ntjam wordt begeleid door het saxofoonkwartet Artvark (twee alten, een tenor en een bariton) en dat levert een klankrijk en fantasievol geheel op. Soms pakt Ntjam haar gitaar erbij en soms ook maakt ze een dansje. Dat zij kan toveren met haar stem bewees zij op verschillende albums. Haar laatste op schijf gezette studiosessie The One biedt volop mogelijkheden voor een voorbereiding op een kennismaking met Ntjam in levenden lijve. Overtuig u zondagmiddag in theater De Lieve Vrouw van haar palet en u zult Ntjam voor altijd in uw hart dragen.

SHISHANI & THE NAMIBIAN TALES

Deze jonge flamboyante zangeres excelleert met krachtige songs van afro-Europese oorsprong in Shishani & The Afro Namibian Tales. Haar gitaarspel krijgt gezelschap van cello, kora, mbirra en percussie.

Shishani & The Namibian Tales is een akoestisch quartet dat verschillende muziekculturen verbindt, waaronder Afrikaanse en westerse muziektradities, in originele hedendaagse composities. Traditionele muziek elementen uit Namibië en de rest van het Afrikaanse continent vormen het uitgangspunt en worden opgenomen in nieuwe harmonieën, ritmische samenstelling en instrumentele bezetting. Deze tradities worden verrijkt door krachtige 'songwriting', experimentele cello technieken, exploraties in Afro-Anatolische percussie, de Zimbabwaanse mbira en West-Afrikaanse kora. De groep was opgericht door Sjahin During en Shishani in 2015. In de intieme theaterzaal van De Lieve Vrouw komen deze artiesten op zaterdagavond goed tot hun recht.

PAUL VAN KEMENADE

Vernieuwer, altsaxofonist, bandleider, muzikale globetrotter en festivaldirecteur (Stranger than Paranoia). Vrijdagavond in De Lieve Vrouw heeft hij een muzikale ontmoeting met musici uit Zuid-Afrika, zijn ' tweede huis ' zegt hij zelf.

ZUID-AFRIKA ONTMOET AMERSFOORT

Een uitwisseling met jazzmusici uit Zuid-Afrika. Toppers uit het land van Nelson Mandela presenteren zich op het festival in diverse combinaties met eigen composities en op Zuid-Afrikaanse wereldmuziek gebaseerd werk van Nederlandse componisten (en Miriam Makeba is nooit ver weg). Zo zijn daar Concord Nkabinde (bas), Kevin Gibson (drums), Lindiwe Maxolo (zang), Mageshen Naidoo (gitaar), Mandla Mlangeni (trompet), Marc Duby (contrabas), McCoy Mrubata (tenorsax), Roland Moses (piano) en Karendra Devroop (altsax).

Vrijdag 27 mei staat de voltallige groep artiesten in theater De Lieve Vrouw. Samen met altsaxofonist, bandleider en muzikale globetrotter Paul van Kemenade treden ze daar op tijdens de Dutch – South African Jazz Night. Zaterdag 28 mei staan de muzikanten in verschillende bezettingen op het hoofdpodium op het Lieve Vrouwekerkhof. Op zondag 29 mei wordt het festival op de Hof afgesloten met een explosieve jamsessie waaraan ook gerenommeerde Nederlandse jazzartiesten meedoen.

TOPPERS UIT HET LAND VAN NELSON MANDELA PRESENTEREN ZICH OP HET FESTIVAL

EEN ALL STAR BAND MET DEBORAH CARTER, PAUL VAN KESSEL, BEN VAN DEN DUNGEN, ALEXANDER BEETS, MIGUEL RODRIGUEZ EN VELE ANDEREN
MET KOEN SCHOUTEN ALS VERTELLER

NEW YORK ROUND MIDNIGHT XL

A NIGHT AT THE CLUB

UITVERKOCHT

28 MEI 2016 | THEATER DE FLINT

SPECIALE XL AMERSFOORT JAZZ FESTIVAL EDITIE FEATURING

IZALINE CALISTER, SABRINA STARKE, NTJAM ROSIE EN BLAZERS VAN HET NJJO

RABOBANK AMERSFOORT JAZZ

WORDT MOGELIJK GEMAAKT DOOR

Sena

SUPPORTS DUTCH JAZZ

THE JIG | TRIO PETER BEETS | BMI GOES INDIA
RAAD VAN TOEZICHT | BVR FLAMENCO BIG BAND
PAUL VAN KESSEL TRIO | FLUKS | MARUTYRI
SENA NATIONAAL JEUGD JAZZ ORKEST | VREEMD WILD
COAL HARBOUR SEXTET | FAY CLAASSEN & COR BAKKER TRIO
TRIO HERMINE DEURLOO – MIKE BODDÉ – MARCEL BOOIJ
NEW YORK ROUND MIDNIGHT XL | JAZZVESPERS STORMVOGEL
& LEO JANSSEN | PAUL VAN KESSEL TRIO | FRANK MONTIS BAND
PAUL VAN KEMENADE | ACK VAN ROOYEN

Kijk voor het complete programma op www.amersfoortjazz.nl
wijzigingen voorbehouden

Advertorial
Tekst: Robin Bruinsma **Redactie:** Floor Visser
Vormgeving: Susan Leliveld

Fotografie
Achtergrond door Nico Brons, Sabrina Starke door Mounir Raji, Izaline Calister door Brett Russel, Ntjam Rosie door R de Puy. Paul van Kessel door Vincent Carmiggelt

Tijd voor Amersfoort

Altijd op de hoogte van
evenementen in Amersfoort en omstreken?
www.vvvamersfoort.nl/uitagenda
of check Facebook.com/Amersfoort

Schrijf je in voor de nieuwsbrief en mis niets!

Stichting Citymarketing
Regio Amersfoort

Transition Jazz Festival

Utrechtse overgang van niets naar veel

Jarenlang is Utrecht op de schop geweest. Vredenburg ging dicht, evenals het SJU Jazzpodium. In Utrecht leek de jazz uitgestorven, maar niets is minder waar. Het grootste festivalsucces sinds jaren vond plaats in het vernieuwde TivoliVredenburg, waar zowel de oude Utrechtse hap als een volkomen nieuw en jong publiek massaal op afkwam.

BEELD EN TEKST: **TOM BEETZ**

De gretigheid waarmee Utrecht na jaren jazzonthouding zich als uitgehongerde sprinkhanen op dit door het North Sea Jazz Festival-team geprogrammeerde festival stortte, was verbijsterend. Ik kan me geen festival herinneren dat al bij de eerste aflevering zo uitverkocht was als dit. TivoliVredenburg leent zich dan ook uitstekend voor zo'n evenement met vijf grote zalen, waaronder de grote zaal van het oude Vredenburg - in vergelijking met de rest tamelijk sleets geworden - en twee grote pleinen met bars, eetstalletjes en dj's. Het complex heeft ook wat nadelen, vooral voor wie traplopen geen hobby is. De bovenste zaal kan alleen via een forse klim bereikt worden, wat de oudere festivalganger deed denken aan het dakterras van NSJ, toen dat nog in Den Haag was. Er waren meer overeenkomsten met NSJ. Alle zalen waren stampvol en wie Ibrahim Maalouf wilde zien, moest zich ruim van tevoren van een staanplaats verzekeren. En dankzij de uitmuntende programmering ontkwam je er niet aan concerten te missen die je eigenlijk heel graag had willen zien. Kortom, het echte jazzfestivalgevoel was in ruime mate aanwezig.

Hoop en verlangen

Yuri Honing opende het festival met zijn akoestische kwartet in de grootste zaal, die al meteen tot de nok toe vol zat. Honing speelde de prachtige composities van zijn laatste album *Desire*, muziek die uitstijgt boven de hokjes van jazz, klassiek en pop en die verlangen, pijn en hoop uitstraalt. Tegelijkertijd speelde

Op sax en keytar zorgde Casey Benjamin voor een opgewonden sfeer.

Trompettist Ibrahim Maalouf liet deze keer zijn showkant meer zien dan zijn Libanese wortels.

Het concert der concerten. Mark Guiliana bezorgde Transion zijn hoogtepunt.

Mooie, ingetogen, groovy electro-jazz van nieuw Nederlands talent Teus Nobel.

Bassist Avishai Cohen speelde onopvallende composities met grote virtuositeit.

trompettist Teus Nobel, een jong Nederlands talent, in een al even volle zaal met zijn nieuwe fusionband. Op een heel andere manier dan Honing speelde ook hij met thema's als hoop en verlangen, maar dan met soundscapes en elektronica. Temko, met de Tilburgse pianist Rogier Telderman, gebruikte geen elektronica maar riep wel die sfeer op, met als resultaat verstilde minimale muziek met subtiele geluidsexplosies. Muziek die in de buurt komt van GoGo Penguin, die zich de laatste tijd in de kijker speelt. Wat die Britse band precies in zijn mars heeft, bleef echter onduidelijk. Al na korte tijd voelde de pianist zich niet goed en daarop verliet de band het podium.

Verwachting en verrassing

Op een festival met zo veel goede muziek tegelijkertijd wacht je niet af of ze misschien nog terugkomen, je kunt beter nog een plekje zien te vinden voor het optreden van drummer Mark Guiliana. Het merkwaardige van deze groep is dat dit ogenschijnlijk een traditioneel pianotrio is (met saxofonist Jason Rigby) dat niets nieuws doet, maar toch klinkt het geheel totaal nieuw. Het geheim zit hem niet alleen in de sterke composities, soms alsof ze door Thelonious Monk zijn geschreven, ook niet in het magistrale drumspel van Guiliana, maar in de tomeloze energie die deze groep uitzendt en hun onontkoombare aanwezigheid zoals alleen de allergrootsten die hebben. Van bassist Avishai Cohen verwacht je iets vergelijkbaars, maar zijn akoestische trio, hoe energiek ook, bleef enigszins hangen in verbazingwekkende virtuositeit waaraan het muzikale ondergeschikt werd gemaakt. Virtuositeit is bij toetsenist Robert Glasper veel minder belangrijk dan de r&b-sfeer. Met de opvallende saxofonist Casey Benjamin kreeg hij dat moeiteloos voor elkaar. Trompettist Maalouf, inmiddels een troetelkind van elk festival, zette weer een nieuw concept op de planken met lichteffecten, filmbeelden en een schimmenspel. Een schaduw op een doek liet een geweldige danser zien, die moeiteloos met een trompet in zijn hand de moonwalk uitvoerde. Zijn show kende naast deze illusie hoogte- en dieptepunten, waarvan de poging het publiek mee te laten zingen wel de treurigste was.
Net als bij NSJ zijn er oude meesters (hier Peter Brötzmann en Gary Bartz), niet waargemaakte hoge verwachtingen (het vrouwen r&b-soultrio King) en een grote verrassing. Die verrassing was dit keer Sons of Kemet: twee drummers, de saxofonist Shabaka Hutchings en tubaïst Theon Cross lieten een hysterisch brouwsel van funk, Caraïben, Sun Ra en jazz overkoken. Het geheel deed denken aan een uit de hand gelopen feest in New Orleans, maar Sons of Kemet komt gewoon uit Londen. J

Theon Cross, opgejaagd door twee drumfanatici, blies de zaal aan flarden.

Temko, met pianist Rogier Telderman, speelde 'mixed minimal chamber metal'. Een ogenschijnlijk onmogelijke combinatie die desalniettemin tot subtiele muziek leidde.

Shabaka Hutchings, een van de Sons of Kemet, ging voluit de strijd aan met Theon Cross en twee drummers.

Concert & Festival Tips

Tin Men and the Telephone met het Metropole orkest.

Tin Men and the Telephone is een Amsterdams trio rondom pianist Tony Roe. Handelsmerk is de creatieve en innovatieve benadering van geïmproviseerde muziek, waarbij de groep multimedia mengt met het bespelen van instrumenten. Met de smartphone-app 'Tinmendo' krijgen concertbezoekers de kans invloed uit te oefenen op het optreden met het Metropole Orkest.

3 en 4 juni - De Hallen, Amsterdam

Sodade Festival

Rotterdam wordt ondergedompeld in tropische sferen vol muzikaliteit met onder meer Sara Tavares, Bitori, Cesar Silva, Elaine Da Silva, S-Jay, Rotterdams Philharmonisch Orkest, Jaqueline Fortes, Broederliefde, Pau e Corda, Lu Rabeca, Elmer Lopes, Sonia Andrade, Bonga, Luis Fortes, Mootz, Armando Tito en nog vele anderen.

4 juni - de Doelen, Rotterdam

Sara Tavares

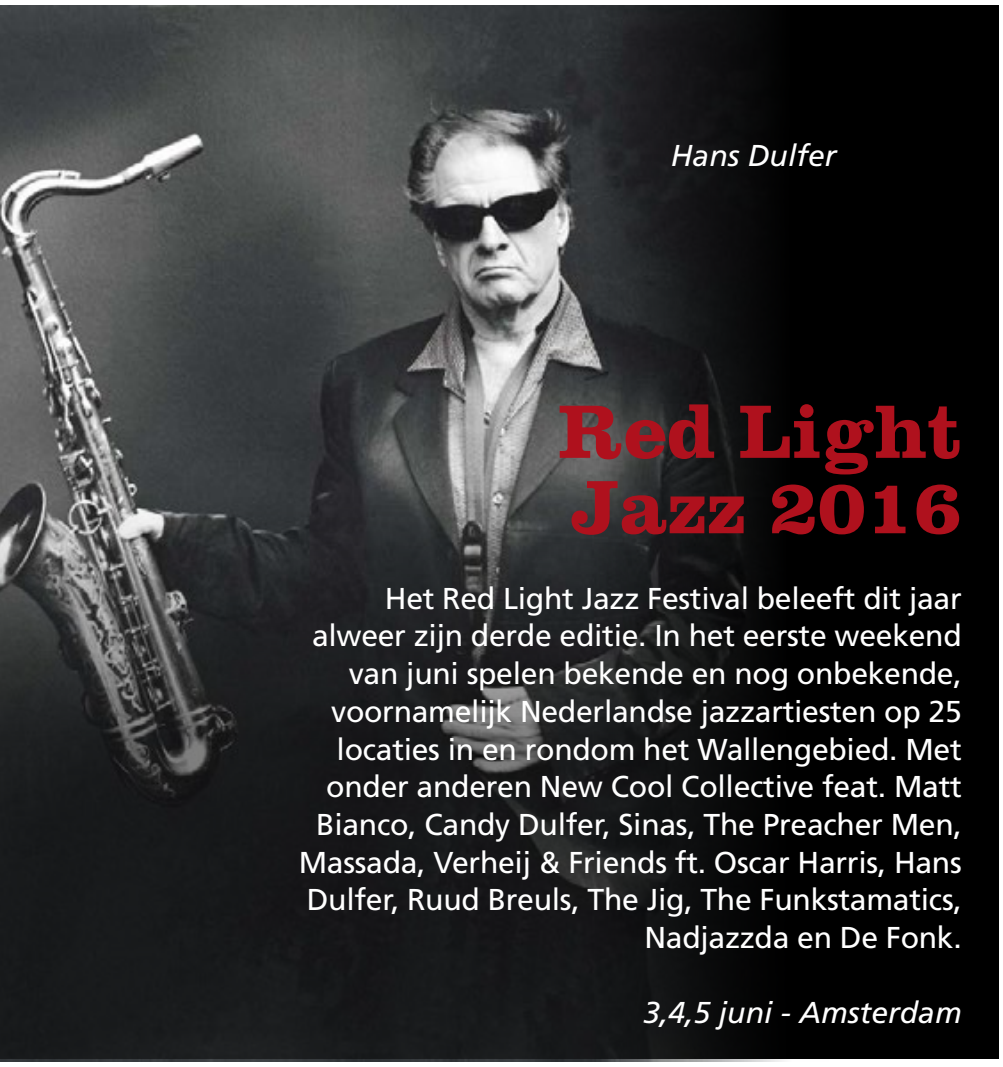

Hans Dulfer

Red Light Jazz 2016

Het Red Light Jazz Festival beleeft dit jaar alweer zijn derde editie. In het eerste weekend van juni spelen bekende en nog onbekende, voornamelijk Nederlandse jazzartiesten op 25 locaties in en rondom het Wallengebied. Met onder anderen New Cool Collective feat. Matt Bianco, Candy Dulfer, Sinas, The Preacher Men, Massada, Verheij & Friends ft. Oscar Harris, Hans Dulfer, Ruud Breuls, The Jig, The Funkstamatics, Nadjazzda en De Fonk.

3,4,5 juni - Amsterdam

Fridolijn

Fridolijn van der Pol is bekend als zangeres van de vooruitstrevende band Finn Silver, die soepel jazz en pop aan hiphop paart. Afgelopen jaar kwam haar overweldigende soloalbum *Catching Currents* uit. Een prachtige mix van folk, elektronica, jazz en broken beats. Bewonder haar live door middel van een exclusief 'mailinglistconcert'. Leden van de nieuwsbrief zijn als eerste op de hoogte van de shows en kunnen exclusief, en vaak tegen korting, kaarten kopen. Voor meer informatie kijk je op haar website: www.fridolijn.com.

TEKST: **KRIS KEIJSER**

Cory Henry

Music Meeting 2016

Tijdens het pinksterweekend klinkt in Park Brakkenstein traditiegetrouw de meest bijzondere en exclusieve muziek uit alle delen van de wereld, veel artiesten zijn ook voor het eerst of zelden in ons land te bewonderen: St Germain, Cory Henry 'The Revival', Konono No.1 meets Batida, Pat Thomas & Kwashibu Area Band, Manolito y su Trabuco, Savina Yannatou & Primavera en Salonico, Dawn Of Midi, Bande à pied Follow Jah, Flats & Sharps, Lisbon Underground Music Ensemble , Ronald Snijders en nog veel meer.

14 t/m 16 mei - Park Brakkenstein, Nijmegen

Summer Jazz Festival Leiden

SummerJazz Festival is een festival waar je je kan laten verrassen door (inter) nationale artiesten, jonge talenten, kunstenaars, theatervoorstellingen, dansworkshops, dichtkunsten en swingende dj's met onder meer Roy Ayers, Sabrina Starke, Cory Henry 'The Revival', Nik West, Jules Deelder en nog vele anderen.

21 mei - Leidse Hout, Leiden

Sabrina Starke

Robin Verheyen Quartet

Robin Verheyen wordt gezien als een van de meest veelbelovende talenten van de Belgische jazzwereld. Met trompettist Russ Johnson, bassist Drew Gress en drummer Jeff Davis vormt hij een kwartet van hoog kaliber. Daarnaast zijn hij en Tom Barman de mannen achter TaxiWars.

12 mei - Jazz à Liège, Luik
13 mei - Ancienne Belgique, Brussel
15 mei - Vrijstaat O, Oostende
16 mei - Café Wilhelmina, Eindhoven
18 mei - De Roma, Antwerpen

Wicked Jazz Sounds Festival

Met klinkende acts als Typhoon, Kraak & Smaak, Benjamin Herman, Bruut!, Koffie, Lorrèn, Paul van Kessel, Suzanne Alt, Kauw, Phil Horneman en Gallowstreet beleeft het sfeervolle Wicked jazz Sounds festival op de NDSM-werf in Amsterdam-Noord zijn tweede editie: de groei zit erin!

25 juni - Wicked jazz Sounds Festival, NDSM-werf, Amsterdam

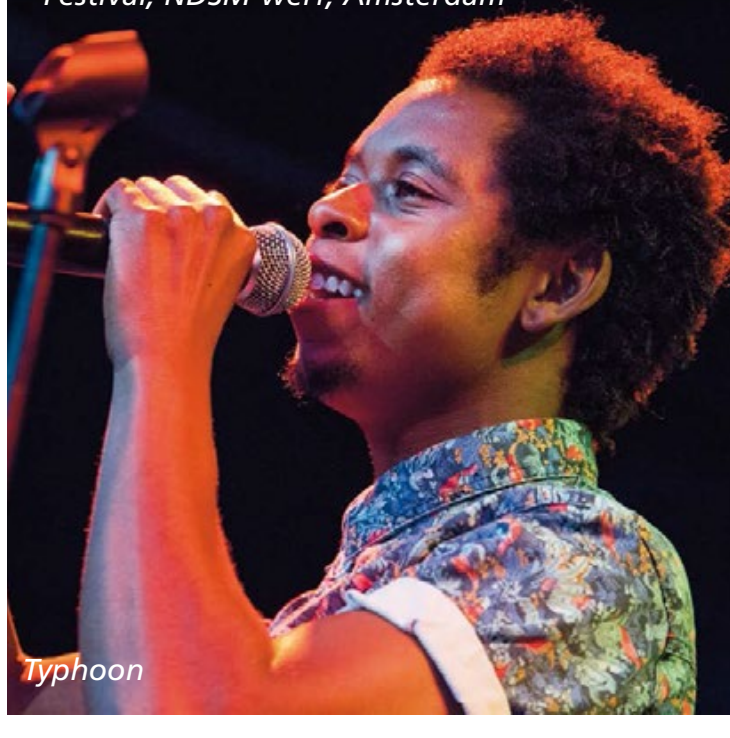
Typhoon

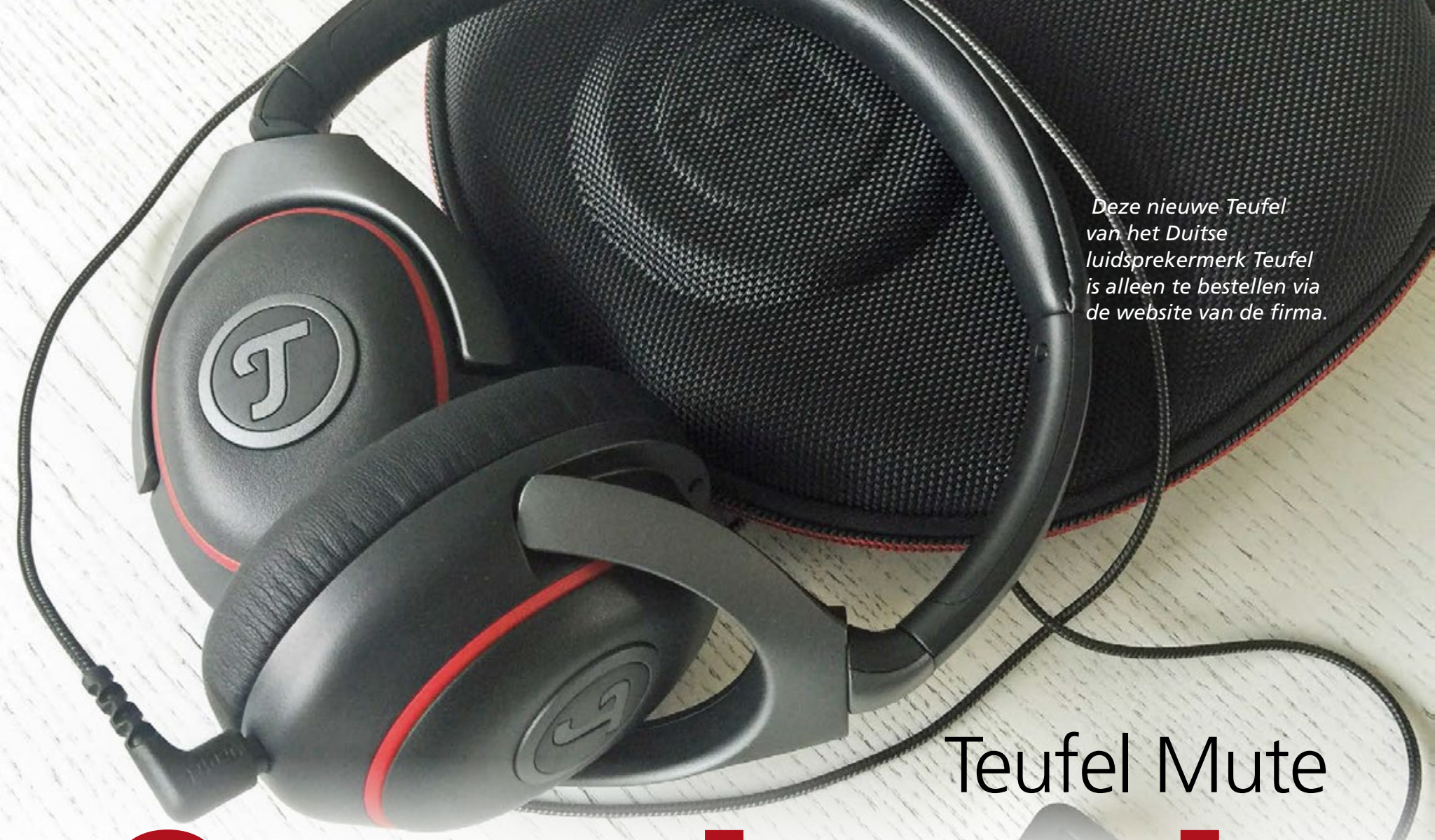

Deze nieuwe Teufel van het Duitse luidsprekermerk Teufel is alleen te bestellen via de website van de firma.

Teufel Mute

Oorverdovend

Op het eerste gezicht een gewone hoofdtelefoon, deze Mute van Teufel. Maar wacht eens, moet er een batterij in? Ja, voor een oorverdovend stille weergave.

Laten we de batterij even buiten beschouwing, dan is er niet bepaald sprake van bijzonder opzienbarend concept. De oorkussens op de beide schelpen sluiten om het oor, dus niet erin of ertegen, en dat blijkt ook nu weer een goede keuze. Daardoor draagt de hoofdtelefoon prettig, al is de druk wel wat groot en zijn de afmetingen van de kussens, ook voor mensen met een normale ooromvang, toch wat aan de krappe kant.

Bootcamp

Beide eigenschappen leiden tot een positief en een negatief resultaat. Om met het laatste te beginnen: heel erg lang luisteren, zonder onderbreking, zit er niet in. Het is bijzonder plezierig de Mute zo nu en dan even terzijde te leggen. De grote druk en de krap bemeten oorschelpen komen echter goed van pas bij actief gebruik: joggen, rennen, bootcampen, het maken van wilde, onverwachte bewegingen, het kan allemaal zonder dat de hoofdtelefoon van z'n plaats komt. Kortom, een hoofdtelefoon voor de paden op en de lanen in.

Deze nieuwe Teufel wordt met de muziekspeler, dan wel de smartphone, verbonden door middel van een losse, prettige maar wel wat kort uitgevallen kabel. Handig zijn de twee verschillende pluggen: een rechte aan het ene en een haakse aan het andere uiteinde. Zaken als

Naast de kabel wordt ook de batterij voor de ANC meegeleverd. Die gaat 40 uur mee en dat is, zeker als het systeem selectief wordt gebruik, een hele tijd.

bedieningselementen voor de speler en een microfoon voor het voeren van een telefoongesprek ontbreken.

Verder is er sprake van een prettig instelbare hoofdband en kunnen de

De fraai afgewerkte hoofdtelefoon heeft schelpen die wat krap om het oor heen sluiten.

schelpen een kwartslag worden gedraaid, zodat de Mute zich gemakkelijk laat opbergen in de meegeleverde etui. Die is fraai en robuust uitgevoerd, laat zich gemakkelijk meenemen en is voorzien van een apart vakje voor de kabel.

Actief

De oorschelpen zijn volledig gesloten uitgevoerd. En ook daaraan zijn, ja daar gaan we weer, voor- en nadelen verbonden. Immers, een open systeem klinkt doorgaans dynamischer, omdat de speakerunit in zo'n open uitgevoerde schelp meer vrijheid wordt geboden om de impulsen in het muziekmateriaal te volgen. Daar staat tegenover dat omgevingsgeluid vrijwel niet wordt gedempt en dat mensen in de omgeving vaak hinderlijk mee krijgen naar welke muziek er wordt geluisterd. Nu, van dat laatste is bij deze gesloten Teufel geen sprake. Geluid van buiten wordt vergaand onderdrukt en wees gerust, je zorgt nergens voor overlast. Ook niet nadat het volume wat verder is opengedraaid.
Toch vonden de ontwerpers van het Duitse merk dat er op de mate waarin omgevingsgeluid wordt buitengesloten nog wel het een en ander was aan te merken. En dus doet de Mute z'n naam eer aan door middel van het ANC-systeem: *Active Noise Cancelling*. Kleine openingen boven in de schelpen pikken het omgevingsgeluid op en een minuscule versterker, gevoed door de genoemde AAA-batterij die volgens de fabrikant veertig uur meegaat, produceert dat geluid precies in wat we 'tegenfase' noemen: het omgevingsgeluid wordt voor een belangrijk deel opgeheven door het anti-geluid afkomstig van de ingebouwde versterker.

TEUFEL MUTE

diameter speaker units:	40 mm
impedantie:	32 Ohm
kabellengte:	130 cm
gewicht:	240 gram
prijs:	€ 169,99
info: teufelaudio.nl	

Dynamisch

Die stilte komt natuurlijk onderweg goed van pas. In de trein, het vliegtuig, misschien zelfs wel de auto, als je tenminste niet zelf achter het stuur zit. Immers, ook met claxons en sirenes wordt door het ANC van de Mute vergaand afgerekend. Toch kan wat extra stilte ook bij het gewoon thuis beluisteren van muziek van pas komen. Zo weet Keith Jarrett op z'n geslaagde solodubbelaar *Live In Rio* (ECM 2198/99) forse aanslagen af te wisselen met momenten van vrijwel absolute stilte. We noemen dat dynamiek, een element dat de meesterpianist moedwillig in z'n muziek aanbrengt. Het *Active Noise Cancelling*-systeem waarmee de Mute is uitgerust, draagt eraan bij die te vergroten.
Bovendien klinkt de Teufel heel plezierig, maar dan wel met, zoals de mode schijnt voor te schrijven, een nadruk op de lage tonen. Per muzieksoort kan je met de equalizerinstelling van de muziekspeler voorkomen dat die laagweergave uit de bocht vliegt. In vergelijking met onze elektrostatische referentiehoofdtelefoon is de weergave wel wat minder briljant en hebben instrumenten eerder de neiging wat meer in elkaar over te vloeien.

Conclusie

Vooral onderweg komt het ANC van de Teufel Mute goed van pas. Daarnaast kan het systeem soms een bijdrage leveren aan de dynamiek van het muziekstuk en hoe lekker is dat? Tenslotte is de fraai klinkende hoofdtelefoon goedkoper dan de meeste concurrerende modellen met vergelijkbare systemen voor de onderdrukking van het omgevingsgeluid. J

TEKSTEN: AD BIJLEVELD

"Show us the goods"

Per hoofd van de bevolking wordt in Nederland enorm veel audio gekocht. Om de klanten van Remkes beeld & geluid optimaal van dienst te kunnen zijn, te helpen met een totaaloplossing, laat ik me niet alleen informeren door mijn leveranciers over hun nieuwste productlijnen, maar struin ik ook een aantal belangrijke beurzen per jaar af. De eerstvolgende is de HIGH END in München, deze maand, wellicht het belangrijkste evenement voor mijn winkel. Dit jaar zal in de Beierse hoofdstad het 800 D3-model worden gepresenteerd: het heiligste der heiligen, de nieuwe referentiespeaker voor de Abbey Road Studios in Londen, daar ben ik zeker van.
Naast de HIGH END zijn er belangrijke beurzen in Las Vegas, Berlijn en - dichter bij huis - de RAI in Amsterdam, namelijk de ISE. Dan barsten de hallen werkelijk uit hun voegen. Elk hotel in de stad is volgeboekt. Alle vooraanstaande merken ter wereld presenteren daar hun nieuwste producten en lijnen. Wij laten ons op zulk soort evenementen informeren én adviseren over wat er zoal op de markt komt, over wat de nieuwste ontwikkelingen zijn op het gebied van beeld en geluid. Wat is interessant voor mijn klanten, bedenk ik me dan. Is het productenpakket dat ik aanbied nog volledig? Zie het maar als winkelen: wat is er allemaal nog meer te krijgen, wat heb ik nog niet? Op die manier houd ik mezelf telkens weer een spiegel voor: heb ik nog steeds alles in huis om mijn klanten het beste van het beste te bieden?

ROBERT REMKES

Mantels Must Haves

Er zijn van die platen die je nu eenmaal moet hebben. Bassist, musicoloog, presentator en jazzspecialist Hans Mantel maakt een keuze uit een enorme stapel must have jazzschijven. Hij bespreekt de muziek en zoekt naar het verhaal achter de opnames.

Deel #31

FOTO: JOKE SCHOT

Larry Young,
Unity,
Englewood Cliffs,
New Jersey,
10 november
1965,
Blue Note, 7243 4
97808 2 8

In de jazz van na de Tweede Wereldoorlog kreeg het hammondorgel, met name de B-3 versie, een steeds grotere en belangrijke rol. De 'B-3' was toen al heel lang een dominant instrument in de gospel, de blues, de vroege r&b en andere zwarte, *groove-based* muziek.
In de kerk was het hammondorgel een goedkoper en dus populair alternatief voor een standaard kerkorgel en dus werd dit veelzijdige instrument met zijn talloze klankkleuren en ritmische mogelijkheden snel opgepikt door allerlei zwarte muziekstijlen waarvan de kerk en dus de gospel de basis waren. Het instrument zou doorbreken tot de kern van de jazzmuziek in het midden van de jaren vijftig, toen het een centrale plek ging innemen in de hardbop. Deze hardgekookte en van blues doortrokken jazzstijl vierde tot de late jaren zestig hoogtij om daarna plotseling te stoppen. Pioniers zoals Jimmy Smith zetten in de vroege jaren vijftig de B-3 in dat opzicht op de kaart en definieërden een nieuwe identiteit voor het instrument. Jack McDuff, Lonnie Smith en John Patton zijn maar een paar namen uit de lange rij van organisten die er vanaf het begin bij waren om die identiteit vorm te geven. Sindsdien is die lijst onnoemelijk lang geworden, omdat de B-3 zich nog steeds zeer populair is en nu zelfs, zij het in een elektronisch gemoderniseerde versie, een soort renaissance lijkt door te maken. De popmuziek had de jazz eind jaren zestig in populariteit ver overstegen, maar toch werd de populariteit van het hammondorgel niet ingedamd. Ook in de rock, r&b, reggae en progressieve rock van de jaren zestig en zeventig was het orgel ongekend populair. Dat die populariteit bleef, is deels te verklaren uit het feit dat het hammondorgel uniek geschikt is voor *groove-based* muzieksoorten en massale en complexe klankexplosies, desgewenst op hoog volume.

Muzikale wortels

Toen de hardbop aan het eind van de jaren zestig vrij plotseling ophield te bestaan, waren het de kleine orgel/tenorsaxofoon- en orgel/gitaarcombinaties die met een soort groovende r&b succes bleven oogsten en nog steeds veel platen verkochten. De jazzorganisten uit die jaren vijftig en zestig hadden allemaal hun muzikale wortels in de gospel en de r&b en konden dus probleemloos op die soulvolle toer verder gaan. Larry Young was in dat opzicht uniek, omdat hij het orgel wegsleepte uit de obligate blues-, gospel- en r&b-hoek en het instrument een modernere klank probeerde te geven. Hij hield er ook een ander muzikaal vocabulaire op na, dat veel meer met moderne, soms modale en meer op avant-garde gerichte jazz te maken had. Dit leidde er onder andere toe dat hij door organist Jack McDuff gedoopt werd tot 'de Coltrane van het hammondorgel'.
Young had als leider al een paar platen, onder andere voor Prestige, op zijn naam staan toen hij in 1964 de overstap naar Alfred Lions Blue Note maakte. De eerste plaat die hij daar opnam in 1964 (met onder andere tenorsaxofonist Sam Rivers) was *Into Somethin'*. Daarop was al duidelijk te horen dat Young een heel ander soort organist was. Hij had zijn oren wijd open staan voor de nieuwe muziek van die dagen en was helemaal niet bezig om een traditionele orgel/tenorsaxplaat te maken.
Het volgende jaar nam hij *Unity* op. Deze plaat is een meesterwerk en een referentiepunt voor moderne jazzmuziek op hammondorgel. Het is Larry Youngs bekendste plaat en zelfs veel hardcore jazzliefhebbers, die niet bepaald orgelfans zijn, vinden dit de beste jazzorgelplaat.
De *sidemen* op deze plaat maken al duidelijk dat er hier stilistisch uit een heel ander vaatje wordt getapt. De twee blazers zijn trompettist Woody Shaw (die hier nog maar twintig jaar was) en Blue Note-veteraan Joe Henderson op tenorsaxofoon. De band wordt gecompleteerd door meesterdrummer Elvin Jones. Over de toen 24-jarige Young zei Joe Henderson: "Het kan soms lastig zijn om tegen zo'n orgel in te moeten spelen: er kan zo ontzettend veel herrie uitkomen. Maar Larry luistert naar je en vult aan wat je doet." Ook ander musici prezen Youngs touché op het orgel, de manier waarop hij met dynamiek omging en zijn sound – die zowel op de voor- als op de achtergrond leek te zijn en iets etherisch kon hebben. Die zaken waren andere moderne musici uit die dagen ook niet ontgaan: Young werd in de jaren daarna gevraagd voor funkprojecten met gitarist Grant Green en voor gedurfde, nieuwe concepten. Ook speelde hij in latere jaren in de bands van drummer Tony Williams en gitarist John McLaughlin en is hij ook nog als sideman te horen op Miles Davis' *Bitches Brew*.

Magnus Opus

Unity steekt met kop en schouders boven alle Young-platen uit. Niet alleen is het concept op de plaat heel fris en uitdagend, maar ook de musici spelen of hun leven ervan afhangt. Elvin Jones is uiteraard de perfecte drummer voor dit soort omstandigheden en voor Woody Shaw was dit een doorbraakplaat na zijn eerste opnamen van twee jaar daarvoor met Eric Dolphy. *Unity* maakte aan de wereld duidelijk dat er een nieuw en uniek trompettalent was van buitengewone klasse. Bovendien waren drie van de zes stukken op de plaat door Shaw geschreven: het modale stuk *Zoltan*, de op Coltrane's harmonische aanpak geïnspireerde compositie *The Moontrane* en de uitsmijter *Beyond All Limits.* Over de betekenis van die titel zei Shaw: "*Once the inherent difficulties of the tunes are solved, there are no limits to where you can go with it.*" Voor de sessie kwam Henderson ook nog met *If* op de proppen, een twaalfmatig stuk dat wel op een blues lijkt, maar het eigenlijk niet is. Tenslotte zijn er nog Thelonious Monks *Monk's Dream* en het bekende stuk van John Lewis, *Softly As In A Morning Sunrise,* dat qua harmoniestructuur en vorm prima tussen de andere stukken past.
Als het over orgelplaten gaat, is *Unity* heel andere koek. Ook als het gewoon over energieke, goed doordachte, avontuurlijke en nieuwe jazzmuziek gaat, is deze fabelachtig goede plaat een mijlpaal in de jazzgeschiedenis van de jaren zestig die precies laat zien waar de *young lions* in dagen mee bezig waren. Het is natuurlijk ook het magnum opus van de op 37-jarige leeftijd overleden organist. Deze plaat was op zichzelf al genoeg om Larry Youngs plaats in de jazzgeschiedenis zeker te stellen.

HANS MANTEL
info@hansmantel.com

JAZZ NOT JAZZ /#03

De Jazz Not Jazz 10 zet de tien meest invloedrijke en actuele platen op het gebied van jazz op een rij. Niet gebaseerd op verkoopcijfers, maar op de smaak van de voorhoede van de vaderlandse jazzscene. Dj's, organisatoren, programmeurs, muzikanten, programmamakers en journalisten bevolken het colofon. De Jazz Not Jazz 10 bevat muziekgenres die door jazz beïnvloed zijn, want jazz wordt door ons zo breed mogelijk benaderd. Daarom misstaan soul, funk, blues, world, broken-beats, hiphop en singer-songwriters niet in de lijst. Kortom: de Jazz Not Jazz 10 is jouw barometer in een muzikaal omvangrijk landschap. Met naast gevestigde namen meer dan genoeg ruimte voor nieuwe initiatieven.

Het was even wachten, maar nu hij er is, blijft het nieuwe album *Take Me To The Alley* van geweldenaar **Gregory Porter** de rest van het Jazz Not Jazz-peloton ruimschoots voor. Met zijn intense stemgeluid en de gloedvolle jazz-soulsongs voldoet Porter helemaal aan de verwachtingen. Hij wordt gevolgd door nog zo'n groots artiest, trompettist **Avishai Cohen**. Hij blijft ons verrassen met *Into The Silence*, opgedragen aan zijn overleden vader. Cohen laat zijn instrument op een warme, emotionele manier spreken en voert daarmee zijn uitmuntende kwartet overtuigend aan, in de beste Miles Davis-Tony Williams-Don Cherry-traditie, maar dan heel eigen en heel erg van nu. Ook een nieuwkomer is het nieuwe album van pianist **Wolfert Brederode**, uit op het beroemde ECM-label. Op *Black Ice* keert hij terug naar de triovorm, met Gulli Gudmunsson op bas en Jasper van Hulten op drums. De ideale bezetting voor zijn even delicate als schitterende oeuvre. Nog meer nieuwe sterke releases: eerst toetsenist **Robert Glasper** met zijn Miles-tribute. Het is nog wachten op de *Miles Ahead*-film en op de soundtrack (ook van Glasper), maar dit *tribute album* is er alvast. Met hulp van een leger aan BA-ers (Bekende Artiesten) als Erykah Badu, Stevie Wonder en Laura Mvula is dit een fraai eerbetoon aan de meester zelf geworden. Halverwege deze lijst vinden we de **Instant Composers Pool**, uiteraard zonder de al langer dementerende leider en vrijdenker, pianist Misha Mengelberg. Maar aangevuurd door Han Bennink is de muziek van het ICP nog net zo sterk en prominent als vijftig jaar geleden. Ook de jonge world-tieners van **Jungle By Night** zijn ouder en rijper geworden op hun nieuwe cd *The Traveller*. Minder dansbaar misschien, maar een tandje dieper en naar eigen zeggen geïnspireerd op Ibrahim Maalouf, psychedelica van The Gaslamp Killer en de Ethio-jazz van Mulatu Astatke. Resultaat: on-Hollands goed, checken deze gasten! Dan de zoektocht in drie delen naar de gospel, de bakermat van de soul door Onno Smit en Paul Willemsen van Beans & Fatback. Met **Michelle David** als ideale zangeres en het genre volledig opnieuw opgetuigd, groeit *The Gospel Sessions* uit tot een niet te missen trilogie. *Blue-eyed* soulman **Mayer Hawthorne** is terug met een nieuw album (na zijn uitstapje met onder andere Tuxedo), waarin hij lekker als altijd leunt op Hall & Oates en dan mag je wat mij betreft altijd blijven. Blijven moet natuurlijk ook **Anderson .Paak**, na eerst de koppositie nu op negen: fijn, want JazzNotJazz signaleert voor de massa uit, en Paak wordt nu al in de volle breedte opgepakt. Terecht, want hij is één van de grote belangrijke nieuwkomers met een prikkelende mix van r&b, hiphop, aan de seventies verwante elektronica en een stemgeluid dat aan D'Angelo refereert. Hekkensluiter, maar zeker niet de minste, is het spetterende livealbum van gitariste en impro-koningin **Corrie van Binsbergen** en haar dikke band. Impro met swing dus, met een knipoog naar Duke Ellington en een speelplaats van muzikaal avontuur, met recht Playstation. Zo lusten we ze graag, dit type afsluiters van de JazzNotJazz.

PAUL EVERS

1. Gregory Porter
Take Me To The Alley (Blue Note)

2. Avishai Cohen
Into The Silence (ECM)

3. Wolfert Brederode Trio
Black Ice (ECM)

4. Robert Glasper & Miles Davis
Everything Is Beautiful (Sony)

5. Instant Composers Pool
Restless In Pieces (ICP)

6. Jungle By Night
The Traveller (V2)

7. Michelle David
The Gospel Sessions Volume 2 (Excelsior)

8. Mayer Hawthorne
Man About Town (Vagrant)

9. Anderson.Paak
Malibu (Steel Wool)

10. VanBinsbergen Playstation
Live (Challenge)

COLOFON JAZZNOTJAZZ10
Aan deze editie van de JazzNotJazz10 werkten mee: Mike Bindraban (GoodMusicCompany, State-X New Forms), Frank Bolder (LantarenVenster, NSJF), Jaap Brienen (dj), Wiboud Burkens (Concertzender, JNJ Radio), Benny Clasier (De Werf), Guido van Dieren (Bird, NSJClub), Koen Graat (November Music, Jazz in Duketown, Verkadefabriek), Sander Grande (Mojo/NSJF), Jean-Paul Heck (Jazzism, Soundz), Guuz Hoogaerts (bossaboogie.com), Phil Horneman (Wicked Jazz Sounds), Dick Hovenga (Written in Music), Gijsbert Kamer (Volkskrant), Pieter Koten (Vrijstaat O, Storm!, Oostende), Marcel Kranendonk (Jazz Enter), Amanda Kuyper (NRC Handelsblad), Ruud Meijer (HP/De Tijd, Luister, Revolver), Niels Nieuborg (NSJClub), Onno Post (LantarenVenster, Muziekweb.nl), Huub van Riel (BIMhuis), Davey van Robays (Gent Jazz) Monte la Rue (Jazz Deluxe), Onno Post (LantarenVenster), Etienne de Smet (jazz030.nl), Martijn Soetens (NPO Soul & Jazz), Tim Sprangers (Groene Amsterdammer), Bartho van Straaten (Paradox), Merijn Tiemesen (Sublime FM) Arie Verstegen (De Boerderij)

SELECTIE INDIVIDUELE LIJSTJES

MIKE BINDRABAN (GOOD MUSIC COMPANY, STATE-X NEW FORMS)
1. Avishai Cohen - *Into The Silence* (ECM)
2. Phronesis - *Parallax* (Edition)
3. Fela Kuti - *Highlife-Jazz and Afro-Soul (1963-1969)* (Knitting Factory)
4. Omer Avital - *Abutbul Music* (Jazz Village/Harmonia Mundi)
5. Tortoise - *The Catastrophist* (Thrill Jockey)
6. Makaya McCraven - *In The Moment* (International Anthem)
7. Marcus Stricklands Twi-Life - *Nihil Novi* (Blue Note)
8. Robert Glasper & Miles Davis - *Everything's Beautiful* (Sony)
9. Terrace Martin - *Velvet Portraits* (Ropeadope)
10. Donny McCaslin - *Fast Future* (Green Leaf Music)

FRANK BOLDER (LANTARENVENSTER, NORTH SEA JAZZ FESTIVAL)
1. Aruán Ortiz Trio - *Hidden Voices* (Intakt)
2. VanBinsbergen Playstation - *Live* (Brokken/Challenge)
3. Henri Texier - *Skydancers* (Label Bleu)
4. Avishai Cohen - *Into The Silence* (ECM)
5. Aki Rissanen - *Amorandom* (Edition)
6. Omer Avital - *Abutbul Music* (Jazz Village/Harmonia Mundi)
7. The Gloaming - *The Gloaming 2* (Real World)
8. Anat Fort Trio & Gianluigi Trovesi - *Birdwatching* (ECM)
9. Marcus Strickland's Twi-Life - *Nihil Novi* (Blue Note)
10. The Reverend Shawn Amos - *The Reverend Shawn Amos Loves You* (Put Together)

JAAP BRIENEN (DJ, PROGRAMMAMAKER)
1. Michelle David - *The Gospel Sessions Volume 2* (Excelsior)
2. Gregory Porter - *Take Me To The Alley* (Blue Note)
3. The Re:Freshed Orchestra - *The Re:Freshed Orchestra* (TopNotch)
4. Jungle by Night - *The Traveller* (V2)
5. Bibio - *A Mineral Love* (Warp)
6. Ed Motta - *Perpetual Gateways* (Membran/Suburban)
7. Anthony Hamilton - *What I'm Feelin'* (RCA)
8. Mayer Hawthorne - *Man About Town* (Vagrant)
9. Corinne Bailey Rae - *The Heart Speaks In Whispers* (Virgin)
10. Charles Bradley - *Changes* (Daptone)

BENNY CLAEYSIER (DE WERF)
1. Black Flower - *Ghost Radio* (Zephyrus/N.E.W.S.)
2. Dijf Sanders - *Moonlit Planetarium* (Eigen Beheer)
3. Kendrick Lamar - *Untitled Unmastered.* (Aftermath)
4. Anderson .Paak - *Malibu* (Steel Wool)
5. Jameszoo - *Fool* (Brainfeeder)
6. King - *We Are King* (King)
7. BeraadGeslagen - *BeraadGeslagen* (ep, W.E.R.F.)
8. Ukandanz - *Awo* (Ethiosonic)
9. Avishai Cohen - *Into The Silence* (ECM)
10. Wolfert Brederode Trio - *Black Ice* (ECM)

SANDER GRANDE (MOJO, NORTH SEA JAZZ FESTIVAL)
1. Anthony Hamilton - *What I'm Feelin'* (RCA)
2. VanBinsbergen Playstation - *Live* (Brokken/Challenge)
3. Henri Texier - *Sky Dancers* (Label Blue)
4. Mark Schilders - *Fabrik* (Eigen Beheer)
5. Gregory Porter - *Take Me To The Alley* (Blue Note)
6. Wolfert Brederode - *Black Ice* (ECM)
7. Charles Lloyd & The Marvels - *I Long to See You* (Blue Note)
8. John Zorn - *Flaga: Book of Angels Volume 27* (Tzadik)
9. Jasper Hoiby - *Fellow Creatures* (Edition)
10. Vijay Iyer & Wadada Leo Smith - *A Cosmic Rhythm With Each Stroke* (ECM)

GUUZ HOOGAERTS (BOSSABOOGIE.COM)
1. Jungle By Night - *The Traveller* (V2)
2. Fumaça Preta - *Impuros Fanaticos* (Soundway)
3. Silvia Perez Cruz - *Domus* (Universal)
4. Melange - *Melange* (Discos Tere)
5. Michelle David - *The Gospel Sessions Volume 2* (Excelsior)
6. Anderson .Paak - *Malibu* (Steel Wool)
7. Jameszoo - *Fool* (Brainfeeder)
8. Ronald Snijders - *The Nelson & Djosa Sessions* (V2)
9. Diverse artiesten - *Aloha Got Soul* (Strut)
10. Aapnootmies - *Aapnootmies* (Aapnootmies)

PHIL HORNEMAN (WICKED JAZZ SOUNDS)
1. Bill Laurance - *Aftersun* (Universal)
2. Mop Mop - *Lunar Love* (Agogo)
3. Robert Glasper & Miles Davis - *Everything's Beautiful* (Sony)
4. Gregory Porter - *Take Me To The Alley* (Blue Note)
5. Kraak & Smaak - *Juicy Fruit* (Boogie Angst)
6. Andy Cooper - *Room To Breathe: The Free LP* (Unique)
7. Guts - *Eternal* (Heavenly Sweetness)
8. Sam Irl - *Raw Land* (Jazz & Milk)
9. Jungle By Night - *The Traveller* (V2)
10. De Gulden Snede - *Vol. 4* (INI Movement)

DICK HOVENGA (JAZZISM, WRITTEN IN MUSIC)
1. Wolfert Brederode Trio - *Black Ice* (ECM)
2. The Gloaming - *The Gloaming 2* (Real World)
3. Marc Mommaas & Nikolaj Hess - *Ballads And Standards* (Sunnyside)
4. Phronesis - *Parallax* (Edition)
5. The Comet Is Coming - *Channel The Spirits* (Leaf)
6. Matthew Stevens - *Woodwork* (Whirlwind)
7. Melt Yourself Down - *Last Evenings On Earth* (Leaf)
8. Michael Janisch - *Paradigm Shift* (Whirlwind)
9. Flat Earth Society - *Terms Of Em-Barr-Ass-Ment* (Igloo)
10. Sidestepper - *Supernatural Love* (Real World)

GIJSBERT KAMER (VOLKSKRANT)
1. Avishai Cohen - *Into The Silence* (ECM)
2. Gregory Porter - *Take Me To The Alley* (Blue Note)
3. Stan Getz - *Moments In Time* (Resonance)
4. Michelle David - *The Gospel Sessions Volume 2* (Excelsior)
5. GoGo Penguin - *Man Made Object* (Blue Note)
6. Jasper van 't Hof ¼ - *No Hard Shoulder* (Very Open Jazz)
7. Stan Getz & João Gilberto - *Getz Gilberto '76* (Resonance)
8. Wolfert Brederode Trio - *Black Ice* (ECM)
9. Charles Lloyd & The Marvels - *I Long To See You* (Blue Note)
10. Esperanza Spalding - *Emily's D + Evolution* (Concord)

MARCEL KRANENDONK (JAZZ ENTER)
1. The Necks - *Vertigo* (Northern Spy)
2. ICP Orchestra - *Restless In Pieces* (ICP)
3. John Dikeman, William Parker, Hamid Drake - *Cleaning The Mirror* (OtoRoku)
4. Logan Richardson - *Shift* (Blue Note)
5. Nick Mazzarella Trio - *Ultraviolet* (International Anthem)
6. Masami Akita & Eiko Ishibashi - *Kouen Kyoudai* (Mego)
7. John Zorn - *Flaga: Book of Angels Volume 27* (Tzadik)
8. Roswell Rudd, Jamie Saft, Trevor Dunn, Balázs Pándi - *Strength & Power* (Rarenoise)
9. Bones Trio: Ziv Taubenfeld, Shay Hazan, Nir Sabag - *Bones* (Leo)
10. Maartje Meijer - *Inner Circle* (Membran Right)

AMANDA KUYPER (NRC HANDELSBLAD)
1. Logan Richardson - *Shift* (Blue Note)
2. Wolfert Brederode Trio - *Black Ice* (ECM)
3. Makaya McCraven - *In The Moment* (International Anthem)
4. Andra Day - *Cheers To The Fall* (Warner)
5. Avishai Cohen - *Into The Silence* (ECM)
6. Corinne Bailey Rae - *The Heart Speaks In Whispers* (Virgin)
7. Michael Kiwanuka - *Love & Hate* (Universal)
8. GoGo Penguin - *Man Made Object* (Blue Note)
9. Floating Points - *Elaenia* (Pluto)
10. Gregory Porter - *Take Me To The Alley* (Blue Note)

NIELS NIEUBORG (NORTH SEA JAZZ CLUB)
1. Mayer Hawthorne - *Man About Town* (Vagrant)
2. Jaimeo Brown Transcendence - *Work Songs* (Motema)
3. Various Artists - *Star Wars Headspace* (Hollywood)
4. BJ The Chicago Kid - *In My Mind* (Motown)
5. Laura Mvula - *The Dreaming Room* (Sony)
6. Carlos Nino & Friends - *Flutes, Echoes, It's All Happening!* (Stones Throw)
7. Bill Laurance - *Aftersun* (Universal)
8. Gallant - *Ology* (Mind Of A Genius)
9. Robert Glasper & Miles Davis - *Everything's Beautiful* (Sony)
10. Terrace Martin - *Velvet Portraits* (Ropeadope)

ONNO POST (LANTARENVENSTER, MUZIEKWEB.NL)
1. Marcus Strickland's Twi-Life - *Nihil Novi* (Blue Note)
2. Carlos Nino & Friends - *Flutes, Echoes, It's All Happening!* (Stones Throw)
3. Robert Glasper & Miles Davis - *Everything's Beautiful* (Sony)
4. Terrace Martin - *Velvet Portraits* (Ropeadope)
5. Al Dobson Jr. - *Rye Lane Volume II & III* (Rhythm Section)
6. Brandee Younger - *Wax & Wane* (Revive)
7. Jazzinvaders - *Find The Love* (Unique)
8. Jameszoo - *Fool* (Brainfeeder)
9. Makaya McCraven - *In The Moment* (International Anthem)
10. Bill Laurance - *Aftersun* (Universal)

HUUB VAN RIEL (BIMHUIS)
1. ICP Orchestra - *Restless In Pieces* (ICP)
2. Henry Threadgill Ensemble Double Up - *Old Locks and Irregular Verbs* (Pi)
3. Steve Swell's Kende Dreams - *Hommage À Bartók* (Silkheart SHCD 160)
4. Bones Trio: Ziv Taubenfeld, Shay Hazan, Nir Sabag - *Bones* (Leo)
5. Aruan Ortiz Trio - *Hidden Voices* (Intakt)
6. Jasper van 't Hof 1/4tet - *No Hard Shoulder* (Very Open Jazz)
7. Cyrille Aimee - *Let's Get Lost* (Mack Avenue)
8. Pumporgan - *Make With The Feet* (TryTone)
9. Chris McGregor & The Castle Lager Big Band - *Jazz The African Sound* (Jazzman)
10. James P. Johnson - *Classic Sessions* (Mosaic)

DAVY VAN ROBAYS (GENT JAZZ)
1. Lubomyr Melnyk - *Rivers and Streams* (Erased Tapes)
2. Kendrick Lamar - *Untitled Unmastered.* (Aftermath)
3. Anderson .Paak - *Malibu* (Steel Wool)
4. Oaktree - *Dust* (PIAS)
5. Avishai Cohen - *Into The Silence* (ECM)
6. Colin Stetson - *Sorrow* (52Hz)
7. Vijay Iyer & Wadada Leo Smith - *A Cosmic Rhythm With Each Stroke* (ECM)
8. Carate Urio Orchestra - *Lover* (Klein)
9. GoGo Penguin - *Man Made Object* (Blue Note)
10. Esperanza Spalding - *Emily's D + Evolution* (Concord)

MONTE LA RUE (JAZZ DELUXE)
1. The Soul Snatchers - *Where Y'At?* (Social Beats)
2. Alex Puddu - *In The Eye Of The Cat* (Schema)
3. La Batteria - *La Batteria* (Penny)
4. Charles Bradley - *Changes* (Daptone)
5. DJ Maestro presents Nina Simone - *Little Girl Blue Remixed* (Jezebel)
6. Golden Dawn Arkestra - *Stargazer* (Modern Imperial)
7. Outer Space - *Chase Across Orion* (Tucxone)
8. Lexsoul Dancemachine - *Deus Lex Machina* (Kickup)
9. Buffalo Brothers - *Fresh From The Horn* (Buffalo)
10. Orgone - *Beyond The Sun* (Colemine)

MARTIJN SOETENS (NPO SOUL & JAZZ)
1. Gregory Porter - *Take Me To The Alley* (Blue Note)
2. Mayer Hawthorne - *Man About Town* (Vagrant)
3. Robert Glasper & Miles Davis - *Everything's Beautiful* (Sony)
4. The Re:Freshed Orchestra - *The Re:Freshed Orchestra* (Top Notch)
5. Bibio - *A Mineral Love* (Warp)
6. Ed Motta - *Perpetual Gateways* (Membran/Suburban)
7. Esperanza Spalding - *Emily's D + Evolution* (Concord)
8. Flamingosis - *Great Hair* (Uknowy)
9. Bill Laurance - *Aftersun* (Universal)
10. Nicola Conte & Stefania Dipierro - *Natural* (Far Out)

TIM SPRANGERS (DE RUIMTE, DE GROENE AMSTERDAMMER)
1. Wolfert Brederode Trio - *Black Ice* (ECM)
2. Moskus - *Ulv Ulv* (Hubro)
3. ICP Orchestra - *Restless In Pieces* (ICP)
4. Andy Cooper - *Room To Breathe, The Free LP* (Unique)
5. Mary Halvorson - *Meltframe* (Firehouse)
6. Fire! - *She Sleeps, She Sleeps* (Rune)
7. Stein Urheim - *Strandebarm* (Hubro)
8. Gard Nilssen's Acoustic Unity - *Firehouse* (Clean Feed)
9. Flin van Hemmen - *Drums Of Days* (Neither/Nor)
10. Fraanje Soniano Gouband - *Shades Of Blue* (Astropi)

BARTHO VAN STRAATEN (PARADOX)
1. Zhenya Strigalev - *Never Group* (Whirlwind)
2. Nik Bartsch's Mobile - *Continuum* (ECM)
3. Food - *This Is Not A Miracle* (ECM)
4. Thomas Strønen - *Time Is A Blind Guide* (ECM)
5. Tonbruket - *Forevergreens* (ACT)
6. Stuff. - *Stuff.* (Buteo Buteo)
7. Bly de Blyant - *The Third Bly De Blyant Album* (Hubro)
8. Christoph Stiefel Septet - *Rhythm-A-Tized* (Challenge)
9. Marutyri - *Inner Movements* (Challenge)
10. Olivier Le Goas - *Reciprocity* (NeuKlang)

MERIJN TIEMESSEN (SUBLIME FM)
1. Gregory Porter - *Take Me To The Alley* (Blue Note)
2. Jose James - *Love In A Time Of Madness* (Blue Note)
3. Michael Kiwanuka - *Love & Hate* (Universal)
4. Robert Glasper & Miles Davis - *Everything's Beautiful* (Sony)
5. Jeangu Macrooy - *Brave Enough* (Unexpected)
6. Rokia Traoré - *Né So* (Nonesuch)
7. Jungle By Night - *The Traveller* (V2)
8. Ed Motta - *Perpertual Gateways* (Membran/Surburban)
9. Gilles Peterson's Havana Cultura Band - *Havana Club Rumba Sessions* (Brownswood)
10. Re:Freshed Orchestra - *The Re:freshed Orchestra* (Top Notch)

Cd's

Ralph Alessi
Quiver
ECM Records
MODERN JAZZ
******1/2**
Kijkend naar zijn cv heeft Ralph Alessi weinig te klagen over erkenning van vakbroeders. De Amerikaanse trompettist stond aan de zijde van uiteenlopende muzikanten als Steve Coleman, Uri Caine, Jason Moran en Ravi Coltrane. Hoewel hij als bandleider inmiddels ook een hele trits aan albums achter zijn naam heeft staan, blijft zijn faam bij het grotere publiek wat beperkt. Jammer, want ook *Quiver* - het tweede album dat Alessi uitbrengt op ECM - is weer een aansprekende plaat met uitgebalanceerde stukken die zowel lyrisch en ingetogen als vrij en avontuurlijk klinken. Mooi is de telkens veranderende context onder de doorgaans melodische solo's van de trompettist. En met pianist Gary Versace, bassist Drew Gress en drummer Nasheet Waits heeft Alessi zoals altijd een fijne groep muzikanten om zich heen verzameld.
Koen Graat

Matt Andersen
Honest Man
True North/Bertus
SINGER-SONGWRITER
****
Dat Matt Andersen een eerlijke man is willen we graag geloven. Zijn songteksten getuigen van een grote maatschappelijke betrokkenheid en een goed gecultiveerde afkeer van onrecht, al lijken ze op *Honest Man* een stuk persoonlijker dan voorheen. Belangrijker is dat zijn, zoals altijd met derden geschreven, composities een melodieuze rijkdom en variatie kennen die je maar zelden tegenkomt. Solo-akoestisch of zoals hier met een twintigtal begeleiders, de kolossale Canadees weet altijd een gevoelige snaar te raken. Niet in de laatste plaats door zijn in soul gedrenkte stembanden die de rode draad vormen in deze hartverwarmende melange van folk, rock, reggae en vooral veel soul. Waar hij eerder in zee ging met Colin Linden en Los Lobos' Steve Berlin is de productie ditmaal in handen van Gordon 'Commissioner Gordon' Williams (diverse hip hopacts, Santana, Aretha Franklin, Amy Winehouse) die gedegen maatwerk aflevert. Andersen blijft ons verrassen.
Marcel Haerkens

Nik Bärtsch's Mobile
Continuum
ECM Records
MINIMAL GROOVE JAZZ
*****1/2**
De groep Mobile van pianist Nik Bärtsch is eigenlijk Ronin, maar dan met een tweede slagwerker in plaats van een basgitarist. Op de momenten dat er ook nog een vijfkoppige strijkerssectie te horen is, wordt het geheel aangeduid als Mobile Extended. Wat de kleine bezetting betreft is het verschil met Ronin niet heel erg groot, behalve dan dat de 'modules' minder puntig, minder dwingend en wat minder opzwepend klinken. De meerwaarde op *Continuum* zit 'm vooral in de toevoeging van de strijkers, voor het eerst te horen na een minuut of twintig tijdens *Module 18*. De entree van de sectie voelt direct als een verrijking van het minimalistische klankuniversum van Bärtsch. De Zwitser gebruikt de violen en cello's in zijn minutieus uitgedokterde composities vooral als soundscapes met langgerekte noten. Dat werkt goed, hoewel meer ritmische variatie in de strijkersarrangementen voor een grotere dynamiek had gezorgd. Het euforische gevoel dat Bärtsch doorgaans weet op te roepen, is op *Continuum* wat minder aanwezig. Wegdromen op een zweem van mystieke klanken kost daarentegen weinig moeite.
Koen Graat

Jungle By Night
The Traveller
V2
JAZZ
****
Jungle By Night - ooit negen Noord-Hollandse tieners tijdens hun verrassende ep-debuut uit 2011 - lijkt op dit derde album de wilde haren te hebben ingeruild voor een veel volwassener aanpak. Op bijna de helft van de elf nieuwe composities van *The Traveller* zijn de opzwepende afroritmes vervangen door uiterst doordachte composities, zoals al meteen blijkt bij de opener *Kingfisher*. Een ander sterk voorbeeld hiervan is *Infinite*. Tracks als *Caldera* en *Bout Du Monde* gaan pas in het tweede gedeelte swingen, hetgeen door het contrast extra werkt. Van de negen muzikanten speelt toetsenist Pyke Pasman de grootste rol (op Juno synth, Hammond en Blüthner piano). Het perfecte dansritme en het hechte samenspel maken track twee, *The Ottoman Highlands*, tot de favoriet van dit album, dat gelukkig nog steeds honderd procent instrumentaal is. De duidelijke ontwikkeling die dit negental doormaakt doet het beste hopen voor hun toekomst.
Sjeng Stokkink

Aziza Brahim
Abbar el Hamada
Glitterbeat
WORLD
****
Aziza Brahim is een zangeres uit de Westelijke Sahara. Als gevolg van de Marokkaanse bezetting van haar land groeide ze op in een vluchtelingenkamp in Algerije, waar ze begon met zingen. Ze studeerde zeven jaar in Cuba en woont tegenwoordig in Barcelona. Op haar vorige album *Soultak* (2013) liet ze

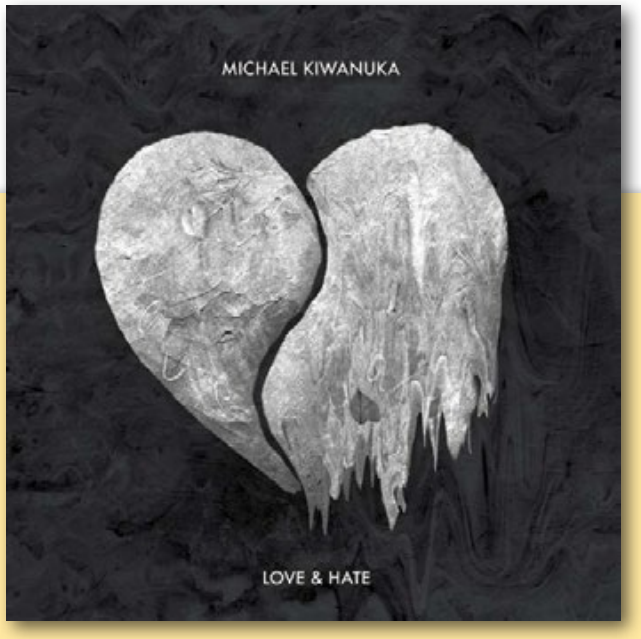

Michael Kiwanuka
Love & Hate
Universal Music
SOUL/SINGER-SONGWRITER
****

Lang was het stil rondom de Brits-Oegandese Michael Kiwanuka. Na het succes van zijn debuutalbum *Home Again* (2012), had hij tijd nodig om zichzelf te hervinden. Met opvolger *Love & Hate* slaat Kiwanuka deels een andere richting in. De filmachtige strijkarrangementen (Rosie Wetters) zijn opnieuw aanwezig en brengen prachtig subtiele laagjes aan in de breekbare songs. Nieuw is de meer elektrische sound.
De plaat is doordrenkt van invloeden van Jimi Hendrix, Curtis Mayfield en Marvin Gaye en in een modern jasje gestoken door producers Inflo en Brian Burton (Danger Mouse). De geest van Hendrix is te bespeuren in het rauwe gitaarspel *(One More Night*, *The Final Frame*) en Gaye en Mayfield in de toepassing van koortjes (*Love & Hate*, *Rule The World*, *Fathers' Child*), de lange uitgesponnen grooves en warme seventies-sound (de opener duurt ruim tien minuten). Stemtechnisch vliegt Kiwanuka soms uit de bocht, zoals in het opzwepende Black Man In A White World, waarin hij onzuiver klinkt. Hij moet het vooral hebben van zijn mooie liedjes, fraaie teksten en herkenbare rauwe soulvolle geluid.
Angelique van Os

songs horen over het leven als vluchteling. De titel van dit album verwijst daar ook naar; *Hamada* is het woord dat door de Sahrawi wordt gebuikt om het woestijnlandschap te beschrijven aan de grens van de Westerse Sahara en Algerije; daar liggen de vluchtelingenkampen. In *Los Muros* veroordeelt Aziza de muur van zand die de Marokkanen hebben gebouwd op de Algerijns/Saharaanse grens. In de Haul, de traditionele ritmes van de Sahrawi, bespeelt ze de traditionele drum, de tabal. De muziek is een geheel eigen versie van desertrock en desertblues waarin Aziza's stem vaak zacht en weemoedig klinkt.
Rik van Boeckel

Randall Bramblett
Devil Music
New West/PIAS
R&B/POP
****

Zijn debuutalbum (*That Other Mile*) verscheen in 1975, maar al spoedig dook hij onder als groepslid van Sea Level en Winwood's Traffic. Als sideman werd hij indertijd vaak gevraagd door The Allman Brothers en door leden van The Band. Pas in 1997 startte hij zijn solocarrière opnieuw, en sinds 2001 maakt hij soloalbums voor New West Records. Hij is singer/songwriter, velen coverden zijn songs (Bettye Lavette, Delbert McClinton, Bonnie Raitt) en hij is een begenadigd multi-instrumentalist (toetsen, sax, gitaar). Hij komt uit het zuiden van Amerika en is blank, maar er stroomt blues, r&b, soul en gospel door zijn aderen; de muziek die hij voortbrengt is intrigerend vanwege zijn stemgeluid, teksten, en zijn genreloosheid. Het titelnummer gaat over een ontmoeting van Howlin' Wolf met zijn moeder. Derek Trucks, Chuck Leavell en Mark Knopfler doen mee op dit album, dat bij elke nieuwe draaibeurt meer van zijn pracht prijsgeeft.
Sjeng Stokkink

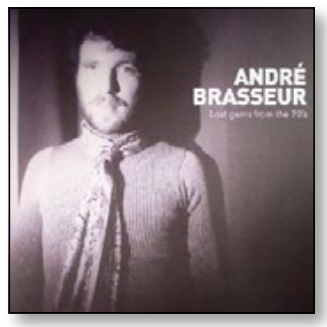

André Brasseur
Lost Gems From The 70's
SDBAN/N.E.W.S.
POP/ROCK/JAZZ
***

Guilty pleasures. Dingen die je liever niet aan de grote klok hangt maar wel veel plezier aan beleeft. Zo komt er hier soms een befaamde bebop-pianist over de vloer, die nooit muziek wil horen, maar grote lol heeft als we pesterig *Flamingo* van Earl Bostic opzetten. Zulk zondig vertier kun je ook beleven aan dit fraai uitgevoerde dubbelalbum van de Belgische hammondorganist André Brasseur (75). Groezelige singletjes die zo achter een vergeelde softpornofilm hadden gekund. Maar die soms kolossaal succes hadden; zo werden er van zijn hit *Early Bird Satellite* meer dan zes miljoen verkocht. Eigenlijk mislukte er iets bij het opnemen van een koortje: het bandapparaat liep te traag. Op normale snelheid klonken er 'smurfenstemmen', die een verrassend catchy effect hadden. Zo maar laten dus… Brasseur kon meer dan alleen gruizige hits maken; als het moest, swingde hij als een bezetene, zoals verschillende tracks laten horen.
Coen de Jonge

Koen de Bruyne
Here Comes The Crazy Man!
Mad Music/sdban (2 cd's)
FUSION/FUNKJAZZ
****

Het leven van Koen de Bruyne (piano & synthesizer) was onthutsend kort. De zoon van de Vlaamse 'cultuurflamingant' Arthur de Bruyne was pas 31 toen de dood hem in 1977 kwam halen. Toch had hij muzikaal al heel wat gulden sporen verdiend, onder meer als begeleider van zijn broer Kris de Bruyne, maar hij had maar één plaat op zijn eigen naam staan, dit album. De Bruyne maakte het onder meer met de trompettisten Richard Rousselet en Gerard Sabbe, fenderbassist Juan Desouter en drummer Jean-Pierre Onraedt; ook de stem van zangeres Patricia Maessen werd op een expressieve manier ingezet. Het album kreeg daarna een zekere cultstatus. *HCTCM!* bestaat uit vier in 1974 opgenomen stukken, op de grens van rockjazz, funk en psychedelische jazz. Vooral de percussionistische speelwijze van de trompetten was een vondst. Als bonus zijn er zeven experimentele stukken uit de nalatenschap opgeduikeld.
Coen de Jonge

Cd's

Canteca de Macao
Lugares communes
Warner Music
FLAMENCO POP
******1/2**

De in 2003 opgerichte Spaanse band Canteca de Macao behoort in eigen land tot de top. In februari toerden ze door Nederland ter promotie van hun nieuwe album *Lugares Communes*. In eerste instantie hoor je de echo van Ojos de Brujo in de Madrileense band rond zangeres en blikvanger Anita Kuruba en zanger/gitarist Chiki Lora. Dat komt vooral door de prima flamencovocalen van Kuruba. Die flamencoinvloed is doorspekt met pop, rock, latin en reggae-elementen. Op *Lugares Communes* staan veel pakkende songs, allen gezongen in het Spaans. Zoals *La Vida* (Het leven) dat uitnodigt tot meezingen. In het intro van het opzwepende *Acuérdate* klinken de van flamenco bekende palmas. Opvallend is in veel nummers de perfecte samenzang van Kuruba en Lora zoals ook in het warmbloedige *Sigue Aquí*. Flamencopuristen zullen dit album zeker te poppy vinden maar voor liefhebbers van Spaanse muziek is dit een aanrader!

Rik van Boeckel

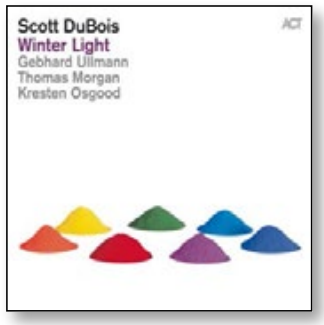

Scott DuBois
Winter Light
ACT
MODERN CREATIVE
****

Scott Dubois (1978) is een gitarist uit New York die voor dit album overkwam naar Kopenhagen met zijn vaste groep van dit moment (waarin tenorist/basklarinettist Gebhard Ullmann, bassist R Thomas Morgan en drummer Kresten Osgood). Een imposant project, *Winter Light* – het is de opvolger van het album *Landscape Scriptures* (2012), een bejubelde cd waarop hij ook langzaam een bepaalde stemming opbouwde. *Winter Light* is zijn tweede album voor het label ACT. De titels geven helder aan waar DuBois met zijn muziek naartoe wil: *First Light Tundra*, *Noon White Mountain*, *Evening Blizzard*, *Night Tundra.* Toch gaat het er niet alleen maar om het gevoel te kopiëren dat een noordelijk landschap of een bepaalde weersgesteldheid oproept. Eigenlijk zijn dat slechts aanleidingen; dankbare aangrijpingspunten voor muziek die constant wisselt, waarin je geen stampende grooves of heftige swing moet verwachten. De weergave van een innerlijke wereld.

Coen de Jonge

Jérémy Dumont Trio
Resurrection
Stilletto
JAZZ
*****1/2**

Jazzmuziek van een Brusselaar, de stad waar ook nog mensen wonen die zich er geheel op richten om iets moois te maken. Het rijtje pianisten dat Jérémy Dumont (in 2012 winnaar van de prijs voor 'Jeunes Formations' in Comblain-la Tour) als inspiratiebronnen oplepelt is veelzeggend: Chick Corea, Brad Mehldau, Bill Evans, Herbie Hancock, Robert Glasper. Grote namen uit het postbop- en modale tijdperk, aangevuld door de klanken van vandaag. Hier en daar een vleug impressionisme (*Aaron, Since That Day*), maar soms ook complexe ritmes (*Matkot*) die uit de geluidsboxen van hiphoppers kunnen komen. En gelukkig nu en dan een groove met een vetrandje, zoals in *Blues For Tilou.* Daarin horen we ook saxofonist Fabrice Alleman (sopraan en tenor), die op vier stukken meedoet. De langste compositie is *In Between*, waarin de era van John Coltrane en McCoy Tyner weer aangeraakt wordt.

Coen de Jonge

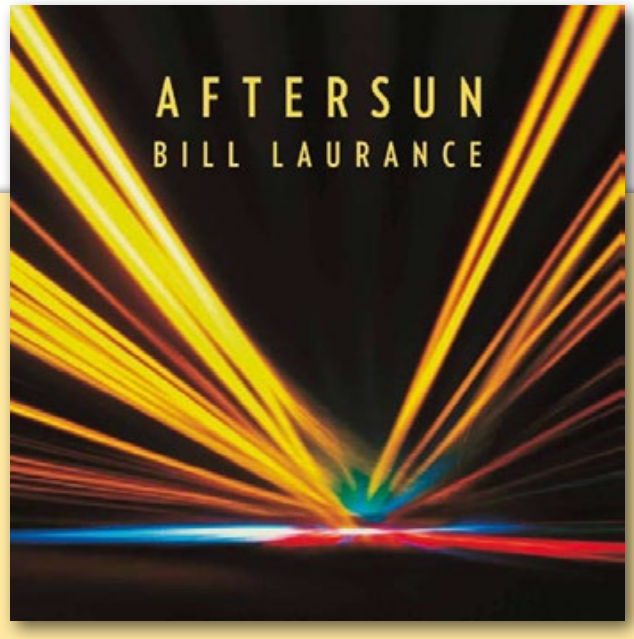

Bill Laurance
Aftersun
GroundUP Music/ Universal Music Classics
JAZZ/DANCE/WORLD
*****1/2**

Ondanks de strakke tour- en opnameschema's van Snarky Puppy, lukt het mede-oprichter pianist Bill Laurance ook nog om tussendoor eigen werk uit te brengen. Na *Flint* (2014) en *Swift* (2015) is er nu *Aftersun*. Waar voorgaande platen meer een filmachtig en orkestraal karakter hebben, ligt *Aftersun* meer in het verlengde van de elektrische fusionsound van Snarky Puppy. Wellicht komt dat door de bijdragen van bandleden Michael League (b) en Robert 'Sput' Searight (d/hammond). Opener *Soti*, krijgt een exotisch tintje door het strakke percussiewerk van Weedie Braimah. De invloed van Herbie Hancock's *Head Hunters* is duidelijk aanwezig. Op zich is daar niets mis mee, hoewel het album - met musici van dit kaliber - daardoor wat te veel een eigen signatuur mist. Het jamgevoel ligt wellicht ook te veel op de voorgrond. De plaat kwam tot stand na een lange sessie in de Parlor Studios (New Orleans). Er zijn voldoende interessante momenten, zoals titelsong *Aftersun* en *First Light*, maar soms kabbelt de groove te veel door (*Time to Run*, *Madeleine*, *Bullet)* met te weinig dynamiek en contrast. Daardoor verliest Aftersun diepgang, maar dat geldt gelukkig niet voor de muzikaliteit.

Angelique van Os

Esther & Mateusz
What's Hard to Find
Mateuszpulawski.com
VOCAL JAZZ
*****1/2**

Een duo van stem en gitaar. Dat instrument is in handen van Mateusz Pulawski, een Poolse jongen die in 2012 besloot dat Amsterdam zijn woon- en studieplaats zou worden. Vorig jaar bracht hij met zijn Lunar

REACH NEW HEIGHTS

V21 reeds for saxophone

Vandoren®

PARIS

Distributed by www.jtmusic.nl

CHALLENGE RECORDS

NORTH SEA JAZZ 2016

CR 73370

TINEKE POSTMA

Sonic Halo

Vrijdag 8 juli, 19.30 uur, Madeira
(met Jasper van 't Hof)

CR 73411

FAY CLAASSEN &
PETER BEETS TRIO

Live at the Amsterdam
Concertgebouw -

A Tribute to Rita Reys

Zaterdag 9 juli, 23.30 uur, Madeira

CR 73378 / CR 73406 (vinyl)

YURI HONING ACOUSTIC QUARTET

Desire

Zondag 10 juli, 18.45 uur, Madeira

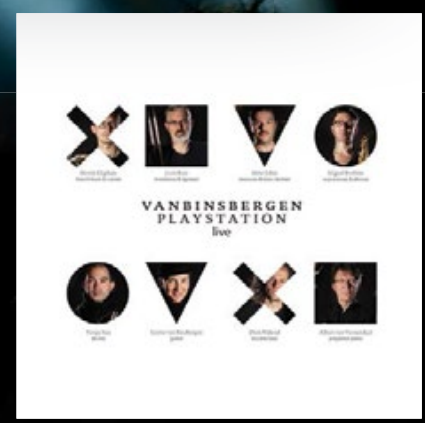

ZZ 76123

VANBINSBERGEN PLAYSTATION

Live

Zondag 10 juli, 22.00 uur, Madeira

NORTH SEA JAZZ AANBIEDING

Deze albums zijn met 15% korting te koop via **www.challengerecords.com**, *door deze discount code te gebruiken:* **NSJ16.**

De actie loopt tot en met 11 juli 2016.

Cd's

Quartet de cd *Half Moon Heart* uit. Esther van Hees is de zangeres; zij komt uit België en heeft onlangs haar naam in Von Haze veranderd. De internationale markt, nietwaar. Lijkt me niet nodig, want ze kan - zeker vocaal - heel goed op eigen benen staan. Aan dit album ligt een bijna klassiek romantisch verhaal ten grondslag. In een opwelling reed het duo naar Parijs, huurde een snikheet appartement en nam daar 's nachts dit album op. Heel goed, zo deden de Vijftigers dat vroeger ook. *What's Hard to Find* gaat voor Pulawski over het herontdekken van de geest. Lijkt zware kost, maar dit album is heel goed te doorstaan. Intiem en fijnzinnig.
Coen de Jonge

Paolo Fresu/Richard Galliano/Jan Lundgren
Mare Nostrum II
ACT
MELANCHOLY MUSIC/ JAZZ
****
Er zijn slechtere oorden om muziek op te nemen dan Pernes-les-Fontaines. De titel mag dan wel *Mare Nostrum II* zijn, de zee is nog een heel eind rijden vanaf dit plaatsje ten zuiden van Carpentras. De Provence dus, en dit album met twaalf stukken heeft dezelfde lome en wat melancholieke sfeer die je daar kunt ondergaan. Ze doen alles met z'n drieën, trompettist Paolo Fresu, accordeonist (en soms bandoneonist) Richard Gailliano en pianist Jan Lundgren. Een Sardiniër, een Fransman en een Zweed – mooier kun je je de Europese eenwording haast niet voorstellen. Luister eens naar *E Varie Notti Tre Vie Notai* van Fresu: een en al lieflijkheid en melodie. Ze hebben zo'n beetje om-en-om een compositie ingeleverd, hoewel er ook iets van Satie (*Gnossienne No. 1*) en Monteverdi op de standaard stond. Leidt allemaal tot prachtige muziek in handen van dit drietal, in dat dommelige plaatsje bij de Mont Ventoux.
Coen de Jonge

Giant Tiger Hooch
Panda Panda Panda
Sounds Haarlem Likes Vinyl
BOOGIE 'N BLUES
****
Het Amsterdamse combo Giant Tiger Hooch wentelt zich graag in het imago van onbehouwen bierkantelaars, en dat is maar goed ook, want hippe gastjes zijn er al ruim voldoende.
Na het underground succes van het debuut *76* een paar jaar terug, achtte de band het een goed idee om producer Mischa den Haring in te huren voor de opvolger. De T99-voorman heeft niet gepoogd de Tigers in een keurslijf te dwingen, maar waarschijnlijk slechts enige eenheid in de productie gebracht, waar het debuut wel erg rauw op de maag lag. Gelukkig zijn de scherpe kanten gebleven, en rockt en stompt Panda Panda Panda verder even onweerstaanbaar als *76*. Het is moeilijk een etiket op de band te plakken, maar ergens tussen Howlin' Wolf en Q65 moeten we het toch wel zoeken. Garageblues, zullen we het daar op houden? En verdomd lekker ook!
Dietmar Terpstra

Jasper van 't Hof
No Hard Shoulder
Very Open Jazz Records/ Painted Dog
JAZZ
****
Het is met pianist Jasper van 't Hof net zo als met trompettist/bugelspeler Ack van Rooyen: wereldberoemd over de grens maar achteloos bejegend in ons land. Toch gaat Van 't Hof (1947) onverdroten door met zijn roeping. Een akoestisch kwartet is dit keer zijn palet; tenorsaxofonist Dick de Graaf, bassist Stefan Lievestro en drummer Jamie Peet zijn de mannen met wie hij zeven stukken opnam in Theater Bouwkunde in Deventer.
Je zou zeggen dat de pianist op die manier terugkeert naar een traditioneler aanpak, maar dan luister je niet goed. Zijn composities hebben daarvoor teveel diepte; stukken als *Tomorrow Is Not From Yesterday* en *Fugawe* zijn enerzijds complex genoeg om interessant te blijven, maar ook weer zo open dat ze door bijvoorbeeld Tineke Postma kunnen worden gespeeld. Latin-invloeden klinken in *Tacon De Aguja Rosa,* en *Once Upon A Black Grouse* swingt genotzuchtig maar is harmonisch ook weer intrigerend.
Coen de Jonge

Lettuce
Crush
Lettuce, import Japan
FUNK
****1/2
Gitarist Eric Krasno trad met het jazzy funky trio Soulive al vaak in Europa en ook in ons land op, maar zijn zevenkoppige hobbyband Lettuce was hier nog nooit. En dat terwijl ze nu al vijf fantastische jazzy funkalbums uit hebben: *Outta Here* (2012), *Live In Tokyo* (2005), *Rage* (2008), *Fly* (2012) en *Crush* (2015). Wie deze albums kent, weet hoe zeer het doet dat ze hier nog niet optraden, temeer daar de verslagen uit Amerika en Japan zo juichend zijn: *they cook! Crush* is hier alleen als peperdure Japanse import verkrijgbaar (of als digitale download van hun website), maar gelukkig bestaat er ook nog zoiets als Spotify. De zeven leden speelden in 1992 al samen op Berklee College als jamband en kwamen tien jaar later opnieuw bij elkaar. Krasno is echt de ster van de groep met zijn gedreven gitaarspel, maar de blazerssectie drukt ook haar stempel. Om van bassist en drummer nog maar te zwijgen. Ook hammondorganist Neal Evans van Soulive is inmiddels vast bandlid. Slechts incidenteel maakt de groep gebruik van gastvocalisten (Alecia Chakour zingt *He Made A Woman Out Of Me*, Nigel Hall zingt *Sounds Like A Party*). Lettuce is meer dan de ultieme seventies funk, ze geven een nieuwe invulling aan het genre met hun gelaagde sound.
Sjeng Stokkink

Gregory Porter
Take Me To The Alley
Blue Note/Universal Music
VOCAL JAZZ/SOUL
*****

Drie jaar na het wereldwijde succes van *Liquid Spirits* is Gregory Porter terug met *Take Me To The Alley*. Zijn tweede uitgave op Blue Note staat vol zelfgeschreven catchy songs, die variëren van zwoele ballades tot aanstekelijk swingende grooves, bluesy ritmes en laidback jazzimprovisaties. Porter werkt wederom met producer Kamau Kenyatta. Weliswaar treedt de Amerikaan niet buiten zijn comfortzone, de plaat ligt qua sound en sfeer in het verlengde van diens voorganger, maar dit gouden duo flikt het opnieuw. Met zijn herkenbare flexibele stem brengt de zanger prachtig uitgesponnen songs met zijn uitstekende musici naar een hoog niveau. Ook blijft er liefde voor de jazztraditie, waarbij Chip Crawford (p), Aaron James (b), Emanuel Harrold (d), Yosuke Sato (s) en gasten Tivon Pennicott (ts), Keyon Harrold (trp), Ondrej Pivec (orgel) voldoende ruimte krijgen. Mooi is ook het duet, *Take Me To The Alley* met zangeres Alicia Olatuja. Troef is de persoonlijke lading van de poëtische, soms directe teksten, zoals het aanstekelijke *Don't Loose Your Steam*, (over zijn zoontje), lyrische opener *Hold On* - bewerking van track met dance-duo, Disclosure - en opnieuw sterke protestsongs *Fan The Flames* en *French African Queen*. Kortom, Gregory Porter *on repeat*!

Angelique van Os

Ilse Huizinga
Here's To Maya Angelou
Daybreak/Challenge
VOCAL JAZZ & POETRY
***1/2

Een eerbetoon aan Maya Angelou. Die naam zal niet iedereen iets zeggen, maar dat ligt anders in de VS. Angelou (1918-2014) was een hooggeprezen Afro-Amerikaanse schrijfster en dichteres, die actief was in de burgerrechtenbeweging. Haar werk werd in brede kring gewaardeerd, zozeer dat ze een gedicht mocht voordragen bij de inauguratie van Bill Clinton en in 2011 de Presidential Medal of Freedom kreeg. Zangeres Ilse Huizinga heeft haar zevende album opgehangen aan teksten van Maya Angelou. Pianist Erik van der Luijt zorgde voor de muziek, waarbij hij enkele keren inspiratie vond bij bestaande modellen; zo lijkt *The Old Ones* nogal op *The House Of The Rising Sun* en de aanloop voor *Song For Willie* heeft veel van *Fever*. Ilse Huizinga is duidelijk bevlogen door het werk van Angelou; ze brengt de stukken vooral overtuigend als ze die in het midden- en lage register vertolkt, meer als chanteuse. Daarnaast kan ze heel hip te werk gaan, zoals in de song *Adhering*.

Coen de Jonge

Remy van Kesteren
Tomorrow Eyes
DGG/Universal
MODERN CREATIVE
****

Remy van Kesteren is een harpist die meestal klassieke muziek speelt. Toch is het van belang dit album in een jazzperiodiek te bespreken, want kijk eens naar zijn begeleiders: Martin Fondse op piano, Ties Mellema op baritonsax, Joost Kroon op drums en ook trompettist Eric Vloeimans op enkele stukken. Verder horen we nog violiste Leticia Moreno en zanger Michael Prins. Fondse (medeproducer) had ook de hand in enkele composities; de meeste zijn van Van Kesteren zelf. Dat laatste was de voornaamste drijfveer voor dit album, want alleen maar spelen bevredigde de harpist na twintig jaar niet meer. Veel stukken ontstonden door te experimenteren. Zo bloeide *Leviathan* op nadat Van Kesteren en Mellema zich enkele dagen hadden opgesloten; uiteindelijk ontstond er een geheel nieuw stuk op basis van een 11/8 maatsoort. Fondse schreef - tot steun in de strijd - ook een stuk met de titel *Ties*; Mellema was toen net aan een chemotherapie begonnen.

Coen de Jonge

Guy King
Truth
Delmark/Music And Words
BLUES/JAZZ
****

Israeliër Guy King verkaste als tiener naar Amerika en woonde in Memphis, New Orleans, Brazilië en uiteindelijk Chicago, waar hij geruime tijd in de band van zanger/bassist Willie Kent speelde. Voordat de zanger/gitarist de oversteek maakte, had hij de stijlen van Wes Montgomery, Albert en BB King, T-Bone Walker en Johnny 'Guitar' Watson intensief bestudeerd en bestempelde hij Ray Charles als zijn favoriete zanger. Hier interpreteert hij flink uit de oeuvres van zijn helden, maar het aardige is dat juist de vier zelfgepende nummers het meest zinnenprikkelend zijn. *My Happiness* klinkt lichtvoetig jazzy, *A Day In A Life With The Blues* is de klaagzang van de man die op zijn eerste date de dame niet in bed weet te krijgen. De instrumental *King Thing* staat bol van met jazzy intervallen gelardeerd snarenwerk. Compleet met de hier aanwezige blazers is King een North Sea-artiest in spe.

Rien Wisse

Julian Lage
ArcLight
Mackavenue Records
GITAARJAZZ
****

Meestergitarist Julian Lage heeft een nieuw trio. Scott Colley is de bassist en Kenny Wollesen de drummer; mensen die hem uiterst gespitst volgen op zijn onvoorspelbare route door elf stukken. Lage is een monster op elektrische gitaar, maar dan wel iemand die de finesses opzoekt en geen heil ziet in technisch machtsver-

Cd's

toon en overdonderende explosies. Een van de stukken is *Presley*: daar zou je veel rock- en stampwerk verwachten, maar nee: het is een lichte en poëtische ode. Niet dat de gitarist bang is voor een fikse groove*, Harlem Blues* (een eeuw geleden gemaakt door W.C. Handy) klinkt kordaat en swingend, en zijn eigen compositie *Prospero* kent ook een forse beat. Maar het mooist klinkt Lage toch als hij als een soort blazer vanuit fraaie melodieën te werk gaat, zoals in de oude *Persian Rug* en de ballad *I'll Be Seeing You.* Alsof hij heen-en-weer schiet door een eeuw muziek.
Coen de Jonge

Nils Landgren & Janis Siegel
Some Other Time – A Tribute To Leonard Bernstein
ACT
JAZZ
****1/2
Een prachtig eerbetoon door de Zweedse trombonist/zanger Nils Landgren aan componist Leonard Bernstein. Daarvoor heeft hij een aantal stukken uit de *West Side Story* geselecteerd, maar ook een lied uit de musical *On The Town: Some Other Time* (dat in de filmversie van 1949 werd weggestreept, waarschijnlijk omdat Frank Sinatra in 1944 al een song met die titel in een film had gebruikt). Verder horen we ook het prachtige lied *Lonely Town* (eveneens verdwenen in de filmversie van *On The Town*). Voor het vocale deel heeft Landgren bijstand gezocht van zangeres Janis Siegel, die we kennen van de vocalgroep Manhattan Transfer. Achter dit alles horen we leden van de Bochumer Symphoniker, die arrangementen spelen van dirigent Vince Mendoza. Mendoza maakte er schitterende verpakkingen bij; in enkele gevallen roepen ze de herinnering aan de kleuren van Gil Evans op. Landgren zelf zingt ook fraai, en zijn trombonesolo in het slotsuk *A Simple Song* is ronduit indrukwekkend.
Coen de Jonge

Ruud Meijer
Vrouwen
Buzz/Challenge
SINGER/SONGWRITER
***
Eigenlijk heet dit album kortweg Meijer; daarmee wil zanger/tekstdichter/componist en gitarist Ruud Meijer benadrukken dat het een resultaat is van een collectief. Dat geheel groeide langzamerhand; eerst was het toetsenist Charly Zastrau die de liedjes voorzichtig tot leven bracht. Daarna kwamen Martin Fondse en Eric Vloeimans erbij, en vervolgens mensen als Michiel Borstlap, Mete Erker en gitarist Reyer Zwart. Sommige liedjes (zoals *Het Voordeel Van De Twijfel)* liggen ietwat in de lijn van Herman van Veen, andere klinken als een nieuwe opgang van Jacques Brel. De teksten van Ruud Meijer doen nogal solipsistisch aan; romantische treurnis en bekommernis over eigen sores terwijl je die toch meestal zelf veroorzaakt hebt. Denk aan Franse chansons van een halve eeuw geleden. Meijer zingt met veel overtuiging, en muzikaal klopt het allemaal prima. Maar ja, dat zelfmedelijden…
Coen de Jonge

Mo' Blow
Live In Berlin
Act/New Arts/Challenge
JAZZFUNK
****
Mo' Blow is een Duits kwartet dat zich met albums als *Funkatristic* (2008) en *For Those About To Funk* (2011) bewees als een van de meest funky jazzacts van Duitsland, dus wanneer zij met een eerste livealbum komen, worden de oren gespitst. Felix Falk (saxes, didgeridoo, percussie), Matti Klein (rhodes), Tobias Fleisher (basses) en Andre Seidel (drums) vormen het kwartet en ze ontvangen op de tien tracks diverse gasten, waaronder hun voormalige producer Nils Landgren, die zowaar zingend en trombone blazend Adele's *Rollin' In The Deep* opfunkt. Ook de swingende afsluiter *Gimme The Boots* is met Landgren. *Fried Chocolate* klinkt net zo lekker als de titel, met ene Kacper Smolinski op harmonica, en *Along Came Mag* bevat een groovy vibrafoonsolo van Franz Bauer. Op *Ray* gaat het tempo even omlaag en hoor je een prachtige unisono-performance van violist Adam Baldych samen met Falk. Verder is *Mo' Blow* gewoon een superieure jamband, waarin vooral de didgeridoo, de rhodes en de *thumping* bass regelmatig frapperen.
Sjeng Stokkink

The Reverend Shawn Amos
Loves You
Put Together
BLUES/SOUL/R&B
****1/2
Naast zijn werk als A&R-manager produceerde hij Quincy Jones, werkte met Solomon Burke, nam twee militante folkrock-albums op en eerde zijn moeder met *Thank You Shirl-ee May* (2005). Toch beschouwt de 48-jarige songschrijver, zanger en mondharmonicaspeler Shawn Amos, *Loves You* als zijn officiële debuutalbum waarop hij terugkeert naar zijn roots: blues en soul. Een jasje dat hem naadloos past zo blijkt meteen bij opener *Days Of Depression* waarop zijn veelzijdige stem geschraagd wordt door de hemelse samenzang van The Blind Boys Of Alabama. Verder krijgt hij onder meer bijstand van Missy Andersen en de onvolprezen saxofoniste Mindi Abair die ook tekent voor de productie. Afgezien van een laidback versie van Jimmy Reed's *Bright Lights, Big City* komen alle, doorgaans lekker groovende songs uit eigen koker. Raakvlakken met Johnny 'Guitar' Watson, John Lee Hooker, en James Brown zijn niet toevallig. Amos heeft zijn natuurlijke habitat gevonden. Een plaatje om in te lijsten.
Marcel Haerkens

BIMHUIS

JAZZ / WORLD / IMPRO

WWW.BIMHUIS.NL

VR 6 MEI CHRISTIAN MUTHSPIEL & STEVE SWALLOW DUO
ZA 7 MEI BILLY HART QUARTET FEAT. ETHAN IVERSON, MARK TURNER & BEN STREET
DO 12 MEI DAVE LIEBMAN & RICHIE BEIRACH DUO
FR 13 MEI LULA PENA
ZO 15 MEI OLIVER'S CINEMA
ZO 15 MEI TIM BERNE SNAKEOIL
MA 16 MEI LAGE LUND TRIO
DO 19 MEI CORY HENRY: THE REVIVAL
FR 20 MEI KAJA DRAKSLER OCTET
ZA 21 MEI JASPER BLOM QUARTET & BERT JORIS
WO 25 MEI ERIC VLOEIMANS / KINAN AZMEH / JEROEN VAN VLIET
DO 26 MEI ANGLES 9
FR 27 MEI HÅKON KORNSTAD TENOR BATTLE
ZA 28 MEI LEO GENOVESE TRIO
DI 31 MEI ROUGH DIAMONDS CONSERVATORIUM VAN AMSTERDAM
WO 01 JUNI CALEFAX
DO 02 JUNI KIRK KNUFFKE TRIO
FR 03 JUNI DAVID KWEKSILBER BIG BAND
ZA 04 JUNI ARIFA – VOICES FROM THE EAST
FR 10 JUNI FINALE SENA DUTCH JAZZ COMPETITION
ZA 11 JUNI FLY: MARK TURNER, JEFF BALLARD, LARRY GRENADIER
MA 20 JUNI TANYA TAGAQ
FR 24 JUNI PANDIT VISHWA MOHAN BHATT
ZA 02 JULI ORCHESTRE LES MANGELEPA
FR 08 JULI CHES SMITH / CRAIG TABORN / MAT MANERI
DO 14 JULI CYRILLE AIMEE
FR 15 JULI CARLA BLEY 'TRIOS'

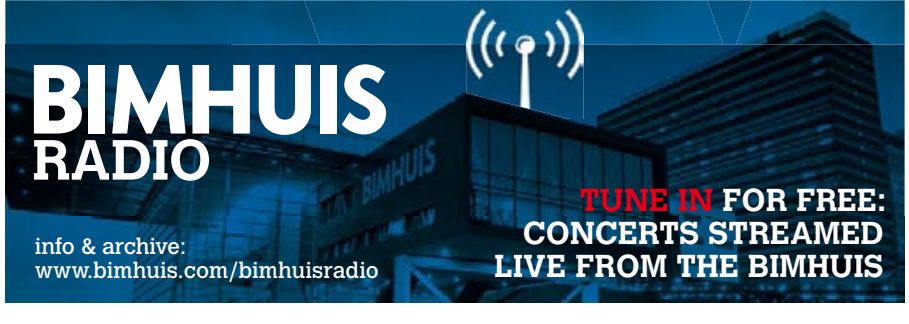

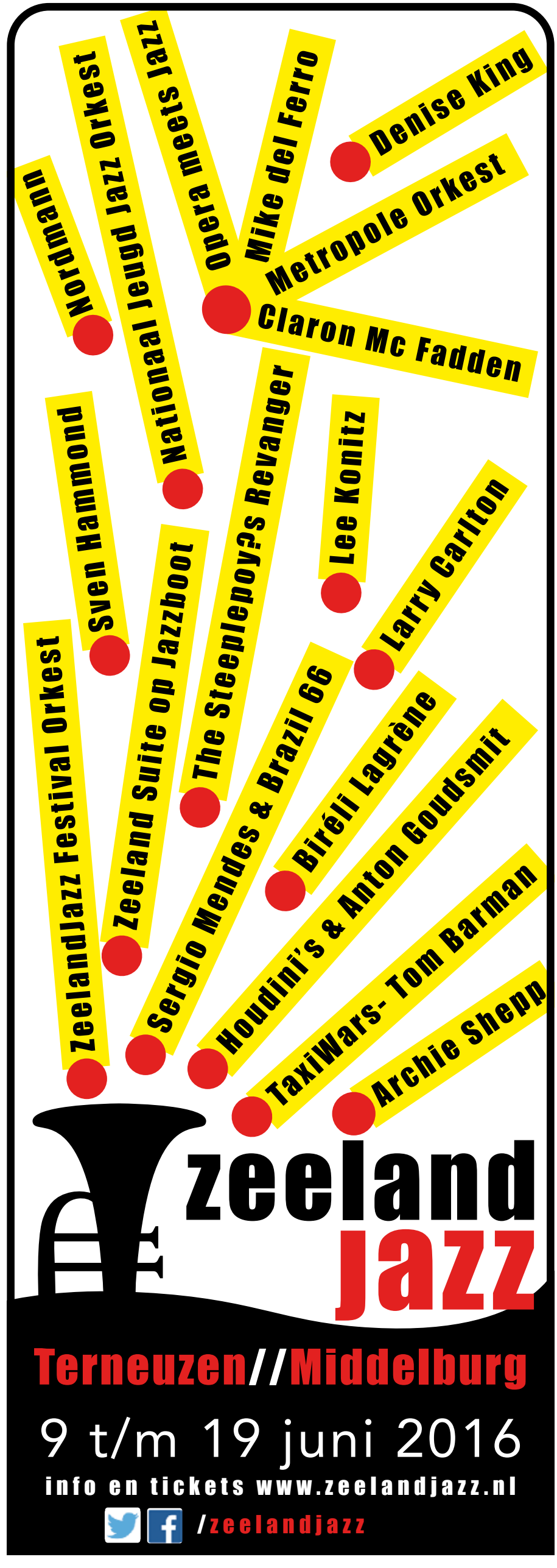

Cd's

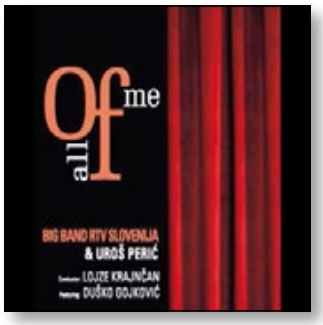

Uros Peric, Dusko Goykovich & RTV Slovenia Big Band
All Of Me
TCB Montreux
JAZZ/BIG BAND
***1/2
Trompettist Dusko Goykovich (1931) mag je met recht een veteraan noemen van de Europese jazz. De Serviër speelde met talloze grootheden en was ook een vaste waarde in de bigband van Kenny Clarke en Francy Boland. Een groot trompettist, en dat is nog steeds te horen in dit album, dat werd opgenomen in 2008. Toch speelt Goykovich niet de echte hoofdrol in deze verzameling traditioneel gearrangeerde bigband-stukken. Die is weggelegd voor pianist/zanger Uros Peric, een jongeman die helemaal gek is van Ray Charles. Eigenlijk lijkt hij qua zang nog meer op zijn idool dan Charles zelf, zo griezelig heeft hij zich ingeleefd. Er staan dan ook flink wat Ray Charles-covers op dit album. De Slovenia Big Band heeft een lange historie en dat is goed te horen: de band speelt strak en vormt een passend decor voor de gelouterde trompettist.
Coen de Jonge

Popa Chubby
Big Bad And Beautiful Live
2CD Dixiefrog/Bertus
BLUES
****
De onvermoeibare bluesgitarist/singer/songwriter Popa Chubby werd in 1960 geboren als Ted Horowitz, zoon van een snoepwinkeleigenaar (vandaar zijn omvang?) in de New Yorkse Bronx. Hij maakt al vanaf 1994 aan de lopende band albums en zijn rockende bluesfunk gaat erin als koek. Hij labelt het zelf als Jimi Hendrix meets Robert Johnson, of Muddy Waters meets Motorhead. Deze live dubbelaar bevat 27 tracks en duurt bijna twee keer de volle tachtig minuten. Naast veel eigen composities, covert hij ondermeer zijn grote helden The Rolling Stones *Brown Sugar* en *Wild Horses*, Robert Johnson *Love In Vain*, Don Nix *Same Old Blues* en *Palace Of The King* en Mason Casey *Take Me Back To Amsterdam*. Ook van zijn toetsenman Dave Keyes (*what's in a name*) worden twee composities gebracht; S*igned With Heartache* en *Blues Bearing Down*. Deze opnamen werden voorjaar 2015 gemaakt tijdens een Franse tournee en met je ogen dicht en de potmeter wijd open zit je er middenin. Chubby tourt voortdurend, was daartoe oktober jongstleden nog in ons land, dus kijk niet raar op als hij in 2016 hier weer rondtourt.
Sjeng Stokkink

The Re:Freshed Orchestra
The Re:Freshed Orchestra
Topnotch/ Universal Music Group
JAZZ/HIPHOP
****
Ruim twee jaar geleden volgden we The Re:Freshed Orchestra op de voet tijdens het studioproces van hun debuutalbum met eigen werk. De plaat zou kort daarna volgen. De plannen verliepen echter anders en de ep veranderd in een volwaardig album. Het is een topproductie geworden. En wat een werk is het geweest om al die uiteenlopende kwaliteiten van de zestienkoppige formatie in balans te krijgen, met behoud van de organische sound. Alle lof voor bandleiders Alexander van Popta, Furlan Felter, producer Shakil Bholasing en mixer Chopz. De songs wisselen qua diepgang. Ook liggen de vocalen/raps iets te veel op de voorgrond ten opzichte van het uitstekende orkest, maar er zijn genoeg parels. Zoals het donkere *Liquid* en *Starve* (fraaie feature voor MC Pink Oculus), het swingende *Another Minute* waar Poliana Vieira schittert en het instrumentale *For Real* met sterke strijkthema's. Afsluiter *Throw Em Up* is een ode aan thuisbasis Rotterdam. Het hoge hiphop-gehalte van *Da Boss* slaat wel de plank mis en *We Don't Care* vliegt qua stijlen alle kanten op. *Less is more*. Desalniettemin toont The Re:Freshed Orchestra een uitbundig en zeer muzikale plaat die spat van de energie.
Angelique van Os

Sonny Rollins
What's New?
RCA Victor/Sony
JAZZ
****
De titel van deze heruitgave suggereert dat dit een balladalbum is, maar niets is minder waar. Sterker, die '*torch song*' staat er helemaal niet op. *What's New?* (1962) was het tweede album dat Rollins maakte na zijn retraite in 1959; eerder kwam hij - na op de Williamsburg Bridge geoefend te hebben - met *The Bridge*, dat de meeste aandacht heeft gekregen. De titel *What's New?* verwees naar het populaire gebruik van latin-ritmes in de jazz, waaronder de bossanova. Daar trok de saxofonist zich niet zo heel veel van aan; soms ging hij een weg die behoorlijk afweek van het stramien van bossanova en calypso. Hoewel dit zeker niet revolutionaire album in de schaduw bleef van *The Bridge* en de opvolger *Our Man in Jazz,* is het wel heel aantrekkelijk. *Don't Stop The Carnival* bevalt ook jonge luisteraars heel goed, net als *Brownskin Girl* en de gitaar van Jim Hall.
Coen de Jonge

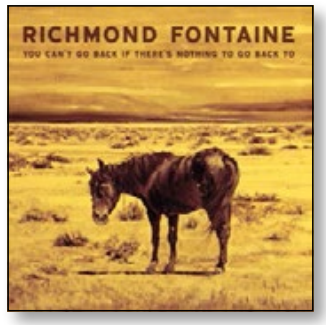

Richmond Fontaine
You Can't Go Back If There's Nothing To Go Back To
El Cortez Records/Bertus
ALT.COUNTRY
*****
Vijf jaar geleden brak Richmond Fontaine uit Portland door naar een iets breder

Curtis Salgado
The Beautiful Lowdown
Alligator/V2
SOUL/BLUES
****1/2
De geschiedenis van soulzanger/harmonica-man Curtis Salgado gaat terug naar 1978, toen hij als co-frontman deel uitmaakte van de eerste Robert Cray Band. Het in dat jaar opgenomen, maar pas in 1980 uitgebrachte album *Who's Been Talkin'* was voor beide frontmannen hun plaatdebuut. Salgado werd spil van Roomful of Blues, tourde met Santana en Steve Miller, waarna hij zijn eigen band opstartte. Voor deze negende cd onder eigen vlag schreef hij, soms in samenwerking, op één na alle nummers. Met opener *Hard To Feel The Same About Love* zet Salgado, ondersteund door de band, de kopersectie en een achtergrondkoortje de Staxsound neer. Zoals in elk nummer staat zijn Machtige Stem centraal. Daarmee kan hij zowel rauwe blues (*I Know A Good Thing*) als de hier dominerende soul aan. In de afsluitende cover H*ook Me Up* (Johnny Guitar Watson) speelt hij nog even een sporadisch partijtje harmonica à la Stevie Wonder.
Rien Wisse

publiek met het ronduit indrukwekkende *The High Country*, waarin frontman Willy Vlautin verhaalde van het leven in het Amerika waar het geen koek en ei is. Werkloze fabrieksarbeiders, ice-rokende jongeren en verdwaalde geesten bevolkten die plaat, en dat doen ze ook op *You Can't Go Back...* Het is de laatste plaat van de band, zo liet Vlautin weten, en dat stemt droef. Niet alleen omdat Richmond Fontaine zo'n fantastische alt-countryband is, maar ook omdat Vlautin blijkbaar zijn zegje heeft gedaan. Omwolkt door keyboards en pedalsteel is de zaak blijkbaar reddeloos verloren, schepen zijn verbrand, en wie voor een dubbeltje geboren is, zal nimmer tot een kwartje worden. Dat is Amerika, in de fletse ogen van Vlautin, van wie we wellicht op het literaire vlak nog gaan horen. Geen opwekkend beeld, maar we moeten het ermee doen. Ondertussen is dit natuurlijk wel een vintage Fontaine prachtplaat. Voor als het zachtjes miezert.
Dietmar Terpstra

Santana
Santana IV
Royal Potato/Bertus
LATIN ROCK/FUNK
****
Santana vier? Terwijl er al meer dan dertig Santana albums uit zijn? Dat zit zo: de originele bezetting van de eerste drie albums is na 45 jaar (Santana 3 stamt immers uit 1971) weer bij elkaar gekomen om een album vol nieuwe tracks op te nemen. Dus hoor je weer de bevlogen leadgitaar van Carlos Santana zelf, de gesmeerde leadvocals en het jubelende orgelwerk van Gregg Rolie, het gitaartegenwicht van Neal Schon en het stuwende ritme van het tandem Michael Carabello op percussie en Michael Shrieve op drums. Alleen bassist David Brown haalde 2016 niet, hij overleed al in 2000 en wordt stijlvol vertegenwoordigd door de huidige Santana bassist Benny Rietveld. De ritmesectie wordt gecompleteerd door percussionist Karl Perazzo en grote verrassing: Ernie Isley is de leadvocalist op twee van de zestien tracks. Veel uptempo werk, niet zelden met een latinsausje, maar ook een aantal gevoelige ballads en een enkel bluesje; het beproefde Santana recept blijft ijzersterk overeind en boeit nog steeds, de volle 75 minuten hier. En wil je het nog eens live meemaken: 10 juli staan ze op Bospop!
Sjeng Stokkink

Kavita Shah
Visions
Inner Circle Music/Naïve Records
JAZZ/WORLD
****
We kennen Lionel Loueke als een intrigerende gitarist, maar hij is meer dan dat. Hij is ook globetrotter en producer van dit rijke album van zangeres Kavita Shah. Zij komt uit New York en spreekt vloeiend Spaans, Portugees en Frans, maar haar wortels liggen in India. Haar muzikale interesses waaieren net zo breed uit als haar talenkennis. Shah is niet van gisteren; ze studeerde in Harvard en haalde later haar Masters in Jazz Voice. *Visions* kon haast niet anders dan een multicultureelalbum worden; een compositie van Wayne Shorter (*Deluge*), liedjes van van Joni Mitchell (*Little Green)* en Stevie Wonder (de titelsong), *Triste* van Jobim – plus eigen werk. En een *Tabla Interlude*, gespeeld en vocaal ingeleid door Stephen Cellucci. Het muzikale spectrum bestaat verder uit instrumenten als sax, fluit, gitaar, piano, kora en veel percussie – maar ook op enkele stukken een strijkkwartet. Nee, Shah kent geen keurslijf.
Coen de Jonge

Sinas
Dutch Wave
Sinas Records/Painted Dog Records
GLOBAL DANCE MUSIC
****
Het Amsterdamse trio Sinas heeft na *Petite* (2014) nu met opvolger *Dutch Wave* nog meer een eigen smoel gekregen. Het bruist en spettert. Frontman Wouter Schueler drukt met dansbare grooves en beats een geheel eigen stempel op de stukken, door de mix van stijlen en culturen uit alle hoeken van de wereld. Van klezmer, afrobeat, tot Indiase meditatie, aangevuld door stevige beats van drummer Bas Bouma en een dosis elektronica en soundscapes van Maarten Helsloot op toetsen. Schueler vult het geheel aan met een rijk kleurenpalet door naast saxen ook klarinet en de bansuri (Indiase bamboefluit) te spelen.

Cd's

Groot verschil met voorgaande platen is dat *Dutch Wave* volledig in de studio geproduceerd is. Wie het niet weet, zou denken dat de groep nog uit de oorspronkelijk bezetting van acht man bestaat, zo rijk klinkt het geheel. Het is geen luistermuziek, en sommige stukken zijn wat aan de drukke kant (*Chica Cicada, Dutch Wave*), maar een getraind oor hoort weldegelijk de vele lagen. Een powertrio van formaat.
Angelique van Os

Ronald Snijders
The Nelson & Djosa Sessions
V2 Records
WORLD JAZZ
*****
De eerste vijf albums van Ronald Snijders, een van de beste fluitisten van Nederland, zijn nauwelijks meer te vinden. Reden voor producersduo Nelson & Djosa ze op een bijzondere manier onder de aandacht te brengen. Ze brachten Snijders samen met de top uit de jazz en de wereldmuziek. De Braziliaanse legendes van Azymuth ondersteunen hem in het prachtige *Brazilian Blue,* highlife-grootheid de saxofonist Orlando Julius maakt met Heliocentrics-zangeres Latoya Ekemode *Funky Flute* tot een laidback juweeltje. En dan duikt in *Mali Funk* n'gonimaestro Bassekou Kouyate op, een van de uitschieters van een al geweldig album. Het houdt niet op: zanger Ed Motta (Brazilië), jazzdrummer Jamire Williams met zanger Dwight Trible en tot slot de Colombiaanse harpist Edmar Castaneda. Tijdens zijn muzikale wereldreis doet Snijders natuurlijk Suriname aan in het zwoel swingende *Kasekojazz* met trompettist Avishai Cohen. Hier brengt hij zijn klasse op de dwarsfluit heel sterk tot uiting in ritmische frases.
Rik van Boeckel

The Soul Snatchers
Where Y'At
Social Beats/Painted Dog
FUNK
****
Het alweer derde album van onze nationale funktrots The Soul Snatchers ademt nog meer New Orleans dan voorheen, ongetwijfeld een gevolg van het feit, dat de heren er onlangs persoonlijk een kijkje namen. *Humpin' & Bumpin'* stelt als opener meteen orde op zaken: een gedreven instrumental met puike blazersriffs en pakkende organsounds. Van de twaalf eigen nummers op dit album zijn er vijf voorzien van de vocalen van Jimmy Bellmartin, die net als Charles Bradley en Lee Fields bij de Daptones zorgt voor de seventies-authenticiteit van het gebodene. De opvallend sterke basis van het Soul Snatchers materiaal is te danken aan het gegeven, dat juist bassist Ton van der Kolk en drummer Phil Martin de voornaamste componisten van de groep zijn. Wie zweert bij het geluid van The Meters, zal zich aan *Where Y'At* geen buil vallen, terwijl een track als *Just Like Sly* ook een niet mis te verstane vingerwijzing is. Het album is natuurlijk ook uit op vinyl, alleen mist daar op onduidelijke wijze het nummer *How Ya Do It*, een van de vijf Bellmartin spots.
Sjeng Stokkink

The Staple Singers
Faith & Grace, A Family Journey 1953-1976
Stax/Concord/Universal
GOSPEL/SOUL
*****
Deze familiegroep van zanger/gitarist Roebuck 'Pops' Staples en zijn kinderen, waarvan de bekendste - Mavis - nog altijd actief is, was van groot belang in de jaren zestig. Ten tijde van de Amerikaanse burgerrechtenbeweging stonden zij vooraan naast Martin Luther King en liedjes als *Freedom Highway*, *Why (Am I Treated So Bad)* of *Respect Yourself* inspireerden generaties. Een compleet overzicht is dit niet maar wel de allerbeste poging tot nu toe. Op vier cd's is haarfijn de transitie te horen van zuidelijke countrygospel tot de gospelsoul voor het Stax-label waarmee de groep eind jaren zestig wereldfaam verwierf. Het boekwerk in deze box is ronduit schitterend met zeldzaam fraaie foto's en prima verhalen, met name van eminent gospelkenner Opal Louis Nations. Extra attractie is een bijgeleverde reproductie van hun allereerste single waarvan destijds maar vijfhonderd exemplaren werden geperst.
Kees Smallegange

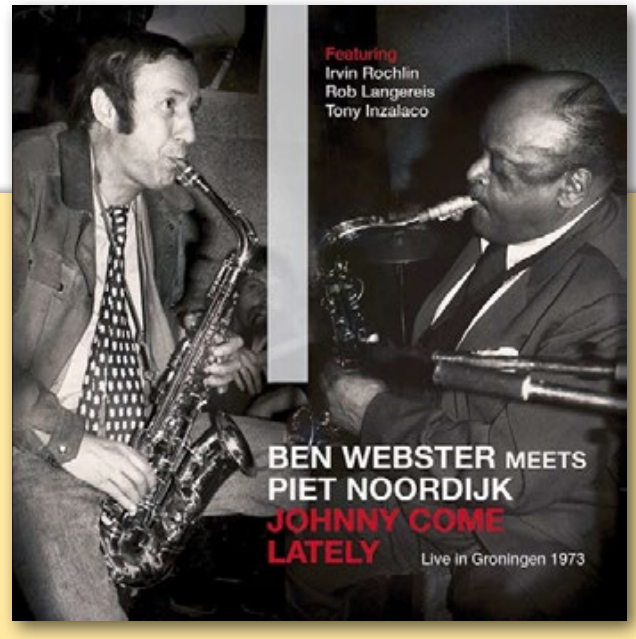

Ben Webster Meets Piet Noordijk
Johnny Come Lately – Live In Groningen 1973
NJA
JAZZ
****
Jazzclub De Koffer aan de Oosterstraat. Er konden minder dan tweehonderd mensen in maar de grootste namen kwamen zomaar langs: Yusef Lateef, Junior Cook, Freddie Hubbard, Dexter Gordon. En op 2 februari 1973 Ben Webster. "Vonden we toen heel gewoon", zegt voormalig bezoeker Ton Spelbrink. "De grootste namen, en je kon er met je fietsje naar toe. Nu zou je ervoor naar Parijs moeten of zo." Spelbrink mocht er foto's maken, maar moest dan altijd erg vroeg aanwezig zijn. Daardoor miste hij de commotie die zich buiten zijn gezichtsveld afspeelde. Webster was zoek, vergat de soundcheck en vermaakte zich ergens in een café. En de VPRO wilde het concert nog wel uitzenden... Toen hij eenmaal aan de gang raakte, was er buiten een opstotje: altsaxofonist Piet Noordijk vocht zich langs de portier en wilde meteen meespelen. Hetgeen geschiedde. Het is allemaal te horen op deze nieuwe uitgave van het Nederlands Jazz Archief; ook de verbetenheid waarmee Webster muzikaal reageerde op de furie van Noordijk. Ach, die tijden...
Coen de Jonge

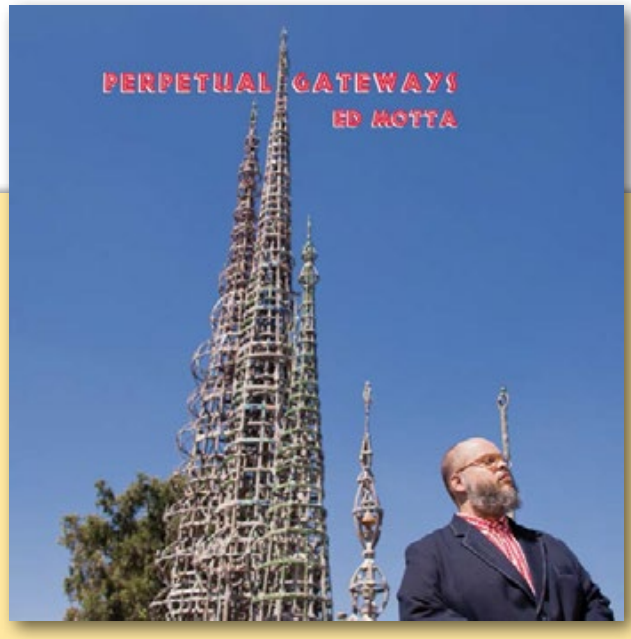

Ed Motta
Perpetual Gateways
Membran/Suburban
SOUL/JAZZ
****

Deze Braziliaanse grootheid en zanger/multi-instrumentalist is al geregeld in ons land te zien geweest, vaak in bloedvorm. Zijn plaatwerk stak daar de laatste jaren nogal schril bij af, te simpel en te vlak in tegenstelling tot wat hij live presteert. Voor dit album heeft hij zijn Engelse uitspraak flink opgepoetst en heeft zich omringd met een keur aan Amerikaanse jazzhelden als Patrice Rushen, Greg Phillinganes, Hubert Laws en vele anderen. Dat maakt een wereld van verschil. De begeleiding is subliem en geheel organisch. Zijn gloedvolle stem klinkt heel diep en de songs zijn ijzersterk. De plaat is verdeeld als een lp in twee zijden, de *Soul Gate* en *Jazz Gate*. Maar die stijlen vloeien overal net zo makkelijk in elkaar over, al is de tweede helft iets meer freaky. Producer is Kamau Kenyatta, die ook al voortreffelijk werk leverde voor Gregory Porter. Deze topplaat moet toch eindelijk Motta's mondiale doorbraak betekenen.
Kees Smallegange

Bastian Stein
Viktor
Pirouet Records
JAZZ/POSTBOP
****

Net voordat trompettist Bastian Stein klaar was met dit album, werd zijn zoon Viktor geboren – ziedaar de titel. Stein zette er acht stukken op, allemaal eigen werk, behalve *Der Abschied*, dat hij leende van Gustav Mahler: het is een parafrase van het slot van de symfonische cyclus *Das Lied Von Der Erde*. We horen twee blazers: naast Stein is dat tenorsaxofonist Johannes Enders, en het viertal wordt gecompleteerd door de Britten Phil Donkin (bas) en slagwerker James Maddren. Geen piano deze keer want de heren wilden zo open mogelijk te werk gaan. Dat horen we door het hele album heen: beweging naar alle kanten, harmonische openheid, een scherp oor voor elkaar en gevoel voor samenhang. Het eerste stuk is opgedragen aan *Tati,* de Franse cineast en acteur die weinig of geen woorden nodig had voor zijn gehobbel in een verschuivende samenleving. Een mooie metafoor voor dit album, dat het alleen van muziek moet hebben.
Coen de Jonge

Allen Stone
Radius (Deluxe Edition)
Ato/PIAS
SOUL
****

Een eerste versie van dit derde Allen Stone album verscheen vorig jaar nogal stilletjes. Nu is er deze deluxe versie met zeven extra tracks en dat is beslist degene die je wil horen. De blanke soulzanger uit Seattle betuigt zich opnieuw een uitmuntend songschrijver en zelfs 21 liedjes lang gaat zijn zeer vaardige zangstem geen moment vervelen. Allen heeft grote affiniteit met de soul van de jaren zeventig en zal dat immer uitdragen. Van blije uptempo funk in *Upside, Freedom* of *Loose* tot slepende deepsoul in *Circle Of The Wire*, het is allemaal even smaakvol. De begeleiding is al net zo aangenaam en soms verrassend, mede dankzij de Zweedse co-producer Magnus Tingsek. Hij kleurt het organische geluid soms met wat karakteristieke galm en vervorming, maar nergens overheersend.
Kees Smallegange

Sugar Blue
Voyage
MC Records/Bertus
BLUES/JAZZ
****1/2

Met het Stonesnummer *Miss You* uit 1978 ging de blues plotseling *full circle*. De tot dan toe tamelijk onbekende harmonicaspeler Sugar Blue was prominent in de song aanwezig, tourde geruime tijd met de Stones en leverde bijdragen aan drie Stonesalbums. *Miss You* stond op de setlist van elke bluesband in de zwarte wijken van Chicago. Sugar Blue is de Toots Thielemans van de bluesharp en al die duizelingwekkende pirouetten in vooral de hoge tonen waarin zowel blues als jazz doorklinken, worden in elf eigen werkjes en de Ray Charles-cover *Mary Ann* voor het voetlicht gebracht. *Sugar Blue Boogie* is pure jazz, terwijl in het autobiografische *New York City* akoestische countryblues weerklinkt. Minder alledaags is ook het duet tussen tenorsax (Eddie Shaw) en harmonica in *Mercedes Blues*. Aan de laidback zang van Blue zullen sommigen moeten wennen. Zijn harmonicawerk zal blues- en jazzliefhebbers doen watertanden en gevorderde harpsuckers slapeloze nachten bezorgen.
Rien Wisse

Team Harmony
Two Souls One Breath
Harmony Music
JAZZ
****1/2

Op *Two Souls One Breath* brengen Tim Welvaars (mondharmonika/piano) en Naomi Adriaansz (alt- en tenorsax) naast eigen composities ook bekende werken van grote musici zoals Charlie Parkers *Now's The Time*, Gershwins *I Got Rhythm*, *What A Diff'rence A Day Makes* en Brubecks *Take 5*. Door het unisono samenspel van de diepdonkere tenorsax en de mondharmonika geven Adriaansz en Welvaars deze klassiekers een geheel eigen kleur. Welvaars was de eerste leerling van Toots Thielemans en trad op met Stevie Wonder en Lee Ritenour. Aan dit album werkten mee uit Nederland Karel Boehlee (piano),

JAZZ IN TIVOLIVREDENBURG

14 MEI **KRIS DAVIS** (I.S.M RUMOR)
29 MEI **WOLFERT BREDERODE**
2 OKT **KURT ROSENWINKEL TRIO**
2 OKT **MARGRIET SJOERDSMA**
8 OKT **SABRINA STARKE**
9 OKT **TINEKE POSTMA QUARTET** FEAT. **FREDERIK KÖSTER**
21 OKT **FRANCIEN VAN TUINEN**
3 NOV **10 JAAR CLAZZ MUSIC** (MET O.A. CLAZZ ENSEMBLE, WILD MAN CONSPIRACY & TINEKE POSTMA)
6 NOV **JORIS ROELOFS** (NORTH SEA JAZZ COMPOSITIEOPDRACHT)
9 NOV **TERENCE BLANCHARD E-COLLECTIVE**
14 NOV **JAKOB BRO TRIO** (ECM ARTISTS IN CONCERT)
18 NOV **DAVID LINX**
20 NOV **THE VOICE OF MONK** FEAT. **PEPIJN VAN DER SANDE**
24 NOV **OMER KLEIN TRIO**
2 DEC **ERIK TRUFFAZ QUARTET**
9 DEC **NATE WOOLEY QUINTET**
8 APR **TRANSITION FESTIVAL 2017** (I.S.M. NORTH SEA JAZZ)

IEDERE VRIJDAGAVOND: CLOUDNIGHTS IN CLUB NINE.
KIJK VOOR HET VOLLEDIGE PROGRAMMA OP TIVOLIVREDENBURG.NL/JAZZ

TIVOLI VREDEN BURG UTRECHT

6X SOUNDZ VOOR SLECHTS €29,99

Word abonnee of geef cadeau!

Ga snel naar soundz.nl
e-mail naar abonnement@bcm.nl of bel 085-7600237
(ma-vrij, 8:30-12:30 uur, lokaal tarief)

Izaline Calister
Rayo Di Lus
EZC Records/Coast To Coast
LATIN/JAZZ/SOUL/WORLD
****
Het achtste album van de Curaçaos-Nederlandse Izaline Calister bevat opnieuw een zeer inspirerende zoektocht naar de klanken van haar geboortegrond. En hoe die te fuseren met de vele westerse invloeden die ze hier al jaren opdoet. Ze wordt daarin bijgestaan door muzikant/producer Ward Veenstra (onder anderen Nynke Laverman) die ook veel heeft ingespeeld. Er zijn prachtige bijdragen van Astrid Haring op harp, het instrument dat Izaline inspireerde bij het schrijven van diverse liedjes. Broer en meesterdrummer Roël is aanwezig met het sterk percussieve geluid van zijn groep Kuenta i Tambu. En de Arubaanse formatie Buleria speelt mee op het feestelijke *Reina Di Pordon,* dat zo maar eens een danshit zou kunnen worden. De zeer gevarieerde plaat is vaak heel ingetogen, zoals in - jawel - een versie van *Telkens Weer* (hier *Kada Be*), net als de rest van de plaat zeer gloedvol gezongen in het Papiamentu. Dat Izaline zelfs aan deze Willeke Alberti-klassieker een geheel eigen draai geeft vormt het zoveelste bewijs van haar eminente klasse.
Kees Smallegange

Ed Verhoeff (bas), Eddie Conard (percussie) en Graziele Hunsel (zang). Uit LA zangeres Sandra Booker. Welvaars' indringende spel op de mondharmonika komt met name in de titeltrack prima tot uiting. Hetzelfde geldt voor Adriaansz in *Spanish Rock Blues,* ook van eigen hand. Welvaars gooit er nog een smaakvol schepje bovenop in *Sounds like Zoot and Toots*.
Rik van Boeckel

Diverse artiesten
Things Gonna Get Better
BGP/V2
FUNK/RARE GROOVE
****
Streetfunk and jazzgrooves 1970-1977 is de ondertitel van deze zoveelste BGP-funkverzamelaar, met daarop twintig tracks. De funky clavinet van Bernie Worrell in *A Joyful Process* van Funkadelic opent dit topalbum, dat via ondermeer Oliver Sain, Vernon Garrett, Richard 'Groove' Holmes, Idris Muhammad, The Pacesetters, Billy Sha-Rae, Don Williams & The Exchange en Prettie Purdie allerlei vergeten funkjuweeltjes terugbrengt, maar ook weer een aantal niet eerder uitgebrachte tracks presenteert. Zoals het bijna zes minuten durende *Muchu Macho* door het Fatback Band alterego Macho, of *Payin' Dues* van de groep Ruby Delicious met *leadsinger* Ruby Tiger Jones. Die Engelsen van BGP spitten allerlei Amerikaanse studiobandarchieven door op zoek naar funkschatten, en hun grootste vondst deden ze ooit in de Detroit studios van Dave Hamilton. Daaruit putten ze ook nu weer, met *Things Gonna Get Better* van Clarence Coulter en het ruim zeven minuten durende en immer actuele *What's The Matter With The World* van Hamilton zelf. Voor de fijnproevers!
Sjeng Stokkink

Djelimada Tounkara
Djely Blues
Label Bleu
MALI BLUES
****1/2
De Malinese griotgitarist Djelimady Tounkara is als een van de oprichters van de befaamde Super Rail Band de Bamako een legende in de Westafrikaanse muziekgeschiedenis. Wie ooit het boek *In Griot Time* van Banning Eyre (aanbevolen Malimusic klassieker) gelezen heeft, weet waar de imposante, aimabele gitarist voor staat. Hij heeft zich zo'n beetje alle boeiende gitaarstijlen van de wereld eigen gemaakt die hij op dit instrumentale album luchtig uitvent. Begeleid door bassist/arrangeur Sékou Kanté, slaggitarist Sayon Camara en de bescheiden ingemixte percusssionist Yacouba Sissoko, neemt Djelimady ons mee naar prettige plekken voor het gehoor, met als hoogtepunten de dartelende gitaarlijnen in de bekende titel *Mansa* en het door koraklanken geinspireerde *Alloumasson Dianfama*.Op *Djeli Blues* brengen de rotsvaste steunpilaar van Afrocubism, Bill Frisell en de Super Rail Band sprankelende, soms verrassend gelaagde soundscapes.
Pieter Franssen

Viviane
Confidências
Zipmix/Xango Music
FADO
***1/2
Viviane is een fadozangeres die geboren en opgegroeid is in Frankrijk. Haar fado is niet traditioneel en sterk beinvloed door de Franse chanson. Thuis hoorde ze naast Serge Gainsbourg en Edith Piaf, ook de liederen van Amália Rodrigues. Op haar vorige albums is fado dominant aanwezig maar zijn ook invloeden uit Zuid-Amerikaanse muziek (bossanova), pop en rock te horen. Dit album komt langzaam op gang en begint pas enigszins indringend te worden in het vijfde lied: *Confidências De Minha Rua*. Dit zou je een fadochanson kunnen noemen die zich niet afspeelt in Lissabon maar in Parijs. In *Não Apagues O Amor* mengt de Portugese gitaar mooi met de accordeon en contrabas. Bij diverse liederen kun je je niet aan de indruk onttrekken dat hier een chansonniere fado zingt, wat op zich wel bijzonder is.
Rik van Boeckel

Vinyl

De vinylperserijen maken nog steeds overuren, maar de wachttijden zijn helaas nog veel te lang. Vooral voor kleinere labels, die vaak juist met de leukste items komen. Al zijn belangrijke re-issues van de majors ook niet te versmaden. Jazzism blijft de vinyl-niche omarmen: Sjeng Stokkink maakte weer een keuze uit het nimmer slinkende aanbod.

Susanne Alt
Saxify
2LP Venus Tunes/ Bertus
JAZZ/P-FUNK
****1/2

Ze is in Duitsland geboren en woont al sinds 1996 in Amsterdam. Van de zeven verschenen albums op haar eigen label Venus Tunes steekt deze nieuwe dubbelaar er met kop en schouders bovenuit. Dat is niet alleen omdat ze meer dan dertig gastmuzikanten uit binnen- en buitenland op het album verwelkomt, maar vooral omdat de meeste van de twaalf tracks zo goed uit de verf kwamen. De opener *Susie Saxophone* is al meteen een p-funk kraker van jewelste, dankzij leadvocals van Michael 'Clip' Payne en gitaarwerk van Michael Hampton, twee kopstukken van Parliament/Funkadelic. Het kakofonische karakter van de p-funk, met veel blaaswerk en veel koorzang, wordt ook op *Saxify (Single Version)* en vooral *Wednesday Funk* - beide met eregast Fred Wesley als solist - treffend vertolkt, zodat je denkt dat kant een toch wel de lekkerste van de vier moet zijn. Maar op kant twee gaat het geweld gewoon door, met *leadvocals* van Mavis Acquah (Hardsoul) in *The Harder We Fight*, Fred Wesley als leadvocalist in *Throwback* en funkfanaat Jamal Thomas in *You And Me*. En zo kan over kant drie en vier ook gejubeld worden, maar we volstaan hier met het gegeven dat Miss Alt de muziek voor alle nummers zelf schreef en naast alt ook tenor en dwarsfluit hanteerde. Echt een prachtplaat!

JJ Cale
Travel-Log
Silvertone/MoV/Bertus
POP/SOUL/FUNK
****

Eric Clapton kwam er altijd voor uit, dat JJ Cale een grote inspiratiebron voor hem was, vooral nadat hij met diens composities *Cocaine* en *After Midnight* grote hits scoorde. Het gitaarspel van Dire Straits' Mark Knopfler doet ook erg aan dat van JJ Cale denken en hij werd er wereldberoemd mee, maar van hem was bronvermelding veel moeilijker op te tekenen, en hij coverde JJ ook nooit. Leve JJ Cale dus, ook al overleed hij zomer 2013 aan een hartaanval. Zijn zeventien albums wil je allemaal in de kast hebben staan, dus ook deze negende uit 1989, met veertien uiteraard eigen composities, die stuk voor stuk de moeite waard zijn. Cale's *easy going* swingfunk is absoluut uniek, zijn productie een schoolvoorbeeld van *less is more*, en zijn vocalen immer hartverwarmend. Er zijn maar weinig muzikanten die nooit één slecht nummer opnamen en JJ Cale staat voor eeuwig vooraan in deze rij!

Sly & The Family Stone
A Whole New Thing
Epic/MoV/Bertus
FUNK
****

Het debuutalbum van een van de belangrijkste funkgroepen ooit beleeft zijn zoveelste reissue, en terecht, want iedereen moet de eerste stappen van deze legendarische groep gehoord hebben. Hoewel het in 1967 nog niet meteen door iedereen opgepakt werd en er ook geen singlehits op staan, is er achteraf aardig wat gesampeld uit dit album in vooral hiphopkringen, zodat er onwillekeurig meer herkenningspunten zijn dan je verwacht. Het album duurt met zijn dozijn nummers nog geen veertig minuten, maar de kwaliteit is hier doorslaggevend, dankzij het retestrakke drumwerk van Greg Errico, de puntige blazerslicks van Cynthia Robinson en Jerry Martini, de vaak meerstemmige zang, het stuwende baswerk van Larry Graham en uiteraard de hoofdrol van Sly Stone, bijgestaan door broer Freddy op gitaar en zus Rose op toetsen. In '67 was dit repertoire absoluut baanbrekend, en anno 2016 klinkt het nog altijd niet gedateerd, mede dankzij de immer dwingende groove. Hun derde album *Life* werd tegelijkertijd ook opnieuw uitgebracht, zodat de eerste vijf albums nu allemaal opnieuw verkrijgbaar zijn.

Miles Davis
Live-Evil
2LP Sony/MoV/Bertus
FUNK/JAZZ
****

Uit de rijke catalogus van Miles Davis kan eindeloos gere-issued worden, en vooral zijn funky periode rond 1970 mag daarin niet ontbreken. Zo ook deze livedubbelaar uit 1971, waarop hij wordt bijgestaan door louter grootheden: Hancock, McLaughlin, Jarrett, Moreira, DeJohnette, Corea, Cobham, Shorter, Zawinul, Bartz, Carter en ga zo maar door. Zoals bij Davis gebruikelijk gaat het voornamelijk om langdurige jams, hier *Sivad* (15:13), *What I Say* (21:09), *Funky Tonk* (23:26) en *Inamorata* (26:29), naast enkele kortere nummers, allemaal even funky en gefreaked. Goede wijn behoeft geen krans, dus mocht je deze indertijd gemist hebben, sla alsnog je slag en geniet.

Nog veel meer moois:
* Taj Mahal - *Giant Step*, zijn derde album, uit 1969, een fijne dubbelaar met Jesse Ed Davis als sideman op plaat een en Mahal solo op plaat twee (Sony/MoV/Bertus) * The Allman Brothers Band - *Seven Turns* uit 1990, met Dickey Betts en Warren Haynes als duellerende gitaristen, plus het debuut van Dickey's zoon Duane, ook gitarist (Epic/MoV/Bertus) * Everything But The Girl - *Idlewind* uit 1988, indertijd het vijfde album van dit Britse singer/songwriter duo met volstrekt eigen geluid (Warner/MoV/Bertus) * Sinas - *Dutch Wave*, een 10" met vier tracks van het gelijknamige derde cd-album van deze Amsterdamse jazzact (Sinas/Painted Dog) * Cymande - *A Simple Act Of Faith*, het nieuwe album van deze seventies latin funkgroep, die decennialang niets van zich liet horen (Cherry Red/Suburban).

GIOVANCA'S VINYL CHOICE

Ergens op een terras in Amsterdam, in een bloedserieus interview over mijn werk als zangeres en ambassadrice voor Plan Nederland, vraagt de journaliste ineens: "Wat is een 'vinylgirl'?" Dat staat inderdaad op mijn Instagram-profiel, maar het klinkt erg grappig uit haar mond.

Vinylgirl is een liefhebber van de warme, nostalgische sound van vinyl, leg ik haar uit. Een verzamelaar zeg maar, een '*cratedigger*'. Denk aan iemand die uren op een boekenmarkt kratten doorspit, op zoek naar een speciale uitgave van een goed boek. Dat heb ik met lp's. En, stel ik gerust, je hoeft geen audiofiel of supernerd te zijn. Je kunt ook gewoon lekker af en toe een mooie plaat kopen zoals je ook goeie wijn koopt.

In *Giovanca's Vinyl Choice* licht ik oude, nieuwe of bijzondere platen uit en ik ben erg benieuwd welke plaat jij in de spotlight wilt zetten. Is dat Chaka, Miles, of is dat een obscure funkplaat die niet onopgemerkt mag blijven? Mail mij jouw tip uit de platenkast op vinylgio@jazzism.nl.
Heb er zin in!

Barry White & Glodean White

Barry & Glodean (Unlimited Gold Records, 1981)

Ik kan niet geloven dat ik hem in mijn handen heb. Ergens in Oost-Londen, in een piepklein vintage winkeltje, in een krat vol oude soulplaten die niemand lijkt te willen hebben, vind ik *Barry & Glodean* op vinyl. Als je ineens een lp in je handen hebt waar je al heel lang naar op zoek bent, of waarvan je dacht dat ie niet meer te krijgen was, ja, dan gaat er wel een soort *rush* door je lijf. Ik wil een vreugdesdansje doen, maar vlak boven mij bungelen - geen grap - rozenkransen en opoetasjes. Deze toko is tot de nok toe gevuld met prullaria: platen, plastic sieraden, hoeden, rolschaatsen, tweedehands koffiezetapparaten, speelgoedsoldaatjes, stropdassen. Soms liggen de beste platen en grootste schatten verstopt in dit soort gekke winkels, in plaats van in hippe platenzaken met industriële balken en een espressocorner. Nog enigszins vol ongeloof over mijn vondst zoek ik oogcontact met de winkeleigenaar. Ik vraag me altijd af of zij nou precies weten welke platen ze hebben staan. Vissen zij er eerst zelf de beste dingen uit of zijn het oude rockers die juist niets met soul- en jazzplaten hebben? Deze kan mij in ieder geval niet meer afgepakt worden, ik heb *Barry & Glodean* op vinyl!

Iedereen kent hem: de man met de diepe, sexy soulstem, z'n witte pak, gitzwarte baard, zwoel pratend in de intro's van zijn *bedroomsongs*. Op songs van Barry White werd geslowd. Van Barry White waren je ooms en tantes in Suriname of op Curaçao fan. Ik vond het vroeger glad en ouderwets, maar zoals dat vaak gaat, ontdek je soms pas later hoe invloedrijk en briljant bepaalde artiesten eigenlijk waren. Én ontdek je echt parels.

Voor mij is dat Barry's duettenplaat met zijn vrouw Glodean, die eerst in zijn achtergrondkoortje en *vocal trio* Love Unlimited zat. Het is echt een mooie plaat met een galactische hoes, waar ze beiden in een enorme pimpjas op staan. Ik hou ervan. En niet onbelangrijk, de songs op deze lp zijn prachtig. Vooral de sensuele en sferische tracks *Our Theme Part 1 & 2*; een soort ultieme versmelting tussen man en vrouw. Naast zwoel is het ook gewoon funky en orkestraal en hoor je die *signature* Barry White-discosound terug op nummers als *This Love* en *You're The Only One For Me*.
Je had Ike & Tina, Stevie & Syreeta, Tuck & Patti, Womack & Womack, maar in de categorie *husband & wife*-duo's is de *Barry & Glodean*-plaat toch wel favoriet.

Dus mocht je deze ergens tegenkomen: gelijk confisqueren en dan naar huis om 'm op te zetten bij kaarslicht en met een wijntje... In ieder geval de eerste keer!
PS: Check ook Love Unlimited en Love Unlimited Orchestra *produced by* Barry White. Zij hebben enkele prachtige albums gemaakt.

TRACKS

1 *Our Theme, Part 1*
2 *I Want You*
3 *You're The Only One For Me*
4 *This Love*
5 *Better Love Is (The Worse It Is When It's Over)*
6 *You*
7 *We Can't Let Go Of Love*
8 *Make My Life Easy Livin'*
9 *Didn't We Make It Happen Baby*
10 *Our Theme, Part 2*

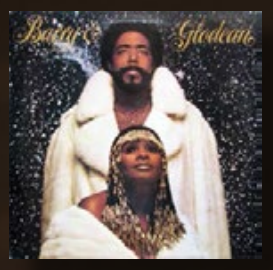

Alles Uit Grolloo

Geleidelijk los van de blues

Dit jaar zou Harry Muskee oftewel Cuby 75 jaar zijn geworden. Dat werd al gevierd met een tentoonstelling in het Drents Museum te Assen en een enorm boek. Nu zijn al zijn platen in een box verzameld. Te laat voor die tentoonstelling, maar mooi op tijd voor een nieuw speeltje van Johan Derksen: Grolloo als Woodstock van het Noorden.

TEKST: **COEN DE JONGE**

Wat is het?
Een op het oog niet zo'n grote box. Daarin zit toch het verzamelde werk van Harry Muskee (1941-2011), zijn platen met The Blizzards maar ook met andere groepen. Een zeer beknopt boekje en ook nog een dvd met een documentaire uit 2011 over het album *Groeten Uit Grollo*.

Wat zit erin?
Een stapel kartonnen envelopjes. Daarin 28 cd's en een dvd, een verzameling singles, *B-sides* en nog wat los spul. Op een na bevat elke verpakking een origineel album met de oorspronkelijke hoes. De stapel begint met het album *Desolation* (1966), vervolgens komen Cuby + Blizzards & Eddy Boyd met *Praise The Blues* (1967) en volgt de iconische plaat *Groeten Uit Grollo* (toen nog met één o, ook uit 1967). Zo gaat de stapel door, tot en met de waardige zwanenzang *Cats Lost* uit 2009. De originele Cuby + Blizzards vielen al in 1972 uiteen na veel gedoe over geld, drank en vrouwen. De VARA zond in 1974 nog een verlaat afscheidsconcert uit, waar ook een plaat van werd gemaakt. Daarna kwamen er minder succesvolle albums zónder de vlag Cuby + Blizzards (zoals *Red White 'N Blue*, *Love Vendetta*, *The Legend* en *Rimshots In The Dark*). Die laatste plaat uit 1986 leidde tot de definitieve breuk tussen Muskee en gitarist Eelco Gelling – een breuk zo rigoureus dat het Gelling verboden werd zich bij de begrafenis van Muskee te vertonen. Nu en dan kwam er toch nog wel een plaat onder de Blizzards-titel uit, met wisselende bezettingen, en vanaf midden jaren negentig pakte Muskee de naam weer op voor een band waarmee hij tot het eind zou werken.

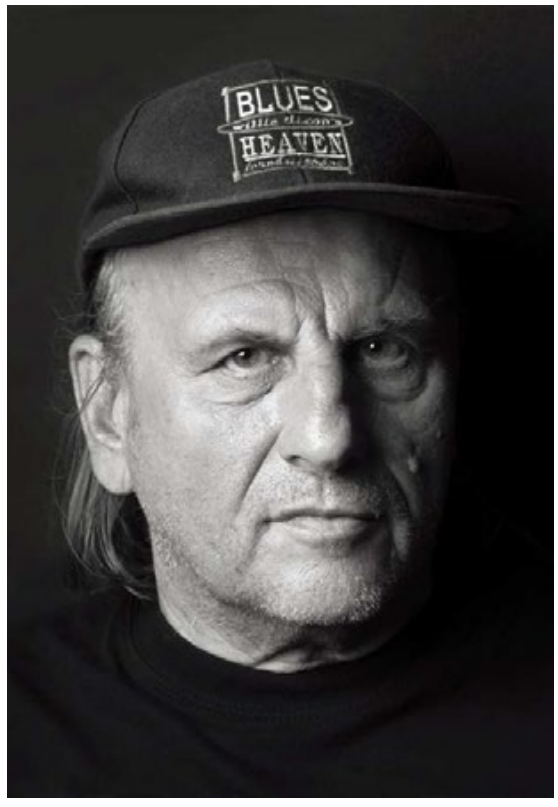

Is de box makkelijk te hanteren?
Aan de ene kant is het heel eenvoudig. Elk hoesje bevat een album zoals dat ooit in originele staat werd uitgebracht. Jammer genoeg zijn ze niet genummerd, dus als je de stapel onverhoeds omstoot, is de volgorde meteen in het ongerede. Gelukkig staan de covers in een balkje onderaan de inlaypagina's wel chronologisch weergegeven.

Hoe is de kwaliteit?
Ze klinken voortreffelijk, die albums vanaf midden jaren zestig. Hoewel er ook platen tussen zitten waar Muskee later van zei dat hij er niet trots op was. De stem van Cuby is altijd prominent aanwezig, en we zijn getuige hoe zijn 'Drengelse' tongval langzamerhand amerikaniseert. Tegelijkertijd horen we dat hij zijn over the top zangstijl' (waar hij later niet dol meer op was) in de loop van de jaren geleidelijk neutraliseerde. Vergelijk de ronduit huilerige vertolking van *Gin House Blues* uit 1966 met de swingende versie van *Stranger* uit 2009. Ook kwam de muziek hoe langer hoe verder van de strakke bluesschema's te staan.
Het bijgeleverde boekje is helaas een fikse teleurstelling. We missen danig een diepere toelichting (met de juiste data en bezettingen) bij al die albums. De hoofdmoot is een tekst van voetbaljournalist Johan Derksen, die een monoloog van Muskee optekende vlak voor zijn dood. Het is een op het oog ongemonteerde aaneenschakeling van losse mededelingen die ongetwijfeld door Muskee zo zijn gezegd, maar die niets toevoegen aan wat er al in ander proza (zoals *De Missie* van Jeroen Wielaert en *Windows Of My Eyes* van Albert Haar) is opgenomen.

Wat is het verhaal erachter?
In 2011 werd er in Grolloo (in de aanloop naar de zeventigste verjaardag van Muskee) al een bluesfestival georganiseerd. Hij trad er met de Blizzards zelfs nog tweemaal op – met veel moeite, niet lang daarna overleed hij. Het festival kwam niet uit de kosten en werd het jaar daarna afgeblazen. Onlangs kwam Johan Derksen in Grolloo te wonen, vlakbij het roemruchte café Hofsteenge. Derksen (oude vriend van Muskee) wil met grote voortvarendheid van het dorp een soort noordelijk Woodstock maken. "Maar dan met betere faciliteiten natuurlijk." Inmiddels adverteert de plaatselijke 'bluescamping' al met een luxe bluesarrangement. "Compleet met ontbijtbuffet, wasgelegenheid op de kamer met koud en warm water en parkeerplaats." De Drentse middenstand (en politiek) ziet wel wat in het imago van Drenthe als dé bluesprovincie. Dat meldde een gedeputeerde nog nadrukkelijk bij de opening van de tentoonstelling *Window Of My Eyes* over Muskee. Alsof die Drenten allemaal verknocht zijn aan de blues. Harry Muskee dacht daar tegenover Jazzism in 2009 heel anders over. "Welnee, klopt niks van. Als wij hier in Rolde spelen, krijgen we driehonderd man. Als die ellendeling van een Jannes komt, staan er drieduizend. Wij trekken veel meer publiek in Groningen, in Friesland of in het westen, niet hier." De box *Alles Uit Grolloo* speelt duidelijk in op de poging om blues in te zetten als marketingsinstrument. De titel is feitelijk misleidend. Harry Muskee woonde slechts zes jaar in het boerderijtje te Grolloo dat nu een museum is. Platen zijn er ook nooit opgenomen, wel voorbereid. Maar mooie verhalen zijn er ongetwijfeld geboren.

Is de box compleet?
Er zal vast wel hier en daar nog een los plaatje rondzwerven, en het livealbum *Groeten Uit Schiedam* uit 1970 (met Herman Brood) zit er ook niet bij, maar voor de rest heb je hiermee toch wel alles binnen bereik. Zij het zonder *alternate takes*. J

CUBY + BLIZZARDS:
ALLES UIT GROLLOO
USM/Universal 477 115-4

Holland International Blues Festival Grolloo, 3 en 4 juni 2016

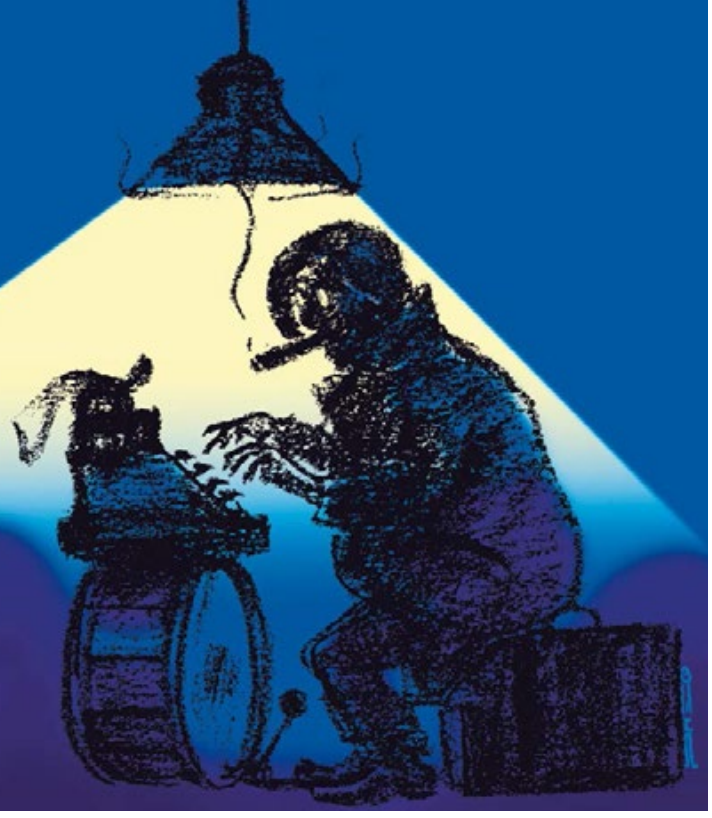

Vivat Chris Hinze

Hoeveel Nederlandse musici worden geëerd met een biografie van zeshonderd pagina's? Boy Edgar moest het vorig jaar doen met 256 bladzijden. De loopbaan van John Engels werd door Jeroen de Valk in 224 pagina's beschreven. Mijn eigen levensverhaal van Rita Reys beperkte zich tot 216 bladzijden. En zelfs de eerste 75 jaar van het veelbewogen leven van Hans Dulfer vulden niet meer dan vierhonderd pagina's.
Dat alles valt geheel in het niet bij de recente biografie van fluitist/componist/pianist Chris Hinze: 608 bladzijden op groot formaat (verschenen bij uitgeverij In de Knipscheer). De auteur Kees Ruys lijkt geen detail te hebben verwaarloosd, van de onechte stamvader Isaäc Penning Nieuwland (1795-1857) tot en met Chris Hinzes multimediaprogramma *Tibet, On The Roof Of The World* van eind 2015.
De slotmonoloog van het boek is een beknopt credo. Hinze somt de mannen op die zijn respect genieten, *bien étonnés*: de dalai lama, Dries van Agt, Muhammad Ali, Miles Davis, Glenn Gould, Johan Cruijff.
"Jezelf trouw blijven... Zonder mezelf op wat voor manier dan ook met deze grootheden te vergelijken, heb ik dat op mijn manier ook nagestreefd. Nogmaals: het leven overkomt je, keuzes maak je niet. Maar als ik in mijn leven één ding heb gedaan, is het muziek maken zoals ik dat heb willen doen, met mensen die ik goed en prettig vond. Hoe die muziek genoemd wordt, interesseert me niet. Jazz, fusion, barok, wereldmuziek... *give it a name*."
Bij zo'n breedvoerige aanpak wekt het geen verbazing dat een betrekkelijk marginaal voorval uit het prille begin van Hinzes carrière ruim aandacht krijgt. Het tweede item in zijn discografie is de lp *The Present Is Past* door het trio van bassist Dick van der Capellen, waarop Hinze fluit, altfluit, piccolo en piano speelt. Dat album werd in Jazzwereld van januari 1968 uitgeroepen tot Plaat van de Maand en beoordeeld met vier sterren. Zoveel lof voor Nederlandse jazzopnamen was in die tijd en in dat blad verre van gebruikelijk. Mijn recensie, die in het boek uitgebreid wordt geciteerd, sprak ook duidelijke taal: "...verfijnde, lichtvoetige muziek... voor alles collectief van opzet... Dat het daarbij vrijwel nooit in het honderd loopt, terwijl er evenmin sprake is van behoedzaam, oeverloos freewheelen, geeft ongeveer aan waarom ik deze lp als de beste Nederlandse nieuwe-jazz-lp tot nu toe beschouw." De biograaf voegt hier, haast triomfantelijk, aan toe: "De plaat verkocht intussen matig: vijfhonderd stuks." Dat contrasteerde totaal met de lotgevallen van Hinzes volgende album. In het voetspoor van de Swingle Singers en de Franse fluitist Raymond Guiot (*Haendel With Care*) had hij zich door John Vis van CBS laten overhalen om de barok/jazzplaat *Telemann My Way* op te nemen. Dat album verkocht zo spectaculair dat Hinze er niet aan ontkwam om snel een vervolg op te nemen, *Vivat Vivaldi*, weer met groot commercieel succes.
De jazzcritici, onder wie ik, die zoveel bewondering hadden geuit voor *The Present Is Past* hadden aanzienlijk minder waardering voor Hinzes barok/jazz, en dat wordt in de biografie breed uitgemeten. Vooral recensies uit de jaren tachtig van 'zijn kwelgeest' Eddy Determeyer worden uitvoerig aangehaald: "...een soort slijmerige klanksoep... uitsluitend behaagzieke geschenkverpakkingen... een virtuoos gebrachte leegheid... De muziek van Hinze is en blijft zo vlak als een voetbalveld en zo ondiep als een pierebadje."
Muzikant en biograaf vinden het kennelijk niet alleen de moeite waard omdat alles na meer dan dertig jaar op te halen, ze roepen Eddy Determeyer in 2015 zelfs telefonisch ter verantwoording. Waarom is hij Hinze jarenlang zo trouw blijven volgen, terwijl hij in zijn recensies bijna van een afkeer van diens werk getuigde? Determeyer houdt rustig voet bij stuk: "Een journalist heeft toch niet alleen de taak om dingen te signaleren die hij goed vindt? [...] Goed, matig, slecht – je luistert ernaar en je geeft je mening. Als het om derderangs artiesten gaat, hoef je de rommel niet per se tegen het licht te houden, maar bij musici van naam ligt dat wat mij betreft wat anders. En Chris had toen een naam. Die had hij vooral te danken aan die zoete kraak-noch-smaak-barok die hij toen op de plaat heeft laten zetten, en omdat ik hem goed kende uit de tijd dat hij nog pure jazz maakte, vond ik het zinnig mijn teleurstelling daarover in de krant te blijven toelichten."*My idea exactly*.
Ik moet in zo'n geval altijd denken aan de onverslaanbare glamour-pianist Liberace, die op negatieve recensies placht te reageren met een opgewekt: "*I cried all the way to the bank*." Maar in de jazz gaat het vaak anders, zo bleek mij al veel eerder, bij bijvoorbeeld Dave Brubeck en Herbie Hancock. Ook zij verkochten gigantische stapels platen, maar bleven zich mateloos opwinden over het handjevol critici dat in jazzbladen met uiterst geringe oplage ongunstig over hun muziek oordeelde. Ik denk weleens dat je daaruit maar één conclusie kunt trekken. Zo'n muzikant beschouwt het miljoenenpubliek dat zijn platen koopt als een soort stemvee: goed voor de portemonnee, maar verder niet interessant. Voor zijn artistieke zelfrespect blijft hij zich, ondanks alles, afhankelijk voelen van dat kleine groepje puristische jazzcriticasters.

BERT VUIJSJE
www.bebopbusiness.com

ROBECO SUMMER NIGHTS 2016

4TH OF JULY

Stefano Bollani,
Jazz Orchestra of the
Concertgebouw

04 JULI

TRIBUTE TO RITA REYS

Fay Claassen,
Trio Peter Beets,
Jazz Orchestra of the
Concertgebouw e.a.

12 AUG

ERIC VLOEIMANS EN RAMÓN VALLE

in de Kleine Zaal

28 AUG

JAZZ CLUB

o.a. Margriet Sjoerdsma

ELKE VRIJDAG (JULI-AUG)

BESTEL NU KAARTEN

ROBECO
The Investment Engineers

HET CONCERT GEBOUW

Rokia Traoré

Communicatie is alles

Met haar zesde album *Né So* maakt Rokia Traoré bijna vanzelfsprekend weer indruk. De 42-jarige artieste uit Mali wil haar status echter niet groter maken dan het is. “Ik werk nog steeds vanuit mijn innerlijk en ben niet bezig met succes.” De grootste ster van Mali spreekt.

TEKST: **JEAN-PAUL HECK** FOTO’S: **DANNY WILLEMS**

Het is een rare dag in Amsterdam. Op de avond dat ze een concert moet geven in de North Sea Jazz Club is Rokia Traoré eerst en vooral bezig met haar baby. “Ik heb haar meegenomen omdat ik haar zo graag dicht tegen mij aan wil hebben. Het is best druk hoor, maar wel een voorrecht om dit zo te doen.” Ik ontmoette Rokia voor het eerst in 2003. Haar derde album *Bowmboï* was net uit en het bleek de eerste plaat te zijn die in Nederland een fatsoenlijke release kreeg. Ze zou interviews in Bussum doen, maar het label had geen vervoer vanuit België naar het Gooi geregeld. Uiteindelijk heb ik haar in Antwerpen opgehaald en zijn we naar Bussum vertrokken.
Indertijd was ze ongelooflijk verlegen en durfde ze haast wat te zeggen. Rokia weet zich dat nog heel goed te herinneren. “Ja, natuurlijk! Dat was de eerste keer dat ik echt promotie buiten mijn eigen land of Frankrijk deed. Maar ik wilde het graag op eigen houtje doen en ik vond het zo spannend.”

Rock-’n-roll

In de jaren daarna bleef de lange, frêle zangeres uit Bamako - de hoofdstad van Mali - zich stormachtig ontwikkelen. Zeker toen ze in 2013 het door John Parish geproduceerde *Beautiful Africa* uitbracht. De Engelsman, die ook mensen zoals PJ Harvey, Eels en Tracy Chapman onder zijn hoede had, gaf Traoré een haast nieuw geluid. Door het werken met Parish kreeg Traoré’s carrière nieuw perspectief. “John is iemand die alles tot de basis afbreekt en dan weer opbouwt. Hij is gepassioneerd, maar ook systematisch en praktisch. Met hem werk ik duizenden malen sneller dan met mijn vorige producers. Hij communiceert geweldig.” Op *Né So* werkt ze weer met Parish. “Na *Tchamantché* (2008, red.) veranderde mijn zienswijze. Ik wilde meer kleuren en stijlen inbrengen van westerse muziek. Maar vooral het integreren van elementen uit de rockmuziek werd een doel. Daarbij wilde ik mijn Afrikaanse identiteit niet verliezen, maar rockmuziek was wel het belangrijkste uitgangspunt. Ik wilde een nieuwe, meer specifieke sound. John was degene die mij die rock-’n-rollsound kon geven.” Dat was wel een probleem, want rockmuziek leeft totaal niet in de

En wanneer komen jullie langs bij Piano's Maene ?

De beste merken onder één dak :
Steinway & Sons - Boston - Essex (exclusief distributeur België)
Doutreligne (Maene Creation)
Yamaha - Kawai
Digitale piano's Yamaha, Kawai, Roland, Nord, Roli
Tweedehandse piano's met 5 jaar waarborg

Siebe Maene, de 4de generatie van het familiebedrijf

Hoofdzetel Ruiselede
met concertzaal en
Atelier Chris Maene

Industriestraat 42
B8755 Ruiselede
+32 51 68 64 37

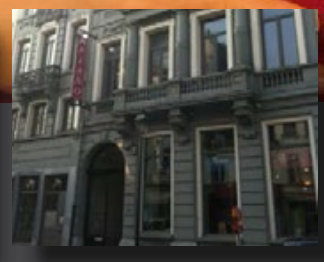

Piano's Maene Brussel
met oefenlokalen en
concertruimte

Argonnestraat 37
B1060 Brussel
+32 2 537 86 44

Piano's Maene Gent en
Steinway Piano Gallery
Belgium

P. Van Reysschootlaan 2
B9051 Gent
+32 9 222 18 36

Piano's Maene Antwerpen

Herentalsebaan 431
B2160 Wommelgem
+32 3 321 78 00

Piano's Maene Limburg
(Lanaken)

Nieuwe vestiging in
voorbereiding, volg de
vooruitgang op onze web-
site en facebookpagina.

www.maene.be

gebrevetteerd
hofleverancier van
België

www.facebook.com/
pianosmaene

Afrikaanse wereld. "Dat is waar, mensen zijn erg gericht op jazz en blues. Daar moest ik zeker ook rekening mee houden. Er is simpelweg geen connectie tussen Afrikaanse muziek en rock-'n-roll." Maar Traoré is een dame met visie. Al bijna twintig jaar maakt ze platen waarop zij op ingenieuze wijze moderne en traditionele instrumenten weet te vermengen. Ook dat is niet nieuw, maar het engagement en de diepgang die de Malinese hanteert, is uitzonderlijk. Toch komt ze toch nog een keertje terug op de inbreng van Parish. "John is ook een multi-instrumentalist en hij begrijpt mijn roots. Communicatie is alles voor mensen die uit twee verschillende werelddelen komen en een verschillende muzikale achtergrond hebben."

Gitaarmuziek

Traoré geeft wel aan enigszins bevoorrecht te zijn. Haar vader was in Bamako een succesvol saxofonist, maar ruilde die onzekere loopbaan in voor een job als succesvol diplomaat. Het gaf de familie de financiële, en ook mentale armslag om letterlijk over de grens te kijken. "De wereld bij ons thuis was altijd groter dan alleen Bamako of Mali. We reisden veel en ik had al snel door dat ik met talent en doorzettingsvermogen best een kans zou kunnen hebben om van muziek mijn professie te maken. Ik luisterde al op jonge leeftijd naar westerse artiesten zoals Talking Heads, Led Zeppelin en David Bowie. Daarnaast zitten mijn jazzroots diep: Nina Simone, Billie Holiday, Duke Ellington. Zeker ook omdat we overal woonden, kwam ik in aanraking met de gitaarmuziek. Ik vind het heerlijk om met grof geweld over de gitaarsnaren te racen. Ik hou van Pat Metheny en John Scofield, maar ook van Steve Vai en Keith Richards. Ik hou heel erg van die droge gitaarluiden zoals ik ze ken uit de jaren vijftig, zestig en zeventig." Op haar album *Tchamantché* had de gitaar voor het eerst een prominente rol. "Het heeft mijn werkwijze sterk beïnvloed. De afhankelijkheid van traditionele instrumenten is verdwenen, al grijp ik er soms nog graag naar terug. Maar ik heb mijzelf als componist en muzikant de laatste jaren wel opnieuw uitgevonden."

Projectmatig

Traoré heeft nooit getwijfeld over haar muzikale ommezwaai. "Al rond 2005 had ik hier ideeën over. Succesvol of niet, het moest gewoon gebeuren. Ik wilde terug naar mijn gitaar. Niet alleen erop spelen, maar vooral ermee componeren." Het past bij de haast projectmatige manier waarmee Traoré aan haar loopbaan bouwt. "Ik wil dingen gewoon helemaal afwerken. Stap voor stap en daar moet alles voor wijken." Dat gaat overigens al ver terug. Zo werkte zij op *Bowmboï* met het befaamde Kronos Quartet uit Amerika. "Dat was mijn eerste grote experiment." Dit keer gaat ze nog verder en

wist zij zelfs John Paul Jones, van de legendarische rockband Led Zeppelin, over te halen om mee te doen op *Né So*. Deze bassist, toetsenman en arrangeur wordt gezien als het melodische geweten van Led Zeppelin en is nog altijd een veel gevraagd producer en sideman. "John Paul is een vreselijk serieuze, maar erg aardige muzikant. Ik ontmoette hem voor het eerst tijdens het Africa Express Project, dat door Damon Albarn (Blur, red.) in 2006 is opgezet. Daar ontmoette ik veel westerse muzikanten, zoals Brian Eno maar ook John Paul. Hij heeft natuurlijk veel verstand van rockmuziek, maar ook van Afrikaanse stijlen. Voor mij was het een droom om samen met hem te werken." Opvallend is verder de collaboratie met de Venezolaanse ster Devendra Banhart. "Devendra is geweldig. Er zijn maar zo weinig muzikanten met een eigen kleur en dictie. Hij hoort daar absoluut bij, ik vind hem één van de grootste talenten van zijn tijd. Daarnaast is hij een begenadigd kunstenaar en zijn werk hangt in de beroemdste musea ter wereld."

"Ik wilde niet mijn Afrikaanse identiteit verliezen, maar rockmuziek was wel het belangrijkste uitgangspunt"

Glastonbury

Ondertussen groeit de ster van Traoré gestaag. In 2012 stond ze onder meer met Albarn op het podium en een jaar later mocht ze aantreden op het Glastonbury Festival, het grootste muziekfestival van Engeland. "Dit jaar ben ik weer geboekt. Natuurlijk heeft dat te maken met het feit dat ik tegenwoordig met een Gretsch-gitaar voor mijn buik op het podium sta." Traoré kent overigens haar positie in de popmuziek uitstekend. "De muziekwereld is helemaal niet meer geïnteresseerd in talent. Je moet een hit zijn op internet en op basis van allerlei flauwekul veel platen verkopen. Daar wil ik niet aan meewerken en de mensen die om mijn albums meedoen, vallen ook niet onder die categorie." J

Ambrose Akinmusire

“Het gaat niet om mij”

Met zijn derde album, *The Imagined Savior Is Far Easier To Paint* (2014), vestigde Ambrose Akinmusire definitief zijn naam. Lovende recensies en awards volgden. Of hij druk voelt voor een volgende plaat? “Ik weet dat het label op me wacht, maar ik neem de tijd en probeer niets te forceren.”

TEKST: **MARK BINK** FOTO’S: **EMRA ISLEK**

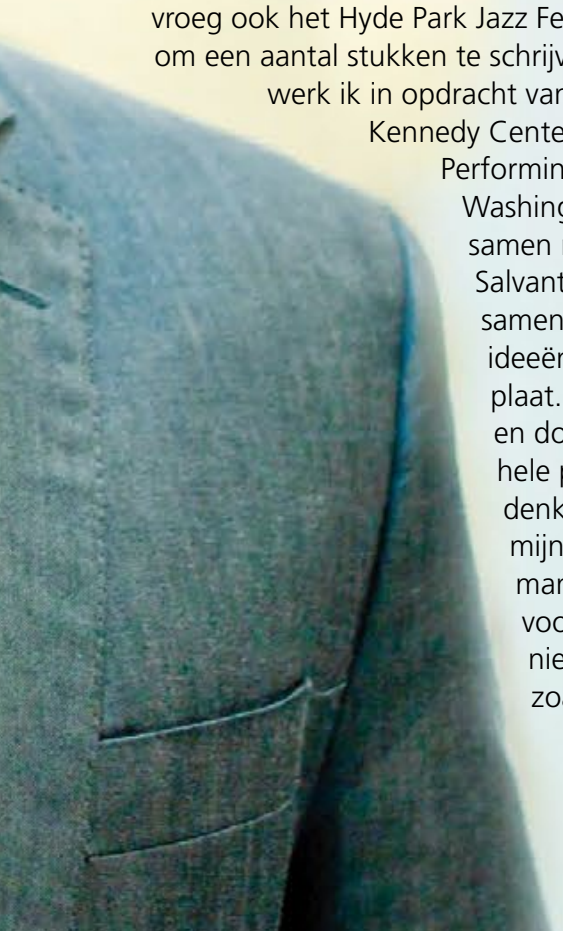

Ondanks zijn drukke schema, maakt Akinmusire een ontspannen indruk. “Er is veel gebeurd sinds mijn laatste album. Ik werk altijd aan verschillende projecten tegelijkertijd. Zo was ik recentelijk gastcomponist voor het Monterey Jazz Festival en vroeg ook het Hyde Park Jazz Festival in Chicago me om een aantal stukken te schrijven. Op dit moment werk ik in opdracht van het John F. Kennedy Center For The Performing Arts in Washington DC. Dit doe ik samen met Cécile McLorin Salvant, in mei treden we samen op.” En ja, er zijn ideeën voor een volgende plaat. “Ik schrijf continu en documenteer zo het hele proces. Ondertussen denk ik goed na over mijn volgende stap. De manier waarop ik me voorbereid op een nieuw album is niet zoals veel andere artiesten dat doen. Ik begin niet drie maanden voor de opnames met het schrijven van stukken, die ik dan opneem en uitbreng. Sommige artiesten brengen elk jaar een album uit. Dat zou ik ook kunnen doen, ik heb meer dan genoeg materiaal. Het grote nadeel van die aanpak vind ik dat de muziek vaak te gehaast klinkt. Het heeft niet de tijd gehad om te rijpen. Dat risico wil ik niet lopen. Wanneer de muziek er klaar voor is, is het zover en neem ik contact op met Blue Note.”

“Wanneer ik de studio in ga, heb ik ideeën die ik zie als een stuk klei”

Goed observeren

Voor *The Imagined Savior Is Far Easier To Paint* verzamelde Akinmusire veel verhalen, waaronder verhalen van mensen die hij tegenkwam op straat. *Our Basement (Ed)* gaat over de dakloze Ed, met wie Akinmusire op een dag in gesprek raakt. Ed eet dagelijks bij het opvangcentrum in de buurt. Als blijk van dankbaarheid en uit zelfrespect, doneert hij het kleingeld dat hij krijgt van voorbijgangers aan het opvangcentrum. Dergelijke verhalen vormden de inspiratie voor de muziek op het album. “Ik ben enig kind en was vaak alleen. Dat gaf me veel tijd om na te denken en heeft me geleerd goed te observeren. De

A horn to love

Amsterdam

Blue Rose

Saxophones

The Bad Boiy

The Seductress

www.BlueRoseSaxophones.com

o.a. verkrijgbaar bij Hampe & Berkel muziek te Amsterdam

totstandkoming van het laatste album heeft me daar nog een stap verder in gebracht. Ed had ik al vaak zien lopen op straat, maar door met hem in gesprek te gaan, raakte ik er meer van bewust hoe het leven ook kan zijn. Ik kreeg meer oog voor andere mensen en dit had zijn weerslag op mijn manier van schrijven. Sinds die laatste plaat heb ik alweer aan zo veel verschillende projecten gewerkt, dat ook dit invloed heeft gehad op hoe nieuwe muziek bij mij tot stand komt. De gebeurtenissen in mijn leven vertalen zich nu minder concreet in muziek, er is niet zo duidelijk een direct verband. Dit blijft altijd lastig uit te leggen. Het is voor mij al moeilijk te begrijpen waar de muziek die ik schrijf precies vandaan komt, dus hoe kan ik verwachten dat iemand anders dat snapt? Eerlijk gezegd maak ik me er ook niet druk om, ik laat het gewoon gebeuren. Ik heb mezelf nooit gezien als een artiest die gaat zitten om een paar nummers te schrijven en vervolgens een album opneemt. Wanneer ik de studio in ga, heb ik ideeën die ik zie als een stuk klei. Gedurende het spelen probeer ik daar iets moois van te boetseren."

Vehikel

Ambrose won de laatste jaren verschillende prijzen, waaronder de Doris Duke Impact Award en de Grand Prix de l'Académie du Jazz. Het winnen van een prijs geeft hem een dubbel gevoel. "Natuurlijk ben ik dankbaar wanneer ik een prijs win en vind ik het prettig als iemand me een compliment geeft over mijn muziek, maar het voelt toch ook ongemakkelijk. Het gaat namelijk niet om mij. De muziek was er al voordat ik bestond en zal er zijn nadat ik er niet meer ben. Ik ben slechts een vehikel, een doorgeefluik. Als ik optreed, probeer ik de muziek die tot mij komt zo eerlijk en zuiver mogelijk door te geven aan de luisteraar. Daarbij neem ik zelf zo min mogelijk ruimte in. Mijn doel is mijn publiek te laten voelen door middel van de muziek. Als ik zelf te veel ruimte inneem, ontstaat er een situatie waarin het publiek naar mij kijkt, terwijl ik iets voel tijdens mijn spel. Dat is juist niet de bedoeling. Het proces van ruimte maken voor het publiek vind ik moeilijk, in het bijzonder als ik iets speel wat heel persoonlijk is. Ik hoop dat je wat ik nu ga zeggen niet opvat als een gebrek aan motivatie, maar ik ben ervan overtuigd dat ik beter 98% dan de volle 100% kan geven, zodat er ruimte overblijft voor de luisteraar om bij zijn eigen gevoel te komen. Ik zie dat alle grote artiesten hiertoe in staat zijn."

Verantwoordelijkheid

Op *Rollcall For Those Absent* leest Muna Blake, de dochter van een vriend van Akinmusire, de namen voor van Afro-Amerikanen die zijn omgekomen als gevolg van politiegeweld. De actualiteit speelt een belangrijke rol in zijn muziek. "Stel dat je een Palestijnse muzikant spreekt die in zijn spel geen aandacht besteedt aan het conflict tussen Palestijnen en Israëliërs, dat kan toch niet? Voor mij als Afro-Amerikaanse artiest met een Nigeriaanse vader en een moeder uit Mississippi geldt iets soortgelijks, al is het minder extreem. Het zou oneerlijk zijn dat te ontkennen. Bovendien verkeer ik in de bijzondere positie dat ik een publiek heb, er zijn mensen die de moeite nemen naar mijn optredens te komen. Dat geeft me de verantwoordelijkheid om mijn publiek aan het denken te zetten over de wereld waarin we leven." Dat roept de vraag op of Akinmusire zich verwant voelt met Christian Scott, ook een Afro-Amerikaanse trompettist en een generatiegenoot, die net als hij aandacht besteedt aan de misstanden ten aanzien van Afro-Amerikanen in de Verenigde Staten. "Christian en ik kennen elkaar al heel lang. We ontmoetten elkaar toen hij zeventien was en ik achttien. We zijn heel verschillende types. Hij komt uit New Orleans, ik uit Oakland. Dat is alsof je iemand uit het zuiden van Spanje vergelijkt met een Deen. Wat we delen, is dat we goed om ons heen kijken en gebruik maken van de unieke mogelijkheid om mensen te onderwijzen. Het is ondenkbaar die kans te laten schieten." JT

"Het proces van ruimte maken voor het publiek vind ik moeilijk"

Tenorsaxofonist Hank Mobley

Hank Mobley

Man van het midden

20 maart 1961, het lijkt eindelijk te lukken – tenor-saxofonist Hank Mobley (1930-1986), geliefd door collega's maar bij een breed publiek relatief onbekend, is aangenomen in de band van trompettist Miles Davis.

TEKST: **MISCHA ANDRIESSEN**
FOTO'S: **HOLLANDSE HOOGTE**

Davis maakt er geen geheim van dat hij de opgestapte Coltrane liever door Sonny Rollins zou hebben vervangen, maar op aanraden van pianist Wynton Kelly en bassist Paul Chambers gaat hij met Mobley in zee. De dan dertigjarige saxofonist weet dat dit zijn grote kans is. Mobley weet ook dat hij gedurende zijn loopbaan al heel wat kansen op zijn minst niet optimaal heeft benut. Hij beseft dat de platen die hij tot dusver heeft gemaakt zijn faam niet hebben kunnen vestigen. En ook dat zijn typische jazzlevensstijl daaraan in niet onbelangrijke mate debet is. Hij heeft al veel te veel tijd van zijn jonge leven in de gevangenis verspild.

Beheerst en bescheiden

Met het kwintet van Miles Davis heeft Mobley al een paar opnamesessies achter de rug wanneer die twintigste maart *Someday My Prince Will Come* wordt opgenomen, het stuk dat het titelnummer van de lp zal worden. Mobley soleert zoals hij dat vrijwel altijd doet: soepel, vloeiend, onnadrukkelijk. Schijnbaar moeiteloos vindt hij melodische lijnen, zet niets extra aan en speelt geraffineerd met een finesse alsof de noten gedrukt staan. Het knappe is juist dat hij ter plekke bedenkt in welke volgorde ze moeten worden gespeeld. Hoe geweldig goed Mobley ook is, Davis zoekt iets anders en de bandleider laat dat op botte wijze blijken. Ineens is John Coltrane ook in de studio, pakt zijn tenorsax, spiekt even op het briefje met akkoorden dat Mobley voor zichzelf heeft klaargelegd en speelt een briljante solo. Het blijkt een bepalend moment. Coltrane zal een van de musici zijn die de jazz de komende jaren verandert in een muziekstijl die niet bij Mobley past. Mobley is te beheerst en bescheiden voor het ruige werk en zijn grote troeven: het geweldige vermogen om te swingen en subtiel harmonisch te soleren zijn omgekeerd niet de kwaliteiten waarop de hemelbestormers van de freejazz zitten te wachten. Mobley is beter op zijn plek bij de hardboppers, maar een hit zoals *The Sidewinder* van trompettist Lee Morgan scoort hij niet. Biograaf Derek Ansell noemt Mobley de meest onterecht veronachtzaamde jazzsaxofonist. Hij zwakt dat vervolgens wel met reden af, want iemand die alleen al voor Blue Note vijfentwintig albums opnam, kan moeilijk obscuur worden genoemd. Niettemin heeft Ansell gelijk: Mobley kreeg en krijgt niet de erkenning die hem toekomt. Dat vaststellen, is een ding, maar waarom heeft Mobley die plaats tussen de allergrootsten niet gekregen? Daarvoor zijn ten minste twee redenen aan te wijzen.

Hoe geweldig goed Mobley ook is, Davis zoekt iets anders en de bandleider laat dat op botte wijze blijken

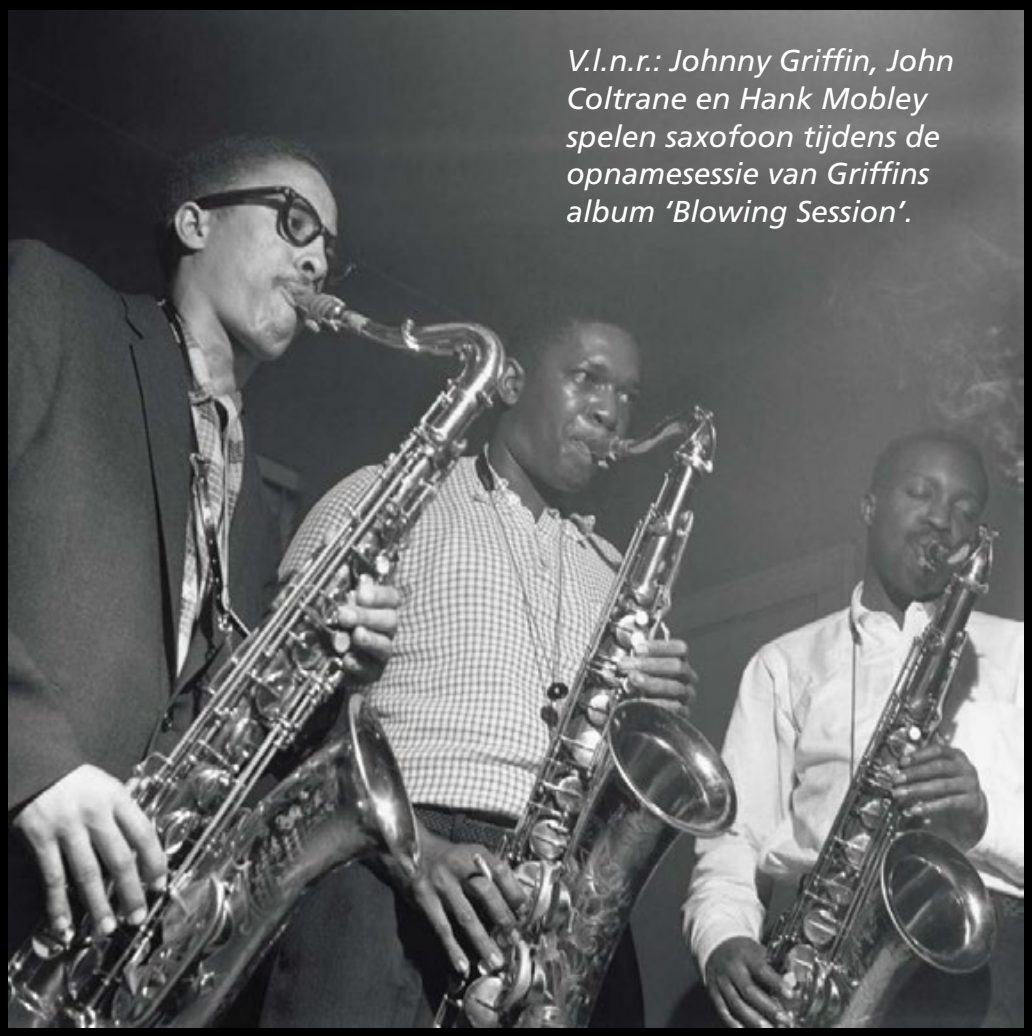

V.l.n.r.: Johnny Griffin, John Coltrane en Hank Mobley spelen saxofoon tijdens de opnamesessie van Griffins album 'Blowing Session'.

Iemand die alleen al voor Blue Note vijfentwintig albums opnam, kan moeilijk obscuur worden genoemd

Man van het midden

Het is verleidelijk om Mobleys carrière samen te vatten in 'wat als-momenten' en daarin de oorzaak te zien voor zijn relatieve onbekendheid. Wat als de platenbazen van Blue Note zijn potentiële hit-lp *The Turnaround!* niet zo lang op de plank hadden laten liggen, maar hadden uitgebracht toen de tijd daarvoor helemaal rijp was? Wat als er opnamen zouden zijn gemaakt van Mobleys korte samenwerking met pianist Thelonious Monk? Dat de toch bepaald niet borstklopperige Mobley vond dat hij tezamen met John Coltrane en Sonny Rollins de enige saxofonist was die Monks muziek goed kon spelen, suggereert dat die muziek op zijn minst fantastisch moet zijn geweest. Wat als Mobley niet zo vaak naar de gevangenis had gehoeven? Wat als drummer Max Roach de saxofonist wel aan de lijn had gekregen toen hij een nieuwe band wilde formeren? Stel je voor, Mobley naast de meesterlijke trompettist Clifford Brown... Natuurlijk heeft Mobley kansen gemist of niet optimaal benut. Ook kreeg hij soms de wind tegen op het moment dat hij die evengoed mee had kunnen hebben. Toch is het twijfelachtig of Mobley met meer mazzel wel een ster zou zijn geworden. Dat heeft alles met zijn stijl te maken. Die stijl is superieur: een prachtige, ronde toon, een geraffineerd gevoel voor ritme, een weergaloze timing, een onberispelijke neus voor de vorm – Mobley weet altijd waar hij in het stuk is en daardoor weet de luisteraar het ook. Zijn solo's zijn zo vloeiend, zo soepel, zo sierlijk en melodieus dat ze haast vanzelfsprekend lijken. Maar waar het werk van mindere goden de luisteraar juist het idee geven dat het hondsmoeilijk is wat ze spelen, hoor je bij Mobley de inspanning en complexiteit er totaal niet aan af. Het geldt voor zijn composities, het geldt voor zijn solo's; ze klinken licht, logisch en liggen zo prettig in het gehoor dat de luistaar vaak ontgaat wat er onder de oppervlakte allemaal gaande is. Daarnaast was Mobley typisch een man van het midden. Extremen zocht hij niet graag op. Hij is wel eens vastgelegd in *tenor battles* met mannen als John Coltrane en Johnny Griffin. Als Mobley maar de tijd kreeg om op te warmen, stond hij daar wel zijn mannetje: hij kon natuurlijk razendsnel spelen, maar anders dan Griffin voelde hij geen noodzaak daarvan zijn handelsmerk te maken. Een paar tempi lager swingde het juist veel meer, vond Mobley. Daarin had hij gelijk, maar die meer gesofisticeerde manier van spelen viel minder op.

The Clique

Toen hij zich begin jaren vijftig met een opvallend volgroeide stijl in de jazzscene meldde, was Mobley juist wel op zijn plek. Eerst in de bands van pianist Horace Silver en drummer Art Blakey, waar hij met trompettist Kenny Dorham een formidabele frontlinie vormde. Later vooral in eigen groepen waarvoor hij dezelfde kern van musici bleef gebruiken. Zelf noemde hij dat *the clique*. Hij klonk geweldig met trompettisten als Donald Byrd en Lee Morgan, met pianisten als Silver en Wynton Kelly, waarom zou hij anderen zoeken? Mobley was geen beeldenstormer, hij had een stijl gevonden die hem voorbeeldig paste en waarin hij volledig zichzelf was. Bij Mobley waren persoonlijkheid en manier van spelen onlosmakelijk met elkaar verbonden. In de avant-garde had hij weinig te zoeken. Pianist Andrew Hill speelt op een van zijn platen, korte tijd zat Mobley in de band van Monk. Later zou hij op een plaat van de dan nog rücksichtslose tenorist Archie Shepp opduiken en het schijnt dat hij ook met altsaxofonist Ornette Coleman heeft gespeeld. Van die laatste samenwerking is zover bekend

niets bewaard gebleven. Maar het is de vraag of daar veel van verwacht mocht worden. Soms, zoals op zijn laatste plaat *Breakthrough!*, probeerde Mobley wel scherper en agressiever te spelen, meer Coltrane in zijn spel toe te laten. Hij kon het - natuurlijk - maar Mobley was toch op zijn best in midtempo swingers of slepende ballads, waarin het ronde van zijn toon zo mooi naar voren kwam en elke noot hoorbaar bleef. De emotie en de intensiteit die er altijd wel degelijk waren, zaten verstopt, eerst hoorde je die bijna laconieke melodieën, bij oppervlakkige beluistering eerder monter dan melancholiek.

Man van de rand

Het is veelzeggend dat schrijver Derek Ansell zijn boek *Workout* als ondertitel *The Music Of Hank Mobley* gaf. Want over het leven van de op 7 juli 1930 in Eastman, Georgia geboren Mobley is uiteindelijk weinig bekend. Natuurlijk zijn er anekdotes over Mobley, maar in vrijwel allemaal komt hij naar voren als een buitenstaander. Een in zichzelf gekeerde man, die over wat hem bewoog weinig prijsgaf. Typerend is dit door schrijver Dave Gelly overgeleverde voorval. Gelly wil Mobley bij een optreden spreken, maar krijgt van pianist Barry Harris te horen: "Doe geen moeite met hem te praten, hij praat niet eens met mij. Hij zit daarbuiten in zijn auto te wachten tot het tijd is voor de tweede set." Harris wijst en inderdaad ziet Gelly een schimmig figuur in een afgeleefde Buick die op de stoeprand geparkeerd staat. Ook in veel andere verhalen blijft Mobley voornamelijk in de schaduw. Het meest openhartig was Mobley in een interview met John Litweiler voor *DownBeat*, maar ook daarin blijven de belangrijkste vragen onbeantwoord. Mobley stelt bijvoorbeeld dat hij na zijn vertrek bij Miles Davis de muziekwereld zo zat was dat hij weer drugs ging gebruiken. Dat zijn terugkeer tot de heroïne een cruciale afzwaaier was die Mobleys carrière een beslissende slinger in de verkeerde richting gaf, moge duidelijk zijn. Wat stond Mobley dan precies zo tegen in de jazzscene? We moeten ernaar gissen, want hij zegt het niet. Waarschijnlijk kwam vooral de voortdurende competitie Mobley de neus uit. Op veel van de platen die hij onder eigen naam als sideman opnam, speelt Mobley zogezegd de sterren van de hemel, maar nooit blaast hij zijn collega's van het podium. Mobley eist het spotlicht nooit ten koste van een ander op. Sterker nog, hij probeert de anderen zo goed mogelijk over het voetlicht te krijgen door altijd het contrast te zoeken. Het was een wijze les die Mobley op jonge leeftijd van zijn oom Dave kreeg en die altijd zou blijven volgen: "Speel je met iemand die hard speelt, speel dan zacht. Speelt de ander snel, speel dan langzaam. Als je hetzelfde probeert te spelen als zijn spelen, kom je in de problemen." Dat Mobley anderen zo goed uit de verf deed komen, kwam niet zijn faam maar wel zijn muziek ten goede. Waar menig opvallender musicus de tand des tijds niet heeft doorstaan, blijven de elegante fraseringen van Mobley onveranderd fris. Het lijkt hem allemaal zo makkelijk af te gaan, omdat hij een natuurtalent was. Mobley was net zo onvoorstelbaar muzikaal als hij als mens bescheiden was. Pak zijn vroegste werk er maar bij. Zoals hij de door hemzelf geschreven ballad *My Sin* speelt, elegant en beheerst, terwijl onder de oppervlakte allerlei gevoelens broeien: een compositie als een zelfportret. J

Bij Mobley waren persoonlijkheid en manier van spelen onlosmakelijk met elkaar verbonden

Alfred Lion staat achter Hank Mobley tijdens een repetitie in de Rudy van Gelder Studio in Englewood Cliffs, New Jersey.

Charles Bradley

Wil zijn artistieke ei kwijt

Een luistersessie met Charles Bradley kan net zo min doorsnee zijn als ‘s mans carrière. Na zorgvuldige bestudering van zijn geschiedenis zagen we kans hem te confronteren met een dozijn uitgekiende tracks, in min of meer chronologische volgorde.

TEKST: **SJENG STOKKINK** FOTO’S: **ERIC WATERSCHOOT/BCM**

Zijn verhaal is inmiddels alom bekend: na een leven vol misère werd Charles Bradley als James Brown-duplicator ontdekt door de Daptones. Zij koppelden hem aan producer Thomas Brenneck, hetgeen in 2011 resulteerde in het album *No Time For Dreaming* van een dan al 62-jarige soulzanger. Sindsdien is de ster van Charles Bradley rijzende en nu, vijf jaar later, wordt zijn derde album *Changes* op voorhand al beschouwd als een van de belangrijkste releases van 2016.

James Brown - I’ll Go Crazy & Try Me
Van het album *At The Apollo Volume 1* uit 1962, waar Bradley indertijd als veertienjarige bij was omdat zijn oudste zus hem daarop trakteerde. Het zou een doorslaggevende indruk op hem maken. Hij reageert direct met een langgerekt “*O god!*” en zingt foutloos mee. “Dit is van *Live At The Apollo,* ik ken dit uit mijn hoofd.” Kan hij nog onder woorden brengen wat hem indertijd zo frappeerde? “Toen ik dat concert zag, wist ik meteen: dit wil ik ook! Zoals hij eruitzag, hoe hij gekleed was, die lichtshow, hoe zijn band hem volgde en bovenal hoe hij zich bewoog. Iedereen danste in die tijd *the boogaloo, the shing-a-ling*, maar hij kwam met zijn eigen dans: ‘The James Brown’. Hij was met alles even origineel, hij deed echt zijn eigen ding. Ik wil ook mijn eigen ding doen, maar dat is mij tot

De term spiritual jazz zegt hem niets

“Ik doe voornamelijk wat anderen, de Daptones, van mij verlangen”

op heden nog niet gelukt.” Pardon? Heeft hij het dan ook over zijn drie albums? “Ja, want daarop doe ik voornamelijk wat anderen, de Daptones, van mij verlangen. En als ik daar dan een eigen draai aan probeer te geven, wordt het achteraf aangepast of veranderd.” En zo neemt deze sessie al meteen een onverwachte wending.

Lucky Peterson - Our Future
Van het gelijknamige debuutalbum uit 1971. Peterson is dan vijf jaar, zingt bij zijn hammondorgelspel en produceert talrijke snerpend hoge screams. Screams werden ook Bradley’s handelsmerk, het bezorgde hem zelfs de bijnaam ‘*The Screaming Eagle Of Soul*’, inmiddels de naam van zijn eigen publishingfonds, hem gegund door Daptone. Bradley luistert aandachtig en bekijkt vervolgens de hoes met bewondering. “Dit ken ik absoluut niet. Ongelofelijk!” Hij wil graag nog even verder luisteren naar zijn tegenpool, althans qua carrièrestart en dus niet qua screamen. “Weet je wat het is met die screams, dat overkomt mij zodra ik te emotioneel word. Dan kan ik de juiste woorden niet meer vinden, terwijl ik mij toch wil uiten.”

The Eagles - Take It To The Limit
Van hun album *One Of These Nights* uit 1975. Al bij de eerste toon slaat hij zijn handen voor zijn gezicht en begint hartverscheurend te kermen, bijna een minuut lang. Als hij zijn handen van zijn gezicht naar de hoofdtelefoon beweegt om die af te zetten, staan er tranen in zijn ogen: “Wow! Dit nummer heeft mijn leven gered! Ik werkte als kok in een stadje in *upstate* New York, waar de Ku-Klux-Klan en de politie mij het leven heel zwaar maakten, maar ik bleef daar omdat ik mijn baantje niet wilde verliezen. Op een dag was ik afgetuigd door de politie en een restaurant ingevlucht. Ik zat in een diepe depressie en wilde een einde aan mijn leven maken, liefst snel en zonder pijn. En terwijl ik daar zat te bedenken hoe ik dat dan moest doen, deed er iemand een kwartje in de jukebox en weerklonk dit nummer. Dat greep mij zo aan! Ik zag het als een teken van God: ik moest door met mijn leven. Ik zou die jongens van The Eagles graag eens persoonlijk bedanken voor dit nummer.” Dat Glenn Frey net twee weken eerder was overleden, was hem niet ter ore gekomen. Hij schrikt ervan.

Sonny Boy Williamson - Cross My Heart
Van zijn album *Down And Out Blues* uit 1959, waarvan de hoes lijkt op de hoes van Bradley’s eerste album. Bradley begint te glimmen: “Dit is de muziek van mijn moeder. Zij is twee jaar geleden overleden, maar ik spreek nog vaak met haar ’s nachts. Ik ken dit nummer, ik heb dit eerder gehoord. Dit is echte muziek, zo wordt het tegenwoordig niet meer gemaakt en dat vind ik heel jammer. Dit is de blues waar de soul, mijn muziek, uit voortkwam.” En als hij de hoes te zien krijgt: “Wow, deze hoes heb ik heel lang niet meer gezien! Dit doet mij zo aan mijn moeder denken, dank je wel!”

John Coltrane - Spiritual
Van zijn livedubbelalbum *Afro Blue Impressions*, opgenomen in 1963. Bradley luistert lang en aandachtig, maar vertoont geen tekenen van herkenning. Nog zonder de hoes te hebben gezien: “Naar dit soort muziek kan ik de hele dag luisteren. Dit nummer is heel inspirerend en lijkt me ook uitermate geschikt om als achtergrond te dienen bij een diepgaand gesprek. Toen ik ooit met muziek begon, aan de piano, was jazz het eerste dat ik speelde.” En als hij de hoes krijgt overhandigd: “Aha, John Coltrane, die naam ken ik natuurlijk wel, maar was hem helemaal vergeten.” De term *spiritual jazz* zegt hem niets. Wie jarenlang op straat heeft geleefd, zoals Bradley, heeft wel iets anders te doen dan muziekstromingen volgen. “Ik ben de jongste van acht kinderen, dus kreeg vroeger veel muziek mee van mijn oudere broers en zussen, zoals bijvoorbeeld James Brown. Ze proberen trouwens nog steeds mij te bemoederen. Toen mijn moeder overleed, liet ze mij het huis na. Geen van hen was het daar mee eens en ze probeerden het zelfs via de rechter van mij af te nemen! Dat stemt mij heel droevig. Ik heb besloten het te verkopen en een deel van de opbrengst onder hen te verdelen.”

Mike Johnson & The Soul Providers - Mopoji Strikes Back
Van het soundtrackalbum *The Revenge Of Mister Mopoji* uit 1996, de allereerste release van de Daptones. Al moesten Philip Lehman, Neal Sugarman en Gabriel Ross de naam Daptone toen nog uitvinden. Ze noemden zich hier Mike Jackson And The Soul Providers en lieten vijfhonderd exemplaren persen van deze gefingeerde soundtrack, waarmee ze de platenwinkels langsgingen om het te verkopen als een re-

issue van een zeer gezocht Blaxploitation-album uit 1974. En ze hadden de grootste lol wanneer inkopers dan antwoordden dat ze het origineel nog hadden staan. Bradley reageert direct enthousiast: "Ja, dit is mijn favoriete muziek. Als ik dit hoor, komen de teksten gewoon vanzelf bij mij op." Precies zo heeft hij de afgelopen jaren met de Daptones gewerkt voor zijn drie albums, maar als hij de Mopoji-hoes voorgeschoteld krijgt, blijkt hij deze nog nooit gezien te hebben en niets van het verhaal erachter te weten. Bradley's eerste Daptone-wapenfeit stamt uit 2002, toen hij als gastvocalist *Take It As It Come* deed, een superfunky track van het vierde The Sugarman 3-album *Pure Cane Sugar.* Waarom heeft het zo lang geduurd voor zijn debuutalbum uitkwam? "Gabriel Ross had mij ontdekt toen ik als Black Velvet optrad met James Brown-nummers en hij koppelde mij uiteindelijk aan Thomas Brenneck, die mij uitnodigde om naar Staten Island te komen om met zijn Budos Band te jammen. Dat ging best lekker en Tom zei dat hij met mij de studio in wilde, maar vervolgens hoorde ik vijf jaar lang niets van hem. Intussen had ik het zelf ook erg druk met mijn moeder: in 2007 heb ik een nieuw huis voor haar en mij gekocht en dat verbouwd. En ik raakte in een crisis toen Joseph, mijn favoriete broer, werd vermoord. Pas toen Tom naar Brooklyn verhuisde, nam hij weer contact met mij op en gingen we aan de slag. Tom heeft veel voor mij betekend. Weet je, soms voelt hij als mijn zoon, soms als mijn vriend, soms als mijn broer. Wij kunnen alles tegen elkaar zeggen, ook al kan hij erg koppig zijn, en ik soms humeurig. We komen er altijd samen uit."

Joe Quarterman & Free Soul - Thanks Dad
Een single uit 1973. "Wat een mooie tekst heeft dit nummer", merkt Bradley op tijdens het luisteren. Toch zegt de naam Quarterman hem niets en dat terwijl Quarterman toch de componist is van *No Time For Dreaming*, de titeltrack van Bradley's eerste album. Het nummer is op Spotify nog altijd zijn meest beluisterde. Navraag bij Neal Sugarman wees uit dat Quarterman *No Time For Dreaming* indertijd wel schreef en opnam, maar nooit uitbracht. Een vriend van Sugarman beschikte over een tape ervan en suggereerde dit nummer te coveren. Bradley's mond zakt open van verbazing als hij dit relaas aanhoort. Tevens het zoveelste bewijs dat de Daptones *in control* zijn bij Bradley's opnamen. Deze blanke funkfanaten kunnen de muziek van weleer perfect interpreteren, maar voor het stemmenmateriaal zijn ze toch aangewezen op vocalisten als Bradley, Lee Fields, Sharon Jones, Saun & Starr en zo veel anderen. En hoe reageert Bradley op de titel *Thanks Dad*? "Tja, zoiets heb ik nooit kunnen zeggen. Ik heb het mijn leven lang zonder vaderfiguur moeten stellen. Mijn naam is niet eens Bradley, dat was de naam van mijn moeders eerdere echtgenoot. Ik ben het later gaan uitzoeken. Mijn vader heette Havens of James, de verhalen van mijn broers en zussen spreken elkaar tegen. Ze zijn trouwens allebei al overleden." *You can't miss what you never had?* "Nou, het doet toch wel pijn soms, bijvoorbeeld wanneer ik Tom hoor over de liefdevolle relatie die hij met zijn vader heeft."

The Soul Snatchers featuring Jimi Bellmartin - How Ya Do It
Van hun net verschenen derde album. Bradley kan dit natuurlijk nog niet kennen en luistert aandachtig. "Goeie tekst en een mooi nummer. Dat dit Nederlands is! Zou je niet zeggen, deze zanger klinkt erg Amerikaans." Hij vindt het leuk om te vernemen dat dit een Nederlandse evenknie van hem is, althans qua aanpak, en begint belangstellend de bijgesloten Engelstalige bio te lezen, maar legt het A4'tje alweer snel zuchtend neer. In de documentaire *Charles Bradley: Soul Of America* van dik vijf jaar geleden was te zien dat hij privéles kreeg om zijn lezen en schrijven bij te spijkeren. Heeft dat nog vruchten afgeworpen? "Nou nee, ik had niet zo'n goeie *teacher*. Wanneer ik iets lees, moet ik de mij onbekende woorden opzoeken, waardoor ik de draad van het verhaal snel kwijtraak. Dat frustreert mij. Ook wanneer ik iemand anders een boek zie lezen die glimlacht en er helemaal in opgaat." Bradley heeft maar tot zijn veertiende op school gezeten, tot hij ging zwerven.

The Supremes - Love Is Like An Itching In My Heart
Een single uit 1966. Bradley begint te juichen en enthousiast mee te zingen. Geen wonder, want dezelfde tekst siert ook het nummer *Love Bug Blues* op *Victim Of Love*, Bradley's tweede album. Zo gaan ze meestal te werk in de studio: Brennan komt met een instrumentale track en Bradley improviseert daar dan overheen, soms met eigen teksten, soms met reeds bestaande teksten. Bradley met een *big smile* op zijn gezicht: "*I love her. That's my girl, Diana Ross!*

"Mijn naam is niet eens Bradley"

De beste muziek die je zelden ziet

32nd MM

14,15,16 May 2016
Park Brakkenstein
Nijmegen

met onder meer

- St Germain FR MMMoves
- Cory Henry 'The Revival' – special guest Carlos Malta VS/NL/Brazilië
- Manolito y su Trabuco Cuba Afro-Latin Night
- Lisbon Underground Music Orchestra Portugal
- Island Jazz Madagaskar, Mauritius, Mozambique
- No BS! Brass Band VS NL première
- Konono No.1 meets Batida RD Congo/Portugal NL première MMMoves
- Djelimady Tounkara & Kandia Kouyaté Mali
- Harold López-Nussa Trio Cuba
- Bombay Connection Orchestra NL
- Dawn of Midi VS MMMoves
- Pat Thomas & Kwashibu Area Band Ghana
- Ronald Snijders Band Suriname, NL Afro-Latin Night

Bekijk het complete programma op musicmeeting.nl

#mm32

ECM ARTISTS IN CONCERT AT NORTH SEA JAZZ 2016

Voelbaar, hoorbaar, herkenbaar beter

ECM

ECM 4709271
GIOVANNI GUIDO TRIO
THIS IS THE DAY

Vrijdag 8 juli, 20.00 uur, Yenisei

ECM 4779462
WOLFERT BREDERIO TRIO
BLACK ICE

Zaterdag 9 juli, 17.15 uur, Yenisei

ECM 4752954
CHES SMITH / GRAIG TABORN / MAT MANERI
THE BELL
Zaterdag 9 juli, 19.15 uur, Yenisei

Tot en met North Sea Jazz 2016 zijn deze albums met 15% korting te koop via www.ecmrecords.nl **Discount code: NSJ16**

new arts international

DISTRIBUTED AND MARKETED BY NEWARTSINT.COM

Zij heeft echt de mooiste stem van alle zangeressen. Niet alleen vroeger, maar nog steeds. Ik heb haar vorig jaar mogen ontmoeten, backstage bij een optreden van haar in Brooklyn.” Hij haalt zijn telefoon tevoorschijn en toont trots de foto’s die daarbij werden genomen. Staan er nog meer namen op zijn *meet and greet*-verlanglijst? “Ja, Barbra Streisand. Ik zweer je, als zij *Memories* zingt in mijn aanwezigheid, dan val ik flauw van emotie!”

Black Sabbath - Paranoid
Hun allergrootste hit van het gelijknamige album uit 1970. Sabbath-fans beschouwen het nummer *Changes* juist als zo ongeveer het slechtste dat de band ooit opnam, maar Bradley heeft het als titelnummer van zijn nieuwe, derde album omgetoverd tot een pure beauty. Hij zet de koptelefoon op en luistert. “The Beatles? The Rolling Stones?” En als hij de hoes te zien krijgt: “Black Sabbath! Ik had nog nooit van ze gehoord voordat Tom hun nummer *Changes* voorstelde. Staat dat hier ook op? Nee? Jammer, ik zou dat album wel eens willen zien.” Dat Bradley erg goed is in coveren, bleek ook al door zijn single uit 2011 met Neil Youngs *Heart Of Gold*. “Ja, als ik de tekst van een nummer goed kan invoelen, dan cover ik het graag. Mijn ultieme cover wordt natuurlijk *Take It To The Limit,* tenminste, zodra ik dat emotioneel aankan. Maar dan wel op mijn manier. Ik heb een pure soultrack in gedachten.”

The Monotones - Who Wrote The Book Of Love
Hun doowophit uit 1958. Bradley meteen: “Ja, deze herinner ik mij nog. Dit is nog van vóór rhythm-and-blues.” Lezen en schrijven gaat hem moeilijk af, maar heeft Bradley er weleens aan gedacht om zijn levensloop door een ghostwriter te laten optekenen? *The Book Of Love* zou een mooie titel voor zo’n boek zijn. “Weet je, daar heb ik ook weleens aan gedacht, maar sommige ervaringen hebben mij zo aangegrepen, dat ik niet weet of ik dat wel aankan.”

Side Effect featuring Splitt - What’s In The Future
Van hun album *Rocking Chair Theory* uit 2004. Bradley: “Ik heb het niet zo op rap en hiphop, tenzij er sprake is van echt zinnige teksten.” En wat de toekomst betreft? “*I just wanna be happy. And strong*. En ik wil niets liever dan mijn echte debuutalbum maken, waarbij ik dus ook alle instrumentatie bepaal. Ik heb precies in mijn hoofd hoe dat album zou moeten klinken. Niet dat ik ontevreden ben, of ondankbaar, want zonder Daptone was ik nooit gekomen waar ik nu ben, maar ik heb een artistiek ei, en dat wil ik nu echt eens kwijt!” J

“Mijn ultieme cover wordt natuurlijk ‘Take It To The Limit’”

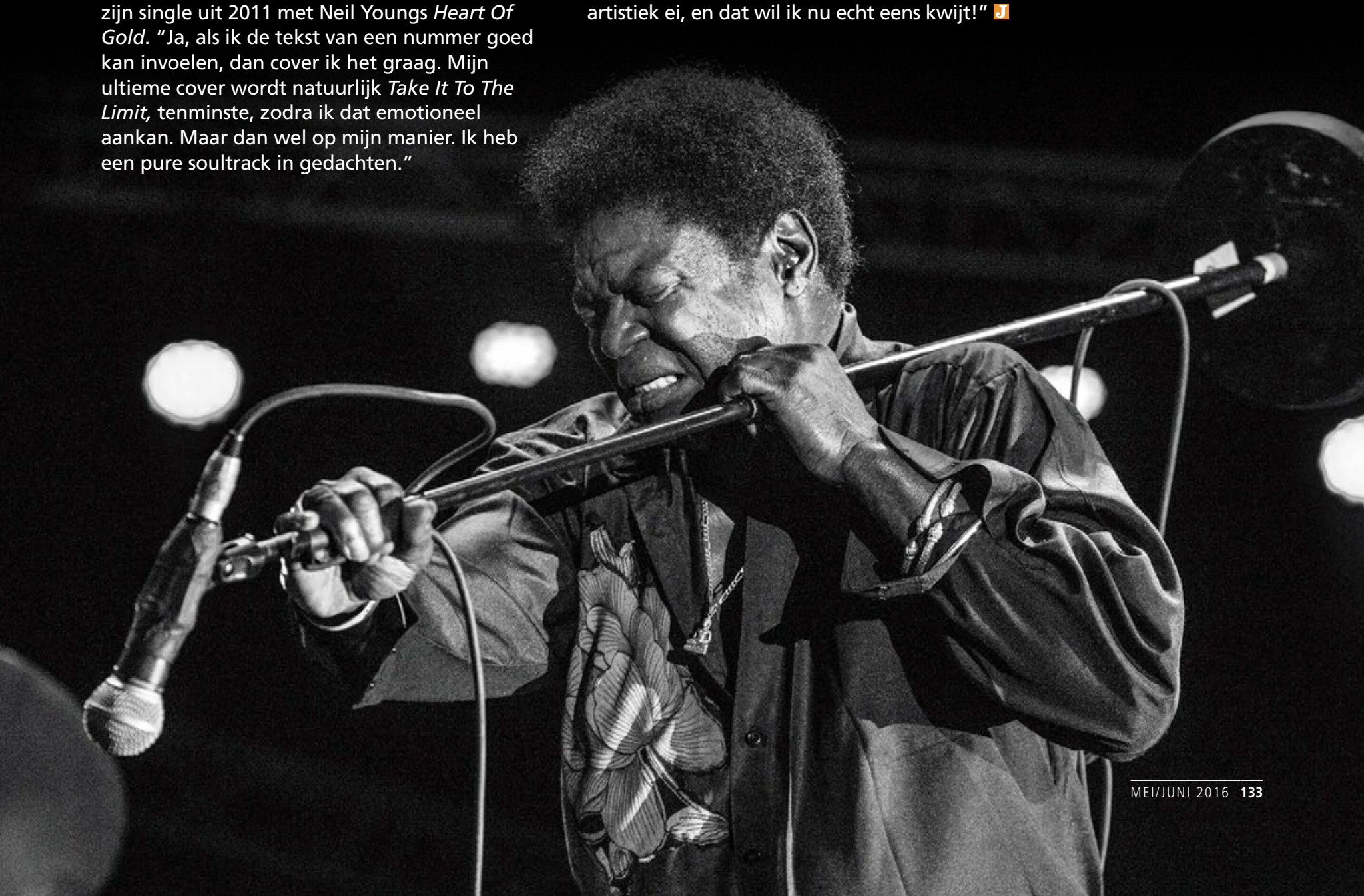

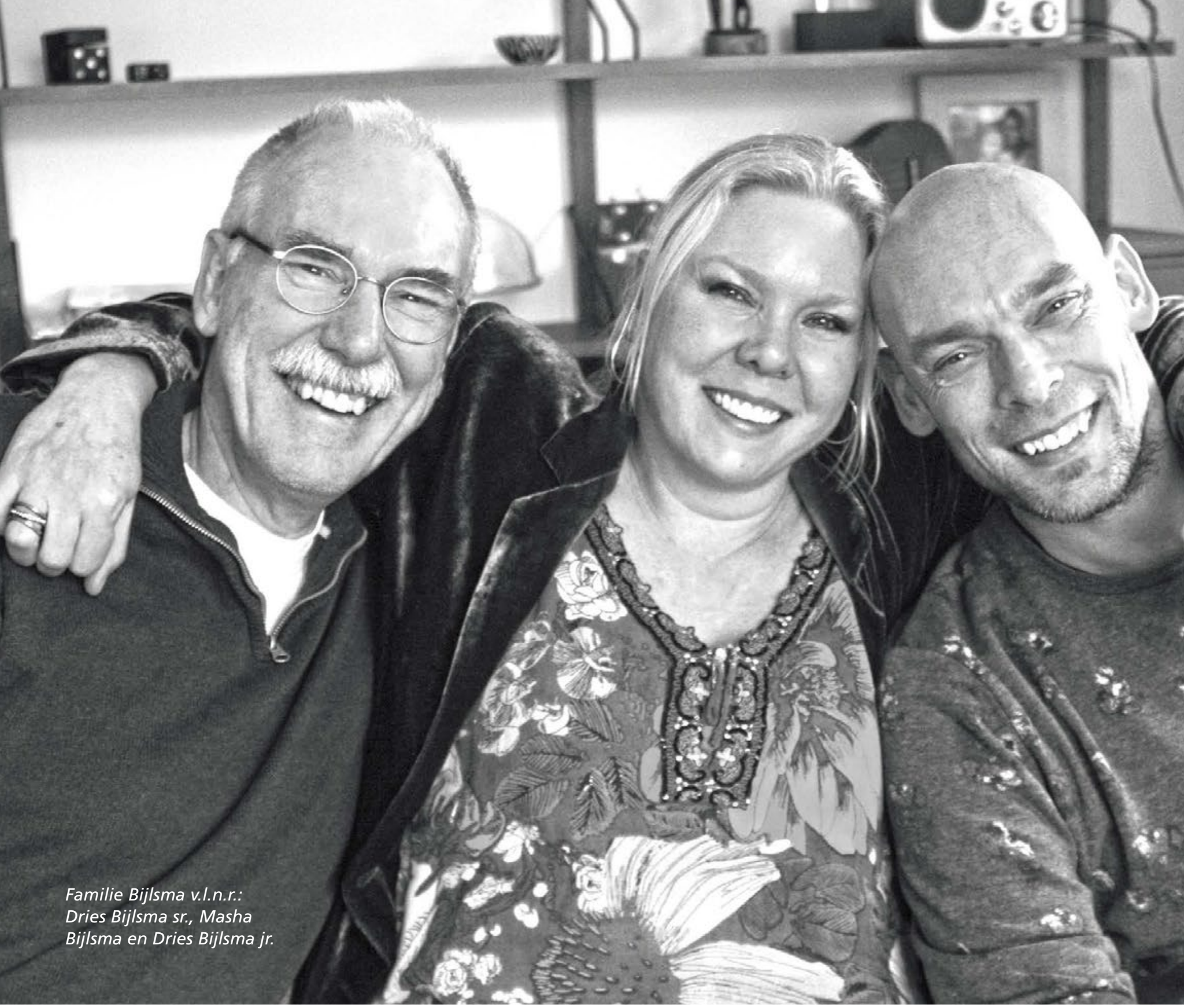

Familie Bijlsma v.l.n.r.: Dries Bijlsma sr., Masha Bijlsma en Dries Bijlsma jr.

25 jaar Masha Bijlsma Band

“We vernieuwen nog steeds”

De Masha Bijlsma Band jubileert met de cd *Past And Present* en een gelijknamige tournee. De band heeft een kwarteeuw moderne vocale jazz achter de rug, vol intensiteit en emoties. Een gesprek aan de koffietafel met drie leden van het gezin Bijlsma: de zangeres, de drummer en een lid van Typhoons Titanenband.

TEKST: **COEN DE JONGE** FOTO'S: **AFKE JANSEN, JOOP LUIMES**

Dries Bijlsma jr. heeft als het moet wel wat adviezen voor vader Dries en zuster Masha. Hij timmert namelijk flink aan de weg als producer, beatmaker, gitarist én zanger bij Glenn de Randamie, oftewel Typhoon (van het succesrijke album *Lobi Da Basi*) en heeft zijn eigen kijk op de muziek van zijn familieleden. "Kijk, al die jazzplaten van tegenwoordig klinken hetzelfde. Ze worden allemaal op dezelfde manier opgenomen, kennelijk volgens een bepaalde wetmatigheid. Je zou kunnen overwegen om terug te gaan naar de sound van bijvoorbeeld de jaren veertig. Geen super-de-luxe vleugel, maar een krakkemikkig harmonium. Die oude platen klinken fantastisch zonder al die toeters en bellen in de studio." Hoe hij de muziek van pa en zus zou willen typeren? "Moderne jazz, maar niet om het experiment. Ook feelgoodmuziek, heel intens en emotioneel." Dries sr.: "In Duitsland schreef iemand eens over ons: '*Handfester Jazz, traditionsbewusst, dennoch zeitgemäss*.' Dat dekt de lading precies." Die muziek heeft jr. in zijn leven veel kunnen horen. Zus en pa zijn immers al 25 jaar vaste waarden van de Masha Bijlsma Band (MBB) en de jazz moet de jonge Dries dagelijks om zijn oren zijn gevlogen. Toch ambieerde hij als conservatoriumstudent geen loopbaan als jazzgitarist: "Dan moest je acht uur per dag jazzgitaar studeren om de beste te zijn, ik had bredere interesses." Dat wil niet zeggen dat ze nooit samenspelen, de drummende vader, de zingende zuster en de alleskunnende zoon. "Die vrije benadering, die drang naar zelfexpressie, de improvisaties – dat heb ik van ze overgenomen. Ik vind het bijvoorbeeld vreemd dat je bij bepaalde rocksessies de gitaarpartij zou moeten instuderen. Die je dan steeds zou moeten herhalen. Bij Typhoon probeer ik daarom ook zo veel mogelijk onbevangen muziek te maken."

Naamswijziging

We spreken de drie familieleden in een oude ambachtsschool in Zwolle die is omgetoverd tot een verzameling creatieve werkplaatsen. Dries Jr. heeft er een studio, waarin hij onder meer tracks voorbereidt die de optredens van Typhoon zo speciaal maken. De aanleiding is het 25-jarig jubileum van de Masha Bijlsma Band. Die ontstond in 1991 na een optreden in jazzclub Obina Shock te Münster. Dries sr. had daar moeten spelen met een zangeres, maar die maakte op de valreep moeilijkheden. Toen vroeg hij Masha om met hem mee te gaan, ze had immers al vaker met hem gezongen. Op die dag was het nog de 'Dries Bijlsma band featuring Masha Bijlsma'; een week later werd het al de 'Masha Bijlsma Band'. Moeder Ietsje de Leeuw - die bij de wc's had gehoord hoe goed men de band vond - werd voor het gemak meteen manager. De band had al die jaren in Duitsland veel succes. "Daar hebben we echt een naam opgebouwd. We hebben veel opgestoken van Ben van den Dungen en Jarmo Hoogendijk, die pakten het verschrikkelijk goed aan, ook in hun zakelijke benadering. De markt in Duitsland bleek voor ons heel geschikt. Het explodeerde meteen. We hebben er dan ook verschrikkelijk veel kilometers gemaakt. Hier in Nederland ging het ook goed, maar soms hebben we de indruk dat we in ons land de eigen muzikanten onvoldoende respecteren. Jasper van 't

"Je zou kunnen overwegen om terug te gaan naar de sound van de jaren veertig"

VR 13 MEI
David Virelles met
MBÓKÒ QUARTET
de Bijloke
puur muziek

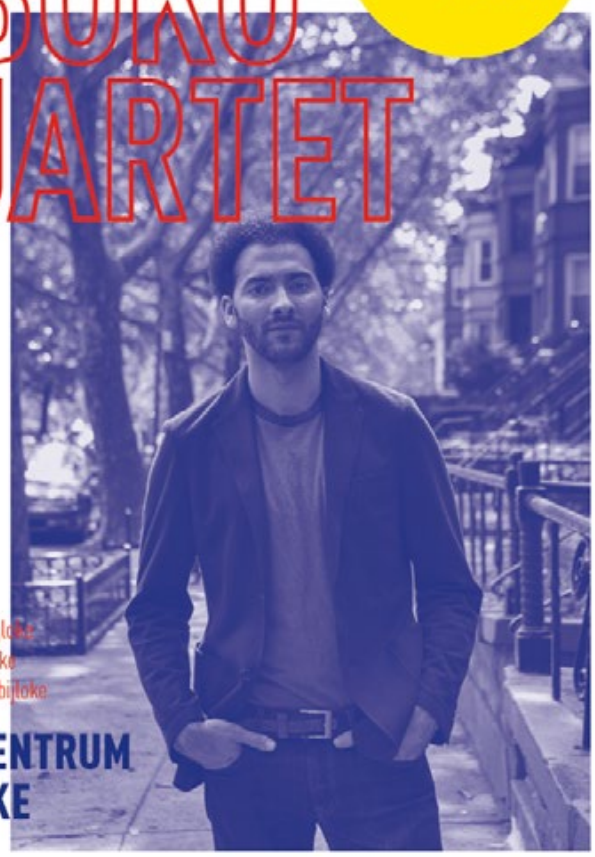

Reserveer nu
debijloke.be
09 269 92 92
Volg ons op
facebook.com/debijloke
twitter.com/debijloke
instagram.com/debijloke
MUZIEKCENTRUM
DE BIJLOKE

Jazz radio

PURE, MIXED OR
ON THE ROCKS
SPONSORED BY
JAZZRADIO.NL
VanDyck
VODKA & GIN

WICKED
JAZZ
SOUNDS
FESTIVAL 2016

Typhoon
Kraak & Smaak
Benjamin Herman
Gallowstreet
Bruut! WU15 Zitakula
The Ish Mutant Wildlife
Bartelmans Trio Koffie
Faisal SuperFly Skere Heren
Kauw Kremlin Disko
Phil Horneman Lorrèn D-Rok
Kika Sprangers Jasper Slijderink
Susanne Alt Lucas Benjamin
Yishay Glick Tijn Wybenga
Jeff Hollie Bas van der Wal
Leroy Rey Berenice van Leer
Gianna Tam Pablo Minoli
Paul van Kessel

ZAT 25 JUNI 2016
NDSM AMSTERDAM
Noorderlicht-terrein • 12.00 – 23.00 uur

www.wickedjazzsoundsfestival.com

Hof heeft daar bijvoorbeeld ook last van gehad. Wij hebben in al die jaren nog maar één keer op North Sea Jazz gestaan. En de aantasting van het culturele klimaat hier, daar maken we ons ook zorgen over. Men wil kennelijk niet meer betalen voor kunst."

Diepe emotie

De lijst met muzikanten waarmee de MBB in de loop der jaren heeft gewerkt is indrukwekkend. Trompettisten als Eric Vloeimans, Jarmo Hoogendijk en Benny Bailey, trombonisten Adrian Mears, Bert Boeren en Bart van Lier en saxofonisten als Gary Thomas, Tony Lakatos, Bob Malach en Ad Colen. Als de pianisten aan de orde komen, valt er even een stilte. Ze hebben het overlijden in 2012 van hun vaste pianist Rob van den Broeck unaniem als dieptepunt in de historie van de band ervaren. "Dat was een diepe emotie. Rob was heel belangrijk voor de band en een heel fijn mens. We voelden elkaar vrijwel zonder woorden aan. Het heeft een paar jaar geduurd voordat we weer wat in balans waren." Gelukkig waren er ook veel hoogtepunten. De familie Bijlsma buitelt over elkaar heen als ze enkele highlights uit hun loopbaan willen noemen. Zoals het tien jaar lang samenwerken met een grootheid als Benny Bailey. "In Duitsland was hij wereldberoemd: als hij opkwam, ging men al staan om te klappen. In combinatie met Masha klonk het altijd fantastisch. In het begin was hij erg gespitst op zijn geld, hij telde de envelop met inhoud altijd direct na. Vroeger was hij behoorlijk besodemieterd, vandaar. Hij was erg goed in het opbouwen van een set, daar hebben we veel van geleerd. Als hij op dreef was, ging hij ook nog zingen. Ook de verschillende concerten met saxofonist Tony Lakatos waren elke keer een belevenis. Het optreden in jazzclub A-Trane in Berlijn was prachtig. Daar stond alles al klaar en er waren mooi gedekte tafeltjes, heel luxe. Ook de bomvolle Widderbar in Zürich, waar een rij van tweehonderd mensen buiten stond te wachten, was een mooie locatie. En laatst nog speelden we voor een volle bak in de club Unterfahrt te München." Het zijn allemaal buitenlandse voorbeelden, die illustreren dat de MBB daar een eigen publiek aan zich heeft weten te binden.

"In het begin was Benny Bailey erg gespitst op zijn geld"

Jubileumjaar

Hoe zijn op dit moment de rollen onderling verdeeld? De oudste Bijlsma, lachend: "Nou, Dries jr. is nu de ster... Eerst was het Dries met zijn zoon, nu is het Dries jr. met zijn vader." Masha: "En ik ben nu de zus van..." Dries jr. hoort het even stilletjes aan: "Wij hebben in het verleden nooit veel samen gedaan. Wel heb ik met Masha eventjes een rockbandje gehad. Ik maak zelf geen jazzmuziek, maar ik denk dat er wel veel jazzinvloeden in mijn werk zitten. En we luisteren veel naar elkaar." Masha: "Als we samen iets doen, klinkt dat meteen heel natuurlijk. Er is een feeling die je alleen met familie hebt." Dries jr. heeft verder niet zozeer een rol bij de MBB. Toch denkt de familie erover om ook eens iets met z'n drieën te doen. Dries sr.: "Dan wel in onze stijl, maar jr. zou dan de achtergronden kunnen maken." Masha heeft nog een ander idee: "Iets met Glenn en jr. doen, maar dan als een mix van onze muziek met zijn en mijn zang, en met Glenns raps en teksten. Daar staat iedereen voor open, alleen heeft Typhoon het nu razend druk." Dit is het jubileumjaar hoe gaat het concreet gevierd worden? "Er komt een uitgebreide tournee onder de naam *Past And Present* en een nieuw album met dezelfde naam. Het wordt een mix van oude stukken en werk dat we nu spelen; de zeven cd's die we hebben gemaakt zijn allemaal uitverkocht." Dries jr. heeft ook hier een advies: "Kijk wat de gemene deler is van de afgelopen 25 jaar, wat heeft dat tot een succes gemaakt en hoe vertaal je dat naar de toekomst voor nog een keer 25 jaar? De muziek moet volgens mij vanuit de intuïtie worden gemaakt en op het gevoel gericht zijn. Daarmee raak je de mensen altijd rechtstreeks." Masha: "Daar zijn we het helemaal mee eens. We vernieuwen nog steeds. We willen ook andere invloeden verwerken in onze muziek. Zo kregen we het idee om een stuk van Jimi Hendrix in 5/4-maat te gaan doen. Te gek! En dan maakt het niet uit of het nu blues, rock of jazz heet." J

Leve als Neve

De Belgische pianist Jef Neve reist de hele wereld rond met zijn muziek. In iedere editie van Jazzism beschrijft hij een fragment uit zijn leven.

Afscheid van Guy

Elke generatie jazzmuzikanten heeft zo zijn heilige tempels, de plaatsen waar verhalen verteld en geschreven worden, waar vurige *believers* de sterren van morgen komen bewonderen en bewieroken. Maar ook waar jonge wolven gretig alle muzikale kennis komen opslorpen, in de hoop opgenomen te worden in de hippe society van de jazzwereld. Café Hopper in Antwerpen was de place to be toen ik student was. Elke maandagavond reden we met een bende muzikanten van Leuven naar Antwerpen om het trio van Frank Vaganée te bewonderen. Op dinsdag waagden we dan onze eerste solo's tijdens de jamsessie. Guy van de Poel was programmator. Een boom van een vent, luide stem, een groot hart, jazzfanaat in hart en nieren en altijd klaar om een verhaal op te dissen over wie hij allemaal wel niet ontdekt en grootgemaakt had in dit café.

Op een dag vertelde hij me dat de entourage van Wynton Marsalis had laten weten dat de wereldberoemde trompettist na diens concert in deSingel zou afzakken om te jammen in de kleine club aan het Zuid. Teun Verbruggen, de drummer van mijn trio, en ik hadden besloten niét naar de Singel te gaan, maar ons strategisch op te stellen op de eerste rij in het café, zodat we onze held vanaf de beste plaats konden bewonderen. Het was een warme zwoele zomeravond, om niet te zeggen een erg dorstige avond. Zo kwam het dat Teun en ik ronduit dronken waren toen plots Wynton en zijn entourage de club binnenwandelden. De Hopper barstte uit zijn voegen en de toeschouwers volgden nauwgezet elke pas van de trompettist met hun verbaasde blikken. "Het is dus toch waar...."

De waarheid gebiedt me te zeggen dat ik van pure opwinding ondertussen zo teut was dat ik mijn ereplaats op de eerste rij had ingeruild voor een plaatsje helemaal achteraan in de bar, goed verscholen en uit het zicht van iedereen om geen mal figuur te slaan. De jamsessie begon en alle aanwezigen wisten dat hier geschiedenis geschreven zou worden. Na het eerste nummer zagen we hoe Wynton zich naar Guy van de Poel keert, en na enig overleg horen we Guy met zijn bulderende stem voor de hele Hopper roepen in zijn gekend *Antwaarps* accent: "*Woar zit de Jef?! De Wynton hee ne pianist van doen!*" Ik probeerde alsnog naar de uitgang te vluchten als een stuk aangeschoten wild, maar dat was buiten het haviksoog van Guy gerekend: "*Daor is hem! Haaft hem tegen! Jef, de Wynton hee a noewedig!*" Waarop ik zo recht als mogelijk naar de piano gelopen ben en geprobeerd heb om een standard - waarvan ik nog nooit gehoord had - mee te spelen, elk akkoord zo goed en kwaad als ik kon te 'raken'. Nog nooit voelde ik het gigantische effect dat adrenaline kan hebben op een lichaam zo heftig als toen: in één klap nuchter!

Dat was Guy ten voeten uit. Een jazzfreak die door iedereen graag gezien werd. Werd, want vorige week heb ik op zijn begrafenis gespeeld. Dat was zijn laatste wens. Na tien jaar vechten, heeft hij de strijd tegen kanker verloren. Hij laat behalve zijn fantastische collectie portretten van jazzmusici ook een roman vol fascinerende verhalen achter. Maar vooral de onuitwisbare herinnering aan een boom van een vent die zijn armen spreidde bij elke ontmoeting, gevolgd door: "*Komt hier mijne best vriend, ik zen content da'k a nog is zien!*" Ik zie u terug wanneer mijn tijd gekomen is Guy, dat weet ik zeker, maar eerst ga ik hier nog wat muziekjes maken. Amuseert gij u nu maar vooral door alvast wat foto's te maken van al die jazzgoden die deze aarde al verlaten hebben.

One love,
Jef X

The Silent REVOLUTION

Headphones are supplied. Models shown above are available as an optional extra.

Home & Family

Modern Musician

Stage & Studio

Study

Practising anytime, night or day, without disturbing others or being disturbed gives Silent Piano owners a huge advantage. Yamaha's patented Quick Escape Mechanism(TM) (GP only) lets you play with the same touch and feel in both acoustic and silent modes.

The totally convincing illusion of sitting at a concert grand in a recital hall is created through headphones by the binaurally sampled Yamaha CFX piano (SH) . A variety of great instrument sounds are included too, as well as a metronome and transpose feature. There's MIDI of course for expansion and, in silent mode customizable brilliance and different reverb types.

125 YAMAHA SILENT Piano™

europe.yamaha.com/silentpiano

SNARKY PUPPY

CULCHA VULCHA

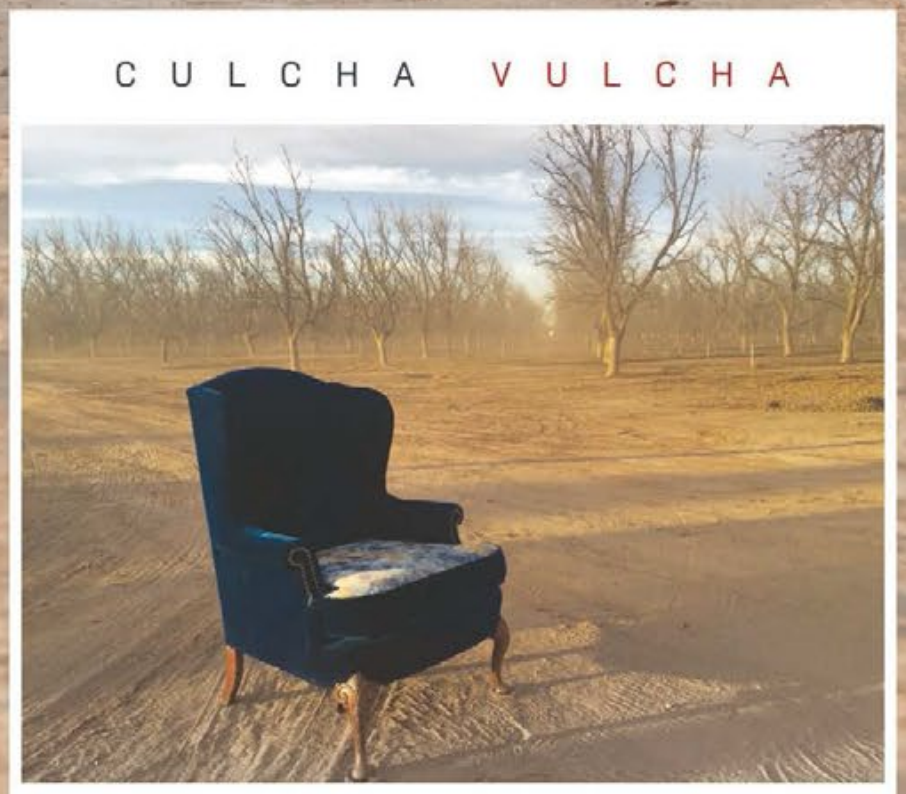

VRIJDAG 8 JULI 2016
NSJF, ROTTERDAM